SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNDE YÖNETİM KURULU

Yasemin DİLBER
211102103

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Özel Hukuk Anabilim Dalı
Özel Hukuk Tezli Yüksek Lisans Programı
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Betül AKTAŞ ERTAN

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Eylül, 2024

SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNDE YÖNETİM KURULU

Yasemin DİLBER
211102103
ORCID: 0000-0001-9944-045X

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Özel Hukuk Anabilim Dalı
Özel Hukuk Tezli Yüksek Lisans Programı
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Betül AKTAŞ ERTAN

İstanbul
T.C. Maltepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Eylül, 2024

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

YASEMİN DİLBER'ın "Spor Anonim Şirketlerinde Yönetim Kurulu" başlıklı tezi 19.09.2024 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek "Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği" nin ilgili maddeleri uyarınca Özel Hukuk Anabilim Dalı Yüksek Lisans/Doktora/Sanatta Yeterlik tezi oy birliğiyle/oy çokluğuyla, başarılı/başarısız olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı. Adı ve Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı)	Dr.Öğr.Üyesi Betül AKTAŞ ERTAN (Danışman) Maltepe Üniversitesi	.....
Üye	Dr.Öğr.Üyesi Tülay GÖKDEMİR TAMER Maltepe Üniversitesi	.....
Üye	Dr.Öğr.Üyesi Ayşe Begüm KELEŞ GÜVEN Doğuş Üniversitesi	.....

Enstitü Müdürü

ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI

Bu belge, Yükseköğretim Kurulu tarafından 19.01.2021 tarihli "Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge" ile bildirilen 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gizlenmiştir.

TEŞEKKÜR

Akademik hayatımın yüksek lisans aşamasında benden desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen ve bundan sonraki süreçte de esirgemeyeceğini temenni ettiğim annem Nesrin Dilber ve babam Orhan Dilber'e, her biri benim için ayrı değere sahip olan biricik dostlarıma, özellikle Av. Elif Yurt' a, ve en önemlisi danışmanım Betül Aktaş Ertan'a ve ailesine teşekkürlerimi sunarım.

Yasemin DİLBER

Eylül, 2024

ÖZET

SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNDE YÖNETİM KURULU

Yasemin Dilber
Yüksek Lisans Tezi
Özel Hukuk Anabilim Dalı
Özel Hukuk Tezli Yüksek Lisans Programı
Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Betül Aktaş Ertan
Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2024

Bu çalışmada spor anonim şirketlerinde yönetim kurulu incelenmiş olup bu ana konudan önce genel olarak spor anonim şirketinden bahsedilmiştir. Spor anonim şirketinin kuruluşu, organları ve bunlara ilişkin ilkeler, birleşme ve devralma, halka arz ve sona erme halleri incelendikten sonra yönetim kurulu incelenmiştir. Bu inceleme yapılırken yönetim kurulu üyelerinin Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre sahip olması gereken nitelikler de açıklanmıştır. Hem anonim şirket hem de yönetim kurulu üyelerine ilişkin açıklamaların yapılması akabinde yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğu bölümünde sorumluluğun kanunda düzenleniş şekli incelenmiş ve TTK'daki özel sorumluluk hallerine yer verilmiştir. Son olarak da ibra konusu ve sorumluluk davasında zamanaşımı incelenerek çalışma sonlandırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Spor Anonim Şirketi, Sorumluluk, Yönetim Kurulu, Yönetim Kurulu Üyeleri, Şirketleşme.

ABSTRACT

THE BOARD OF DIREKTORS IN SPORTS JOINT STOCK COMPANIES

Yasemin Dilber
Master Thesis
Private Law Department
Master of Arts in Private Law with Thesis Programme
Thesis Advisor: Asst. Dr. Betül Aktaş Ertan
Maltepe University Graduate School, 2024

In this study, the board of directors in sports joint stock companies was examined, and before this main subject, sports joint stock companies was mentioned in general. After discussing the establishment of the sports joint stock companies, their organs and the related principles to them, mergers and acquisitions, public offerings, and termination cases were examined before delving into the board of directors. During this examination, the qualifications that the board members must have in accordance with the provisions of the Sports Clubs and Sports Federations Law and the Turkish Commercial Code were explained. Following explanations regarding both the joint-stock company and its board of directors, the section on the legal responsibility of board members was examined, and special liability cases under the Turkish Commercial Code were addressed. Finally, the matter of discharge and the statute of limitations in liability lawsuits were examined to conclude the study.

Keywords: Sports Joint Stock Company, Liability, Board of Directors, Members of the Board of Directors, Incorporation.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI ii
ETİK İLKE VE KURALLARA UYUM BEYANI iii
TEŞEKKÜR iv
ÖZET v
ABSTRACT vi
İÇİNDEKİLER vii
KISALTMALAR xii
1. GİRİŞ 1
1.1 Problem 1
1.2 Önem 2
1.3 Amaç 2
1.4 Sınırlıklar ve Konunun Takdimi 2
2. SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNİN GENEL YAPISI 6
2.1 Spor Anonim Şirketinin Tanımı 6
2.2 Spor Anonim Şirketlerinde Tarihçe 7
2.3 Spor Anonim Şirketi Vasfının Kazanılması 11
2.3.1 Spor anonim şirketinin spor kulübünün bağlı ortaklık veya iştiraki olarak kurulması 14
2.3.2 Spor anonim şirketinin spor kulübünden bağımsız şekilde kurulması 19
2.3.2.1 Doğrudan kazanma 19
2.3.2.2 Bir spor kulübüne ait spor şubesinin devralınması yoluyla kazanma 20
2.3.2.3 Bir şirkete ait spor şubesinin devralınması yoluyla kazanma 20

2.4 Spor Anonim Şirketlerinin Organları 21
2.4.1 Spor anonim şirketlerinde genel kurul 22
2.4.1.1 Fenerbahçe A.Ş. genel kurulu örneği 23
2.4.1.2 Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar Anonim Şirketi genel kurulu örneği 25
2.4.2 Spor anonim şirketlerinde yönetim kurulu 26
2.4.2.1 Fenerbahçe A.Ş. yönetim kurulu örneği 26
2.4.2.2 Beşiktaş A.Ş. yönetim kurulu örneği 28
2.4.3 Spor anonim şirketlerinde denetim kurulu 28
2.4.3.1 İç denetim ve dış denetim 29
2.4.3.2 Bağımsız denetim 30
2.4.3.3 Devlet tarafından denetim 32
2.4.3.4 Türkiye Futbol Federasyonu tarafından denetim 33
2.5 Spor Anonim Şirketlerinde Temel Mali İlkeler ile Bütçe ve Harcama İlkeleri ……34
2.5.1 Spor anonim şirketlerinde temel mali ilkeler 36
2.5.1.1 Şeffaflık ve güvenilirlik ilkesi 36
2.5.1.2 Mali yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmesi ilkesi 38
2.5.1.3 Denk bütçe tesis edilmesi ilkesi 39
2.5.1.4 Sürdürülebilirlik ilkesi 41
2.5.2 Spor anonim şirketlerinde bütçe ve harcama ilkeleri 42
2.5.2.1 Spor anonim şirketlerinde alacakların devrine ilişkin sınırlamalar 43

2.5.2.2 Spor anonim şirketlerinde borçlanmaya ilişkin sınırlamalar 45

2.5.2.3 Spor anonim şirketlerinde hak ve alacakların devri yasağı 46

2.5.2.4 Spor anonim şirketlerinde şirkete borçlanma yasağı 49

2.6 Spor Anonim Şirketinde Hissedarlık Yapısı 51

2.6.1 Spor anonim şirketlerinde imtiyaz 51

2.6.2 Yönetim kurulu üyesine şirket kârından menfaat sağlanması 57

2.7 Spor Anonim Şirketlerinde Birleşme ve Mal Varlığının Devri 58

2.7.1 Genel olarak birleşme 60

2.7.2 Spor anonim şirketleri yönünden birleşmeye ilişkin özel hükümler 62

2.7.3 Spor anonim şirketlerinde spor şubesinin devri 65

2.8 Spor Anonim Şirketlerinin Halka Açılması 69

2.9 Spor Anonim Şirketinin Sona Ermesi ve Spor Anonim Şirketi Vasfının Kaybedilmesi 76

2.9.1 Spor anonim şirketlerinin sona ermesi 76

2.9.1.1 Genel olarak sona erme sebepleri 78

2.9.1.2 İnfisah halleri 79

2.9.1.3 Mahkeme kararı gerektirmeyen fesih sebepleri 82

2.9.1.4 Mahkeme kararı gerektiren fesih sebepleri 83

2.9.2 Spor anonim şirket vasfının kaybedilmesi 86

2.9.2.1 Spor anonim şirketinin tesciline ilişkin koşulları kaybetmesi 87

2.9.2.2 Spor anonim şirketinin organlarının kanuna aykırı oluşturulması 88

2.9.2.3 Spor anonim şirketinin taahhüt ettiği spor faaliyetlerine katılmaması 89

3. SPOR ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU 90
3.1 Genel Olarak Yönetim Kurulu 90
3.2 Yönetim Kurulunun Oluşturulması 90
3.3 Yönetim Kurulu Üyesi ve Yönetici Kavramları 93
3.4 Yönetim Kurulu Üyelerinin Nitelikleri 94
3.4.1 TTK hükümlerinde aranan nitelikler 94
3.4.2 SKSFK hükümlerinde aranan nitelikler 96
3.5 Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri 100
3.6 Yönetim Kurulu Üyeliğinin Sona Ermesi 101
3.7 Genel Olarak Yönetim Kurulunun Hukuki Sorumluluğu 102
3.8 Hukuki Sorumluluğun Düzenleniş Şekli 106
3.8.1 SKSFK m.20/13 hükmüne göre yönetim kurulunun sorumluluğu 107
3.8.1.1 Kusur bakımından sorumluluk 108
3.8.1.2 Zarar bakımından sorumluluk 111
3.8.1.3 İlliyet bağı bakımından sorumluluk 112
3.8.1.4 Müteselsil sorumluluk 113
3.8.1.5 Kusursuz sorumluluk hali 116
3.8.2 TTK hükümlerinde düzenlenen özel sorumluluk nedenleri 120
3.8.2.1 Belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması 120
3.8.2.2 Sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi 122
3.8.2.3 Değer biçilmesinde yolsuzluk 122
3.8.2.4 Halktan para toplamak 123

3.9 Spor Anonim Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelerinin İbra Edilmesinin Sorumluluk Hükümleri Açısından Değerlendirilmesi 123

3.9.1 TTK hükümlerince genel olarak ibra 124

3.9.2 SKSFK hükümlerine göre ibra 127

3.10 Yönetim Kurulu Üyelerine Karşı Açılabilecek Olan Sorumluluk Davasında Zamanaşımı 130

3.10.1 İki yıllık zamanaşımı 132

3.10.2 Beş yıllık zamanaşımı 134

3.10.3 TCK'ya göre zamanaşımı 135

4. SONUÇ VE ÖNERİLER 137

KAYNAKÇA 141

ÖZ GEÇMİŞ 152

KISALTMALAR

Anayasa : Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

Bakanlık : Gençlik ve Spor Bakanlığı

Beşiktaş A.Ş. : Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi

Bkz. : Bakınız

C : Cilt

E : Esas

E.T. : Erişim Tarihi

Fenerbahçe A.Ş. : Fenerbahçe Futbol Anonim Şirketi

Galatasaray A.Ş. : Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar Anonim Şirketi

GSHK : Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu

HGK : Hukuk Genel Kurulu

K : Karar

m : madde

s : Sayfa

S : Sayı

SKSFK **:** Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu

TBK **:** Türk Borçlar Kanunu

TFF **:** Türkiye Futbol Federasyonu

TFF Kanunu **:** Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun

TMK **:** Türk Medeni Kanunu

TTK **:** Türk Ticaret Kanunu

vd. **:** Ve devamı

SPK **:** Sermaye Piyasası Kanunu

Kurul **:** Sermaye Piyasası Kurulu

1. GİRİŞ

1.1 Problem

26 Nisan 2022 tarihli 7405 sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu[1] öncesindeki spor kulüpleri mevzuatının ülkemizde değişen ekonomik yapıya uygunluk sağlayamaması ve yeterli olamaması sebebiyle mevzuatta değişiklik yapılması gerekmekteydi. Mevzuattaki eksikliklerden ve uyum sağlanmasında yaşanan problemlerin yanında organların yaptıkları iş ve işlemler dolayısıyla da pek çok problem ortaya çıkmaktaydı. Bu sebeple de yeni bir yasal düzenlemeye ihtiyaç duyulduğu su götürmez bir gerçek olduğundan SKSFK ve buna bağlı olarak yönetmelikler yürürlüğe girmiştir[2]. Spor kulüpleri ile ilgili bir hukuki düzenleme yapılacağı Devlet Planlama Teşkilatı'nın 2001-2005 yıllarına ilişkin Sekizinci Kalkınma Planı'nda yer almıştır. Bu kalkınma planının spora ilişkin ilgili kısmında spor kulüplerinin kurumsallaşmasının ve kendi kendini finanse edebilmesinin amaçlandığı görülmektedir. Bu amaç çerçevesinde "*Spor sisteminin yeniden yapılandırılması için gerekli yasal düzenlemeler gerçekleştirilecektir.*"[3] denilerek yasal düzenlemenin gerekliliğine de dikkat çekilmiştir. Tüm bu sebepler ve ihtiyaçlar doğrultusunda, SKSFK hazırlanmış ve güncel olarak hukukumuzda spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri açısından öncelikli olarak uygulanacak ilk kanun niteliğine sahip olmuştur. Kanun'un hem yeni tarihli olması hem de özel nitelikli olması onu öncelikli kılmaktadır. Ancak bu noktada belirtmek gerekir ki SKSFK' nın spor anonim şirketleri yönünden TTK hükümlerine yaptığı atıf dolayısıyla kanunun uygulanmasında çeşitli problemler ortaya çıkabilecektir. Bu problemler genellikle yönetim kuruluna uygulanacak hükümlerden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle çalışmamızdaki temel problem spor anonim şirketleri yönetim kuruluna uygulanacak kanun maddelerinin tespiti ile sorumluluklarının tespit edilmesidir.

---

[1] **Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu.** (2022). T.C. Resmi Gazete. 31821. 22 Nisan 2022.
[2] İmamoğlu, A. F., Karaoğlu, E., ve Erturan, E. E. (2007). "Türkiye'de Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri". *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.* C:12, S:3, s. 50.
[3]Devlet Planlama Teşkilatı Sekizinci Kalkınma Planı (2001-2005), https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/07/Uzun_Vadeli_Strateji_ve_Sekizinci_Bes_Yillik_Kalkinma_Plani-2001-2005.pdf (E.T.: 10/05/2023).

1.2 Önem

Günümüzde spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin hem yönetim açısından hem de mali açıdan pek çok problemle karşılaştığına şahit olmaktayız. SKSFK ile bu problemlere çözüm getirilmeye çalışılması hukuk camiası için önemli bir adımdır. Bu sebeple SKSK' daki spor anonim şirketlerine ilişkin hükümler çalışma kapsamında incelenmiştir. Buna karşılık, belirtilen hükümler doktrinde çeşitli fikir ayrılıklarına yol açmış, kanun farklı hukuki perspektiflerde eleştirilmiştir. Çalışma kapsamında doktrinde belirtilen fikir ayrılıkları ve eleştirileri aktaracağız.

1.3 Amaç

SKSFK' nın Resmi Gazete'de yayımlanması akabinde spor anonim şirketlerine ve bunların yönetim kuruluna uygulanacak hükümlerin tespit edilmesi, hukuki sorumluluklarının çerçevesinin çizilmesi ve tabi olacakları ilkelerin belirlenmesi gerekmektedir. Spor anonim şirketlerinin yönetim kurulunun işleyişinin hukuk kurallarına uygun olması açısından gerek kanun maddelerinden yararlanarak ve gerekse doktrindeki görüşlerden yararlanılarak SKSFK ile amaçlanan sonuca ulaşmak için uygulamanın ne şekilde olması gerektiğini göstermek amaçlanmıştır.

1.4 Sınırlıklar ve Konunun Takdimi

Çalışmamızın kapsamında spor anonim şirketleri açısından SKSFK ile getirilen sorumluluk hükümleri incelenecek olup aynı zamanda Türk Ticaret Kanunu[4]'nda düzenlenmekte olan anonim şirket nezdinde değerlendirme yapılarak spor anonim şirketleri incelenecektir.

Belirtilen konu kapsamında yararlanılmış olan yasal dayanaklar ve spor hukukuna hakim genel mevzuat; TTK, SKSFK ve belirtilen kanunlar çerçevesinde çıkarılan yönetmelikler ve tebliğlerdir.

Çalışmanın ikinci bölümünde genel olarak spor anonim şirketlerine ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup, spor anonim şirketinin tanımı yapılarak tarihçesi açıklanmıştır. Akabinde spor anonim şirketlerinin bağlı veya bağımsız olarak kuruluşu, organları, temel

[4] **Türk Ticaret Kanunu.** (2011). T.C. Resmi Gazete. 27846. 12 Ocak 2011.

mali ilkeler ile bütçe ve harcama ilkeleri açıklanmıştır. Devamında ise spor anonim şirketlerinde hissedarlık yapısı, halka açılma, birleşme ve devir açıklanmıştır. Bu bölümde son olarak spor anonim şirketinin sona ermesi ve bu vasfın kaybedilmesi hali incelenmiştir. Çalışmamızın bu bölümü genel olarak spor anonim şirketleri hakkında TTK ve SKSFK özelinde tutulmuş olup bu kapsamda inceleme yapılmıştır.

SKSFK hükümlerinde spor kulüpleri ve spor federasyonlarına ilişkin düzenlemeler olsa da daha çok spor anonim şirketlerine ihdas edilmiş bir kanun olduğu söylenebilir[5]. Bu kapsamda spor anonim şirketlerinin tanımı, kuruluşu ve organlarına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Şirketleşme kapsamında kurumsal yönetimin de gereği olan bazı temel mali ilkeler ile bütçe ve harcama ilkeleri yer almaktadır. Özellikle spor anonim şirketleri yönetilirken bu ilkelere dikkat edilmesi ve uyulması gerekmekte aksi takdirde çeşitli yaptırımlarla karşılaşmak mümkün olabilmekle çalışmamızda bu ilkelere yer verilmiştir. Temel mali ilkeler ile bütçe ve harcama ilkelerinin düzenlenmesi sorumluluk ve spor anonim şirketlerinin uzun vadede varlıklarını sürdürebilmesi konusunda gerekli olsa da köklü değişiklikler yapılmamış olması ve hem TMK hem de Dernekler Kanunu hükümlerinin tekrarı niteliğinde pek çok maddenin yer almasından dolayı eleştirilmiştir[6]. Tüm bu eleştirilere rağmen ekonomik gelişmelere uyum sağlama ve profesyonel anlamda yönetimin gerekliliği açısından spor kulüpleri şirketleşme modelleri benimsenmeye başlanmıştır. Şirketleşmenin getirdiği kurumsallık, profesyonellik ve ticari faaliyette bulunabilme imkanlarının yanında gerek markalaşabilme ve gerekse gelir kaynağı yaratabilmek spor kulüplerinin şirketleşmesi için cazip bir yol olmuştur[7].

Hissedarlık yapısı SKSFK m. 15 hükmünde düzenlenmiş olup özellikle hakimiyet ve imtiyaz konusunda önemli düzenlemeler yapılmıştır. Bu hükümde TTK ile paralel

---

[5] Altay, S. A. (2022). "Spor Anonim Ortaklıklarına İlişkin İlk Düşünceler". Özdemir Kocasakal, H. *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi* Legal Hukuk Kitapları Serisi. s. 35.

[6] Demir, U. A. (2022). "Kulüpler Açısından 7405 Sayılı Yasa'nın Değerlendirilmesi". Özdemir Kocasakal, H. *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* Legal Hukuk Kitapları Serisi. s. 152.

[7] Çoban, B., Devecioğlu, S., Karakaya, Y. E. ve Karataş, Ö. (2012). "Türkiye'de Spor Kulüplerinin Şirketleşmeye Yönelimlerinin Değerlendirilmesi". *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.* C:10, S: 2, s. 35.

düzenlemeye gidilmiş olsa da bazı noktalarda TTK hükümlerinden ayrılmaktadır. Ek olarak şirket kârından yönetim kurulu üyelerinin menfaat elde edemeyeceği belirtilmiştir. Bu sebeple de çalışma kapsamında imtiyaz ve menfaate ilişkin açıklamalar da yapılmıştır.

Spor anonim şirketlerinin birleşmesi ve devrine ilişkin olarak SKSFK hükümlerinde yalnızca spor kulüplerine ilişkin kanuni düzenlemeye gidilmiş spor anonim şirketleri açısından ayrıca bir düzenleme yapılmamıştır. SKSFK hükümlerinde spor anonim şirketlerinin birleşmesi ve devrinin özel bir hükümle düzenlenmemiş olması tartışmaya neden olmuştur.

Halka arz veya bir diğer deyişle halka açılma spor anonim şirketleri için önem arz etmektedir. Çünkü gerek vergiden muaf tutulma konusunda ve gerekse fon sağlama açısından spor anonim şirketine maddi açıdan rahatlık sağlamaktadır.

Sona erme ve statünün kaybedilmesi konuları birbirinden farklı hukuki nitelikte olup sona erme için TTK hükümlerinden faydalanmak gerekirken; statünün kaybedilmesi için SKSFK hükümlerinden yararlanılacaktır. Bunun sebebi spor anonim şirketi statüsünün kaybedilmesi halinde mevcutta bir anonim şirketin olması pek tabii mümkündür.

Çalışmamızın üçüncü bölümü olan “Spor Anonim Şirketleri Yönetim Kurulu” başlığı altında genel olarak spor anonim şirketlerindeki yönetim kurulunun oluşturulması, yönetim kurulu üyesi ve yönetici kavramları, yönetim kurulundaki üyelerin nitelikler, yönetim kurulunun görev ve yetkileri açıklanmış olup son olarak da yönetim kurulu üyeliğinin sona ermesinden bahsedilmiştir.

Yönetim kurulunun tek kişi ile kurulabilmesi mümkündür. Bu noktada tek kişiden oluşan yönetim kurulunun gerçek veya tüzel kişi olmasının önemi bulunmamaktadır. Kişiliğin gerçek veya tüzel olması fark etmese de yönetim kurulu üyelerinin haiz olması gerek birtakım nitelikler bulunmaktadır. Bu niteliklerden bahsederken TTK hükümlerinde aranan nitelikler ve SKSFK hükümlerinde aranan nitelikler olmak üzere ikili bir ayrıma gidilmiştir. Bunun sebebi spor anonim şirketleri temelde bir anonim şirket olduklarından öncelikle TTK hükümlerindeki nitelikler sağlanmalıdır. Belirtilen nitelikleri sağlayan yönetim kurulu üyelerinin genel hatlarıyla görev ve yetkilerinin neler olduğundan bahsedilmiştir. Nitekim yönetim kurulu üyeleri bu görev ve yetkilerini icra ederken

sorumluluk altındadırlar. Son olarak da yönetim kurulu üyesinin görevinin sona erme hallerinden bahsedilerek spor anonim şirketinin yönetim kuruluna ilişkin bölümü sonlandırmış bulunmaktayız.

Çalışmanın devamında spor anonim şirketinde yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğu incelenmiştir. Spor kulübü yöneticilerinin mali yönden sorumlulukları yıllardır katlanarak büyüyen bir problem olmakla 26-28 Kasım 2008 tarihinde gerçekleştirilen spor şurasında kulüp yöneticilerinin özellikle mali sorumluluklarına ilişkin somut sorumluluk kriterlerinin belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir[8]. Bu çerçevede spor anonim şirketinde yönetim kurulu üyesi olmanın getirdiği sorumluluk ve yükümlülüklerinin önemine binaen inceleme yapılmıştır. Çalışmamız kapsamında hukuki sorumluluk incelenirken SKSFK m. 20/13 hükmüne ek olarak anonim şirketler açısından genel sorumluluk hükümleri olan TTK m. 553 vd. hükümlerinden de yararlanılmıştır. Buna ek olarak özel sorumluluk halleri ve ibra da çalışmamız kapsamında incelenmiş olup son olarak yönetim kurulu üyelerine karşı açılabilecek sorumluluk davalarında zamanaşımı açıklanmıştır.

Mevzuat kapsamında sorumluluk türleri olan kusur sorumluluğu, zarar sorumluluğu, illiyet bağı bakımından sorumluluk, müteselsil sorumluluk, kusursuz sorumluluk ve özen sorumluluğu irdelenmiştir. Aynı zamanda TTK hükümlerinde ayrıca sorumluluk nedeni olarak düzenlenen; belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması, sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi, değer biçilmesinde yolsuzluk hali ve halktan para toplamak halleri de incelenmiştir. Zamanaşımının da iki yıl ve beş yıllık zamanaşımı süreleri olduğu ve ayrıca TCK'ya göre de zamanaşımının belirleneceği belirtilerek çalışma sonlandırılmıştır.

[8] 26-28 Kasım 2008 tarihli spor şurası, https://sporvehukuk.net/2020/05/28/2008-yili-spor-surasi-spor-hukuku-ile-ilgili-on-komisyon-raporu/ (E.T.:10/05/2023).

2. SPOR ANONİM ŞİRKETLERİNİN GENEL YAPISI

2.1 Spor Anonim Şirketinin Tanımı

SKSFK m. 2 hükmünde yer alan spor anonim şirketi tanımına göre; bir spor kulübünün[9] bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak ya da spor kulübünden bağımsız şekilde TTK'ya göre kurulan ve sportif faaliyetlerde bulunmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran anonim şirkettir[10].

Spor anonim şirketinin kurulması ile işletme konusu sportif alan olan bir anonim şirket kurulmuş olmakla ayrı bir tip anonim şirketten bahsetmek söz konusu olmayacaktır. Çünkü spor anonim şirketlerinin özelliklerine bakıldığında genel anlamdaki anonim şirketlerden ayrıştırıcı bir karakteristik özelliği olmadığından ayrı bir tip olarak spor anonim şirketinden bahsedilemez. Kaldı ki anonim şirketler; halka kapalı/açık anonim şirketler, tek kişilik anonim şirketler, hâkim/ bağlı anonim şirketler olarak belirtilebilir. Bu sebeple spor anonim şirketleri bir tür olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna karşılık spor faaliyetleri yalnızca anonim ortaklık ile yürütülebildiğinden spor anonim şirketlerinin tipleşip tipleşmediği tartışmalı bir konudur[11].

Spor anonim şirketinin dar ve geniş olmak üzere iki şekilde tanımlandığından bahsetmek mümkündür. Geniş anlamda spor anonim şirketinden anlaşılması gereken yalnızca sportif faaliyette bulunan kulüpler değildir, aynı zamanda spor ürünlerinin satıldığı bir mağazanın işletmesinin bir anonim şirkete ait olması halinde de ya da spor salonu işletmekte de bir spor anonim şirketinin varlığından söz edilebilecektir. Buna karşılık dar anlamda spor anonim şirketinden anlaşılması gereken ise, SKSFK m. 2 öncelikli olarak, TTK hükümlerince kurulmuş ve ticaret siciline tescil edilmiş bir anonim şirketin sportif

[9] Spor kulübü, spor etkinliklerine katılmak üzere kurulmuş tüzel kişiliğe sahip, yasa ve yönetmeliklere uygun olarak kurulan sportif alanın en küçük örgütü olarak tanımlanabilir. 6222 Sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin önlenmesine Dair Kanun m.3/1-h bendinde spor kulübünün tanımı yapılırken şu ifadelere yer verilmiştir: Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişilerini ifade etmektedir. Bu hükümle birebir aynı olacak şekilde SKSFK m.2/1(ö) hükmünde de spor kulübü tanımı yer almaktadır. Bu tanıma göre spor kulüpleri, Bakanlık ve spor federasyonlarının faaliyetlerine katılmak amacıyla Bakanlığa tescilini yaptıran özel hukuk tüzel kişileridir.

[10] Spor anonim şirketlerine ilişkin yapılan bu tanım aynı zamanda Spor Kulüpleri ve Spor Anonim Şirketleri Tescil Yönetmeliği m.4/1(g) hükmünde de yer almaktadır.

[11] Altay, **a.g.m.,** s.36.

faaliyetlerde bulunmak amacı ile spor anonim şirketleri siciline tescili gerçekleştirilmiş şirketleri ifade etmektedir. Belirtilen tescil işleminin gerçekleştirmemesi halinde spor anonim şirketinden bahsetmek mümkün olmayacaktır. Buna ek olarak SKSFK hükümlerinde spor anonim şirketi olarak düzenleme yer almakta ise de doktrinde "Sportif Anonim Şirket" kavramı kullanılmaktadır[12].

Kısaca, SKSFK öncesinde de mevcutta spor şirketleri olsa da kuruluş şekillerinin farklı olması ve kanunun özel bir nitelik vermesi dolayısıyla aslında spor anonim şirketi kavramı hukukumuza SKSFK ile birlikte girmiştir. Ancak bu demek değildir ki SKSFK öncesinde hiç spor anonim şirketi bulunmamaktadır. Aksine pek çok spor anonim şirketi bulunmakta ancak kuruluşta geçtikleri aşamalar ile SKSFK hükümlerine göre kurulacak spor anonim şirketlerinin geçecekleri aşamalar birbirlerinden farklı olduğundan yeni bir kavram olarak spor anonim şirketi hukukumuza SKSFK ile birlikte girmiştir.

2.2 Spor Anonim Şirketlerinde Tarihçe

1951 yılında ilk profesyonel spor dalı futbol olmuştur. Profesyonellik talimatnamesi ile futbol, ilk profesyonel spor dalı olarak kabul edilmiş olmakla aynı zamanda tek profesyonel spor dalıdır da. Yani 7405 Sayılı SKSFK öncesinde yalnızca profesyonel spor dallarının şirketleşmesi mümkün olduğundan futbol spor dalına ilişkin spor kulüpleri şirketleşebilirken, profesyonel olmayan bir takımın şirketleşmesi mümkün değildi. Bu durum doktrinde, futbolun profesyonel spor kulübü olması nedeniyle yalnızca futbol kulüplerinin şirketleşmesi, diğer spor dallarının kitlelere yayılmamasına engel olarak diğer spor dallarının gelişimini engellediğine vurgu yaparak yalnızca profesyonel spor kulüplerinin şirketleşmesinin tartışılması gereken bir konu olduğu hususunda eleştirilmiştir[13]. Bu çerçevede de SKSFK öncesinde dernek şeklinde örgütlenmiş spor

[12] Büyükhatipoğlu, M. C. (2022). "Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı ile Düzenlenen Spor Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunun Değerlendirilmesi". Çağlar, T. *Türkiye Barolar Birliği Spor Hukuku Kurulu Av. Dr. Haluk Burcuoğlu Armağanı.* Ankara: Türkiye Barolar Birliği. s.156. Çalışma kapsamında "Sportif Anonim Şirket" kavramı yerine kanuni terim olan "Spor Anonim Şirketi" terimi kullanılacaktır.

[13] Özdoğan, O. (2011). *Türkiye'de Sporun Vergilendirilmesi*. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi. s. 23.

kulüplerinden yalnızca futbol kulüplerinin şirketleşmiş olduğunu belirtmek hatalı olmayacaktır[14].

Ülkemizde spor kulüplerinin şirketleşmesi 1980'li yıllarda başlamıştır. Spor kulüplerinin profesyonel futbol şubelerini gelir sağlamak amacıyla ürünleştirme şirketlerine, gayrimenkul yatırım ortaklarına veya yatırım şirketlerine ortak olma veya bu şirketleri kurma yoluna gittiği gözlemlenmiştir. İlk olarak Malatyaspor, İstanbulspor, Dardanelspor, Antalya Spor, Vanspor, Adanaspor ve akabinde de dört büyükler olarak adlandırılan Beşiktaş, Galatasaray, Fenerbahçe ve Trabzonspor kulüpleri şirketleşmiştir[15].

SKSFK' nın yürürlüğe girmesinden önceki mevzuata göre şirketleşen futbol kulüpleri ya mevcut şirketlere devredilerek şirketleşmekte ya da direkt anonim şirket olarak kurulma şeklindeydi. Başka şirkete devredilerek şirketleşen futbol spor kulübüne örnek olarak İstanbulspor 1984-1985 yıllarında ORAS şirketler grubu ile birleşmesi örnek verilebilecekken, Acar Spor Tesisleri ve Yatırımlar Anonim Şirketi ise kuruluşundan itibaren anonim şirket olan spor kulüplerine örnektir[16]. Malatyaspor ise futbol şubesini şirketleştirerek Malatya Sportif Anonim Şirketi'ne devretmiş ancak futbol takımının 1.Ligden düşmesi dolayısıyla şirket gelirlerinde azalma olmuş ve şirket tasfiye yoluna gitmek zorunda kalmıştır[17].

Verilen örneklerden de görüleceği üzere SKSFK öncesinde profesyonel spor dalı olarak yalnızca futbol kulüpleri şirketleşebilmiştir. Şirketleşebilecek spor dalları noktasında SKSFK ile değişikliğe gidilmiştir. TTK kapsamında yapılacak tescil SKSFK öncesinde GSHK[18] m. 24/3 uyarınca sadece profesyonel spor kulüplerinin TTK uyarınca kurulmuş

---

[14] Develioğlu, M. (2022). "7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor federasyonları Kanunu Çerçevesinde Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı ve Menajerlik Sözleşmeleri". Özdemir Kocasakal, H. *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* Legal Hukuk Kitapları Serisi. s. 6.

[15] Dorukkaya, Ş., Kıratlı**,** A., ve Ebiçlioğlu**,** F. K. (1998). Türkiye'de Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi, Halka Açılması, Finansmanı ve Vergileme. İstanbul: Dünya Yayıncılık. s.20-21.

[16] Sunay, H. (2004). Spor Kulüplerinde Şirketleşme (Bazı Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'den Örnekler). *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.* C:2. S:9. s. 74, https://www.istanbulsportd.org/istanbulspor-spor-faaliyetleri-ve-ticaret-a-s-nin-kurulusu/ (E.T.: 13/05/2023).

[17] Karataş Durmuş, N. (2016). Spor Kulüplerinin Vergilendirilmesi. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi.* C:7. S: 27. s. 249 ve Erturan, E. E., İmamoğlu, A. F.., ve Karaoğlu, E. (2007). Türkiye'de Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*.C:3. S:12. s. 41.

[18] **Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu.** (1986). T.C. Resmi Gazete. 3289. 21 Mayıs 1986.

veya kurulacak şirketlere devredilebilmesi ile şirketleşmesi[19] söz konusu iken 7405 sayılı kanun ile yalnızca profesyonel spor kulüpleri açısından değil, tüm spor kulüplerinin, profesyonel olup olmadıkları ayırt edilmeksizin, şirketleşebilmesi ve spor faaliyetleri yürütebilmesini düzenlemiştir. SKSFK ile spor dalının profesyonel olup olmamasının bir önemi kalmamış, ayrım gözetmeksizin her spor dalında şirketleşme mümkün kılınmıştır[20].

Spor anonim şirketinin hangi spor dalında kurulacağı SKSFK m. 14 vd. hükümlerinde belirtilmediği için tüm spor dallarında spor anonim şirketi kurulabilmesi esastır[21]. Buna ek olarak şirketleşme konusunda takım sporu- bireysel spor ayrımına da gidilmemiştir. Bu sebeple de takım sporlarına ek olarak bireysel sporlar açısından da, örneğin tenis ve boks gibi, şirketleşmenin mümkün olduğu söylenebilir[22].

Şirketleşme ile ilgili şunu da belirtmek isteriz ki herhangi bir branşta faaliyette bulunulması için şirketleşme zorunlu görülmemiştir. Bu durum amatör spor dalları açısından uygun olsa da ticarileşmenin en iyi örneğini görebileceğimiz futbol spor dalı açısından şirketleşmenin bir zorunluluk olarak öngörülmesi makul olabilecektir[23].

Şirketleşmeye ilişkin ilk düzenlemelerin yapıldığı yıllarda amaç; spor kulüplerinin dernek statüsünde bulunmasından kaynaklı olarak genel kurul öncesinde yöneticisiz kalma, bazı grupların yüksek katılımlı geceler düzenlemesine karşın kongrelere katılımın az olması, sürekli olarak başkan veya yöneticilerin mali desteğine ihtiyaç duyulması, bilimden uzak yönetim anlayışının olması, tüzük ile üyeliklerin güçleştirilmesi ve sporcuların yönetim problemlerine dahil olması gibi pek çok problemi bitirmek veya aza indirmektir[24].

[19] Erturan., İmamoğlu., ve Karaoğlu, **a.g.e.,** s. 40.
[20] Aslan, M. (2022). Spor Anonim Şirketleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık. s.109.
[21] Aydın, Z. (2022). "Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı Hakkında Farklı Bir Bakış". Çağlar, T. *Türkiye Barolar Birliği Spor Hukuku Kurulu Av. Dr. Haluk Burcuoğlu Armağanı.* Ankara: Türkiye Barolar Birliği. s. 60.
[22] Erturan., İmamoğlu., ve Karaoğlu, **a.g.m.,** s.38-45, Gök, Y., ve Sunay, H. (2010). "Türkiye ve Fransa'da Uygulanan Spor Yönetiminin Kamu Yönetimi Açısından Karşılaştırılması". *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.* C:1. S:8. s. 10.
[23] Doğan, B F., ve Güner, T. (2023). "Spor Anonim Şirketi Tüzel Kişiliği ve Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Sorumluluğu". *Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* C.:8. S.:2. s. 350.
[24] Üçışık, H. F.. (1999). Sporda Sorunlar ve Çözüm Önerileri. İstanbul: Ötüken, s.145.

Günümüzde ise spor kulüplerinin şirketleşme yoluna gitmelerinde temel gaye doktrinde şu şekilde ifade edilmiştir:

> Büyük bütçelerin dernek olarak yönetiminin zorluğu dolayısıyla kurumsallaşma ve profesyonelleşme, halka arz, dernek konumunda iken yapılamayan ticari faaliyetlerde bulunabilmek, bağlı oldukları spor kulüplerine direkt olarak fon kaynağı sağlayabilmek, UEFA'nın 2004/2005 sezonundan itibaren lisans hakkı için zorunlu kıldığı kriterlere uyum açısından kurumsal yönetim ilkelerini uygulayabilmek, uluslararası markalaşabilmek, kredi temini kolaylığı yaratabilmek, büyüyen rekabet ortamında büyük ölçeklerde artan maliyetleri karşılayabilmek için yeterli kaynaklara ulaşabilmek ve vergi avantajlarından faydalanabilmektedir.[25].

Kısaca; kulübe daha fazla gelir sağlayabilmek, ekonomik potansiyeli artırabilmek ve kâr elde ederek bu kârın paylaşılmasını sağlamak temel amaçlardandır[26].

Ayrıca spora ticari amaçla yaklaşmanın sporun ve spor kulübünün ruhu ile bağdaşmayacağı düşüncesi nedeniyle spor kulüpleri uzun yıllar boyunca dernek şeklinde örgütlenmiş olsa da endüstriyel gelişim, profesyonel ve kurumsal yönetim yapısının oluşturulmasının kaçınılmazlığı karşısında şirketleşme önem kazanmıştır. Çünkü uzun vadeli planlama yapmak ve bunları uygulamak ancak şirketleşme ile mümkündür. Dernek şeklinde yapılanmada gelir kaynakları daha sınırlı olup, şirketleşme şeklinde yapılanmada finansal kaynaklarda çeşitlilik söz konusu olmaktadır[27]. Bu sebepledir ki finansal kaynaklarını genişletmek için ticari faaliyetlerini geliştirmek isteyen spor kulüplerinin şirketleşmeden sağlayacağı faydalar kısaca kurumsallaşma ve profesyonelleşme ile gelir kaynaklarının artırılması olarak belirtilebilir[28]. Kanımızca da bir spor topluluğunun ister kulüp şeklinde yapılanmış olsun ister şirket şeklinde, mali kaynaklarının sınırlı olması sporda profesyonelleşmenin önüne set çekmekte, bunu zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla da

[25] Çoban., Devecioğlu., Karakaya., ve Karataş, **a.g.m.,** s. 36,37.
[26] Erturan, İmamoğlu, ve Karaoğlu, **a.g.m.**, S:12. s. 40.
[27] Güngör, A. (2014). "Avrupa Futbol Pazarının Ekonomik Boyutu ve Avrupa Futbol Kulüplerinde Finansal Performans Analizi". *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* C: 1. S:2. s.135.
[28]Hacıköylü, C. (2001). *Türkiye'de Profesyonel Spor Kulüplerinin ve Sporcuların Vergilendirilmesi.* Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi. s.48 ve Dorukkaya, Kıratlı ve Ebiçlioğlu, **a.g.e.,** s.10-11.

şirketleşme ile sporda daha profesyonel ve daha kurumsal olma yolunda atılabilecek en önemli adım şirketleşme diyebiliriz.

2.3 Spor Anonim Şirketi Vasfının Kazanılması

Spor kulüplerinin şirketleşmesi, tabii oldukları mevzuata göre ilk önce dernek olarak kurulmuşlar akabinde ise şirketleşme yoluna gitmişlerdir. Kulüpler şirketleşirken, geniş bir kitleye hitap etmek ve katılımcı sayısının çok olmasının istenmesinden bahisle genellikle anonim şirket olarak kurulmaktaydılar[29]. Ancak spor kulüplerinin dernek olarak tüzel kişiliklerini devam ettirmesi ile istenilen finansal ve mali amaca ulaşmak zorlaşmış, hatta imkansızlaşmıştır. Spor kulüplerinin dernek tüzel kişiliğine sahip olması ancak bir noktada da dernek tüzel kişiliğinden ayrılması sebebiyle spor anonim şirketlerine ayrı bir tüzel kişilik verilmesi kanımızca makul bir düzenleme olmuştur. SKSFK' nın hazırlanmasındaki genel gerekçe incelendiğinde, spor kulüpleri profesyonel takımlarının TTK hükümlerine göre kurulan anonim şirketlere devredilebilmesi mümkünken bu anonim şirketlerin spor kulüpleri ile olan ilişkilerine ilişkin yasal dayanağın mevcut olmadığına ve SKSFK ile bu konuda yasal çerçeve çizildiğine dikkat çekilmektedir [30].

SKSFK yürürlüğe girmeden önceki şirketleşmede spor kulüplerinin dernek olarak kurulup akabinde spor şubesinin anonim şirkete devredilmesi suretiyle kurulabilmeleri mümkün iken SKSFK ile doğrudan anonim şirket olarak kurulma imkânı getirilmiştir.

Kuruluş ile ilgili SKSFK m. 14 hükmünde; TTK uyarınca tutulan ticaret siciline yapılacak tescilin akabinde Bakanlık tarafından tutulan spor anonim şirketi siciline de tescilin gerektiğini belirtmektedir. İkinci tescil olan spor anonim şirketleri siciline tescil yapılmaması halinde spor anonim şirketinin varlığından bahsedilemeyecektir. Kanunun

[29] Aküzüm, U., ve Akbıyık, D. (2021). "Spor Kulübü Yöneticilerinin Mali Sorumluluğu: Kulüpler Yasası Tartışmaları". Çağlar, T. *Türkiye Barolar Birliği Spor Hukuku Kurulu Av. Türker Arslan Armağanı.* Ankara: Türkiye Barolar Birliği. s.37.

[30] Genel Gerekçe: *"3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 24 üncü maddesi uyarınca spor kulüpleri profesyonel takımlarım Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kuracakları veya kurulmuş olan anonim şirketlere devredebileceklerine ilişkin yasal düzenleme bulunmakla birlikte; mevzuatta sportif faaliyetlere katılan anonim şirketlerinin, spor anonim şirketi vasfım kazanmaları, hissedarlık yapılan, spor kulüpleri ve spor federasyonlarıyla olan ilişkilerine ilişkin yasal dayanak bulunmamaktadır.*
Yapılan düzenleme ile hem spor faaliyetlerinde bulunmak üzere bir spor kulübüne bağlı şekilde hem de spor kulübünden ayrı olarak spor anonim şirketi kurulabilmesine imkân getirilmektedir. Bu kapsamda amatör spor dalları da dahil olmak üzere sporda şirketleşmenin yasal çerçevesi oluşturulmaktadır.".

gerekçesinde de spor anonim şirketi vasfının kazılması anının, Bakanlık'ta tescil edilme anı olarak kabul edildiği belirtilmiştir[31]. Bu haliyle Bakanlığa yapılacak tescilin spor anonim şirketi vasfı açısından kurucu nitelikte tescil olduğu kanunun lafzına göre söylenebilecekken aynı zamanda spor anonim şirketi vasfının kazanılabilmesinin iki aşamalı tescile bağlı olduğunu da belirtmek gerekir[32].

TTK hükümlerine göre tescil edilen anonim şirket bir sonraki aşama olarak Bakanlığa başvuru yapar ve Bakanlık bu başvuruyu otuz gün içerisinde karara bağlar. Eğer ki mevzuata aykırılık veya noksanlık varsa eksikliklerin giderilmesi istenecektir. Eksikliklerin giderilmemesi halinde başvuru reddedilecektir. Eksiklik tamamlanırsa veya ilk başvuru anında hiçbir aykırılık veya noksanlık tespit edilmezse spor anonim şirketine tescil işlemi gerçekleştirilir. Buradan spor anonim şirketinin kurulurken izne tabi olmadığı anlaşılmakla izne tabi olan hususun spor anonim şirketinin mevzuata uygun bir şekilde faaliyete geçip geçmemesi olduğu anlaşılmaktadır[33].

SKSFK ile spora ilişkin ortaklıkların yalnızca anonim şirket türünde kurulması imkânı verilmesi de doktrinde oldukça eleştirilmiştir. Gerek ekonomik açıdan gerekse denetlenebilirlik açısından anonim şirketin yapısı spor ortaklıkları için uygun ve en elverişli ortaklık türü olduğu belirtilmiştir. GSHK mülga m. 24/3 hükmü uyarınca sporda şirketleşme bakımından tip serbestisi söz konusuyken yani spor kulüplerinin diledikleri türde ticaret şirketi türü seçip kurulması mümkünken[34] spor federasyonları açısından bu durum anonim şirketler olarak sınırlandırılmıştır. Bu durumun karışıklığının karşısında SKSFK ile düzenleme yapma yoluna gidilmiş ve yalnızca anonim şirket olarak şirketleşmenin mümkün olduğu hüküm altına alınmıştır. Eğer, spor anonim şirketi olarak tescil edilmek istenilen şirket anonim şirket değil de TTK hükümlerinde düzenlenen diğer ticaret şirketi türlerindense, Bakanlık tarafından tescil işlemi gerçekleştirilemeyecektir. Bu noktada sadece anonim şirket türünde şirketleşmenin mümkün olması, bir diğer sermaye şirketi olan limited şirket türünün de spor kulüplerinin şirketleşmesi için uygun

[31] SKSFK m.14 Gerekçesi: *"Maddeyle anonim şirketlerin spor anonim şirketi vasfını kazanmaları ve özellikle bu vasfın hangi anda kazanılmış olacağı düzenlenmektedir. Bu kapsamda spor anonim şirketi vasfının kazanılma anı; Gençlik ve Spor Bakanlığına tescil edilmeleri anı olarak kabul edilmiştir."*.
[32] Büyükhatipoğlu, **a.g.m.,** s.156-157.
[33] Altay, **a.g.m.,** s.38.
[34] GSHK hükümlerine göre ticaret şirketlerden herhangi biri şeklinde spor şirketi kurmak mümkün olsa da gerek 03/07/1992 tarih ve 3813 sayılı gerekse 05/05/2009 tarih ve 5894 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre anonim şirket olarak kurulmak esas alınmıştır.

yapıya sahip olmasından bahisle doktrinde[35] eleştirilmiştir. Doktrindeki bu düşüncenin aksine göre de şirket türü olarak anonim şirket türünün belirlenmesinin yerinde olduğu görüşü de bulunmaktadır[36]. Spor faaliyetlerini en kapsamlı şekilde koruyacak, denetleyecek, finansmanını geliştirecek ve güncel ekonomik gelişmelere uyum sağlayabilecek en uygun ve en kapsamlı şirket türü anonim şirketlerdir. Anonim şirketler kurumsal yönetime, hesap verilebilirliğe ve şeffaflığa elverişli bir şirket türüdür. Bu sebeple de spor anonim şirketlerinin istedikleri ekonomik etkinin uygulama bulabilmesi için anonim şirket türünün belirlenmesi isabetli olmuştur [37]. Şirket türüne ilişkin bir diğer görüş de[38], spor alanındaki şirketleşme yönteminde bir sermaye şirketinin belirlenmesinin isabetli oluğunu aksi halde şahıs şirketinin belirlenmesi ihtimalinde yapı olarak uygunluğun sağlanamayacağı belirtilmiştir. Ancak şirketleşmenin yalnızca anonim şirket olarak gerçekleştirilmesi ve limited şirket türü olarak gerçekleştirilememesi noktasında eleştirilmiştir. Her zaman büyük bütçelere ve büyük sermayelere sahip olamayacak spor kulüplerinin limited şirket olarak da kurulabilmelerine imkân tanınması gerekmektedir.

Kanımızca da Büyükhatipoğlu'nun[39] görüşüne katılmak mümkün olup, spor ortaklıklarının yalnızca anonim şirket türü ile sınırlandırılması doğru olmayabilir. Kaldı ki ticari hayatta pek çok farklı nitelikte ve nicelikte şirket kurmak mümkün iken böyle serbest bir ticari ortamda spor ortaklıklarını yalnızca anonim şirket özeline indirgemek kısıtlayıcı olabilmektedir. Nitekim diğer sermaye şirketlerinden olan limited şirketler de denetlenebilirlik açısından ve şeffaflık yönünden anonim şirketten farklı bir konumda değildir. Tüm bu nedenlerle spor ortaklıklarının yalnızca anonim şirket özelinde tescilinin yapılması kanımızca isabetli değildir. Kanunu bu şekilde eleştirsek de spor ortaklıklarının dernek tüzel kişiliğinden ayrılarak ayrıca bir şirket tüzel kişiliğine sahip olması isabetli ve yerinde bir düzenleme olmuştur.

Bir diğer eleştiri konusu ise profesyonel olmayan spor kulüplerinin anonim şirket olarak tescil edilmeleri imkanının verilmesine karşılık, bu kulüplerin anonim şirket seviyesinde sermaye yapısına, yönetim kadrosuna ve kurumsallığa sahip olmasını beklemenin güç

[35] Büyükhatipoğlu, **a.g.m.,** s.156-157.
[36] Altay, **a.g.m.,** s.36.
[37] Altay, **a.g.m.,** s.36..
[38] Aslan, M. (2022). Spor Anonim Şirketleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık. s. 94-95.
[39] Büyükhatipoğlu, **a.g.m.,** s.156-157.

olduğu konusundadır[40]. Halbuki; spor kulüplerinin limited şirket olarak da tescili imkânı verilmiş olsa küçük sermayeler ile pek çok spor şirketi kurulabilecektir. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki; şirketleşme için bir sermaye şirketi türünün belirlenmesi yerinde olmuştur. Bunun çeşitli sebepleri vardır. Şöyle ki; gerek şahıs şirketlerinin sayısının gün geçtikçe azalması, gerek şahıs şirketlerinin yapısının uygun olmaması ve gerekse şahıs şirketlerinde ortakların gerçek kişi olması zorunluluğu şirketleşmek isteyen spor kulüplerini zora sokacağından bir sermaye şirketi olarak kurulmak yerinde bir düzenleme olmuştur[41].

SKSFK m. 2 hükmünde spor anonim şirketinin tanımına göre spor anonim şirketi, spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak kurulabilmesi olanağına ek olarak spor kulübünden bağımsız şekilde de kurulabileceği belirtilmiştir. Buna tanıma göre iki farklı kuruluş türünden bahsetmek söz konusu olacaktır.

2.3.1 Spor anonim şirketinin spor kulübünün bağlı ortaklık veya iştiraki olarak kurulması

Bir spor kulübünün bir veya birden fazla spor şubesinin, o spor kulübünün bağlı ortaklığı veya iştiraki olarak kurulan anonim şirkete devredilmesi ile veya sermaye olarak koyulması ile şirketleşme mümkündür. Bakanlıkta tescil işleminin yapılması ile birlikte spor anonim şirketi kurulmuş olur. Kanunun muhtelif kısımlarında spor kulübüne bağlı spor anonim şirketi kavramına yer verilse de SKSFK'nın tanımlara ilişkin maddesinde bir tanıma yer verilmemiştir. Doktrindeki tanımına göre ise, "spor kulübünün pay sahibi olduğu veya ticari işletmesini devrettiği bir anonim ortaklık" tır [42].

SKSFK m. 15/2 hükmünün ilk cümlesi incelendiğinde görülecektir ki spor kulübünün spor anonim şirketi üzerinde hakimiyetinin olması gerektiği belirtilmiştir. Bu hakimiyet doğrudan olabileceği gibi dolaylı da olabilecektir[43]. Hakimiyet ile spor kulübü ile spor anonim şirketi arasında sözleşme, ortaklık, yönetim gibi konularda bağlantının olması gerekmektedir. SKSFK yürürlüğe girmeden önce dernek statüsünde kurulan spor

[40] Aslan, **a.g.e.,** s. 299.
[41] Aslan, **a.g.e.** s. 111,112.
[42] Altay, **a.g.m.,** s.40.
[43] Bu durum TTK' daki şirketler topluluğu ile paralellik kurulmuştur. Şirketler topluluğu bir veya birden fazla şirketin doğrudan veya dolaylı olarak yasada öngörülen şekilde veya sözleşmeye uygun olarak hakim şirketle oluşturulan topluluktur. Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 159.

kulüpleri bir noktada iş ve işlemlerini genişletmek istemiş çünkü faaliyetlerine dernek statüsünde devam etmeleri oldukça zorlayıcı olmuştur. Bu noktada dernekler spor şubelerini spor anonim şirketlerine devretmiştir. Bu devir ile spor şubesi faaliyetlerine devam edecek, spor kulübü şirketleşmeyi sağlamış olacak ve ayrıca spor şubesi spor kulübünün hakimiyeti altında olacaktır. Futbol spor dalına bakıldığı zaman Galatasaray, Fenerbahçe, Trabzonspor ve Beşiktaş gibi kulüpler bu yolu tercih etmiş yani dernek olarak kurulmalarının akabinde kulübün futbol spor dalı şubesini başka bir spor anonim şirketine devrederek iş ve işlemlerini genişletebilmiş, kurumsal yapıya ulaşabilmiş, aynı zamanda da şirkette hakimiyetlerini devam ettirmişlerdir[44].

Spor kulübüyle bağlantılı şirketin kurulmasında TTK m. 195 anlamında doğrudan ya da dolaylı hakimiyet söz konusu olacağından şirketler topluluğuna ilişkin hükümler uygulanması söz konusu olacaktır[45]. Dolaylı hakimiyette, hakim şirketin bir veya birden fazla şirket aracılığıyla bir diğer şirkete herhangi bir hakimiyet ilişkisi bulunmasa da hakim olması olarak tanımlanabilir[46]. Doğrudan hakimiyet ise anonim şirket diğer şirkete doğrudan iştirak ederek üzerinde hakimiyet kurmasıdır[47].

TTK m. 195 hükmünde üç önemli nokta bulunmaktadır. İlk önemli nokta hakim şirketin bağlı şirketin paylarında çoğunluğu elinde bulundurması, ikincisi hakim şirketin bağlı şirket yönetim kurulunda karar alabilecek sayıda çoğunluğa sahip olması ve üçüncü önemli nokta ise hakim şirketin bağlı şirketin oy haklarının çoğunluğuna sözleşme aracılığıyla sahip olması veya sözleşme ile hakimiyeti altında bulundurabilmesidir[48].

Bu bağlılık ilişkisi içerisinde bulunan hakim şirket ve bağlı şirket, bir diğer ifadeyle ana şirket ve yavru şirket, arasında rapor düzenlenmelidir[49]. Bu rapor bağlı şirket tarafından düzenlenecek olup faaliyet yılının ilk üç ayı içerisinde hazırlanmalıdır. Raporda şirketin

[44]Aslan, **a.g.e.,** s. 207-208.
[45] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 66.
[46] Pulaşlı. H. (2022). Şirketler Hukuku Genel Esaslar. Ankara: Adalet Yayınevi. s. 164.
[47] Örneğin A anonim şirketi B anonim şirketi üzerinde %80 oranında oy hakkına sahipse aralarında doğrudan hakimiyet ilişkisi vardır. A'nın C anonim şirketi üzerinde iştiraki yoksa ama B'nin C üzerinde %70 oy hakkı varsa A'nın C üzerinde %56 oranında dolaylı hakimiyeti söz konusudur. Poroy, R., Tekinalp, Ü., ve Çamoğlu, E. (2021). Ortaklıklar Hukuku I. İstanbul: Vedat Kitapçılık. s. 697,698.
[48] Yavuz, Y. (2014). "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Hakim Şirket, Bağlı Şirket ve Şirketler Topluluğu Düzenlemeleri". *Gümrük ve Ticaret Dergisi.* S. 4. s. 33. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 67.
[49] Atakan, M. C. (2021). Şirketler Topluluğunda Hakimiyet. İstanbul: Aristo. s. 47.

geçmiş faaliyet döneminde yapmış olduğu hukuki iş ve işlemler, yapılmasından kaçınılmış işlemler, edimler, yararlar ve zararlar gibi pek çok konu yer almaktadır[50].

Hakimiyetin hangi hallerde bulunduğu TTK m. 195 ile paralel olacak şekilde Spor Anonim Şirketlerinin Esas Sözleşmesinin Asgari İçeriği, Ortaklık Yapısı, Pay Sahipliği, Sermayesi ve Organlarına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliğ'in "Hakimiyet" başlıklı 7. maddesinin 2. fıkrasında beş bent olarak düzenlenmiştir. Bu hükümde[51] spor kulübünün oyların çoğunluğuna sahip olması, yönetim kurulunda karar alabilecek sayıda üyesinin olması, spor anonim şirketi üzerinde doğrudan veya dolaylı yolla hakimiyetinin bulunması belirtilmiştir[52] .

Hakimiyet ilişkisine ilişkin örnekler Galatasaray Sportif A.Ş., Fenerbahçe Futbol Anonim Şirketi, Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi verilebilir[53].

Galatasaray Spor Kulübü, spor faaliyetlerinin ticari ve profesyonel yönetime ilişkin kısımlarını Galatasaray Sportif A.Ş. aracılığıyla yönetmektedir. Bu örnekte hakim şirket Galatasaray Spor Kulübü olup bağlı ortaklık Galatasaray Sportif A.Ş.'dir. Kulüp, A.Ş.'nin en büyük hissedarı ve yönetimde söz sahibidir. Kulüp'ün şirket üzerindeki payı 60,01'dir[54]. Kulüp yönetimde söz sahibi iken A.Ş. de profesyonel bir şekilde yönetim ve finansal raporlama ile görevlidir.

Fenerbahçe Spor Kulübü de benzer şekilde faaliyetlerini Fenerbahçe A.Ş. aracılığıyla yönetmektedir. Hakim şirket Fenerbahçe Spor kulübü olup bağlı ortaklık Fenerbahçe A.Ş.'dir. Kulüp, A.Ş'nin en büyük hissedarı olup %67,07 paya sahiptir[55].

---

[50] Yavuz, **a.g.m.,** s.34.

[51] **Spor Anonim Şirketlerinin Esas Sözleşmesinin Asgari İçeriği, Ortaklık Yapısı, Pay Sahipliği, Sermayesi ve Organlarına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği.** (2022). T.C. Resmi Gazete. 31904. 26 Temmuz 2022. m.7/2.

[52] **Yüce,** A. A. (2022). "7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na Göre Spor Anonim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Diğer Anonim Şirketlerle Karşılaştırılması". *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* C: 5. S: 2. s. 490.

[53] Verilen bu örneklere Kamuyu Aydınlatma Platformu üzerinden ulaşılmıştır. Nitekim TTK m.198 hükmü uyarınca da şirket; bildirim, tescil ve ilan yükümlülüğü altındadır.

[54] https://www.kap.org.tr/tr/sirket-bilgileri/genel/958-galatasaray-sportif-sinai-ve-ticari-yatirimlar-a-s (E.T.: 05/08/2024).

[55] https://www.kap.org.tr/tr/sirket-bilgileri/genel/4028e4a240e95dc90140ede7351a013d (E.T.: 05/08/2024).

Beşiktaş Jimnastik Kulübü yukarıdaki örneklerle benzer şekildedir. Kulüp, Beşiktaş A.Ş. aracılıyla faaliyetlerini yürütmektedir. Hakim şirket Beşiktaş Jimnastik Kulübü olup bağlı ortaklık ilişki kurulan şirket Beşiktaş A.Ş.'dir. Kulüp, A.Ş. üzerinde %51,01 oranında paya sahiptir[56].

SKSFK m. 15/3 hükmünce spor kulübü ile spor anonim şirketi bağlı şekilde kurulacak ise spor anonim şirketlerinin paylarının nama yazılı olması gerekmektedir. TTK hükümlerinde pay senetlerinin nama veya hamiline olmak üzere iki farklı cins olarak düzenlenebilmesine imkan tanımış, nitekim TTK m. 339/2-d bendinde pay senetlerinin nama mı yoksa hamiline mi olacağına ilişkin hususun esas sözleşmede yer alması gerektiği de belirtilmiştir. TTK'nın aksine SKSFK özel nitelikte hüküm getirerek spor kulübü ile bağlantılı spor anonim şirketinin paylarının yalnızca nama yazılı olmasını kabul etmiştir. SKSFK açısından getirilen bu sınırlama özel kanun niteliğinde olduğundan spor anonim şirketleri açısından öncelikli uygulama alanı bulacaktır. Payların nama yazılı olmak üzere sınırlandırılmasındaki sebep, SKSFK m.15'in gerekçesine göre kamu hizmeti olarak görülen spor faaliyetlerinin icra edildiği şirketlerde pay sahiplerinin kim veya kimler olduğunun belli olmasıdır. Ancak doktrindeki bir görüş tarafından bu düzenleme eleştirilmiştir[57]. Şöyle ki; kanun hükmüyle amaçlanan pay sahiplerinin kimler olduğunun belirli olması ise de hamiline yazılı pay sahipleri de TTK m. 486/2 ve 489/1 hükümleri gereği bilinmektedir. İlgili hükümlerde hamiline yazılı pay sahiplerine ilişkin bilgiler Merkezi Kayıt Kuruluşu'na bildirilmektedir[58]. Dolayısıyla pay sahiplerinin bilinmesi açısından hamiline yazılı veya nama yazılı olması farklılık arz etmemektedir. Bir diğer eleştiri konusu ise bu hükmün halka açık spor anonim şirketlerine uygulanmıyor oluşu ve dolayısıyla hükmün uygulama alanının sınırlı olması hakkındadır. Payların devri konusundaki bir diğer eleştiri noktası ise nama yazılı payların devredilmesinin zor olmasından dolayı spor anonim şirketlerinde pay devrinin oldukça güç olduğu yönündedir[59].

---

[56] https://www.kap.org.tr/tr/sirket-bilgileri/genel/4028e4a241a25fcb0141a276cda10189. (E.T.: 05/08/2024).

[57] Aslan, **a.g.e.,** s.207

[58] Kara paranın aklanması ve terör finansmanının önlenmesi amacıyla hamiline yazılı payların Merkezi Kayıt Kuruluşu'na bildirilmesi zorunluluğu 01.04.2021 tarihinde getirilmiştir. Bu bildirim beş iş günü içerisinde yapılmak zorundadır. Aksi halde idari para cezası ile karşılaşılacaktır. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 274, 275.

[59] Aslan, **a.g.e.,** s.207.

Hükmün son fıkrası olan beşinci fıkra incelendiğinde görülecektir ki, hakimiyete bir sınırlama getirilmiştir. Bu sınırlama uyarınca aynı ligde yer alan spor kulübü veya spor anonim şirketinde aynı anda hakimiyet kurulamaz. Burada hakimiyetin niteliği önem arz etmeyip doğrudan veya dolaylı hakimiyet olması mümkündür. Spor kulüplerinde hakimiyetin tespiti önem arz etmekte olup bu tespit yapılırken TTK m. 195/2 hükmündeki hakimiyet karinesinden yararlanmakta fayda vardır. Hakimiyet karinesi kısaca, TTK m. 195 hükmünün birinci fıkrasında sayılan haller dışındaki durumları nitelendirmek için kullanılmaktadır. Yani TTK m.195/1 hükmü dışındaki diğer fıkralar hakimiyet karinesinden yararlanmaktadır[60]. Ayrıca kanun hükmü yalnızca aynı ligde olan spor kulüpleri veya spor anonim şirketlerinde hakimiyet kurulmasını engellemiştir. Yani farklı liglerde yer almaları halinde hakimiyet kurulabilecektir. Ancak burada da belirtmek gerekir ki TFF Statüsü m. 76/6 hükmünde hiçbir gerçek veya tüzel kişi birden fazla kulübü yönetemez hükmü mevcuttur. SKSFK ile TFF Statüsünde öngörülen yasağın aksine farklı liglerde yer almak koşuluyla birden fazla spor kulübünde veya spor anonim şirketinde hakimiyet kurulmasına izin verilmiş, doktrindeki görüş tarafından da bu hüküm isabetli bulunmuştur. Gerek sporcuların gelişimi ve gerekse yatırım amacıyla en üst liglerde yer alan kulüplerin bu yola gitmesi muhtemeldir[61]. Kanımızca bu hüküm yerinde bir hüküm değildir. Şöyle ki; her ne kadar SKSFK ile farklı liglerde yer alan spor kulübü ve spor anonim şirketinde hakimiyet kurulmasına izin verilmiş olsa da bunların lig değiştirmesi ve aynı ligde yer almaları ihtimalinde problemin nasıl çözüleceği belirsizdir. Bu sebeple TFF Statüsü yerinde bir düzenleme olup birden fazla kulübün yönetilmesini yasaklaması isabetlidir.

Ayrıca belirtmek gerekir ki bağlı ortaklık veya iştirak olarak kurulan spor anonim şirketlerine aynı ligde yer alan spor kulübü veya spor anonim şirketi üzerinde hakimiyet kurulmasına ilişkin yasağın uygulanması karşında bağımsız kurulan spor anonim şirketlerine bu yasağın uygulanmaması doktrinde anlamlandırılamamıştır[62]. Bu noktada bağlı olarak kurulan ve bağımsız olarak kurulan spor anonim şirketleri arasındaki ayrım hakkında bir açıklama yapılması gerekmektedir. Kanun koyucunun böyle bir ayrıma

[60] Yavuz, **a.g.m.,** s.33.
[61] Aslan, **a.g.e.,** s. 209-2012.
[62] Veziroğlu, C. (2022). "7405 Sayılı Spor Kanunu Kapsamında Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Tabi Oldukları Yasaklar ve Sorumluluk Rejimi." Özdemir Kocasakal, H. *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi*. Legal Hukuk Kitapları Serisi. s.58.

gitmesindeki mantık anlaşılabilmiş değildir. Bu sebeple de ister bağımlı ister bağımsız şekilde kurulmuş bir spor anonim şirketi olsun bunların tamamına aynı yasağın uygulanması gerektiği de doktrinde belirtilmiştir[63].

2.3.2 Spor anonim şirketinin spor kulübünden bağımsız şekilde kurulması

Spor anonim şirketinin bağlı ortaklık veya iştirak olarak kurulabilmesine ek olarak spor kulüplerinden bağımsız bir şekilde yani ortaklık veya iştirak olmadan da kurulabilir. Bunun üç farklı yolu vardır: İlki spor anonim şirketi statüsünün doğrudan kazanılması, ikincisi spor anonim şirketi statüsünün bir spor kulübüne ait spor şubesinin devralınması yoluyla kazanılması ve üçüncüsü spor anonim şirketi statüsünün bir şirkete ait spor şubesinin devralınması yoluyla kazanılmasıdır.

2.3.2.1 Doğrudan kazanma

SKSFK' nın yürürlüğe girmesi ile birlikte doğrudan spor anonim şirketi statüsü kazanma imkânı getirilmiştir. Bu imkânla şirketleşmenin yaygınlaşması ve spor dallarının profesyonel bir şekilde yönetilmesi hedeflenmiştir. Nitekim SKSFK' nın yayımlandığı tarihe kadar pek çok spor kulübü hem dernek tüzel kişiliği altında hem de anonim şirket tüzel kişiliği altında faaliyetlerini sürdürmüştür ve sürdürmeye de devam etmektedir. Spor kulüpleri, anonim şirketlerin gelişen ekonomiye uyum sağlaması ve profesyonel bir yönetim anlayışına sahip olması gibi avantajlarından yararlanılmak istenmektedir[64]. Spor anonim şirketi statüsünün doğrudan kazanılması, bağımsız olarak spor anonim şirketi kurulmasının ilk yoldur. Bu imkân ile ilk önce dernek akabinde de anonim şirket olarak tescil edilmeye gerek kalmadan, spor anonim şirketi kurulabilecektir. SKSFK m. 14'te belirtildiği üzere bir veya birden fazla kişi bir araya gelerek TTK hükümlerine göre anonim şirket kurarak, spor anonim şirketi siciline tescil ile spor anonim şirketi kurabilecektir.

Spor anonim şirketinin doğrudan kurulmasının bazı avantajları bulunmaktadır. Örneğin; spor anonim şirketi istenilen şehirde kurulabilir. Buna karşılık SKSFK öncesinde spor anonim şirketi kurulmak istendiğinde spor kulübünün bulunduğu şehirde şirketin

[63] Veziroğlu, **a.g.e.,** s. 58.
[64] Çoban, Devecioğlu, Karakaya, ve Karataş, **a.g.m.,** s. 35.

kurulması gerekmekteydi. Bir diğer avantajlı nokta ise, SKSFK öncesinde spor şubesi devralınırken tüm aktif ve pasifi ile devir işlemi gerçekleşmekteydi. Bu durumda da spor anonim şirketi açısından istenmeyen bir finansal duruma girilmesine sebebiyet verebilmekteydi[65].

Şunu belirtmek gerekir ki, spor anonim şirketlerinin her ne kadar ilk aşamada dernek olarak kurulmasına gerek olmadığı için SKSFK m.14 uyarınca spor anonim şirketinin doğrudan kurulabileceği ve spor anonim şirketi statüsüne sahip olabileceği belirtilmişse de doktrindeki aksi görüşe göre ilk önce anonim şirket olarak kurulmaları akabinde de spor anonim şirketi sıfatına haiz olmak için başvuruda bulunmaları gerektiği için yani iki aşamalı bir tescil[66] gerektiğinden bu durumun doğrudan spor anonim şirketi olarak kurulma olarak değerlendirilemeyeceği belirtilmiştir[67].

2.3.2.2 Bir spor kulübüne ait spor şubesinin devralınması yoluyla kazanma

Spor Anonim şirketi statüsü kazanmanın ikinci yolu bir spor kulübüne ait spor şubesinin devralınmasıdır. Bu yol ile bağlı ortaklık veya iştirak olmaksızın bir veya birden fazla şubenin anonim şirket tarafından devralınması halinde spor anonim şirketi statüsünün kazanılması söz konusu olur. Burada devralma işlemi yalnızca bir şubeyle sınırlandırılmamış olup birden fazla şube de devralınabilecektir. Devir işleminden sonra Bakanlığa başvurularak spor anonim şirketleri siciline tescil işlemi gerçekleştirilir ve spor anonim şirket statüsü kazanılır[68].

2.3.2.3 Bir şirkete ait spor şubesinin devralınması yoluyla kazanma

Spor anonim şirketi statüsünün kazanılabilmesindeki son yol bir şirkete ait spor şubesinin başka bir anonim şirketçe devralınmasıdır. Bu yola SKSFK hükümlerinde yer verilmemiş olduğundan TTK hükümleri uyarınca bir spor anonim şirketine ait spor şubesinin bir

---

[65] Aslan, **a.g.e.,** s.118,119.

[66] Öncelikle TTK uyarınca ticaret siciline akabinde ise SKSFK uyarınca ikincil olarak spor anonim şirketleri siciline tescil yapılması gerekmektedir.

[67] Yüce, **a.g.m.,** s. 486.

[68] SKSFK m. 8/5: *"Spor kulüplerinin faaliyet gösterdikleri spor dallarından bir veya birkaçı, aktif ve pasif varlıklarıyla bir bütün olarak, genel kurul üye tam sayısının en az dörtte üçünün katılacağı genel kurul toplantısında, toplantıya katılanların salt çoğunluğunun oyu ile alınacak kararla başka bir spor kulübüne veya spor anonim şirketine mal varlığını devredebilir. Devralan spor kulübü veya spor anonim şirketi devreden spor kulübü ile birlikte; devir kararının tescilinden önce doğmuş veya borçları doğuran sebepler tescil tarihinden önce oluşmuş bulunmak kaydıyla müteselsil olarak sorumludur.".*

başka anonim şirkete devri mümkün olabilecektir. Devralan şirket yine Bakanlığa başvurarak tescil işlemlerini gerçekleştirmesi ile spor anonim şirketi statüsü kazanacaktır[69]. Devreden şirket açısından ise eğer ki devrettiği şube haricinde başkaca bir spor şubesi yoksa spor anonim şirketi vasfının kaybedilmesi veya spor anonim şirketinin sona ermesi halleri gündeme gelebilecektir.

2.4 Spor Anonim Şirketlerinin Organları

SKSFK hükümlerinde spor kulüplerinde hangi organların zorunlu organ olduğu düzenlenmişken spor anonim şirketleri açısından zorunlu organlar kanun hükmünde belirtilmemiştir. Spor anonim şirketlerinin zorunlu organlarını tespit etmek TTK' ya yapılan atıfla mümkün olup genel kurul ve yönetim kurulunun zorunlu organ olduğu kanısına varılabilir.

Buna ek olarak spor anonim şirketlerinin organlarına ilişkin usul ve esaslar, SKSFK m. 17 hükmünce Bakanlık tarafından çıkarılacak tebliğ ile belirlenecek olup bu doğrultuda da Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından "Spor Anonim Şirketlerinin Esas Sözleşmesinin Asgari İçeriği, Ortaklık Yapısı, Pay Sahipliği, Sermayesi ve Organlarına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği" 26/07/2022 tarihinde çıkartılmıştır. İlgili Tebliğ' in 9. maddesinde de spor anonim şirketinin zorunlu organlarının neler olduğu düzenlenmiştir. Hükmün ilk fıkrasına göre spor anonim şirketinin zorunlu organlarının genel kurul ve yönetim kurulu olduğu belirtilmiştir. Bu noktada dikkat çekmek gerekir ki TTK hükümlerinde düzenlenen anonim şirketlerin zorunlu organları ile paralel düzenlemeye gidilmiş ve denetim kurulu zorunlu organ olarak öngörülmemiştir.

Spor anonim şirketinde zorunlu organ olarak genel kurul belirtilmişse de genel kurula ilişkin özel bir düzenleme SKSFK hükümlerinde de Bakanlık tarafından çıkartılan Tebliğ'de de bulunmamaktadır. Genel kurulun işleyişi, alacağı kararlar, yükümlülükleri gibi konular ayrıca düzenlenmediğinden hem genel kanun olması yönünden hem de SKSFK ve Tebliğ'in atıfta bulunması nedeniyle bu hususlarda TTK hükümleri uygulanacaktır.

[69] Aslan, **a.g.e.,** s.137-140.

Spor anonim şirketinde yönetim kurulu açısından ilgili hüküm SKSFK m. 16 hükmüdür. "Yönetim" başlıklı bu maddede yönetim kurulunun esas sözleşme ile atanmış kişi veya kişilerden oluşabileceği gibi genel kurul tarafından seçilecek kişi veya kişilerden de oluşabileceği düzenlenmiştir. Aynı zamanda m. 16'da kimlerin yönetim kurulu üyesi olup olamayacağı belirtilmiş ek olarak da SKSFK m. 5/4,5 hükmüne atıfta bulunmuştur[70].

Denetim kurulu spor anonim şirketinin zorunlu organı olmamakla denetim konusu bir spor anonim şirketi açısından oldukça önem arz ettiğinden çalışmamızın bu bölümünde denetim kurulu başlığı altında hem denetim kurulundan hem de genel olarak denetimden bahsedilmiştir.

2.4.1 Spor anonim şirketlerinde genel kurul

Genel kurulun zorunlu organ olduğu yukarıda belirtmiş olduğumuz Tebliğ'in 9. maddesinin ilk fıkrasında belirtilmiştir. İlk fıkrayı takip eden üçüncü fıkrada ise halka açık olmayan spor anonim şirketleri genel kurulu için TTK hükümlerinin, halka açık olan spor anonim şirketleri yönünden ise SPK hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Genel kurul yönünden TTK'nın ilgili hükümlerinin doğrudan spor anonim şirketlerine uygulanacağının belirtilmesi kanımızca kanun yapma tekniği açısından uygundur. Nitekim aynı özelliklere ve niteliklere sahip genel kurul için aynı hükümleri farklı bir kanunun maddesinde tekrar etmenin gereği bulunmamaktadır. Genel kurulun görev ve yetkileri ile toplantı ve karar nisabı açısından TTK ile karşılaştırıldığında herhangi bir farklılık arz etmeyen spor anonim şirketi genel kuruluna ilişkin ayrıntılı açıklamaya işbu çalışma kapsamında yer verilmeyecek olup uygulamadaki spor anonim şirketlerinin genel kurulları üzerinden örnekler verilmekle yetinilecektir. Aksi halde anonim şirket genel kuruluna ilişkin yıllardır süregelen açıklamaları yapmakla doktrinde tekrara düşüleceği kanısındayız[71].

Çalışmamızın bu bölümünde futbol spor dalındaki spor anonim şirketlerinin genel kurulları üzerinden örnekler verilecektir.

[70] Bkz. "3. Spor Anonim Şirketlerinde Yönetim Kurulu".
[71] Genel kurulun kuruluşu ve işleyişine ilişkin genel ve ayrıntılı açıklamalara ulaşmak için bkz. Bahtiyar, M. (2024). Ortaklıklar Hukuku. 16. Baskı. Beta Basım Yayın. Poroy, Tekinlap, Çamoğlu, **a.g.e.,** ve Şener, O. H.. (2022). Ortaklıklar Hukuku Ders Kitabı. Seçkin Yayınları.

2.4.1.1 Fenerbahçe A.Ş. genel kurulu örneği

13.10.2023 tarihinde Fenerbahçe A.Ş.'nin 01.06.2022 ila 31.05.2023 tarihleri arasındaki hesap dönemine ilişkin olağan genel kurul toplantısı yapılmıştır. Toplantı yapılmadan önce yönetim kurulu tarafından pay sahiplerine gündem maddelerini içeren genel kurul toplantısına çağrı için bildirimde bulunulmuştur. Bu bildirim Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda, Merkezi Kayıt Kuruluşu'nun sağladığı Elektronik Genel Kurul Sisteminde ve şirketin kurumsal internet sitesinde genel kurul toplantı tarihinden üç hafta önce ilan edilmiştir. Yapılan toplantıda Bakanlık temsilcisi Mustafa Çalışkan da bulunmuş olup TTK m. 1527 uyarınca elektronik ortamda yapılacak genel kurul toplantısı için şartların sağlanıp sağlanmadığının tespiti yapılmıştır. Toplantıda toplantı başkanının seçilmesi, finansal tabloların onaylanması, yönetim kurulu faaliyet raporunun müzakere edilmesi, SKSFK uyarınca borçlanma yetkisinin verilmesi, bağımsız denetçi seçilmesi gibi pek çok konu üzerinde durulmuştur. Genel kurul tarafından alınması gereken kararlarda oylama sonucunda kaç adet olumlu ve olumsuz oy olduğu belirtilerek oybirliği ile mi yoksa oyçokluğu ile mi karar alındığı belirtilmiştir [72]. Fenerbahçe A.Ş.'nin esas sözleşmesi incelendiğinde ise toplantı ve karar nisaplarının belirtildiği görülmektedir. Esas sözleşmenin 22. maddesine göre karar nisabı toplantıya katılanların %75'i olduğu belirtilmiştir[73]. Karar yetersayısının %75 olması, TTK ve SPK hükümlerinden farklı bir uygulamaya gidildiğini göstermekteyse de 22. madde uyarınca karar yetersayısı tüm payların %75'i olarak belirlenmiştir[74].

Fenerbahçe A.Ş.'de iki grup pay söz konusudur: A grubu paylar ve B grubu paylar. A grubu %10,36 oranında paya sahipken B grubu %89,64 oranında paya sahiptir[75]. Pay oranlarının farklı olmasına ek olarak A grubu paylar nama yazılı iken B grubu paylar hamiline yazılıdır ve A grubunun nama yazılı paylarının hamiline yazılı hale

[72] https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/1206093 (E.T.: 17/03/2024).
[73] https://www.fenerbahce.org/getmedia/cf6c3f08-4ca0-4901-9236-17c75a55b0b3/Esas-Sozlesme.pdf (E.T.: 13/03/2024).
[74] Aslan, **a.g.e.,** s.177.
[75] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m.7/1: Pay Grupları: *Paylar (A) ve (B) olarak iki gruba ayrılmıştır. 98.980.000 (Doksansekizmilyondokuzyüzseksenbin) adet Şirket paylarının; %10,36'sına tekabül eden 10.250.000 (Onmilyonikiyüzellibin) adedi (A) grubu; %89,64'üne tekabül eden 88.730.000 (Seksensekizmilyonyediyüzotuzbin) adet pay ise (B) grubunu oluşturmaktadır.".*

dönüştürülmesi yasaklanmıştır[76]. A grubunun pay oranının B grubuna göre az olmasına karşılık dokuz kişiden oluşan yönetim kuruluna altı aday gösterme hakkı A grubu paylarına tanınmıştır[77]. Şunu da belirtmek gerekir ki, A grubunun payları devir ve temlik edilemez[78], rehin veya intifa hakkı tesis edilemez ve teminat olarak kullanılamaz. B grubu paylar açısından böyle bir sınırlandırma söz konusu değildir.

Genel kurul toplantı gündeminde Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m.22' de yer alan konuların[79] bulunması halinde A grubu payların toplantıda temsil edilmesi ve bunların olumlu oy vermesi ile toplantı ve karar nisabı sağlanmış olacaktır[80]. Esas sözleşme maddesinin tadili, sermayenin artırılması veya azaltılması, payların halka satılması, payların iktisabı, birleşme, iflas, konkordato, kâr payının dağıtılması ve madde metninde sayılan diğer hallerde A grubu payların toplantıda temsil edilmesi toplantı yeter sayısının sağlanması için, A grubu payların olumlu oy vermesi de karar yeter sayısının sağlanması için özel olarak aranmıştır.

---

[76] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 7/2: *"Payların Türü: (A) grubu payların tamamı nama yazılıdır. (A) grubu nama yazılı paylar hiçbir şekilde hamiline yazılı hale dönüştürülemez. (B) grubu payların tamamı hamiline yazılıdır. Sermayeyi teşkil eden paylar kaydileştirme esasları çerçevesinde kayden izlenir.".*

[77] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 7/3: *"Pay Gruplarına ilişkin imtiyazlar : (A) Grubu paylar, malikine işbu Esas Sözleşmenin 12.maddesinde öngörüldüğü şekilde, Şirket'in 9 (dokuz) kişilik Yönetim Kurulu üyeliğinden 6 (altı) adedini aday gösterme hakkı verir. Bu nedenle, 9 (dokuz) kişilik Şirket Yönetim Kurulunun 6 (altı) üyesi, (A) grubu pay sahibinin göstereceği adaylar arasından, Genel Kurul tarafından seçilecektir.".*

[78] TTK uyarınca anonim şirketlerde pay devri serbestisi ilkesi uygulanmaktadır. Bu ilkenin istisnası olarak TTK m. 491 vd. hükümlerinde düzenlenen bağlam örnek gösterilebilir.

[79] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 22/3:
"a) Şirket Esas Sözleşmesinin herhangi bir maddesinin tadili;
b) Şirket sermayesinin eksiltilmesi ya da arttırılması yada kayıtlı sermayeye geçilmesi;
c) Şirket sermayenin arttırılması halinde hangi gruptan pay ihraç olunup hangi gruptan olunmayacağı;
d) Sermaye Piyasası Kurulu Mevzuatına ve işbu Esas Sözleşmeye uygun suretle ihraç edilecek ve/veya ortak satış yoluyla arz edilecek payların halka satılması;
e) Sermaye Piyasası mevzuatının öngördüğü sair menkul değerlerin ihracı, geri alınması ve itfası;
f) Yap-işlet-devret uygulaması çerçevesinde gerçek veya tüzel üçüncü kişilerle sözleşme yapılması;
g) Şirketin Türk Ticaret Kanunu'nun 395 ve Esas sözleşme Madde 36 hükmü kapsamında Genel Kuruldan izin almış Yönetim Kurulu üyesi veya üyeleriyle ve/veya Şirkette yönetim hakkı sağlayacak oranda sermaye payına, oy hakkına veya aday gösterme imtiyazına sahip olan gerçek veya tüzel kişilerle her türlü sözleşme yapılması;
h) Başka şirket paylarının iktisabı; katılma veya devralma yoluyla başka bir şirketle birleşme; ı) Şirketin iflası, konkordato;
j) Şirket bütçesinin kabulü, kar payı dağıtılması;
k) Bağımsız denetim şirketinin onayı.".

[80] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m.22/3: "*Ancak, emredici mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, aşağıda sayılan hususlardan herhangi birinin Genel Kurul gündeminde yer alması halinde, söz konusu Genel Kurul için toplantı nisabı ancak (A) grubu payların toplantıda temsil edilmesi halinde teşekkül edecek, söz konusu hususlarda karar alınabilmesi için ise (A) grubu payların olumlu oyu aranacaktır…".*

2.4.1.2 Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar Anonim Şirketi genel kurulu örneği

Galatasaray A.Ş.'nin 07/04/2023 tarihinde 01.06.2021 – 31.05.2022 tarihlerindeki hesap dönemine ilişkin olağan genel kurul toplantısının yapılabilmesi adına öncelikli olarak davet metni ilan edilmiştir. Yönetim kurulu genel kurulu toplantıya davet ederken toplantının gündemi hakkında, TTK m. 1527 uyarınca elektronik ortamda da toplantıya katılım sağlanabileceği hakkında ve hangi hesap dönemine ilişkin olağan genel kurul toplantısı yapılacağı belirtilmiştir. Bu toplantıda yönetim kurulu faaliyet raporları ve finansal tablolar müzakere edilmiş, bağımsız yönetim kurulu üyelerinin aylık brüt ücretleri kararlaştırılmış ve ayrıca alacakların devri konusunda SKSFK uyarınca yönetim kuruluna yetki verilmesi tartışılmıştır [81]. Buna ek olarak olağan genel kurula çağrının toplantı günü hariç olmak üzere en az üç hafta önce yapılması gerektiği esas sözleşmede belirtilmiştir[82].

Galatasaray A.Ş. de tıpkı Fenerbahçe A.Ş. gibi iki grup paya ayrılmıştır: A grubu paylar ve B grubu paylar. A grubu paylar sermayenin %25'ini oluşturmakla, nama yazılı olan bu payların devri, temliki, üzerinde rehin veya intifa hakkı tesis edilmesi yasaklanmıştır. B grubu paylar ise sermayenin %75'ini oluşturmakta ve bu paylar hamiline yazılı olup devir, temlik, rehin ve intifa hakkı yönünden de bir sınırlama getirilmemiştir[83]. Yönetim kurulu üyeleri belirleme hakkı yönünden on iki kişilik yönetim kurulunun on birini A grubu pay sahipleri arasından seçilecektir[84].

---

[81] https://galatasaray.blob.core.windows.net/files/sportif/gk/Davet%20Metni.pdf (E.T.: 17/03/2024).
[82] https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/1095386 (E.T.: 19/03/2024).
[83] Galatasaray A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 8/1: *" 1-Pay Grupları:*
a. Paylar (A) ve (B) olarak iki ayrı gruba ayrılmıştır.
b. Şirket sermayesi beheri 0,01 TL nominal değerindeki A ve B grubundan oluşan toplam 54.000.000.000 (Ellidörtmilyar) adet paya bölünmüştür. Bu payların; %25'ini oluşturan 13.500.000.000 (Onüçmilyarbeşyüzmilyon) adet pay (A) grubu, % 75'ini oluşturan 40.500.000.000 (kırkmilyarbeşyüzmilyon) adet pay (B) grubudur.
[84] Galatasaray A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 8/3: *"(A) Grubu paylar, malikine işbu Esas Sözleşmenin 13/3 maddesinde öngörüldüğü şekilde, Şirketin 12 (oniki) kişilik Yönetim Kurulu üyeliğinden 11 (onbir) adedini belirlemek hakkı verir. Bu nedenle 12 (oniki) kişilik Şirket Yönetim Kurulu'nun 11 (onbir) üyesi, (A) grubu pay sahibinin göstereceği adaylar arasından seçilecektir. Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca bağımsız üye seçimine ilişkin hükümler saklıdır.".*

2.4.2 Spor anonim şirketlerinde yönetim kurulu

Spor anonim şirketlerinde yönetim kurulunun esas sözleşmeyle veya genel kurul kararı ile oluşturulacağı buna ek olarak da bir veya birden fazla kişi ile yönetim kurulu oluşturulabileceği SKSFK m. 16/1 hükmünde ve Tebliğ'in 9. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilmiştir. Hüküm bu haliyle TTK m.359'un tekrarı niteliğindedir. Esas sözleşmeyle yönetim kurulu üyesi atanması ve genel kurul kararı ile yönetim kurulu üyesi seçilmesi ile ilgili SKSFK' da başkaca hüküm bulunmadığından da TTK m. 359 hükmü ve devamı hükümleri uygulanacaktır[85]. Çalışmanın kapsamının belirlenmesi açısından şunu da belirtmek gerekir ki TTK m. 359 vd. hükümleri hiçbir ayrıcalık fark etmeksizin spor anonim şirketlerine doğrudan uygulanacağından bu hükümlere ilişkin açıklama yapılmamıştır[86]. Çalışmamızın bu bölümünde futbol spor dalındaki spor anonim şirketlerin yönetim kurulları üzerinden örnekler verilecektir.

2.4.2.1 Fenerbahçe A.Ş. yönetim kurulu örneği

Fenerbahçe A.Ş.'nin esas sözleşmesine[87] bakıldığında yönetim kuruluna ilişkin düzenleme m. 12'de bulunmaktadır. Sözleşme hükmü incelendiğinde genel kurul tarafından dokuz kişinin seçilerek yönetim kurulu oluşturulacağı bu üyelerin altısının (A) grubu pay sahibi olanların göstereceği adaylar arasından seçilecektir. Bu adaylar arasından seçimi genel kurul yapacaktır[88]. Hükmün ikinci fıkrasında, yönetim kurulu iş ve işlemlerini yönetmek adına yönetim kurulu üyesi olsun veya olmasın komite oluşumu hakkında karar alabileceği düzenlenmiştir[89].

---

[85] Yönetim kurulunun oluşturulmasına ilişkin ayrıntılı açıklamalara işbu çalışmanın 3. Bölümünde yer almaktadır. Bkz. "3.2. Yönetim Kurulunun Oluşturulması".

[86] Yönetim kuruluna ilişkin ayrıntılı açıklamalara ulaşılmak için bkz. Bahtiyar, **a.g.e.,** Poroy, Tekinlap, Çamoğlu**, a.g.e.,** ve Şener. **a.g.e.**

[87] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi. https://www.fenerbahce.org/getmedia/cf6c3f08-4ca0-4901-9236-17c75a55b0b3/Esas-Sozlesme.pdf (E.T.:18/03/2024).

[88] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 12/1**:** *"Şirket, Genel Kurul tarafından Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca seçilecek 9 (dokuz) üyeden oluşan bir Yönetim Kurulu tarafından yönetilecektir. 9 (dokuz) kişilik Yönetim Kurulunun 6 (altı) üyesi, (A) grubu pay sahibi olan Kulüp'ün göstereceği adaylar arasından Genel Kurul tarafından seçilecek olup, bu 6 (altı) adaydan biri Kulüp Başkanı olacaktır. Diğer 5 (beş) aday ise Kulüp Başkanı tarafından Kulüp Yönetim Kurulu üyeleri arasından belirlenecektir."*.

[89] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 12/2: *"Yönetim Kurulu mevzuat ve Esas sözleşmeye uygun şekilde verimli ve yapıcı çalışmaların etkin bir şekilde yürütülmesini teminen kendi üyeleri ve/veya üyesi olmayan kişilerden oluşan çeşitli komitelerin oluşumu ve çalışmaları hakkında karar alabilir. Bu komiteler, Sermaye Piyasası Kurulu, Kurumsal Yönetim İlkeleri ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılandırılır."*.

Esas sözleşmenin 14. maddesine bakıldığında ise en çok üç yıllık dönem için seçilebilecek olup görev süresi sona ermiş olsa da yeniden seçilme imkanı vardır. Eğer ki yönetim kurulu üyesinin vefatı veya istifası gibi üyeliğin boşalmasına sebep olacak bir durum varsa boşalmanın akabindeki ilk toplantıda yeni yönetim kurulu üyesi seçilir[90].

Yönetim kurulu toplantılarının nasıl yapılacağı hususu ise m. 15'te düzenlenmiştir. Bu hükme göre yönetim kurulu en az üç ayda bir toplanacak ancak işlerin gereği daha sık olacak şekilde de toplanması mümkündür. Toplantıdan önce çağrı yapılması gerekmektedir. Bu çağrı yazılı olmalı ve toplantı gündemini içermelidir. Çağrı, toplantı tarihinden 15 gün önce ve en hızlı iletişim aracıyla yapılmalıdır[91]. Çağrının yapılması akabinde toplanan yönetim kurulunda en az altı üyenin hazır olması gerekmekle karar alınması için de (A) grubu pay sahiplerinden en az üçünün olumlu oy kullanması gerekmektedir[92].

Yönetim kurulunun görev ve yetkileri konusunda Fenerbahçe A.Ş. incelenecek olursa, esas sözleşmenin 16. maddesini incelemekte fayda vardır. Yönetim kurulu, spor anonim şirketinin yönetimi ve dışarıya karşı temsili konusunda görevli organdır. Genel kurulun görevi kapsamına girmeyen konularda yetkili kuruldur. Her türlü belgenin düzenlenmesi ve üçüncü kişilerle yapılacak işlemlerde de yönetim kurulu görevlidir. Hükümde temsil yetkisine ve devrine ilişkin konularda TTK hükümlerinin, kurumsal yönetim ilkeleri konusunda da Sermeye Piyasası Kurulu'nun ilkelerinin uygulanacağı belirtilerek genel kanunlara atıf yapılmıştır.

[90] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 14/1: *"Yönetim Kurulu üyeleri, en çok üç (3) yıllık dönem için seçilecek olup, seçildikleri dönem sonunda Genel Kurul tarafından yeni Yönetim Kurulu üyeleri seçilip, bu karar Ticaret Sicili' ne tescil edilene kadar görevlerini sürdüreceklerdir.".*

[91] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 15/1: *"Yönetim Kurulu Şirket işlerinin gerektirdiği sıklıkta ve en az üç ayda bir toplanır. Yönetim kurulu toplantılarına çağrı yazılı olarak ve gündemi de içermek koşuluyla Başkan, engel halinde Başkan Yardımcısı tarafından ve toplantıdan 15 işgünü önce ve en seri iletişim yoluyla yapılır. Toplantı yeri kural olarak Şirket'in merkezidir. Ancak Yönetim Kurulu toplantıları Türkiye içinde ya da dışında Yönetim Kurulu Başkanı'nın tayin edeceği bir başka yerde de yapılabilir.".*

[92] Fenerbahçe A.Ş. Esas Sözleşmesi m. 15/3: *"Yönetim Kurulu toplantılarında en az 6 üyenin hazır bulunması zorunlu olup, kararlar katılan üyelerin oylarının ekseriyetiyle alınır. Şu kadar ki, Yönetim Kurulu'nda karar alınabilmesi için söz konusu karara (A) grubu pay sahibini temsil eden en az 3 (üç) Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oy kullanması zorunludur.".*

2.4.2.2 Beşiktaş A.Ş. yönetim kurulu örneği

Beşiktaş A.Ş. yönetim kurulu en az iki yıllık bir süre için seçilir ve görev süresinin dolması halinde o üyenin yeniden seçilmesi mümkündür[93]. Hem Fenerbahçe A.Ş. hem de Galatasaray A.Ş.' de A ve B pay gruplarının her ikisinin de yönetim kurulunda temsili söz konusu iken Beşiktaş A.Ş. için bunu söylemek mümkün değildir. Nitekim Beşiktaş A.Ş. esas sözleşmesi m. 8 hükmü incelendiğinde yönetim kurulu üyelerinin tamamının A grubu hissedarların gösterileceği adaylardan seçileceği belirtilmiştir[94].

Yönetim kurulunun 5 kişiden oluşması halinde 3, 7 kişiden oluşması halinde 4, 9 kişiden oluşması halinde 5 üyenin katılımı ile toplantı yapılacak ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alınacaktır[95].

Beşiktaş A.Ş.' nin yönetim ve dışarıya karşı temsil edilmesi görevi yönetim kuruluna aittir. Şirket unvanına yapılacak sözleşmelerin geçerli olması için imzaya yetkili en az iki kişinin olması gerekmektedir[96].

2.4.3 Spor anonim şirketlerinde denetim kurulu

Bilindiği üzere TTK hükümleri uyarınca anonim şirketlerde denetim kurulu zorunlu bir organ olarak görülmemiştir. Her ne kadar TTK'da zorunlu olarak görülmemiş olsa da bazı anonim şirketler açısından örneğin bankalar açısından bir iç denetim sistemi olarak denetim kurulu oluşturulması zorunludur [97]. Genel olarak denetim, şirketin faaliyet ve

---

[93] Beşiktaş A.Ş. Esas Sözleşmesi m.8/1: *"Şirketi yönetmek üzere genel kurul tarafından Türk Ticaret Kanunu hükümleri ile bu ana sözleşme hükümleri uyarınca 2 (iki) yıllık bir süre için en az 5 (beş) en çok 9 (dokuz) üyeden oluşan bir yönetim kurulu seçilir. Görev süresi dolan üyenin yeniden seçilmesi mümkündür.".*

[94] Beşiktaş A.Ş. Esas Sözleşmesi m.8/2: *"Yönetim kurulu üyelerinin tamamı A grubu hissedarlarının göstereceği adaylar arasından seçilir.".*

[95] Beşiktaş A.Ş. Esas Sözleşmesi m.8/6: *"Yönetim Kurulu 5 üyeden oluşursa 3 üyenin, 7 üyeden oluşursa 4 üyenin, 9 üyeden oluşursa 5 üyenin iştirakiyle toplanır ve kararlarını toplantıya katılanların çoğunluğu ile alır. Oylarda eşitlik olması halinde o konu gelecek toplantıya bırakılır. Bu toplantıda da eşit oy alan öneri reddedilmiş sayılır. Yönetim kurulunda oylar kabul veya red olarak kullanılır.".*

[96] Beşiktaş A.Ş. Esas Sözleşmesi m.9/1: *" Şirketin yönetim ve dışarıya karşı temsili Yönetim Kurulu'na aittir. Şirket tarafından verilecek bütün belgelerin ve yapılacak sözleşmelerin geçerli olabilmesi için, bunların şirketin ünvanı altına konmuş ve şirketi ilzama yetkili kişi veya en az iki kişinin imzasını taşıması gerekmektedir.".*

[97] Aslan, **a.g.e.,** s.234.

işlemlerinin kurallara uygun bir çerçevede gerçekleştirilip gerçekleştirilmediğinin analiz edilmesi olarak belirtilebilir[98].

Spor anonim şirketlerinde denetim kurulu da TTK ile paralel bir şekilde düzenlenerek zorunlu organlar kapsamında değerlendirilmemiştir. Ancak bu demek değildir ki denetim spor anonim şirketleri açısından önem arz etmemektedir. Spor anonim şirketlerinde denetim pek çok açıdan mümkündür. Şöyle ki; iç denetim ve dış denetim olabileceği gibi aynı zamanda bağımsız denetim, devlet tarafından denetim ve Türkiye Futbol Federasyonu (TFF) tarafından denetim söz konusu olabilmektedir. Belirtmek gerekir ki bu incelemeler yapılırken TTK hükümleri esas alınmış olup, ayrıca SKSFK hükümlerinde düzenleme olması halinde ayrıca belirtilmiştir[99].

2.4.3.1 İç denetim ve dış denetim

Şirket faaliyetlerinin incelenerek rapor hazırlandığı, bunun da şirket pay sahiplerine sunulduğu denetim türünde eğer ki denetçi şirketin kendisinin seçtiği kişi veya kişiler ise iç denetim, şirketten bağımsız bir kişi görevlendiriliyorsa dış denetim söz konusudur.

İç denetimde amaç şirket ve mal sahiplerinin menfaatlerini korumak iken dış denetimde amacın kapsamı daha geniş olup yalnızca şirket ve mal sahiplerinin menfaatlerini değil aynı zamanda devletin menfaatini de korumaktır[100]. İç denetimle ilgili şunu belirtmek gerekir ki TTK m. 336/2 hükmü ile denetim yapmak amacıyla, içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunduğu komiteler ve komisyonlar kurmak mümkündür[101]. İç denetimle ilgili son olarak belirtmek gerekir ki TTK m. 375/1-c hükmüne göre muhasebe, finans denetimi ve finansal planlama gibi iş ve işlemler için gerekli düzeni kurmak ile görevlidir ve bu görevi de devredilemez görev ve yetkiler kapsamında sayılmıştır. Hükmün gerekçesine göre yalnızca bağımsız denetim ile şirketin incelenmesinin mümkün olmadığı nitekim bağımsız denetçilerin birçok müşterisinin olduğunu bu nedenle de iç denetim örgütünün gerekliliği belirtilmiştir[102].

---

[98] Bahtiyar, **a.g.e.** s. 211.
[99] Aslan, **a.g.e.** s.234- 258.
[100] Bahtiyar, M. (2022). Ortaklıklar Hukuku. İstanbul: Beta Yayımevi s.211- 212
[101] Aslan, **a.g.e.,** s.231..
[102] TTK m.375 Gerekçesi. https://app.e-uyar.com/madde/index/464ad2e1-471e-4cd3-8fca-1ceedf0a0de0 (E.T.: 11/03/2024).

Dış denetimde şirket müşterileri, şirketten alacaklılar ve şirketin tedarikçileri gibi kişi ve kişiler menfaat sahibi kişiler olup dış denetimle bu kişilerin menfaatlerinin korunması amaçlanmaktadır. Dış denetim ortaklığın dışından, yetkili kişi veya kurum tarafından yapılacaktır[103]. Belirtmek gerekir ki dış denetim bağımsız denetim ve devlet tarafından yapılan denetim olarak ikiye ayrılmaktadır[104]. Bu konular ilerleyen başlıklarda açıkladığından çalışmanın bu kısmında yer verilmemiştir[105].

2.4.3.2 Bağımsız denetim

Bir dış denetim türü olan bağımsız denetimin tanımı kanun hükümlerinde yer almadığından doktrinde TTK m. 398'den hareketle şu şekilde bir tanım yapmışlardır: Denetimi yapacak kişinin uzman ve ortaklıktan bağımsız olması kaydıyla finansal bilgilerin standarda uygunluğunun incelenmesidir[106].

> Bağımsız denetim, denetime tabi olan bir anonim şirketin, şirketle organik bağı bulunmayan, tarafsız ve uzman denetçiler tarafından yapılan, şirketin finansal tablolarına ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunun Kanuna, Türkiye Muhasebe Standartlarına ve esas sözleşmenin finansal tablolara ilişkin hükümlerine uygun olup olmadığının, Türkiye Denetim Standartları çerçevesinde değerlendirilip net ve kesin bir sonuç içeren bir rapora bağlanmasıdır [107].

Hangi anonim şirketin bağımsız denetime tabi olacağı Cumhurbaşkanlığı kararı ile belirlenir. 6 Nisan 2024 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Cumhurbaşkanı kararı uyarınca bağımsız denetime tabi şirketler belirlenecektir[108].

Bu karara göre iki yöntemle bağımsız denetime tabi anonim şirketleri tespit etmek mümkündür. İlk yöntem ekli (I) sayılı listede yer alan anonim şirketler, ikinci yöntem ise büyüklük eşiklerine göre yapılacaktır. İlk yöntem kapsamında spor anonim şirketleri

---

[103] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 212.
[104] Aslan, **a.g.e.,** s.232.
[105] Bkz. "2.4.3.2. Bağımsız Denetim" ve "2.4.3.3. Devlet Tarafından Denetim".
[106] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 213.
[107] **Poroy, Tekinalp ve Çamoğlu. a.g.e**. s. 508.
[108] 32512 Sayılı Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar.

değerlendirilebilecektir. Şöyle ki; ekli (I) sayılı listeye bakıldığında Sermaye Piyasası Kurumu'nun düzenleme ve denetimine tabi şirketlerin bağımsız denetime tabi olduğu belirtilmiştir. Beşiktaş A.Ş., Galatasaray Sportif A.Ş. ve Fenerbahçe A.Ş. gibi payları borsada işlem gören spor anonim şirketleri bağımsız denetime tabi olacaktır. İkinci yöntem olan eşiğin aşılmasına örnek olarak ise Rizespor Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret A.Ş. örnek verilebileceği düşünülse de kriterler karşılanmaktadır. Şöyle ki; halka açık sayılan ancak payları borsada işlem görmeyen bir spor anonim şirketi bulunmamaktadır. Buna ek olarak Bakanlık Kararı uyarınca sermayenin en az %25'i oranında kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına, sendikalara, derneklere, vakıflara, kooperatiflere ve bunların üst kuruluşlarına doğrudan veya dolaylı olarak ait olan şirketlerin bağımsız denetime tabi oldukları belirtilmiştir. Rizespor yönünden ise yalnızca %10'luk bir oran Çaykur Rize Gençlik ve Spor Kulübü Derneği'ne ait olduğundan bağımsız denetime tabi şirketler arasında değildir[109].

Bağımsız denetime tabii olacak (II) numaralı liste kapsamında olan şirketler için eşiğin ne olduğu Kararın m. 3/1(b)(2) hükmünde belirtilmiştir. Bu hükme göre aktif toplamının 150 milyon Türk Lirası olması, yıllık net satış hasılatının 300 milyon Türk Lirası olması ve çalışan sayısının 150 kişi olması gerekmektedir. Bu eşik değerlerinden en az ikisi art arda iki hesap döneminde aşılması halinde bağımsız denetime tabi olunacaktır. Belirtmek gerekir ki eğer ki anonim şirket halka açık sayılan anonim şirket niteliğindeyse uygulanacak eşik değerleri farklı olacaktır. Bu eşik değerleri aynı hükmün ilk bendinde belirtilmiştir[110]. Buna ek olarak ne halka açık sayılan anonim şirket niteliğinde ne de (II) numaralı liste kapsamında olan anonim şirketler için de farklı eşik değerleri uygulanacaktır. Bu eşik değerleri aynı hükmün üçüncü bendinde belirtilmiştir[111]. Eşik değerlerinin aşılıp aşılmadığının tespit edilmesi ve dolayısıyla bağımsız denetime tabi olup olunmadığının tespitinin yapılabilmesi için her spor anonim şirketinin ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir.

[109] Aslan, **a.g.e.,** s. 235-237.
[110] Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar m. 3/1(b)(1).
[111] Bağımsız Denetime Tabi Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar m.3/1(b)(3).

2.4.3.3 Devlet tarafından denetim

Devlet tarafından yapılan denetimden bahsetmek gerekirse, Anayasa m. 167 uyarınca: *"Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önlemekle yükümlüdür".*

Devlet tedbirleri alırken, tekelleşmeyi ve kartelleşmeyi önlemeyi Bakanlıklar aracılığı ile yerine getirir ve bu Bakanlık genellikle Ticaret Bakanlığı olmaktadır. Çünkü söz konusu olan bir anonim şirkettir. Şirketlerin kuruluşundan sona erme aşamasına kadar tüm işlemleri denetlenir ve bu denetim yapılırken Ticaret Şirketlerinin Ticaret Bakanlığınca Denetlenmesi Hakkında Yönetmelik[112] hükümlerine göre yapılır. Bu sebeple devlet tarafından denetlemeden anlaşılması gereken bakanlık tarafından yapılan denetlemedir[113].

Belirtmek gerekir ki spor anonim şirketleri açısından ayrıca Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın denetimi de söz konusudur. Nitekim SKSFK m. 13/1 hükmüne göre ilgili mevzuat, tüzük ve esas sözleşmelerinde gösterilen amaçlar doğrultusunda faaliyet gösterip göstermedikleri, defterlerini ve kayıtlarını mevzuata uygun olarak tutup tutmadıkları başta olmak üzere, idari ve mali her türlü işlem ve faaliyetlerinin Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından denetleneceği belirtilmiştir. Doktrindeki görüşe[114] göre Gençlik ve Spor Bakanlığı'na tanınan bu yetkinin sınırları belirsizdir. Şöyle ki; kanun hükmünde belirtilen mevzuat kapsamında spor federasyonlarının hukuki düzenlemelerinin de yer aldığı değerlendirilirse aynı konuda çifte denetime gidilmiş olacak yani, zaten spor federasyonları tarafından denetime tabi olan spor anonim şirketleri aynı hükümler yönünden bir de Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından denetime tabi tutulacaktır. Ayrıca Ticaret Bakanlığı'nın denetimine ve halka açık olması halinde de Sermaye Piyasası Kurumu'nun denetimine tabi olan spor anonim şirketleri bir denetim karmaşası içerisindedir. Bu sebeple de denetimin yalnızca SKSFK hükümleri ile sınırlı tutulması gerekmektedir.

---

[112] **Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik.** (2012). T.C. Resmi Gazete. 28395. 28 Ağustos 2012

[113] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 212.

[114] Aslan, **a.g.e.,** s. 232-235.

Kanımızca spor anonim şirketlerine uygulanan bu denetimler yerindedir. Ticaret Bakanlığı, Sermaye Piyasası kurumu ve Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yapılan bu denetimler her ne kadar sıkı bir denetim olduğunu gösterse de mevcuttaki spor anonim şirketlerine bakıldığında yapılan usulsüzlükler ve hukuka aykırılıklar sıkı bir denetim ihtiyacını doğurmaktadır.

2.4.3.4 Türkiye Futbol Federasyonu tarafından denetim

Genel olarak her ülkede ve çoğunlukla her spor dalında bir ana organizasyon bulunmaktadır. Bu organizasyon o spor dalına ilişkin işleyişi idare etmekte ve spor dalını geliştirmek için çeşitli faaliyetlerde bulunmakta aynı zamanda da yurt dışında temsil etmektedir[115].

TFF de futbolun yurt içinde (Türkiye' de) ve yurt dışında kurallara uygun bir şekilde yönetilmesi, yürütülmesi ve temsil edilmesi için oluşturulmuş ayrı bir tüzel kişiliği olan ve özel hukuk hükümlerine tabi bir kuruluştur [116]. Özel hukuk tüzel kişiliğine sahip olan TFF, kendisi için öngörülen yasa haricinde, genel özel hukuk hükümlerine de yani TMK, TBK ve Dernekler Kanunu hükümlerine de tabi olacaktır[117].

TFF' nin belirtilen amacı yerine getirebilmesi için belli başlı görevleri bulunmaktadır. Bu görevler Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3. Maddesinin 1. fıkrasında düzenlenmiştir. Belirtilen maddede futbol spor dalına ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi, düzenlenmesi ve denetlenmesi yer almakla birlikte bunun haricinde sekiz bent halinde diğer görevler de sayılmıştır[118]. Çalışma kapsamında TFF'nin denetim görevi incelenmiştir.

---

[115] Ertaş, E., ve Petek, H. (2017). Spor Hukuku. Ankara: Yetkin Yayınları. s.218.

[116] Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun m.1: *"Bu Kanunun amacı; her türlü futbol faaliyetlerini milli ve milletlerarası kurallara göre yürütmek, teşkilatlandırmak, geliştirmek ve Türkiye'yi futbol konusunda yurt içinde ve yurt dışında temsil etmek üzere, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe sahip, özerk Türkiye Futbol Federasyonunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ait esas ve usulleri düzenlemektir.".*

[117] Dural, M., ve Öğüz, T. (2016). Türk Özel Hukuku Kişiler Hukuku. İstanbul: Filiz Kitapevi. C: 2.s. 276.

[118] Türkiye Futbol Federasyonunun görevleri

m. 3 – (1) TFF' nin görevleri şunlardır:

a) Türkiye'deki her türlü futbol faaliyetini yürütmek, düzenlemek ve denetlemek.

b) Futbolun gelişmesini ve yurt sathına yayılmasını sağlamak.

c) FIFA ve UEFA'nın yetkili organları tarafından konulan kuralların gereği gibi uygulanmasını sağlamak, ulusal talimatlar hazırlamak ve Türkiye'yi futbol ile ilgili konularda yurt dışında temsil etmek.

TTF' nin denetim görevini dar ve geniş anlamda olmak üzere iki kategoriye ayırmak mümkündür. Dar anlamda denetim; TFF mevzuatı ve genel hukuk kurallarına uygunluğun denetlenmesi, lisansa yönelik denetimlerin yapılması ve harcamaların denetlenmesi olarak sınırlanabilir. Geniş anlamda denetim ise; tescil ve şube kriterlerinin kontrol edilmesi, renk veya amblem değişikliği yapılmak istendiğinde ilgili belgelerin TFF'ye gönderilmesi ve aynı şekilde şirket ana sözleşmesinin TFF gönderilmesinin gerekliliği geniş anlamda denetim yetkisi kapsamındadır [119].

Bu amaçların gerçekleştirilebilmesi için TFF Kanunu m.3/2 hükmü atfı uyarınca statü yayımlayacaktır. Bu çerçevede Türkiye Futbol Federasyonu Statüsü yayımlanmış olup m.2'ye göre TFF' nin denetim amacını yerine getirebilmesi için talimatın yapılabileceği belirtilmiştir. Nitekim bu doğrultuda Kulüplerin Futbol Dalında Tescil Talimatı yayımlanmıştır. Belirtilen Talimat uyarınca spor anonim şirketlerinin TFF nezdindeki tescillerinin yapılması, şubelerin şirketleşmesinde usullerin belirlenmesi, birleşme ve devir işlemlerine ilişkin esasların düzenlenmesi ve son olarak da isim, unvan, logo ve amblem değişikliklerine ilişkin esasların belirlenmesi amaç edinilmiştir[120].

2.5 Spor Anonim Şirketlerinde Temel Mali İlkeler ile Bütçe ve Harcama İlkeleri

Spor kulüplerine, spor anonim şirketlerine ve spor federasyonlarına özgü bir kanun hazırlanmasındaki temel gaye SKSFK' nın gerekçesinde de belirtildiği ve uygulamada da ihtiyaç duyulduğu üzere mali konularda çeşitli problemler yaşanmasıdır. Pek çok farklı nedenden kaynaklanabilen mali problemlere çözüm olarak temel mali ilkeler ile bütçe ve harcama ilkeleri getirilmiş ve bu ilkelerle uzun vadeli ve sağlıksız borçlanmanın önüne geçilmek istenmiştir. Bu nedenledir ki, kanunda temel mali ilkeler ile bütçe ve harcama

ç) Yurt içi ve yurt dışı futbol faaliyetleri için plan, program, benzeri her türlü düzenlemeyi ve anlaşmayı yapmak ve başarılı sonuçlar sağlanması için gerekli tedbirleri almak.
d) Her düzeyde müsabakalar düzenlemek ve milli takımlar ile kulüp takımlarının uluslararası müsabakalara katılması ve mücadele edebilmesi için gerekli tedbirleri almak.
e) Fair Play kurallarına uygun olarak bağlılık, dürüstlük ve sportmenlik prensiplerini gözetmek.
f) Üyelerinin, kulüplerin, futbolcuların, hakemlerin, yöneticilerin, teknik direktör ve antrenörlerin, sağlık personelleri, futbolcu temsilcileri ve müsabaka organizatörleri ile diğer tüm ilgililerin FIFA, UEFA ve TFF tarafından konulan Statü, talimat ve düzenlemeleri ile bunların yetkili kurulları tarafından verilen kararlara uymalarını sağlamak.
g) Şiddet, şike, teşvik primi, ırkçılık, doping ve her türlü ayrımcılıkla mücadele etmek.
ğ) Futbolu geliştirmek amacıyla; amatör futbol spor kulüp ve federasyonları ile bünyesinde futbol branşı bulunan engelliler spor federasyonlarına her türlü ayni ve nakdi yardımda bulunmak.

[119] Aslan, **a.g.e.,** s. 240.
[120] Kulüplerin Futbol Dalında Tescili Talimatı m. 1.

ilkelerine ilişkin düzenlemelerin yapılması ve finansmana ilişkin konuların belirli ilkeler ve kurallar çerçevesinde yürütülmesinin şart koşulması isabetli bir düzenleme olmuştur. Nitekim dört büyükler olarak adlandırılan futbol takımlarının da borç miktarları göz önüne alındığında belirli ilkeler çerçevesinde yönetim bir nevi zorunluluk haline gelmiştir.

SKSFK hükümlerinde belirtilen temel mali ilkeler ile mali disiplinin sağlanması ve mali sorunların çözümlenmesi hedeflenmektedir. Mali sorunların çözümlenmesi ile de spor kulüplerini ve spor anonim şirketlerini içerisinde bulundukları sıkıntılı durumdan kurtaracak ve başarıya yönlendirecektir[121].

Spor anonim şirketlerinin SKSFK m. 18'e göre temel bazı mali ilkeleri bulunmaktadır. Bu ilkeler çerçevesinde şeffaflık ve güvenilirlik artırılarak ekonomik ve mali imkanlar geliştirilmelidir. Mali yükümlülükler süresi içerisinde ve özenle yerine getirilmelidir. Denk bütçe tesis edilmeli, yani giderler, gelirler oranında gerçekleştirilmeli ve buna uygun bir mali yapı oluşturulmalıdır. Son olarak da uzun vadeli sportif yatırımlar yapılarak sporun sürdürülebilirliği sağlanmalıdır. Ülkemizde spor kulüplerinin yaşamış olduğu mali problemlere çözüm olarak şirketleşmenin önünün açılması ile birlikte şeffaflık ve denetime ilişkin hususların da SKSFK ile düzenlenmesi mali disiplinin sağlanması açısından önemli ve gerekli bir adım olmuştur[122].

Temel mali ilkelerin akabinde, SKSFK' da özellikle ayrı bir madde altında m. 20'de düzenlenen bütçe ve harcama ilkelerini açıklamak gerekmektedir. SKSFK m. 20 ile temel mali ilkeler desteklenmekte, kanun ile amaçlanan mali hedefe ve stabiliteye ulaşılmaya çalışılmaktadır. SKSFK m. 20 düzenlemesi uyarınca; bütçe birliği, bütçe ve harcama sınırı, denk bütçe, denetim ve şeffaflık ilkeleri spor anonim şirketlerine hakim temel mali ilkeler olup, bu ilkelere paralel şekilde alacakların ve borçların devrine ilişkin sınırlamalar ile yasaklar getirilmiştir. Getirilen bu sınırlamalar ve yasaklar hem spor anonim şirketleri açısından hem de spor kulüpleri açısından uygulanacak bütçe ve harcama ilkeleridir.

[121]Kalafatoğlu, M. P. (2022). "Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Değerlendirilmesi: Spor Kulüplerinin Kanuna Bakışı". *Spor Hukuku Enstitüsü Derneği Yayını.* Legal Yayıncılık. s.133.
[122] **Üzeltürk,** H. (2022). "7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Mali Hükümleri. Spor Hukuku Yazıları". *Spor Hukuku Enstitüsü Derneği Yayını.* Legal Yayıncılık. s.20.

Bütçe ve harcama ilkelerinin SKSFK m. 20 hükmünde ayrıntılı bir şekilde kaleme alınmış olması doktrindeki bir görüşe göre mali disiplinin sağlanabilmesi açsından yerinde görülmüştür[123].

Bu konuda görüş belirtmemiz gerekirse, yaşanılan mali problemler dolayısıyla çeşitli mali ilkelerin düzenlenmesi ve harcamaların belirli bir stabiliteye sahip olması her ne kadar gerekli olsa da bu şekilde ayrıntılı düzenlemeler kanımızca spor anonim şirketlerinin hareket kabiliyetini fazlaca sınırlamaktadır. Bu sebeple mali ilkeler yönünden bir düzenleme yapılması ihtiyacına katılsak da, şuan ki düzenlemeler ile hedeflenen mali refaha ulaşılamayacağı kanaatindeyiz.

2.5.1 Spor anonim şirketlerinde temel mali ilkeler

SKSFK m. 18'e göre ekonomik ve mali gelirlerin artırılması için şeffaflık ve güvenilirlik arttırılacak, mali yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilecek, denk bütçe tesis edilecek ve son olarak da uzun vadeli sportif yatırımlar yapılarak sürdürülebilirlik sağlanacaktır. Aynı zamanda kanun teklifi metnine[124] göre temlik konusunda yapılan sınırlandırmalar ve genel kurul kararları için nitelikli çoğunluk nisabı öngörülmesi ile uzun vadeli ve sağlıksız borçlanmanın önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Tüm bu ilkeler kurumsal yönetimle özdeşmiş olup, SKSFK'nın bütçe için öngördüğü finansal düzenin sağlanmasında referans noktalar olmaktadır[125].

Bütçe, Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkındaki Yönetmelik m. 5'e göre yönetim kurulu tarafından belirlenir ve şirketin yıllık faaliyet raporunda yer alan hususlar şirketin finansal durumu ile uyumlu bir şekilde olmalıdır[126].

2.5.1.1 Şeffaflık ve güvenilirlik ilkesi

Kurumsal yönetim ilkelerinden olan ve SKSFK hükümlerinde temel mali ilke olarak belirtilen şeffaflık ve güvenilirlik ilkesi denetime elverişli bir yapı için önem arz

[123] Kalafatoğlu, **a.g.m.,** s.138.
[124] Kanun teklifi gerekçesi: "Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerince yapılacak temliklere ilişkin çeşitli sınırlamalar ve temlikte nitelikli genel kurul kararı şartı getirilerek uzun vadeli ve sağlıksız borçlanmanın önüne geçilmektedir.".
[125] Altay, **a.g.m.,** s.44.
[126] **Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkındaki Yönetmelik.** (2021). Resmi Gazete. 28395. 28 Ağustos 2012. m. 5

etmektedir. Nitekim şeffaflık ile şirketle etkileşime geçen üçüncü kişiler, şirketin durumu hakkında doğru bilgiye ulaşabilecektir. Şeffaflık ilkesinin sağlanması ile güvenilirlik ilkesinin de pek tabii yerine getirildiği söylenebilir. Ticari piyasada yatırım veya genel anlamda ticari iş yapmak isteyen yatırımcılar şeffaf bir piyasa ortamında doğru ve güvenilir bilgilerden yararlanarak en uygun kararı vermeyi amaçlarken diğer yandan da piyasa değerlerinde artış olmaması için yatırım niyetini gizli tutmaktadırlar. Bu sebeple de yatırımcılara niyetlerini gizli tutma hakkı tanınırken şeffaflık ve güvenilirlik ilkesi uyarınca şirketlere ve pay sahiplerine bu hak tanınmamaktadır[127].

Şeffaflık ilkesi SPK ve Sermaye Piyasası Kanunu Seri: 4, No:56 Tebliği olan "Kurumsal Yönetim İlkelerinin Belirlenmesine ve Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de düzenlenmiştir. Bu tebliğdeki ilgili düzenlemeye göre bilgilerin zamanında, doğru, eksiksiz, anlaşılabilir bir şekilde aynı zamanda düşük maliyetle kolay erişilebilir bir şekilde paylaşılması ve son olarak da şirketin internet sitesinin mevzuata uygun bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Şeffaflık ilkesi TTK hükümlerinde de karşımıza çıkmaktadır. TTK m. 1524 hükmü "Elektronik işlemler ve bilgi toplumu hizmetleri" başlığı altında şirketin internet sitesinin bilgi toplumu hizmeti bölümünün herkese açık olduğu ve bunun sınırlandırılamayacağı belirtilerek menfaati olsun olmasın herkesin kullanımına açık olacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda şeffaflık ilkesi kamuyu aydınlatmaktan daha kapsamlı bir niteliktedir. İlk olarak pay sahipleri bilgiye istedikleri zamanda ve istedikleri yerde ulaşabilecek akabinde de bilgi toplumu hizmeti ve şirketin internet sitesi aracılığıyla herkes bilgiye ulaşabilecek, tüm finansal tabloları inceleyebilecektir[128]. Şeffaf ve güvenilir bir ortamın yaratılması gerek yatırımcılar gerekse şirketle iş ve işlemde bulunan üçüncü kişiler açısından öneme sahiptir. Yine TTK'da yer alan 379. maddenin gerekçesine göre şirketin kendi paylarını iktisap edilmesi halinde şeffaflık ilkesine uyulmalıdır. Aynı şekilde TTK m.381/2 hükmünün de şeffaflık ilkesinin gereği olduğunu belirtmekte fayda vardır[129].

[127] Çekin, M. (2011). "Avrupa Birliği Sermaye Piyasası Hukukunda Şeffaflık İlkesi ve Kamunun Aydınlatılması". *Legal Hukuk Dergisi.* S: 105, s. 3455,3456.
[128] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s.318.
[129] Delice, E. (2023). "Kurumsal Yönetim İlkelerinin Hukuki Açıdan Değerlendirilmesi". *Uluslararası İktisadi ve İdari Çalışmalar Dergisi.* C:1. S.1. s. 23.

Şeffaflık ilkesi doktrinde, bir şirketin veya işletmenin finansal performansına, yönetimine, hissedarlık yapısına ve ticari sır niteliğinde olmayan verilerine ilişkin bilgilere zamanında, doğru, eksiksiz ve anlaşılabilir bir şekilde ulaşılması olarak tanımlanmıştır[130].

Nitekim Türkiye Sanayiciler ve İş Adamları Derneği'nin tanımına da yukarıdaki tanımla paralel olacak şekilde "Şirketin finansal performans, kurumsal yönetim, hissedarlık yapısı hakkında yeterli, doğru ve kıyaslanabilir bilginin zamanlı bir şekilde açıklanması.[131]" olarak tanımlanmıştır.

Şeffaflık ilkesi yatırımcılar açısından önem arz etmektedir. Bunun sebebi yatırımcılar yatırım yapacakları zaman şirketin finansal performansını, yapısını, yönetime ilişkin uygulamalarını öğrenmek istemektedirler. Yatırımcının bir nevi ihtiyacı olan bu bilgiler doğru bir şekilde ve zamanında yatırımcıya sağlanırsa yatırımcının korunduğu bir piyasada hukuki iş ve işlem yapılmış olunacaktır[132].

2.5.1.2 Mali yükümlülüklerin süresi içerisinde yerine getirilmesi ilkesi

Spor anonim şirketlerinin yaptığı bazı harcamaların ileri tarihlerde yerine getirilmesi taraflarca kararlaştırılmış olabilir. Bu ileri tarihli taahhütlerin veya yükümlülüklerin spor anonim şirketinin geliri ile karşılanamaması durumunda mali yükümlülüklerinin süresi içerisinde yerine getirilememesi gibi bir durum söz konusu olacaktır. Spor anonim şirketinin gelirinden karşılanamayan bu mali yükümlülükler, şirketin yaptırıma maruz kalmaması için, şirketin tekrar borçlanması ve bu borç karşısında temlik vermesi ile devam etmektedir. Bu şekilde spor anonim şirketlerinin mali yükümlülüklerini süresi içerisinde yerine getirmemesinin akabinde borçlanma ve temlik verme çıkmazına girilmektedir[133]. Şirketin bu şekilde borçlanmasını istemeyen kanun koyucu, söz konusu ilke ile bu durumun önüne geçmeyi amaçlamıştır.

---

[130] Paslı, A. (2005). Anonim Ortaklık Kurumsal Yönetimi. Ankara: Çağa Hukuk Vakfı Yayınları. s. 74-76.
[131] TÜSİAD. (2002). Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi. İstanbul: Lebib Yalkın Yayımları ve Basım İşleri A.Ş. s. 35.
[132] Erdoğan, Ş. (2009). *Kurumsal Yönetim İlkeleri Işığında Şeffaflık ve Türkiye Uygulamaları.* Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi. s. 89.
[133] Yıldız. S. (2022). "Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Kulüplerin Finansal Disiplini." Özdemir Kocasakal, H. *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* Legal Hukuk Kitapları Serisi. s.126-127.

2.5.1.3 Denk bütçe tesis edilmesi ilkesi

Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri varlıklarını çok kolay bir şekilde tüketebildikleri için denk bütçenin tesis edilmesi spor kulübünün veya spor anonim şirketinin istikbali için önem teşkil etmektedir. Bu noktada spor anonim şirketinin ciddi şekilde borçlanması, sporcuların kötü performansı dolayısıyla bonservis değerlerinin düşmesi ve sportif başarının elde edilememesi finansal problemlere yol açmaktadır. Bu sebeple de denk bütçeye dikkat edilerek yönetim sağlanmalıdır[134].

Denk bütçenin tesis edilmesi, SKSFK'nın temel ilkesi olup, spor anonim şirketinin esas sözleşmesinde yer alır. Esas sözleşmede yer alan şekil ve usulde bütçe yürürlüğe konularak giderlerin gelirler oranınca belirlenmesi ve buna uygun idari ve mali bir yapılanma oluşturulması gerekmektedir[135].

Denk bütçe SKSFK m. 2'de şu şekilde tanımlanmıştır: "Gelirleri giderlerine eşit olan bütçeyi ifade eder.". Bütçedeki bu denkliği sağlamak bir ilke olarak kabul edilmekle, uygulama görevi spor federasyonlarına verilmiştir. Teoride denk bütçenin tanımı bu şekilde olsa da uygulamada denk bütçeyi tutturmanın zor olması ve çok sıkı bir maliye politikasının da ekonomik büyümede problemlere sebep olması pek muhtemeldir[136].

Spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerinin gerek taraftarların gerek sponsorların ve basının sportif başarı elde etme ve ses getirici transferler yapma talepleri doğrultusunda bütçelerinin dışına çıkarak kısa sürede başarı elde etmeye çalışmaları dolayısıyla mali disiplini olumsuz etkileyecek şekilde hareket edebilmektedir. Mali disiplinin bozulması ve bu konulara özen gösterilmemesi uzun vadede başarısızlıklar getirecek, hatta spor anonim şirketinin çeşitli yaptırımlarla yüzleşmesine sebebiyet verecektir. Bu sebeple kısa sürede sportif başarı elde etmeye çalışmak yerine spor anonim şirketinin bütçesine uygun şekilde harcamalar yapalar ve mali disiplini bozmayarak hareket edilmelidir[137].

Denk bütçe tesis edilmesine ilişkin temel mali ilke spor anonim şirketlerinin yararına olacağı düşünülse de doktrinde aksi yönde eleştirilmiştir. Yapılan eleştirilerden biri

[134] Altay, **a.g.m.,** s.44.
[135] Altay, **a.g.m.,** s.45-46.
[136] Aydın, **a.g.e.,** s.68.
[137] Yıldız, **a.g.m.,** s.125.

amatör ve yarı amatör şubelerde denk bütçenin tesis edilmesi oldukça zor olduğundan denk bütçe ilkesinin tüm kulüplere ve spor anonim şirketlerine uygulanması imkansızdır[138]. İkinci eleştiri ise gelirlerin belirsiz olmasından dolayı denk bütçeyi tesis etmenin imkânsız olmasıdır. Spor anonim şirketlerinin yayından elde edecekleri gelirler, mağazacılık ve stadyumdan elde edilecek hasılatlar ve ayrıca Avrupa kupalarına katılım gelirleri gibi spor anonim şirketinin gelir kalemlerini artıracak hususları önceden hesaplayabilmek ve bütçeleyebilmek zor ve öngörülemez olduğu gibi enflasyonun ve kur farkının olumsuz ve öngörülemez etkilerini de hesaba katabilmek mümkün olmamaktadır. Bu öngörülemez etkiler çerçevesinde denk bütçenin uygulanması spor anonim şirketinin yararına olmamakla, öngörülemez etkenlerden arındırılmış bir şekilde "arındırılmış denk bütçe" gibi bir ilkenin uygulanmasının daha doğru olacağı belirtilmiştir[139].

Nitekim Pandemi ve yüksek enflasyon ile kur artışı sonucunda Türk Lirasının değer kaybetmesi gelir ve gider denkliğini sağlamakta güçlük çıkartmıştır. Faiz giderlerinin dahi gelirlerin miktarına yaklaşmış olması spor anonim şirketlerinde bütçenin gelir ve gider dengesinin sağlanamadığını göstermektedir. Belirtilen enflasyon ve kur farkının spor anonim şirketinin bütçe tablolarından doğru bir şekilde arındırılması gerekmektedir[140]. Bu sebeple de denk bütçeye dayalı idari yapılanmanın SKSFK hükümlerinden çıkarılması önerilmiştir. Nitekim "muhasebesel anlamda" denk bütçenin sağlanması mümkün görülmemektedir. Denk bütçenin SKSFK hükümlerinden çıkartılmaması halinde en azından ikincil bir seçenek olarak enflasyon ve kur farkı etkilerinden arındırılmış bir şekilde bütçe yapılanması tavsiye edilmişse de her iki öneri de SKSFK kapsamına alınmamıştır[141].

Kanımızca denk bütçe tesis etmek pek çok spor anonim şirketi açısından oldukça zorlayıcı olacaktır. Şöyle ki, spor anonim şirketlerinin aktifleri yani kazançları belirli bir

[138] Kalafatoğlu, **a.g.m.,** s. 139.
[139] Yaşar, D. (2022). **"**Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Hakkında Trabzon Spor A.Ş.'nin Değerlendirmeleri". Özdemir Kocasakal, H. *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* Legal Hukuk Kitapları Serisi. s. 164.
[140] Yıldız, **a.g.m.,** s.131.
[141] Özkan. O. (2022). 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na İlişkin Fenerbahçe Spor Kulübü Derneği'nin Değerlendirmeleri. Özdemir Kocasakal, H. *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi* Legal Hukuk Kitapları Serisi. s.158-159.

stabilitede olmadığından borçlanmalarını buna göre ayarlamaları mümkün değildir. Kazançlarının belirli bir stabilitede olduğu varsayımında ise yıl içinde ne sebeple ve ne miktarda borçlanma yapılabileceği belirli değildir. Futbol spor dalından örnek vermek gerekirse tahmin edildiği kadar reklam geliri elde edemeyen bir takımın sporcu transferi giderini karşılaması mümkün olmayacaktır. Ya da tam aksi yönde yüksek performansına ve reklam getirisi olacağı düşünülen bir sporcunun transfer olarak alınması halinde şirket yüklü bir miktarda borçlanacak ancak karşılığında kazancının olup olmayacağı belirli değildir. Bu sebeple de denk bütçe ilkesinin uygulanmasının pek mümkün olmadığı kanaatindeyiz.

2.5.1.4 Sürdürülebilirlik ilkesi

Sürdürülebilirlik ilkesi hem şirketlerin toplumdaki yeri açısından hem de ekonomik istikrar açısından önemlidir. Şirketler sürdürülebilirlikleri sayesinde toplumların kalkınmasında önemli rol oynamaktadır. Sürdürülebilirlik kavramı, finansal olmayan verilerin raporlanması, işletmesel analiz yapılması ve sosyal sorumluluk konularında bunların çevreye etkilerinin analizlerinin yapılması ile ekonomik devamlılık konusunda açıklık tanıyan ve oldukça geniş bir kavram şeklinde tanımlanabilir. Bu çerçevede de sürdürülebilirlik ekonomik, sosyal ve çevresel sürdürülebilirlik olmak üzere üç ana başlık altında sınıflandırılabilir[142].

Spor anonim şirketleri açsından hem ekonomik hem sosyal hem de çevresel sürdürülebilirlik önem arz etse de spor anonim şirketlerinin bir ticaret şirketi olmasından kaynaklı olarak en önemlisinin ekonomik sürdürülebilirlik olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Ancak spor kulüplerine bakıldığı zaman kâr amacı gütmediklerinden, Anayasa'da sporun ve sağlıklı yaşamın desteklenmesine ilişkin düzenlemeler de göz önünde bulundurulduğunda, sosyal sürdürülebilirliğin ön plana çıktığı söylenebilir.

Sürdürülebilirliğin hem ekonomik, hem sosyal ve hem de çevresel boyutu olması ve şirketlerin kurumsal yönetimi açısından önem atfedilen bir ilke olmasına rağmen TTK hükümlerinde sürdürülebilirlik ilkesine açık bir şekilde yer verilmemiştir. Ancak anonim şirketlerde sorumluluğa ilişkin hükümler incelendiğinde şirketin sürdürülebilirliğini

[142] Kandemir, H. K. (2021). "Sürdürülebilir Şirketler ve Hukuki Çerçevesi". *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* C.20. S.41. s.854-858.

sekteye uğratabilecek durumlarda sorumluluğun söz konusu olduğu görülmektedir. Ancak bu sorumluluk yalnızca mali konularda getirildiğinden çevresel ve sosyal sürdürülebilirlik açısından mevcutta bir düzenleme yoktur[143]. SKSFK açısından ise "sürdürülebilirlik" ibaresine açık bir şekilde yer verilmişse de ayrıntısı düzenlenmemiştir. Ancak sürdürülebilirlik ile birlikte "sportif yatırımları özendirmek" ibaresi de kullanıldığından öncelikli amacın ekonomik istikrar olduğu anlaşılmaktadır.

SKSFK m. 18 hükmünde temel mali ilke olan sürdürülebilirlik ilkesine aykırı davranılması durumda ne gibi bir yaptırımla karşılaşılacağı düzenlenmemiş olmakla genel olarak kanundan doğan yükümlülüklerin ihlal edilmiş olması sebebiyle SKSFK m. 20/13 hükmünce ilgililerin sorumlu tutulması söz konusu olabilecektir.

Kanımızca sürdürülebilirlik ilkesi her ne kadar açık bir şekilde tanımlanmamış olsa da bu kavramdan ne anlaşılması gerektiği barizdir. Ekonomik, sosyal ve çevresel anlamda sürdürülebilir olan bir spor anonim şirketi hem ulusal hem de uluslararası alanda başarıyı elde edecek, toplum tarafından desteği eksik olmayacak ve uzun yıllar varlığını devam ettirebilecektir. Bu nedenle sürdürülebilirlik ilkesi önem arz etmektedir.

2.5.2 Spor anonim şirketlerinde bütçe ve harcama ilkeleri

Spor anonim şirketlerinde, şirketin mali gücüne bakılmaksızın büyük ve yüklü miktarda borçlanılması karşısında alacakların da devredilmiş olmasından kaynaklı olarak uzun vadede gelir gider dengesini korunamayacak ve mali açıdan zayıf duruma düşülecektir. Bunun önüne bir nebze de olsa geçilmek için bütçe ve harcama ilkeleri ile spor anonim şirketine çeşitli sınırlamalar getirilmiştir.

SKSFK m. 20 hükmünde çeşitli bütçe ve harcama ilkeleri belirtilmiştir. Hükmün dördüncü fıkrasında alacakların devrine ilişkin sınırlama, beşinci fıkrasında borçlanmaya ilişkin sınırlama, sekizinci fıkrasında ise hak ve alacakların devrine ilişkin yasak ve şirkete borçlanma yasağı düzenlenmiştir.

Belirtilen bu ilkelere aykırı davranılması ve yasakların ihlal edilmesi halinde SKSFK m. 47/1 uyarınca bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası öngörülmüştür. İlgili kanun

[143] Kandemir, **a.g.m.,** s.860-862.

maddesinin TTK hükümleri ile karşılaştırılması halinde TTK'da hapis cezası öngörülmediği bu sebeple de SKSFK hükmündeki yaptırımın daha ağır ve katı olduğu anlaşılmaktadır.

2.5.2.1 Spor anonim şirketlerinde alacakların devrine ilişkin sınırlamalar

Henüz vadesi gelmemiş ya da doğmamış bir alacağın devredilmesi nedeniyle çeşitli mali problemler ortaya çıkmış, yeni yönetimlerin eski yönetimin alacakları devretmesi nedeniyle yeni yönetimin hareket kabiliyeti kısıtlanmıştır. Bu durumlar nedeniyle yönetim kurulu mali açıdan sınırlandırılmıştır. SKSFK ile kanun koyucu, yeni yönetimin bu şekilde kısıtlandırılarak sınırlandırılmaması ve anonim şirketin refahı için düzenleme yapma gereği duyulmuştur.

SKSFK m. 20/4[144] hükmü incelendiğinde "bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirinin yüzde yirmi beşini aşan" veya "mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak ya da vadesi gelecek" bir gelir veya alacaksa genel kurulda ağırlaştırılmış toplantı ve karar nisabı ile alınacak kararla devredilmesi mümkün olabileceği görülecektir. Ağırlaştırılmış nisabın uygulanmasında üye sayısına göre bir ayrıma gidilmiştir. Eğer ki üye sayısı on binin aşağısındaysa toplantı yeter sayısı en az üye tam sayısının salt çoğunluğu olacakken, üye sayısı on binden fazlaysa sermayenin en az üçte birini oluşturan pay sahipleri ile veya temsilcileri ile toplantı yapılacaktır. Toplantı yeter sayısı sağlanan genel kurulda en az dörtte üç çoğunlukla karar alınması gerekmektedir. Ancak genel kurula katılım için aranan nisapları sağlamak uygulamada oldukça zor olduğundan eleştirilmiştir[145].

---

[144] SKSFK m. 20/4:
"Spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri;
a) Bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirinin yüzde yirmi beşini aşan,
b) Mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak ya da vadesi gelecek,
gelir ve alacaklarını üye sayısı on binden az olan spor kulüplerinde en az üye tam sayısının salt çoğunluğunun, üye sayısı on binden fazla olan spor kulüplerinde üyelerin, spor anonim şirketlerinde ise sermayenin en az üçte birini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin katılacağı genel kurulda, spor kulüplerinde toplantıya katılanların en az dörtte üçünün, spor anonim şirketlerinde ise toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip oldukları sermayenin en az dörtte üçünü oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyu ile devredebilir. Anılan devir oranı, mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonraki olağan dönemde doğacak veya vadesi gelecek olan gelir ve alacaklar yönünden hiçbir şekilde bir önceki hesap döneminde gerçekleşen brüt gelirin yüzde ellisi oranını geçemez."
[145] Özkan, **a.g.m.,** s.159.

Ek olarak kanun maddesindeki sınırlama yalnızca toplantı ve karar nisabını ağırlaştırmakla kalmamış, yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiminden sonra doğacak ya da vadesi gelecek gelirin veya alacağın devredilebilmesi için bir önceki hesap dönemindeki brüt gelirin yüzde ellisi aşılamayacağını, bu devrin genel kurul kararı ile dahi yapılamayacağını belirtmiştir[146]. Nitekim Beşiktaş A.Ş. genel kurul toplantısında gelir ve alacakların devrine ilişkin brüt gelirin yüzde ellisi oranında devir işlemi yapma yetkisi yönetim kuruluna oyçokluğu ile verilmiştir[147]. Aynı şekilde Galatasaray A.Ş.'nin genel kurul toplantısında da brüt gelirin yüzde ellisi oranında devir işleminin yapılabilmesi için yönetim kuruluna yetki verilmiştir[148]. Alacağın devri yani temlike ilişkin hususların yönetim kurulunun görev süresi ile de sınırının çizilmesi bir sonraki yönetimin gelir kalemlerinin temlik olarak verilmesinin önüne geçilmesi içindir. Halihazırdaki spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri on yıllık gelirlerini temlik etmiş durumda olduğu için güncel yönetimin borç alma ve temlik verme faaliyetleri kısıtlanmıştır[149].

Kanımızca; hem oransal bir sınırlama yapılması hem de ağırlaştırılmış nisabın uygulanması ileride doğabilecek mali sorunların önüne geçmeyi hedeflemek için bir yöntem olsa da, bu hükmün uygulanması spor anonim şirketlerinin faaliyetlerini ciddi boyutta kısıtlayacağı barizdir. Günümüzdeki spor anonim şirketlerine bakıldığında birçoğunun alacaklarını devretmesinden dolayı problemler yaşadığı gözlemlendiğinde ise düzenlemenin makul bir tedbir olduğu kanısına varılmaktadır. Bu durum hükmün gerekçesinde de belirtilmiş ve temlik konusunda sınırlama getirilerek uzun vadeli ve sağlıksız borçlanmanın önüne geçilmesi hedeflenmiştir[150]. Bu nedenledir ki, her ne kadar hükmün fazla kısıtlayıcı olduğunu düşünsek de, günümüz şartlarındaki spor anonim şirketlerinin mali durumlarını düzeltmeleri açısından yerinde bir düzenlemedir.

[146] Aslan, **a.g.e.,** s.181-182.
[147] https://images.bjk.com.tr/media/uploads/Toplanti_Tutanagi_11_10_2023.pdf (E.T.: 18/03/2024).
[148] https://galatasaray.blob.core.windows.net/files/sportif/gk/Davet%20Metni.pdf (E.T.: 18/03/2024).
[149] Yıldız, **a.g.m.,** s.128-129.
[150] SKSFK m. 20 Gerekçesi: "Spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerince yapılacak temliklere ilişkin çeşitli sınırlamalar ve nitelikli genel kurul kararı şartı getirilerek uzun vadeli ve sağlıksız borçlanmanın önüne geçilmektedir.".

2.5.2.2 Spor anonim şirketlerinde borçlanmaya ilişkin sınırlamalar

Spor anonim şirketlerinin borçlanmalarındaki asıl sebep bütçeleri dışında harcama yapmış olmak veya mali yükümlülüklerini zamanında yerine getirmemiş olmaktır. Spor anonim şirketlerinin mali dengesinin korunması için bu sebeple borçlanmaya ilişkin çeşitli sınırlamalar getirilmiştir. Nitekim hükmün gerekçesinde de yönetim kurullarının görev süresini aşacak şekilde sağlıksız borçlanmaların önüne geçilmesinin hedeflendiği açıklanmıştır.

SKSFK m. 20/5'te borçlanma sınırları belirtilmiştir. Buna göre bütçe yılından önceki yılın brüt gelirinin yüzde onuna kadar borçlanabilmenin mümkün olduğunu, yüzde onundan fazla bir borçlanma söz konusu olacaksa genel kurulda ağırlaştırılmış karar nisabı ile karar alınması gerekmektedir[151]. Ancak genel kurul kararı ile dahi en çok yüzde ellisine kadar karar alınabilmektedir. Yüzde ellilik sınırın üzerinde borçlanma imkânı ancak ve ancak bir önceki yılın brüt gelirlerinin giderlerinden fazla olması ihtimalinde söz konusu olabilecektir. Nitekim Beşiktaş A.Ş. genel kurul toplantı tutanağı incelendiğinde SKSFK'ya uygun olacak şekilde brüt gelirin yüzde ellisi oranına kadar borçlanma yetkisinin yönetim kuruluna oyçokluğu ile verildiği belirtilmiştir[152]. Aynı şekilde Galatasaray A.Ş. genel kurulunda da brüt gelirin yüzde ellisi oranında borçlanma yetkisi yönetim kuruluna verilmiştir[153].

Borçlanma sınırlarından muafiyet Bakanlık tarafından belirlenecek usul ve esaslara göre mümkün olabilecektir. Şuan güncelde SKSFK geçici m. 2 ile brüt geliri beş yüz bin Türk Lirasından fazla olan spor anonim şirketlerinin borçlanma sınırlamalarına tabi olmadıklarını belirtmektedir.

SKSFK m. 20/5 hükmünde bahsedilen borçlanmadan kastın ne olduğuna ilişkin bir açıklık getirmek gerekmektedir. Kanun hükmünün kaleme alınış şekli geniş anlamda yorumlamaya uygun olsa da spor anonim şirketlerinin ekonomik olarak yönetilebilirliği için geniş yorum yapmak doğru olmayacaktır. Spor anonim şirketinin sporcularla veya

[151] Bu noktada ağırlaştırılmış nisap spor anonim şirketleri yönünden sermayenin en az üçte ikisini oluşturan pay sahipleri veya temsilcilerinin olumlu oyu, spor kulüpleri açısından ise genel kurul üye tam sayısının en az üçte ikisinin olumlu oyudur.
[152] https://images.bjk.com.tr/media/uploads/Toplanti_Tutanagi_11_10_2023.pdf (E.T.:18/03/2024).
[153] https://galatasaray.blob.core.windows.net/files/sportif/gk/Davet%20Metni.pdf (E.T.:18/03/2024).

teknik direktörlerle yapmış olduğu sözleşmeler, taşınır veya taşınmaz kiralama veya satın alma işlemleri ve hatta haksız fiil ve sebepsiz zenginleşmeler de bu kapsamda olacaktır. Dar yorumlamayla ise borç kavramından para ödüncü ve bununla aynı hukuki sonucu doğuracak diğer hukuki işlemler anlaşılmalıdır[154]. Ancak SKSFK hükmünde borçlanmanın net bir şekilde tanımlanmaması dolayısıyla kulüplerin hangi hallerde borçlanmış sayılacakları net değildir. Doktrinde; finansal borcun tamamen ödenip sadece bir kısmının tekrar kullanılması, hiçbir edimde bulunmadan döviz artışı nedeniyle borcun artması, üç yıllık sponsor anlaşmasında ödemenin peşin alınması ve üçüncü kişilerin ödemelerini geç yapmaları sebebiyle artan borç halleri örnek gösterilerek bu hallerin bir borçlanma sayılıp sayılmayacağı hususunun net olmadığını bunun da SKSFK'nın eksik hazırlanmasından kaynaklandığını belirtmektedir[155].

Spor anonim şirketlerin borç talep etmesi gibi borç verebilmesi de mümkündür. Spor anonim şirketleri borç verecekleri zaman, önceki yıl brüt gelirlerinin yüzde onu kadar ve vadesi mevcut yönetim kurulunun olağan görev süresinin bitiş tarihinden önceki bir tarihte olması gerekmektedir. Eğer ki vadenin, mevcut yönetim kurulunun olağan yönetim süresinden sonraki bir tarihe uzatılması söz konusu ise borç verme olarak nitelendirilecektir.

Kanımızca da sağlıksız borçlanmanın önüne geçilmesi için bir borçlanma yasağının düzenlenmesi ve borçlanmanın belirli sınırlar çerçevesinde gerçekleştirilebilmesi isabetlidir. Bu noktada doktrindeki eleştiri, SKSFK hükümlerinde borçlanmanın tanımının yapılmadığı ve bu sebeple borçlanmadan kastın ne olduğunun tam olarak belirli olmadığı yönünde olsa da, kanımızca tüm tanımlara kanunda yer verilmesi kanun yapma mantığı ile bağdaşmayacaktır. Nitekim uygulama ve öğreti ile borçlanmadan ne anlaşılması gerektiği zamanla ortaya çıkabilecek olup, en geniş haliyle de Türk Borçlar Kanunu uyarınca borçlanmadan bahsedilebileceği kanaatindeyiz.

2.5.2.3 Spor anonim şirketlerinde hak ve alacakların devri yasağı

SKSFK m. 20/8 hükmünde sayılan kişilere ve şirketlere hak ve alacakların devri yasağı getirilmiştir. Bu yasağa tabi kişiler ve şirketler; yönetim kurulu üyeleri ile bunların eşleri

[154] Aslan, **a.g.e.,** s. 183-185.
[155] Yıldız, **a.g.m.,** s.130.

ve üçüncü dereceye kadar hısımları, çalışanları, yüzde beş ve üzeri pay sahipleri olup ve son olarak da yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketlerdir.

Hükümde yönetim kurulu üyelerinin açıkça belirtilmesine karşılık yöneticinin belirtilmemiş olması noktasında murahhas müdürlerin bu kanun hükmüne tabi olup olmayacağı sorusunu karşımıza çıkartmaktadır. Murahhas müdürlerin kanun hükmünde doğrudan sayılmadığından bahisle devir yasağına tabi olmadığından bahsetmek doğru olmayacaktır. Hükümle amaçlananın şirket menfaatinin korunması olduğu göz önünde bulundurularak kanun hükmü geniş yorumlanmalı ve sonuç olarak da murahhas müdürlerin ve yakınlarının kanundaki devir yasağına tabi olduğuna kanaat getirilmelidir[156].

Hükümde sayılan kişiler açısından muallakta olan diğer hususlar ise "çalışanlar", "yüzde beş ve üzeri pay sahipleri" ve "yönetim kurulu üyelerinin yüzde beş ve daha fazla pay sahibi olduğu şirketler" ifadeleridir. Kanun hükmü ilk bakışta ele alındığında belirtilen kişilerin spor anonim şirketi yönetim kurulu ile bağlantılı olduğu yönünde kanıya varılması pek mümkündür. Kanunun lafzından "spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerinin çalışanı" gibi anlaşılabilmekte ise de yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olamayacağında bahisle hükmü bu şekilde okumak anlamlı olmayacaktır. Dolayısıyla hükmün spor anonim şirketi çalışanları şeklinde anlamak daha doğru olacaktır[157].

Hükümle menfaat ihlallerinin önüne geçilmek amaçlanmakla en çok ilişkili taraf işlemlerinde menfaat ihlalleri yaşandığından bu düzenlemeye yer verilmiştir. SKSFK m. 20/8 hükmüne benzer düzenleme TTK m. 395 hükmünde de bulunmaktadır. Yönetim kurulu üyesinin ortaklıkla işlem yapması yasaklanmış olup ne örtülü bir şekilde ne de takma adla (namı müstear) veya üçüncü bir kişi aracılığıyla da işlemi gerçekleştirebilecektir[158]. Yönetim kurulunun ortaklıkla işlem yapabilmesinin tek şartı genel kuruldan izin alınmasına bağlanmıştır[159]. Nitekim spor anonim şirketi genel kurul toplantısında genel kurulun onayını gerektiren herhangi bir ilişkili taraf işlemi yapılıp

[156] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.59.
[157] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.60.
[158] Poroy., Tekinalp. ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 412.
[159]Cankat, R**.** (2021). *Anonim Ortaklıklar Hukukunda İlişkili Taraf İşlemleri.* Sosyal Bilimler Enstitüsü. Doktora Tezi. Galatasaray Üniversitesi. s.250-261.

yapılmadığı konusunda pay sahiplerine bilgi verilmesi gerekmektedir. Bu bilgi verme yükümlülüğü Fenerbahçe A.Ş. ve Galatasaray A.Ş.'nin olağan genel kurul toplantı tutanağı incelendiğinde görülecektir. Yetkili ve görevli yönetim kurulu üyesi ilişkili taraf işlemi yapılıp yapılmadığına dair gündem kapsamında bilgi vermiştir[160].

Ayrıca belirtmek gerekir ki, şirketle işlem yapma yasağının kaldırılması esas sözleşmeye hüküm konulması suretiyle mümkün olabilecektir. Bu halde genel kuruldan karar almaya gerek kalmayacak olup, genel kurul da esas sözleşme ile izin verilen işlemleri yasaklama yani esas sözleşme hükmünün aksi yönünde karar alma imkânı bulunmamaktadır. Yine belirtmek gerekir ki genel kurul tarafından alınacak izin tüm yönetim kurulu üyesine verilebileceği gibi, belirli bir veya birkaç yönetim kurulu üyesine de verilebilir. Çünkü genel kurulun vereceği karar somut ve kişisel niteliktedir. Genel kurulun vereceği iznin süresi kararda belirtilen süre uyarınca olacaktır ancak kararda bir süre belirtilmemişse yönetim kurulunda değişen veya yeni seçilen üyelerin mevcudiyeti ile yeni karar alınıncaya kadar geçerlidir[161].

Oysaki TBK hükümlerinde alacak devri açısından borçlunun rızası dahi aranmamaktadır. Bu açıdan bakıldığında TBK hükmü TTK hükmüne göre daha serbest iken, spor anonim şirketi yönetim kurulu üyeleri ise yukarıda belirtilen kişi ve şirketler borçlunun rızası olsa dahi temlik yasağına tabi tutulduğundan hatta TTK m. 395'teki gibi genel kurul kararı ile dahi hak ve alacakların devri işleminin gerçekleştirilmesi mümkün olmayacaktır[162].

Bu işlemlerin yapılması sonucunda zararın doğup doğmamasının aranmaması açısından ise soyut zarar tehlikesinin hakim olduğu anlaşılmaktadır. Yani belirtilen devir işlemi spor anonim şirketini somut bir zarara sokmasa bile mutlak bir şekilde yasaklanmıştır.

Kanımızca bu düzenleme yerinde ve isabetli bir düzenlemedir. İlişki taraf işlemlerinin ve hısımlar arasında yapılan devir işlemlerinin yasaklanması ile pek çok suistimalin önüne geçilmesi hedeflenmiş ve belirtilen yasakla ulaşılmak istenilen amaç birbiri ile oldukça orantılı ve uyumlu olduğu görüşündeyiz.

---

[160] https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/1206093
https://galatasaray.blob.core.windows.net/files/sportif/gk/Davet%20Metni.pdf (E.T.: 18/03/2024).
[161] Poroy., Tekinalp. ve Çamoğlu**, a.g.e.,** s. 412.
[162] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.60.

2.5.2.4 Spor anonim şirketlerinde şirkete borçlanma yasağı

SKSFK m. 20/8 hükmünün ikinci cümlesinde spor anonim şirketlerinin; yönetim kurulu üyelerine, bunların eşlerine, üçüncü dereceye kadar hısımlarına ve TTK m. 195 kapsamında doğrudan ya da dolaylı hakimiyeti bulunan kişilere borç veremeyeceği, bu kişiler lehine rehin, kefalet, ipotek veya diğer bir teminat sağlayamayacağı, sorumluluk yükleyemeyeceği veya borçlarını devralamayacağı düzenlenmiştir. Hakimiyet noktasında şöyle bir belirsizlik söz konusudur ki, spor anonim şirketinin üzerinde hakimiyet tesis ettiği kişilerin mi yoksa spor anonim şirketine hakimiyeti bulunan kişilerin mi anlaşılması gerektiği muğlaktır. Ancak öğretide bir görüşe göre hükümden anlaşılması gereken spor anonim şirketi üzerinde hakimiyet tesis etmiş kişiler olduğu belirtilebilir[163].

Yasak işlemlerden ilki borç vermektir. Şirkete borç vermenin dolayısıyla şirkete borçlanmanın yasaklandığına ilişkin düzenlemeler TTK m. 395 vd. hükümlerinde bulunmaktadır.

TTK m. 395/2 hükmünde, TTK m. 393 hükmünde sayılan ilişkili kişilere atıf yapılarak, pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyesinin alt ve üst soyu, eşi, üçüncü derece dahil kan ve kayın hısımları ile nakit borçlanma, kefalet, garanti ve teminat verme, sorumluluk yükleme ve borçları devralma işlemleri yapılamayacağı belirtilmiştir[164].

TTK hükmündeki borçlanmayı geniş ve dar olmak üzere iki farklı şekilde yorumlayan görüşler mevcuttur. Dar yorumlayan görüşe göre yalnızca tüketim ödüncü sözleşmeleri borçlanma yasağı kapsamına girerken geniş yorumlayan görüşe göre şirkete karşı borç altına girilen her türlü sözleşme borçlanma yasağı kapsamındadır. *Veziroğlu* ise iki tarafa borç yükleyen herhangi bir sözleşmenin yasağa tabi olmasının yerinde olmadığını belirtmiş çünkü hüküm ile amaçlanan şirketin mal varlığının azalmaması, olup iki tarafa borç yükleyen sözleşmeler örneğin kira sözleşmeleri borçlanma yasağı kapsamı dışında tutulmalıdır. Öteki taraftan yasağın kapsamında sadece tüketim ödüncü sözleşmeleri olması da yerinde değildir. Bu halde hüküm oldukça dar yorumlanmış olmakla hükümle istenen amaca ulaşmak hükmün kapsamında yalnızca tüketim ödüncü sözleşmelerinin dahil edilmesi halinde mümkün olmayacaktır. Ayrıca kanunun devam eden kısmına

[163] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.61.
[164] Cankat, **a.g.e.,** s.250-261.

bakıldığında kefalet, garanti, teminat gibi birçok hukuki işlem sayıldığından borçlanmanın yalnızca tüketim ödüncü olarak değerlendirilmesi hatalıdır[165].

TTK m. 358[166]'te pay sahiplerinin şirkete borçlanma yasağı düzenlenmişken, 395/2[167]'de ise pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyelerinin ve bunların yakınlarının şirkete borçlanma yasağı düzenlenmiştir. TTK'nın belirtilen hükümlerinde yönetim kurulu üyesinin pay sahibi olup olmamasına göre iki farklı düzenlemeye gidilmişse de SKSFK hükümlerinde böyle bir ikili ayrıma gidilmemiş, yönetim kurulu üyesinin pay sahibi olup olmaması durumumu ayrı ayrı düzenlenmemiştir. Buna ek olarak spor anonim şirketinin TTK 195 hükmü uyarınca hakimiyet durumu incelenerek pay sahibi olup olmadığının tespiti ile SKSFK hükümlerinin mı yoksa TTK hükümlerinin uygulanacağına karar verilecektir. Şöyle ki; SKSFK hükümlerinde yönetim kurulu üyesi olmayan pay sahiplerine ilişkin bir hüküm bulunmadığından bunun tespiti halinde TTK m. 358 uygulanması gerekecektir[168].

Borçlanma yasağına uyulmadığı takdirde uygulanacak yaptırım TTK m. 395/2 hükmüne göre şirket alacaklıları doğrudan takip yetkisine sahipken, SKSFK m. 20/8 hükmünde doğrudan bir yaptırım düzenlenmiş değildir. Ancak SKSFK m. 20/13'te şirket, pay sahipleri ve alacaklılar doğrudan takip yetkisine sahiptir. Bu hükümler birbirine paralel olmakla SKSFK'nın daha etkili bir yaptırım öngördüğünü söylemek mümkündür. Ayrıca belirtmek gerekir ki borçlanma yasağının ihlal edilmesi halinde ilgili yönetim kurulunun görevi SKSFK m. 47/1 uyarınca kendiliğinden sona erecek ve cezai yaptırımla tabi olacaktır[169].

Kanımızca borçlanma yasağına ilişkin hüküm yerinde olsa da borçlanmanın kapsamı konusunda *Veziroğlu'nun* eleştirisine katılmaktayız[170]. Nitekim hüküm ile korunmak

---

[165] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.62..
[166] TTK m. 358: *"Pay sahipleri, sermaye taahhüdünden doğan vadesi gelmiş borçlarını ifa etmedikçe ve şirketin serbest yedek akçelerle birlikte kârı geçmiş yıl zararlarını karşılayacak düzeyde olmadıkça şirkete borçlanamaz."*.
[167] TTK m. 395/2: *"Pay sahibi olmayan yönetim kurulu üyeleri ile yönetim kurulu üyelerinin pay sahibi olmayan 393. maddede sayılan yakınları şirkete nakit borçlanamaz. Bu kişiler için şirket kefalet, garanti ve teminat veremez, sorumluluk yüklenemez, bunların borçlarını devralamaz. Aksi hâlde, şirkete borçlanılan tutar için şirket alacaklıları bu kişileri, şirketin yükümlendirildiği tutarda şirket borçları için doğrudan takip edebilir."*.
[168] Aslan, **a.g.e.,** s.186-188.
[169] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.63.
[170] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.60-62.

istenen menfaat mali değerler olduğundan şirket menfaatine olabilecek iki tarafa borç yükleyen sözleşmelerin hüküm kapsamı dışında değerlendirilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

2.6 Spor Anonim Şirketinde Hissedarlık Yapısı

Spor anonim şirketlerinin hissedarlık yapısına ilişkin düzenleme SKSFK m. 15'te bulunmaktadır. Hükmün ilk fıkrasında spor kulüplerinin tüm varlığının yani aktif ve pasif olmak üzere tüm varlığının anonim şirkete sermaye olarak konulabileceği veya devredilebileceği belirtilmiştir[171]. Hükmün ikinci fıkrasında spor kulübü ve spor anonim şirketi arasındaki doğrudan veya dolaylı hakimiyet ile imtiyaz konusu düzenlenmiştir. Üçüncü fıkra incelendiğinde ise payların nama yazılı olması gerektiğinden bahsedilmiştir. Ancak bu zorunluluk yalnızca spor kulübü ile bağlantılı bir spor anonim şirketinin olması halinde söz konusudur. Bu düzenleme şuna işaret etmektedir ki; bir spor anonim şirketi bir spor kulübü ile bağlantılı değilse payların nama yazılı olması gerekmektedir[172]. Hükmün dördüncü fıkrasında da bir önceki fıkra gibi bağlantılı spor anonim şirketleri için düzenlenmiş olup kurucuların, yönetim kurulu üyelerinin ve diğer kimselerin şirket kârından menfaat sağlayamayacağı belirtilmiştir. Hükmün son fıkrası incelendiğinde ise aynı ligde yer alan spor anonim şirketlerinde aynı gerçek veya tüzel kişinin hakimiyetinin bulunamayacağı düzenlenmiştir. Buradaki hakimiyette ayrıma gidilmemiş, doğrudan veya dolaylı hakimiyetin bulunamayacağı belirtilmiştir. Hakimiyete ilişkin açıklamalar yukarıdaki başlıklarda açıklandığı için çalışmamızın bu kısmında imtiyaz ve menfaat üzerinde durulacaktır[173].

2.6.1 Spor anonim şirketlerinde imtiyaz

İmtiyaz kelimesinin kökeni başkalarına tanınmayan özel, ayrıcalıklı hak anlamındadır[174]. Bir diğer tanımla imtiyaz, "başkalarına tanınmayan özel, kişisel hak veya şart, farklılık,

[171] Bu konuya ilişkin açıklama işbu çalışmamızın 2. bölümünde yer almaktadır. Bkz. "2.7. Spor Anonim Şirketlerinde Birleşme ve Devir".
[172] Bu konuya ilişkin açıklama işbu çalışmamızın 2. bölümünde yer almaktadır. Bkz. "2.3.1. Spor Anonim Şirketinin Spor Kulübünün Bağlı Ortaklık veya İştiraki Olarak Kurulması".
[173] Doğrudan veya dolaylı hakimiyet konusu için bkz. "2.3.1. Spor Anonim Şirketinin Spor Kulübünün Bağlı Ortaklık veya İştiraki Olarak Kurulması".
[174] www.sozluk.gov.tr (E.T.: 05/08/2024).

üstünlük, ayrıcalık"[175] olarak tanımlanmıştır. İmtiyazı aynı zamanda üstün hak olarak tanımlamak da mümkündür. Burada üstünlükten kasıt adi paylara oranlara daha çok haktan yararlanılmasıdır[176]. Nitekim doktrindeki bir görüşe göre imtiyazlı payların en önemli özelliği adi paylara göre üstün bir hak taşımasıdır[177]. Bir diğer tanımlamaya göre bir grup pay üzerinde diğerlerine oranla üstün haklar sağlanmıyorsa imtiyazdan söz edilemez ve itibari değer farklılığı da kural olarak değişik kategori yaratmaz. Nitekim paylar arasındaki itibari değer farklılığı değil eşitliğin bozulması imtiyaza yol açmaktadır[178].

SKSFK m. 15/2 hükmünün ikinci cümlesine bakıldığında imtiyaza ilişkin düzenleme yapıldığı anlaşılmaktadır. SKSFK yönünden imtiyaz incelenmeden önce TTK kapsamında anonim şirketlerde imtiyazı açıklamakta fayda vardır.

TTK m.357 uyarınca pay sahipleri eşit şartlarda işleme tabi tutulacaktır. Bu ilkeye eşit işlem ilkesi denilmekle TMK m.2 dürüstlük kuralına paralel bir düzenlemedir[179]. Eşit işlem ilkesi dolayısıyla; paylar arasında menfaat dengesi sağlanır, şirketin müşterek amacını gerçekleştirmek için işbirliğinin yapılması sağlanır, hüküm bulunmayan hallerde yorumlayıcı ve boşluk doldurucu görev teşkil eder ve pay sahipleri haklarının korunmasını sağlanır[180]. Anonim şirketlerde eşit işlem, aynı durumdaki pay sahiplerinin aksi uygulamayı gerektirecek haklı bir durumun olmadığı hallerde eşit muamele görmesi olarak da tanımlanabilir[181]. Bu sebeple de eşit işlem ilkesi herkesin şartlar ne olursa olsun aynı kurallara bağlı olacağını göstermez[182].

Paylar arasındaki eşitlik dolayısıyla paylara farklı ve üstün bir hak tanımak genel kural olarak mümkün değildir. Ancak bu kuralın istisnası olarak TTK m. 478 hükmünde düzenlenen imtiyazlı paylar örnek gösterilebilir. Paylara imtiyaz hakkı tanıyarak o paya

[175] Yılmaz, E. Hukuk Sözlüğü. (2005). Ankara: Yetkin Yayınları. s. 119..
[176] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 576.
[177] Uysal, E. (2018). Anonim Ortaklıklarda İmtiyazlı Paylar. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık. s. 34.
[178] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu. (1975). **a.g.e.** s. 418,419.
[179] Akdağ Güney, N. (2014). "Anonim Şirketlerde Eşitlik İlkesi". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* C:18 S: 3-4. s. 117.
[180] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 282.
[181] Kırca, İ., Şehirali Çelik, F. H., ve Manavgat, Ç. (2013). Anonim Şirketler Hukuku Cilt 1. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü. s. 132.
[182] Uysal, **a.g.e.,** s. 37.

kâr payı, tasfiye payı veya oy hakkı gibi çeşitli konularda üstün haklar tanımak mümkündür[183].

İmtiyaz TTK hükümlerinde düzenlenmiş olup m. 478'de ilk esas sözleşme ile veya esas sözleşmede değişiklik yolu ile bazı paylara imtiyaz tanımak mümkündür. İmtiyaz hakkının tanınmasıyla o paya üstün bir hak veya kanunda öngörülmemiş bir pay sahipliği hakkı tanınmaktadır. Paya imtiyaz tanınması ile paylar arasındaki eşitlik ilkesine istisna getirilmiş olunmaktadır[184]. Ancak bunu istisna olarak değerlendirmeyen bir görüş de doktrinde bulunmaktadır. Bu görüşe göre eşit işlem ilkesi ile paylar arasındaki eşitlik ilkesi birbirine karıştırılmamalıdır. İmtiyaz paylar arasındaki eşitlik ilkesine istisna olsa da eşit işlem ilkesine istisna teşkil etmemektedir[185]. Nitekim imtiyazın sağlanması ile iki farklı grubun farklı şartlarda bulunması dolayısıyla farklı üstünlükleri bulunmaktadır. Bu şekilde farklı üstünlüklerin olması dolayısıyla da eşit işlem ilkesine bir istisna getirmek gerekli olmamakta çünkü eşit işlem ilkesi ile eşit şartlarda eşit işleme tabi tutulmak söz konusudur[186].

İmtiyazın, eşitlik ilkesinin istisnası olduğu varsayımında, bu istisnadan yararlanabilmek için esas sözleşmede düzenleme bulunması gerekmektedir. Esas sözleşmede bulunacak bu düzenleme şirketin kuruluş aşamasında oluşturulan ilk esas sözleşmede öngörülebileceği gibi daha sonrasında esas sözleşmede değişiklik yoluna gidilerek de imtiyaza ilişkin hüküm eklenmesi söz konusu olabilir[187]. Doktrinde ancak ve ancak esas sözleşme ile imtiyaz tanınabileceği üzerinde durularak genel kurul kararıyla da imtiyaz tanınamayacağı açıkça belirtilmiştir[188].

Esas sözleşmede imtiyaza ilişkin düzenleme yapılırken imtiyazın konusunun ve kapsamının açıkça belirtilmesi gereklidir[189]. Bu noktada imtiyazın konusu şirket kârında, oy hakkında, tasfiye payında veya rüçhan hakkında olabilecektir. Bu hakları mali haklar

[183] Akbulak, Y**.** (2015). "Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Paylar". *Banka ve Finans Hukuku Dergisi.* C:4. S: 15. s. 65. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 134.
[184] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 576.
[185] Erdem, N. (2009). Türk ve İsviçre Hukuklarında Eşit İşlem İlkesi: İsviçre Borçlar Kanunun İktisabının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukukunun Türk Ticaret Hukukuna Etkileri. İstanbul: Vedat Kitapçılık. s. 403.
[186] Aktaş, B. (2019). İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu. İstanbul: On İki Levha. s.12.
[187] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 577.
[188] Poroy, Tekinalp, Çamoğlu, (1975) **a.g.e.,** s. 419.
[189] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 577.

ve kişisel haklar olarak sınıflandırmak mümkündür. Mali haklar; kâr payı, tasfiye payı veya rüçhan hakkı iken kişisel haklar; oy hakkı, yönetim ve denetim hakkı veya bilgi alma hakkı olarak örneklenebilir[190]. Buna ek olarak kanunda tanınmayan bir hakkın da imtiyaz olarak tanınması mümkündür. Nitekim kanun hükmünde imtiyaz hakları sayılırken örnekleme yönetimi benimsenmiş ve hükümde açık bir şekilde "ve sair hususlar" ibaresi kullanıldığından belirtilen imtiyaz hakları haricinde de başkaca imtiyaz sağlanabilmesi mümkündür[191]. Buna ilişkin olarak tahvil talep etmede imtiyazlı hakkın tanınması, intifa senetlerinin talep etmede öncelik tanınması, ortaklık tesislerinden yararlanmada imtiyaz hakkı tanınması veya belirli pay gruplarına genel kurulu toplantıya çağırma hakkı tanınması örnek verilebilir[192]. İmtiyaz hakkının sınırı, kanunda imtiyaz olarak tanınamayacak nitelikteki haklardır. Bu belirtilen haklar haricinde de pek tabi imtiyaz tanımak mümkündür[193].

İmtiyaz kişiye değil paya tanınabilir [194]. Bu durum kanun hükmünden anlaşılabileceği gibi kanun hükmünün gerekçesinde de açıkça belirtilmiştir[195]. Ancak imtiyazın paya tanınmasının istisnası olarak belirli pay gruplarına veya azlığa yönetim kurulunda temsil yetkisi verilmesi örnek gösterilebilir[196]. Doktrinde, kanuna paralel şekilde imtiyazın paya tanınmasının kural olduğu ancak temsil edilme hakkı açısından nitelikleri ve özellikleriyle belirli grup oluşturan pay sahiplerine veya azınlığa temsil edilme hakkı tanındığından pay sahibine de imtiyaz tanınması mümkündür[197]. İmtiyazın paya tanınmasının bir sonucu olarak payın devredilmesi halinde imtiyaz ile bağlanan hak ortadan kalkmayacaktır. Bunun aksine pay sahibine imtiyaz bağlanması halinde pay

[190] İmregün, O. (1989). Anonim Ortaklıklar. İstanbul. s. 290..
[191] Akbulak, Y. (2020). "Anonim Şirketler Yönünden İmtiyazlı Paylar". *Mali Hukuk Dergisi*. C:16. S: 190. s. 2832.
[192] Biçer, L. (2019). Anonim Ortaklıkta Oy Hakkında İmtiyaz ve Sınırları. Ankara: Yetkin Yayınları. s. 133 vd.
[193] Kocaer, Ş. (2018). Şirket Yeniden Yapılandırmaları. Ankara: Seçkin Yayıncılık. s.83..
[194] Poroy, Tekinalp, Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 637.
[195] TTK m.478/1 Gerekçesi: "*Bu fıkra dört temel ilkeyi içerir: (1) İmtiyazlı paylar ihraç edilebilir. (2) Anılan paylar ilk esas sözleşmede öngörülebileceği gibi, esas sözleşme değiştirilerek de çıkarılabilir veya mevcut paylara imtiyaz tanınabilir. (3) imtiyaz sadece esas sözleşmeyle tanınabilir. (4) İmtiyaz kişiye değil, paya tanınabilir.".*
[196] TTK m.360: *"Esas sözleşmede öngörülmek şartı ile, belirli pay gruplarına, özellik ve nitelikleriyle belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine ve azlığa yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınabilir.".*
[197] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 580.

sahibinin ölmesi ya da payını devretmesi hallerinde yeni pay sahibinin imtiyazdan yararlanması söz konusu olamayacaktır[198].

Anlaşılacağı üzere imtiyazlı pay veya imtiyazlı pay sahipleri diğer paylara veya pay sahiplerine göre daha avantajlı durumda bulunmaktadır. Buna karşın, SKSFK m.15/2 hükmünün ikinci cümlesinde imtiyaz tanınacak gruplara sınırlama getirilmiştir. İlgili düzenlemeye göre yalnızca spor anonim şirketi üzerinde hakimiyeti bulunan spor kulübü lehine imtiyaz hakkı tanımak mümkündür. Hakimiyet ilişkisi kurulan spor kulübü haricinde kalan herhangi bir grup pay sahibine imtiyaz tanınması mümkün değildir. İmtiyaz hakkının yalnızca hakimiyeti olan spor kulübüne verilmesi noktasında anlaşılmayan bir husus vardır. Spor anonim şirketi ile spor kulübü arasında hakimiyet ilişkisinin bulunmadığı durumlarda hiçbir grup pay sahibine imtiyaz tanınıp tanınamayacağı belirsizdir. Bu belirsizliğin giderilmesi ve kanun hükmü ile ne açıklandığını anlayabilmek için TTK m. 478/4[199] hükmüne bakılması gerekmektedir. TTK'nın belirtilen hükmünde görülecektir ki sermayenin yarısından fazlası derneklere ait anonim şirketlerde derneklerin sahip oldukları paya imtiyaz tanınabilecekken bunların dışında kalanlara imtiyaz tanınamayacaktır. Yani SKSFK ile TTK hükümleri bu konuda paralel bir düzenlemeye gitmiş ve SKSFK hükmünden anlaşılması gereken de spor kulübünün hakimiyetinin olduğu spor anonim şirketlerinde imtiyaz hakkında sınırlama söz konusudur. Doktrindeki bir görüşe göre burada amaç diğer grup pay sahiplerine imtiyaz tanınması halinde spor kulübünün hakimiyet kontrolünü kaybetmesi sonucundan kaçınmaktır. Dolayısıyla yalnızca spor kulübünün hakimiyetinin olduğu anonim şirketlerde diğer grup pay sahiplerine imtiyaz tanınması yasaklanmıştır[200]. Kanımızca hükmün bu şekilde şüpheye yer verecek şekilde düzenlenmesi hatalı olmuştur. Ancak hüküm TTK ile birlikte yorumlandığında kulübün menfaatinin korunması gayesi ile imtiyaz hakkının yasaklanmış olması kanımızca doğru bir yaklaşımdır. Şunu da belirtmek

[198] Biçer, **a.g.e.,** s. 104..
[199] TTK m. 478/4: *"(Ek: 26/6/2012-6335/25 md.) Sermayesinin yarısından fazlası tek başına veya birlikte; Devlet, il özel idaresi, belediye ve diğer kamu tüzel kişileri, sendikalar, dernekler, vakıflar, kooperatifler ve bunların üst kuruluşlarına ait anonim şirketlerde ve bu şirketlerin aynı oranda sermaye payına sahip oldukları iştiraklerinde; bunların sahip oldukları paylara tesis edilebilecek imtiyazlar hariç olmak üzere, diğer paylara, belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine, belirli pay gruplarına ve azlığa bu Kanunda düzenlenen herhangi bir imtiyaz tesis edilemez. Bu hüküm, payları borsada işlem gören anonim şirketlere, 5411 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan kredi kuruluşlarına ve finansal kuruluşlara uygulanmaz."*
[200] Aslan, **a.g.e**., s. 208-209.

gerekir ki doktrinde, imtiyazların birer finansman aracı olarak ve yatırımcıların şirkete yatırımda bulunması için bir teşvik aracı olarak görülmesi[201] nedeniyle SKSFK hükmü yerinde değildir. Bu görüşümüzün arkasındaki gerekçe şuna dayanmaktadır: yalnızca spor kulüplerine imtiyaz tanınabilmesi, yatırımcılara bir ayrıcalık sağlanamaması demektir. Yatırımcılar da kendilerine ayrıcalık sağlanmayan şirketlere yatırımda bulunmayacağından spor anonim şirketlerinin yatırımcı bulması güçleşecektir. Bu durumda yatırımcılar spor kulüplerine yatırımda bulunacak ve bunun sonucu olarak da spor anonim şirketi ile spor kulüpleri sürekli bir ilişki içerisinde bulunmak zaruretinde kalacaktır.

TTK m. 478/4 hükmünün son cümlesinde imtiyazın yasaklanmasına ilişkin olan bu hüküm, payları borsada işlem gören anonim şirketler açısından uygulanmayacağı yani dernekler haricindeki diğer grup pay sahiplerine imtiyaz tanınmasının mümkün olduğu belirtilmiştir. Bu konuda SKSFK hükmünde buna paralel bir ayrıma gidilmemiş olup, imtiyaz yasağının istisnası SKSFK'nın herhangi bir hükmünde bulunmamaktadır. Ancak spor anonim şirketleri de TTK hükümlerine tabi olduklarından payları borsada işlem gören spor anonim şirketlerinde spor kulüpleri haricindeki diğer grup pay sahiplerine imtiyaz tanınması mümkündür. Nitekim Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, Trabzonspor payları borsada işlem gören spor anonim şirketleri olduğundan bu kapsamdadırlar[202].

TTK ile spor anonim şirketlerinde imtiyaz konusunda farklılık gösteren bir husus TTK m. 360/1 hükmüdür[203]. Bu hükümde eğer esas sözleşmede öngörülmüşse, belirli grup pay sahiplerine veya azınlığa yönetim kurulunda temsil edilme hakkı ve yönetim kurulu üyeliği için aday önerme hakkı tanınabilecektir. Belirtilen bu hükmü spor anonim şirketleri açısından uygulamak mümkün değildir. Bunun sebebi spor kulüplerinin, spor

[201] Aktaş, **a.g.e.,** s. 21.
[202] Aslan, **a.g.e**., s. 209.
[203] TTK m.360/1: *"Esas sözleşmede öngörülmek şartı ile, belirli pay gruplarına, özellik ve nitelikleriyle belirli bir grup oluşturan pay sahiplerine ve azlığa yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınabilir. Bu amaçla, yönetim kurulu üyelerinin, belirli bir grup oluşturan pay sahipleri, belirli pay grupları ve azlık arasından seçileceği esas sözleşmede öngörülebileceği gibi, esas sözleşmede yönetim kurulu üyeliği için aday önerme hakkı da tanınabilir. Genel kurul tarafından yönetim kurulu üyeliğine önerilen adayın veya hakkın tanındığı gruba ve azlığa mensup adayın haklı bir sebep bulunmadığı takdirde üye seçilmesi zorunludur. Bu şekilde tanınacak temsil edilme hakkı, halka açık anonim şirketlerde yönetim kurulu üye sayısının yarısını aşamaz. Bağımsız yönetim kurulu üyelerine ilişkin düzenlemeler saklıdır.".*

anonim şirket üzerindeki hakimiyetinin korunmak istenmesidir. Bu nedenle de azınlık haklarını korumak yerine hakimiyet ve yönetim bağının korunması öncelikli olmuştur[204].

2.6.2 Yönetim kurulu üyesine şirket kârından menfaat sağlanması

Anonim şirket sermayesinin azalmasına sebep olmayacak şekilde, esas sözleşmede de öngörülmesi halinde, kuruculara ve yönetim kurulu üyelerine menfaat sağlanması mümkündür[205]. Şirket kârından yönetim kurulu üyelerine pay verilmesi kazanç payı olarak adlandırılmaktadır. Kazanç payı verilmesindeki gerekçe ise yönetim kurulu üyesinin yıl içindeki çalışmalarında daha özenli ve ilgili olması ile çalışma şevkinin artırılmasının amaçlanmasıdır[206]. Buna paralel şekilde yapılan bir tanımlamada kazanç payının bir teşvik tedbiri olduğu belirtilmiştir[207]. Kazanç payının ödenebilmesi için şirketin o faaliyet yılı içerisinde elde ettiği bir kâr olması gerekmektedir. Önceki yıllarda elde edilen kârlar kazanç payına konu edilemez[208]. Kazanç payının dağıtılması için esas sözleşmede hüküm olması ve kazanç payı miktarının belirtilmiş olması gerekmektedir[209].

Ancak belirtmek gerekir ki spor anonim şirketleri açısından menfaat sağlanmasına yönelik sınırlama getirilmiştir. Bu sınırlamaya göre, spor kulübü ile bağlantılı olan spor anonim şirketlerinde şirket kârından kuruculara, yönetim kurulu üyelerine ve diğer kimselere herhangi bir menfaat sağlanamayacağı belirtilmiştir. Bu sınırlamanın sebebi doktrinde şirket sermayesinin azalması sonucunun önüne geçilmek istendiği olarak belirtilmiştir. Aynı zamanda kanun metninde yer alan bağlantıdan kastın ne olduğunun belirsiz olduğu ancak 15. maddede düzenlenmesi dolayısıyla hakimiyet çerçevesinde yorumlanabileceği belirtilmiştir[210].

SKSFK m. 15/4 hükmünde düzenlenen sınırlama TTK m. 339/2-f'nin aksine bir düzenlemedir. Çünkü TTK hükmünde şirket kârından kuruculara, yönetim kurulu üyelerine ve diğer kimselere menfaat sağlanacağı zaman bunun esas sözleşmede yazması

[204] Yüce, **a.g.e.,** s. 491.
[205] Hazıroğlu, E. C.. (2018). Türk Ticaret Kanunu Açısından Anonim Ortaklıklarda Kurucu Menfaatleri. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları. s. 44.
[206] İmregün, **a.g.e.,** s. 238.
[207] Poroy, Tekinalp, Çamoğlu. (1975). **a.g.e.,** s. 279.
[208] Kırca, Şehirali Çelik, ve Manavgat**, a.g.e.,** s.730.
[209] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 469, 470.
[210] Yüce, **a.g.e.,** s. 493.

gerektiği belirtilmiştir. Spor anonim şirketleri yönünden ise esas sözleşmede belirtilse dahi şirket kârından menfaat sağlanması mümkün olmayacaktır. Bu düzenleme ile amaçlanan, hükmün gerekçesine göre, TTK 348 hükmündeki sermayenin azalmasına sebep olacak hükümler geçersiz olduğundan şirket kârından menfaat sağlanması da sermayenin azalmasına neden olabileceği düşüncesi olsa da TTK hükmünde belirtildiği üzere sermayenin azalması sonucu doğmadığı müddetçe menfaat sağlanabilecektir. Yani kanun koyucu sermayenin azalmasını engellemek için böyle bir sınırlamaya gitmişse de TTK hükmünde sermayenin azalması sonucunu engelleyecek bir düzenleme kaleme alınmıştır. Doktrindeki görüşe göre gönüllük esas olduğundan isabetli bir düzenlemedir[211]. Ancak tarafımızca bu görüşe katılmak mümkün değildir. Nitekim yönetim kurulu üyeleri spor anonim şirketinin menfaatine olacak aynı zamanda da sporun gelişmesine katkı sağlayacak iş ve işlemler yapmakla yükümlü olduklarından üstendikleri görevi sadece bir gönüllülük olarak görmek mümkün değildir[212]. Bu sebeple kanımızca yönetim kurulu üyelerine şirket karından menfaat sağlanmasına ilişkin kısıtlama yerinde değildir.

2.7 Spor Anonim Şirketlerinde Birleşme ve Mal Varlığının Devri

SKSFK hükümleri incelendiğinde görülecektir ki birleşme konusu yalnızca spor kulüpleri yönünden düzenlenmiş olup spor anonim şirketlerinin birleşmesine ilişkin herhangi bir düzenleme öngörülmemiştir. Bu nedenle spor kulüpleri açısından yapılan düzenlemeler spor anonim şirketleri açısından tartışmaya konu olmuştur. Doktrindeki tartışmalara yeri geldikçe kısaca değinilecek olsa da çalışmamızın asıl konusu spor kulüpleri olmadığından spor kulüpleri ile ilgili yapılan düzenlemelere ve eleştirilere ayrıntısı ile yer verilmemiştir.

Birleşmeye ilişkin ayrıntılı açıklamalara geçmeden önce 14 Eylül 2022 tarihli ve Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından yayınlanan Spor Kulüplerinin Birleşmesi ve Mal Varlığı Devri Yapmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmeliğin dördüncü bölümünde düzenlenen ortak hükümleri incelemekte fayda vardır.

---

[211] Aslan, **a.g.e.,** s. 209.

[212] Yönetim kurulu üyelerine kazanç payı olarak menfaat sağlanmaması bir dezavantaj olarak nitelendirilse de oy hakkı veya rüçhan gibi imtiyazlar sağlanarak yönetim kurulu üyelerine menfaat sağlanabilmesi mümkündür. Ayrıntılı bilgi için bkz. Gökdemir Tamer, T. (2022). Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Oy Hakkının Kapsamı ve Etkisi. On İki Levha Yayıncılık.

Yönetmeliğin 15. hükmünde birleşme ve mal varlığının devri sözleşmesine ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. Bu hükme göre sözleşme yazılı şekilde hazırlanacak ve her iki tarafın da yönetim kurulları tarafından karara bağlanıp imzalanacaktır. Toplantı ve karar nisabı hükmün ikinci fıkrasında düzenlenmiş olup hükme göre nitelikli oy nisabı arandığı görülmektedir[213].

Belirtilen Yönetmelikte birleşme ve devrin ne zaman yapılabileceğine ilişkin de düzenleme bulunmaktadır. Yönetmelik m. 16'da spor dalına ilişkin sezonun bittiği tarihten ve tescil tarihinden itibaren birleşme ve devir işlemlerinin yapılabileceği belirtilmiş olmakla aynı zamanda yeni sezonun başlangıcına kadar bu işlemlerin bitirilmiş olması gerektiğine dikkat çekilmiştir. Eğer birden fazla spor dalına ilişkin devir söz konusu ise ve bu spor dallarının sezon bitiş ve başlangıç tarihleri birbirinden farklı ise Bakanlığın görüşüne göre tarih belirlenecektir. Ayrıca hükmün son fıkrasında birleşme ve devir başvurularının yeni spor müsabaka programının belirlendiği tarihten en geç on beş gün öncesine kadar yapılması gerektiği belirlenmiştir. Ancak kanaatimizce müsabaka programının belirlenmesinden itibaren on beş gün içinde yapılacak başvurularda yeni sezonun başlama tarihine kadar birleşme veya devir işlemlerinin tamamlanması pek mümkün gözükmemektedir. Nitekim müsabaka programı belirlendikten sonra ortalama birkaç hafta veya bir aylık gibi bir süre bulunduğundan birleşme ve devir gibi geniş kapsamlı işlemlerin bitirilmesi pratikte olağan değildir.

Yönetmeliğin 17. hükmünde Bakanlığın spor federasyonlarından görüş almasına ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. Buna göre birleşme veya devir talebinde bulunması halinde, Bakanlık ilgili spor dalına ilişkin federasyondan yazılı görüş talep eder. Eğer federasyon on beş gün içerisinde cevap vermezse, federasyonun olumlu görüş verdiği varsayılır.

[213]Spor Kulüplerinin Birleşmesi ve Mal Varlığı Devri Yapmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik m. 15/2: *"Birleşme veya malvarlığının devri sözleşmesinin; spor kulüplerinde üyelerin, spor anonim şirketlerinde ise sermayenin en az dörtte üçünün temsil edileceği genel kurul toplantısında spor kulüplerinde toplantıya katılanların salt çoğunluğunun, spor anonim şirketlerinde ise toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip oldukları sermayenin salt çoğunluğunu oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oyu ile onaylanması zorunludur.".*

Son olarak da birleşme ve malvarlığına ilişkin işlemlerin yapılmasının akabinde otuz gün içerisinde Bakanlığa bildirimde bulunulması gerekmektedir[214].

2.7.1 Genel olarak birleşme

Birleşme hakkında yapılan ilk tanıma göre geniş bir şekilde yorumlanmıştır ve şirketlerin hukuki kişiliklerini koruyarak birlikte hareket ettikleri iş ortaklığı olarak tanımlanmıştır. İkinci tanımda, şirketlerin hukuki bağımsızlıklarını korurken rekabeti azaltmak saikıyla oluşturdukları çıkar grubu olduğu belirtilmiştir. Üçüncü tanımlamada dar anlamda tanımlama yapılmış ve birleşmenin şirket evliliği olduğu belirtilmiştir. Bu dar tanımlamaya göre şirketlerin mal varlıklarının bir araya gelmekte, devrolan şirket tasfiyeye gerek kalmaksızın sona ermektedir[215].

Birleşme anonim şirketler açısından tanımlanacak olursa, anonim şirketin tasfiye olmasına gerek olmadan bir şirketin malvarlığının külli halefiyet yoluyla yeni kurulan şirkete ya da birleşen şirketlerden birine geçmesi olarak TTK m. 136'da tanımlanmıştır. Bu tanımdan anlaşılacağı üzere en az bir ticaret şirketinin olması gerekmekle birleşme tasfiyeye gerek duyulmaksızın devredilen ticaret şirketi açısından sona erme söz konusu olmaktadır.

Kanunun lafzı dolayısıyla yalnızca iki şirketin birleşebileceği anlaşılsa da doktrinde bu konuya açıklık getirilerek ikiden çok şirketin birleşmesinin de mümkün olduğu belirtilmiştir[216]. Bu doğrultuda, birden çok şirketin yeni kurulacak veya mevcuttaki şirketlerden birinin çatısı altında malvarlığının tasfiyesine gerek kalmaksızın bir araya gelmesi olarak tanımlanabilir.

Kanunda ve doktrinde, birleşmenin iki şekilde gerçekleşebileceği belirtilmiştir[217]. Bunlardan ilki yeni bir ortaklığın kurulması, ikincisi ise kurulu olan ortaklığa devralma

---

[214] Spor Kulüplerinin Birleşmesi ve Mal Varlığı Devri Yapmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkındaki Yönetmelik m.19: *"Spor anonim şirketleri arasındaki birleşme, bölünme ve mal varlığının devri işlemleri ile spor anonim şirketlerinden spor kulüplerine yapılacak mal varlığı devirleri, bu işlemlerin sonuçlanmasından itibaren otuz gün içerisinde Bakanlığa bildirilir.".*

[215] Gündüz, N. (2023). Tüm Yönleriyle Sermaye Şirketlerinde Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme. Ankara: Seçkin Yayınları. s. 27.

[216] Bahtiyar, a.g.e., s. 54.

[217] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu. (1975) **a.g.e.,** s. 83.

yolu ile katılmasıdır[218]. Aynı şekilde ortadan kalkan şirket veya şirketlerin tüm hak ve borçları kalan şirkete veya yeni şirkete geçmektedir.

Birleşmenin gerçekleşebilmesi için bir birleşme sözleşmesinin hazırlanması gerekmektedir. Bu sözleşme yazılı olarak hazırlanan atipik bir sözleşme olup şirketlerin yönetim kurullarınca imzalanması ve genel kurul toplantılarında onaylanması gerekmektedir[219]. Birleşme sözleşmesi sermayenin çoğunluğunun temsil edilmesi şartı ile genel kurulda bulunanların dörtte üçünün kararı ile onaylanır. Birleşme kararının alınması akabinde bu kararın kesinleşmesi ile birleşme işlemi gerçekleşecektir [220]. Birleşme sözleşmesinin içeriğinde TTK m.146 hükmünde belirtilen dokuz bent halinde sayılan kayıtların bulunması gerekmektedir. Bu kayıtlar asgari nitelikte olup bunlara ek olarak başkaca kayıtlarda konulabilir[221].

Devir işlemi gerçekleştirilirken yalnızca malvarlığının aktifi veya yalnızca pasifi devredilmemekte; aktif ve pasif bir kül halinde yani külli halefiyet yolu ile devredilmektedir [222]. Halefiyet, malvarlığının hak sahibinin değişmesi olarak tanımlanırken külli halefiyet hiçbir işleme gerek duymaksızın malvarlığının bir bütün halinde hak sahibinin değişmesi olarak tanımlanmaktadır[223]. Türk hukukunda külli halefiyetin uygulanabilmesi için kanun hükmü ile düzenlenmiş olması gerekmektedir. Bu bakımdan birleşmeye ilişkin hükümler incelendiğinde TTK m.136 hükmü uyarınca külli halefiyet söz konusudur. TTK hükümlerinde şirketlerin birleşmesinde külli halefiyetin uygulanabileceği belirtildiğinden spor anonim şirketlerinin birleşmesi söz konusu olduğunda külli halefiyet uygulanabilecektir [224].

---

[218] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 54.
[219]Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 78,79.
[220] Birleşme işlemi sırasında uygulanan usule ilişkin ayrıntılı bilgiye ulaşmak için bkz. Göktürk, K. (2013). T"ürk Ticaret Kanunu'na Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşme Süreci ve Bazı Sorunlar". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* C. 17.
[221] Gündüz, **a.g.e.,** s. 64.
[222] Külli halefiyet hakkında ayrıntılı için bkz. Tekinalp, Poroy ve Çamoğlu, **a.g.e.,** Pulaşlı, H. (2024). Şirketler Hukuku Şerhi. Adalet Yayınevi. ve Eldem, İ. (2001). Anonim Şirketlerde Birleşme. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi.*
[223] Gündüz, **a.g.e.,** s. 43.
[224] Türk, H. S. (1996). Ticaret Ortaklarının Birleşmesi. Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü. Ankara.

Şunu da belirtmek isteriz ki birleşme halinde tasfiyesiz bir şekilde sona erme söz konusudur[225]. Genel kural sona ermenin tasfiyeli bir şekilde sona ermesidir. Yani şirket tasfiye haline geçtikten sonra şirketin alacakları tahsil edilecek, borçları ödenecek ve akabinde de tasfiye bakiyesinin kalması halinde pay sahiplerine payları oranında ödeme yapılacaktır. TTK m. 553 uyarınca genel kural tasfiyeli sona erme olsa da hükmün ikinci fıkrası uyarınca birleşme hali bu kuralın istisnasıdır. Tasfiyesiz sona erme külli halefiyet ilkesinin bir sonucu olmakla devralan şirket, devredilen şirketin malvarlığını kendiliğinden devralacaktır. Bu sebeple devredilen şirketin alacaklarındaki alacaklı taraf değişerek devralan şirket olacak aynı şekilde devredilen şirketin borçları konusunda da borçlu taraf değişerek borçlu devralan şirket olacaktır. Bu sebeple de malvarlığının paraya çevrilmesine, alacakların tahsil edilmesine veya borçların ödenmesi gibi tasfiyeye ilişkin işlemler yapılmaz[226].

2.7.2 Spor anonim şirketleri yönünden birleşmeye ilişkin özel hükümler

Spor anonim şirketleri açısından birleşmeye ilişkin özel hükümleri incelemeye geçecek olursak eğer spor anonim şirketlerinin birleşmesine ilişkin hüküm SKSFK'da bulunmamaktadır. Ancak SKSFK'nın atfıyla TTK m. 136 ve devamı hükümleri uygulama alanı bulacaktır. Bu sebeple yukarıdaki başlıkta[227] açıkladığımız hususların tamamı spor anonim şirketleri açısından da geçerlidir. Çalışmanın bu bölümünde gerek spor kulüplerinin birleşmesine ilişkin hükümler incelenerek ve gerekse doktrindeki görüşlerden yararlanılarak inceleme yapılmıştır.

Devralma yolu ile birleşmede[228] şirketlerden biri devralan, diğeri de devrolunan olarak adlandırılır. Yeni kuruluş olarak birleşen şirketlerde[229] ise tasfiyesiz olarak sona eren şirketlerin malvarlıkları yeni kurulan şirkete sermaye edilir ve pay sahipliği oranları

[225] Gündüz, **a.g.e.,** s. 48.
[226] Gündüz, **a.g.e.,** s. 48
[227] Bkz. "2.7.1.1. Genel Olarak Birleşme".
[228] Örneğin; Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret A. Ş. İle BJK Sportif Ürünler Sanayi ve Ticaret A.Ş. birleşme işlemi gerçekleştirmişlerdir. Birleşme işlemi sonunda şirket varlığına Beşiktaş Futbol Yatırımları Sanayi ve Ticaret A.Ş. adı altında devam etmiştir. Devrolan şirket yani BJK Sportif Ürünler Sanayi ve Ticaret A.Ş. tasfiyesiz bir şekilde sona ermiştir.
Bir diğer örnekse, Galatasaray'dır. Galatasaray Sportif A.Ş. ile Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar A.Ş. 2011 yılında birleşmişlerdir. Birleşme işleminden sonra şirket faaliyetlerine Galatasaray Sportif A.Ş. adı altında devam edilmiştir. Bu örnekler yeni bir şirket kurularak birleşmeye örnek teşkil etmemekte ancak var olan şirketin bünyesi altında devralma yolu ile birleşmeye örnek teşkil etmektedir.
[229] Güncel olarak Türk spor anonim şirketlerinden bu şekilde bir birleşmeye örnek bulunmamaktadır.

belirlenir. Hem devralma yolu ile birleşmede hem de yeni şirket kurma yolu ile birleşmede pay sahipliği kendiliğinden devam etmekte buna da pay sahipliğinin devamı ilkesi denilmektedir[230]. Bu ilke birleşme ve devralmayı, satın almadan ayıran noktadır. Nitekim birleşme ve devralma halinde pay sahipliğinin devamı ilkesi söz konusu olduğundan devrolan şirketin pay sahipliği hakkı devralan şirket bünyesinde devam etmektedir[231].

Spor kulüplerinin birleşmesi SKSFK m. 8 uyarınca ancak aynı ilde bulunan spor kulüpleri açısından mümkünken spor anonim şirketleri açısından SKSFK m. 8 uygulanmadığı ve TTK hükümlerinde de böyle bir sınırlamaya gidilmediği için farklı illerde bulunan spor anonim şirketlerinin birleşmesi mümkün gözükmektedir. Ancak bu noktada belirtmek gerekir ki Haziran 2009 tarihli Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı m. 14 düzenlemesinde spor kulüplerinin devrine ilişkin hükümle paralel olacak şekilde ancak spor anonim şirketleri açısından SKSFK ve TTK hükümlerine aykırı olacak şekilde aynı il dahilinde bulunan şirketlerin birleşebileceği yani farklı illerde bulunan spor anonim şirketlerinin birleşemeyeceği düzenlenmiştir. Burada dikkat edilmesi gereken nokta şu ki Talimat, 2009 yılı tarihli olduğu için SKSFK'nin yürürlüğe girdiği tarihten önce uygulama alanı bulmuştur. Bu sebeple de doktrindeki bir görüşe göre Talimat maddesinin değişikliğe uğramasına ihtiyaç vardır[232].

Birleşmenin nasıl gerçekleşeceği konusunda TTK m. 153 hükmüne bakılması gerekmektedir. Bu hükümde birleşme için Bakanlığın izni aranmamış olup ticaret siciline tescil ile birleşme geçerlilik kazanacaktır. Tescil konusunda belirtmek gerekir ki, eğer ki devralan şirket spor anonim şirketi vasfına sahip değilse öncelikle spor anonim şirketi siciline tescil işlemi gerçekleştirilecektir. Bunun aksine devralan şirket spor anonim şirketi sicilinde tescil sahibi ise birleşmenin tescil edilip edilmeyeceği belirli değildir. Doktrindeki bir görüşe göre, siciller arasında iş birliği yapılmalı yani ticaret sicil

[230] Pay sahipliğinin devamlılığı ilkesi birleşme nedeniyle devrolan şirkette pay sahipliğinden doğan hakların sona ermesi söz konusu olup devrolunan şirkette bu hakların devam etmesi anlamına gelmektedir. Pulaşlı, **a.g.e.** s. 75. Pay sahipliğinin devamı ilkesi ile ilgili bkz. Durna, E. A. (2019). Şirketlerde Kolaylaştırılmış Birleştirme. Legal Yayıncılık.
[231] Gündüz, **a.g.e.,** s. 45.
[232] Aslan, **a.g.e.,** s. 141.

müdürlüğünce birleşme yapıldığı Bakanlığa bildirilmeli, birleşme sonucu sona eren şirketin de spor anonim şirketi sicilinden terkin edilmesi gerekmektedir[233].

Birleşme işlemi ile şirketin bütün aktif ve pasifi kendiliğinden devralan şirkete geçecektir[234]. Bu durum SKSFK m. 8/2 uyarınca spor kulüplerinin devrinde de tüm aktif ve pasif birlikte devralan spor kulübüne geçer denilerek TTK hükmü ile paralel bir düzenlemeye gidilmiş olduğundan spor anonim şirketleri ile spor kulüpleri açısından paralel bir düzenlemeye yer verilmiştir. Belirtmek gerekir ki spor kulüplerinin birleşmesi ve malvarlığının devri konusu bu çalışma kapsamında değildir.

Birleşme işleminin gerçekleşebilmesi için spor kulüplerinde olduğu gibi spor anonim şirketlerinin aynı spor dalında aynı ligde yer almaması gerekmektedir. Lig ile ilgili bir diğer husus ise lige katılım adının değişip değişmeyeceği hakkındadır. Spor kulüpleri SKSFK m. 8/3 uyarınca lige katılım adının yeniden tescil edilmesi mümkün değildir. Spor anonim şirketleri yönünden ise birleşme halinde böyle bir sınırlandırma öngörülmemiştir. Doktrindeki görüşe[235] göre lige katılım adına ilişkin kanuni bir düzenlemeye yer verilmesi gerekmektedir. Tarafımız da belirtilen görüşe katılarak buna ilişkin bir hükme yer verilmesi gerektiği kanaatindeyiz.

Kanun, birleşme ve malvarlığına ilişkin işlemleri zaman yönünden sınırlamaya tabi tutmuştur. Buradaki zaman aralığı sezonun sona ermesi ile yeni sezonun başlangıcına kadardır[236]. Doktrinde SKSFK m. 8 hükmünün kıyasen uygulanması ile birleşme işlemlerinin yeni sezon başlayana kadar bitirilmesi gerektiği aksi halde sportif rekabetin engelleneceğini ancak birleşme işlemini belirli bir zaman aralığa tabi tutmanın işlemlerin tamamlanması açısından sorun yaratacağını belirtmiştir. Nitekim tescil işlemlerinin yaklaşık üç-dört aylık kısa bir süreye indirgenmesi gerekmekle spor dalındaki sezon sonu tarihi ile tescil tarihini aynı döneme denk getirmek oldukça güç olacaktır [237].

[233] Aslan, **a.g.e.,** s. 141.
[234] Orhan**.** Ü., ve Özkurt, E. (2023). Spor Hukuku. Ankara: Adalet Yayınevi. s.121.
[235] Aslan, **a.g.e.,** s.137-142.
[236] Orhan, ve Özkurt, **a.g.e.,** s. 122.
[237] Aslan, **a.g.e.,** s.137- 142.

2.7.3 Spor anonim şirketlerinde spor şubesinin devri

SKSFK m. 23/2'de spor kulüpleri ve spor anonim şirketlerinin profesyonel spor dallarında faaliyette bulunmak üzere profesyonel şubeler açabileceği düzenlenmiştir. Şubenin devrine ilişkin açıklamalara geçmeden önce şubenin hukuki niteliğini incelemekte fayda vardır. Nitekim bu nitelendirme ile şubenin devrine ilişkin kanun hükmünün tespiti yapılmış olacak ve devir usulü belirlenecektir. Spor anonim şirketlerinin ve spor kulüplerinin tüzel kişiliği var iken bunlara ait şube veya şubelerin ayrıca bir tüzel kişiliği bulunmamaktadır[238]. Şubenin hukuki nitelendirilmesi yapılırken spor kulüplerinin şubeleri ve spor anonim şirketlerinin şubeleri olmak üzere ikili bir ayrım yapmak gerekecektir. Bu noktada da spor kulüpleri ekonomik menfaat gözetmeksizin manevi tatmine yönelik faaliyette bulunduğu ve bir maddi menfaat elde edilirse bunun amaç değil bir sonuç olduğunu hatırlatmakta fayda vardır[239]. Spor kulübünün şubesi spor kulübünün malvarlığının bir parçasıdır ve spor kulübünün devri ile şubenin devri de gerçekleşmiş olacaktır.

SKSFK m. 23'ten anlaşılacağı üzere spor şubeleri, spor kulüplerine veya spor anonim şirketlerine ait olmak üzere kurulabilmektedir. Bu nedenle çalışmamızda ilk olarak spor kulüplerine ait spor şubelerinin devri açıklanacak olup akabinde spor anonim şirketine ait spor şubelerinin devrine ilişkin açıklamalara yer verilecektir.

SKSFK m.8/5'e göre anonim şirketler, spor kulüplerine ait spor şubelerini devralabilecektir[240]. Açıklamamızdan anlaşılacağı üzere spor şubesini devralan şirketin "spor anonim şirketi" statüsünde olması zorunlu değildir. Ancak bu durumda "spor anonim şirketi" statüsüne haiz olmayan ve spor şubesini devralan şirket, devir

[238]Spor kulüplerinin doktrinde yapılan tanımına göre; spor kulüpleri spor etkinliklerine katılmak üzere kurulmuş tüzel kişiliğe sahip, yasa ve yönetmeliklere uygun olarak kurulan sportif alanın en küçük örgütü olarak bir nevi "sporun çekirdek örgütü" olarak tanımlanabilir. Bu tüzel kişilik spor kulüpleri açısından dernek tüzel kişiliğidir. Genç. Futbol Kulüpleri **a.g.e.** s.27. Genç. Spor Hukuku. **a.g.e.** s. 46.

[239] Spor kulüpleri dernek tüzel kişiliğine sahip olmaları dolayısıyla kâr etme amacı güdemezlerken spor anonim şirketlerinde asıl amaç kâr elde etmektedir. **Genç.** Spor Hukuku. s. 46.

[240] SKSFK m. 8/5 uyarınca devir kararının nasıl alınacağı açıklanmıştır. Bu hükme göre aktif ve pasif malvarlığının bir bütün olarak devredileceği konusunda genel kurulun toplanması gerekecektir. Genel kurul üye tam sayısının en az dörtte üçü ile toplanacak ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile de karar alınacaktır.

işlemlerinin akabinde Bakanlık'ta tescil yaptırarak spor anonim şirketi statüsünü kazanacaktır[241].

Ayrıca devir işlemlerine başlanılabilmesi için bir devir sözleşmesinin bulunması gerekmektedir. SKSFK m. 8/6 hükmüne göre de devir sözleşmesi yazılı bir şekilde yapılacak ve her iki tarafın yönetim kurulu tarafından imzalanıp genel kurullarına sunulacaktır. Genel kurul bu devir sözleşmesini onaylamak için toplantı ve karar yetersayısını sağlamak zorundadır. Spor kulüplerinin genel kurullarında toplantı yetersayısı üyelerin dörtte üçü iken karar yetersayısı da toplantıya katılanların salt çoğunluğudur. Spor anonim şirketlerinde toplantı yetersayısı sermayenin dörtte üçü iken karar yetersayısı ise toplantıya katılan pay sahiplerinin veya temsilcilerinin sahip olduğu sermayenin çoğunluğudur. Belirtmek gerekir ki ilgili hükümde devir sözleşmesinin onaylanmasından sonra nasıl bir usul izleneceği SKSFK hükümlerinde düzenlenmemiş buna karşılık aynı hükmün sekizinci fıkrasında devre ilişkin diğer usul ve esaslarda Bakanlık tarafından çıkartılacak yönetmeliğin uygulanacağı belirtilmiştir. Bakanlığın çıkartacağı bu yönetmelik; uluslararası federasyonların düzenlemeleri göz önünde bulundurularak, ilgili bakanlıklar ve kuruluş kanunu bulunan spor federasyonlarının görüşü ile hazırlanacaktır. Nitekim, 14 Eylül 2022 tarihinde Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından "Spor Kulüplerinin Birleşmesi ve Mal Varlığı Devri Yapmalarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" yürürlüğe girmiştir. Bu Yönetmelikte mal varlığının devrine ilişkin gerekli belgelerin neler olduğu m.11[242]'de belirtilmiştir.

Devir işleminden sonra spor kulübünün borçlarından doğan sorumluluğun kime ait olduğuna ilişkin de kanun hükmünde yer verilmiştir. Buna göre devir kararının tescilinden önce doğması veya borçları doğuran sebepler tescil tarihinden önce oluşması kaydıyla hem devreden spor kulübü hem de devralan spor anonim şirketi müteselsilen sorumlu olacaktır. Kanun hükmünde devredenin devralan ile birlikte müteselsilen sorumlu olduğunun düzenlenmesine karşın devredenin sorumluluk süresi ile ilgili bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Bu noktada devredenin sorumluluk süresinin tespiti için

[241] Aslan, **a.g.e.,** s.147.

[242] Yönetmeliğin 11. Maddesi üç fıkra şeklinde kaleme alınmıştır. İlk fıkrada malvarlığını devretmek isteyen spor kulübü, ikinci fıkrada devralmak isteyen spor kulübü ve üçüncü fıkrada da devralmak isteyen spor anonim şirketi düzenlenmiştir. Belirtilen fıkraların alt bentlerinde bakanlığa sunulması gerekli olan evraklar tek tek belirtilmiştir.

SKSFK m. 25 gereği TBK m. 202 uygulama alanı bulacaktır. Söz konusu hüküm gereği de devreden, devralan ile birlikte iki yıl süreyle müteselsil olarak sorumlu olacaklardır. TBK'nın ilgili hükmünce iki yıllık sürenin başlangıcı muaccel borçlar için duyuru tarihinden başlayacakken müeccel borçlar açısından ise muaccel olma tarihinden itibaren başlayacaktır.

TBK m. 202/1'e göre devralanın alacaklılara söz konusu devir işlemini bildirme yükümlülüğü söz konusudur. Ancak spor kulüplerine ait spor şubeleri ticari işletme niteliğinde olmadığından söz konusu bildirim yükümlülüğünün Ticaret Sicili Gazetesi'ne verilecek olan bir ilanla yerine getirilmesi mümkün değildir[243]. Bu nedenle Türkiye genelinde dağıtımı yapılan gazetelerden birinde yayımlanacak ilanla söz konusu bildirim yükümlülüğü yerine getirilecektir. Bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmesiyle, yani Türkiye genelinde dağıtımı yapılan bir gazetede ilanın yayınlanmasıyla, iki yıllık müteselsil sorumluluk süresi başlayacaktır [244].

Yukarıda açıkladığımız üzere kulüplere ait spor şubeleri, bir başka anonim şirkete devredilebilmektedir. Buna ek olarak spor anonim şirketine bağlı bir spor şubesinin başka bir anonim şirkete devri de mümkündür. Devrin söz konusu olması halinde anonim şirketin işletme konuları arasında spor faaliyetlerinin bulunması gerekmektedir. Bu kapsamda öncelikle belirtmemiz gerekir ki SKSFK hükümlerinde spor kulüplerine ait spor şubelerinin devri düzenlenmiş olmasına karşın spor anonim şirketlerinin şubelerinin devrine ilişkin ayrıca bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

SKSFK hükümlerinde düzenleme bulunmadığından TTK hükümlerindeki anonim şirket şubelerinin devrine ilişkin hükümler uygulanacaktır. Kural olarak TTK m. 408/1 hükmüne göre spor şubelerinin devrinde genel kurul kararı aranmaz iken kanunda görülen açık hallerde devir işlemi için genel kurul kararı alınması gerekecektir. Bu noktada da spor şubesinin devrinin nasıl nitelendiği önemlidir çünkü spor şubesinin devri önemli miktarda şirket varlığının satışını gerektiren bir nitelikteyse TTK m. 408/2-f hükmü uygulama alanı bulacak ve genel kurul kararı alınması gerekecektir. Bazı hallerde ise spor

[243] Ticari işletmenin devri yazılı bir şekilde yapılmasına ek olarak ticaret siciline tescil ve ilan da edilir. Kayış, F. (2019). Ticari İşletmede Şube Kavramı ve Şube Olmaya Bağlanan Hüküm ve Sonuçlar. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık. s. 279.
[244] Aslan, **a.g.e.,** s.142 vd.

şubesinin devri esas sözleşme değişikliği gerektirecek ve bu durumda da 408/2-a hükmü gündeme gelecek olup yine genel kurul kararı alınması gerekecektir. Yapılacak nitelemeye göre öncelikli olarak genel kurul kararının gerekip gerekmediği anlaşılacak akabinde ise eğer genel kurul kararı gerekiyorsa toplantı ve karar yeter sayıları için TTK m. 418 vd. hükümlerindeki yetersayı sınıflarından hangisinin uygulanması gerektiği ortaya çıkacaktır. Nitekim esas sözleşme değişikliği için öngörülen toplantı ve karar yeter sayısı ile TTK m. 418'de düzenlenen toplantı ve karar yetersayıları farklıdır.

Spor anonim şirketine ait spor şubelerinin devrine ilişkin önemli eksiklerden biri de söz konusu şubelerinin bir spor kulüplerine devrinin düzenlenmemiş olmasıdır. Halbuki Futbol Kulüpleri Tescil Talimatı m. 16 düzenlemesinde spor kulübünden devralınan bir spor şubesinin, şirket tarafından tekrar aynı spor kulübüne devredilebileceğini belirtilmiştir. Şubenin tekrar aynı spor kulübüne devrini düzenleyen bu hüküm karşısında, doğrudan spor anonim şirketinin şubesinin bir spor kulübüne devrine ilişkin bir hükme yer verilmemiştir. Bu durumda da devrin mümkün olup olmadığı belirsiz olmakla beraber devrin mümkün olması halinde izlenecek usulün de ne olduğu belirsizdir. Doktrinde spor şubesinin hakim teşebbüs konumundaki spor kulübüne devrine izin verilmesi gerektiğini ileri süren görüşün yanı sıra spor anonim şirketine ait spor şubesinin bir spor kulübüne devrinin çeşitli sorunları beraberinde getirdiğinde dair görüş de bulunmaktadır[245]. Nitekim spor kulüpleri birer ticari organizasyon olmadığı gibi kâr elde etme amacıyla da kurulmamaktadır. Bu nedenle spor kulüpleri ekonomik menfaat elde etmek amacıyla spor şubeleri açamaz. Söz konusu spor kulüpleri manevi tatmine yönelmiş olduğundan ekonomik menfaat spor kulüpleri için amaç değil sonuç olacaktır[246]. Buna karşılık spor anonim şirketleri ekonomik menfaat elde etmeyi amaçlamaktadır. Bu nedenle spor anonim şirketi tarafından ekonomik menfaat elde etmek amacıyla işletilen bir spor şubesinin amacı ekonomik menfaat elde etmek olmayan bir spor kulübüne devri hukuki açıdan çelişkili durumlar doğurmaktadır. Ancak SKSFK'da spor anonim şirketine ait spor şubesinin bir spor kulübüne devri açıkça yasaklanmadığından, sözleşme özgürlüğü ilkesi gereğince söz konusu devrin gerçekleşmesinin mümkün olduğu kabul edilebilir.

[245] Aslan, **a.g.e.,** s. 151 vd.

[246] Spor kulüpleri ancak manevi amaçlarla kurulabilir. Kazanç paylaşma dernek statüsünde olan bir spor kulübü tarafından amaç olarak belirlenemez. Bu durum Dernekler Kanunu m. 2 hükmüne aykırılık teşkil etmektedir. Dural, ve Öğüz, **a.g.e.,** s.269- 286. Akipek, J., ve Akıntürk, T. (2007). Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku. İstanbul: Beta Yayımevi. C:1. s.586.

SKSFK'da bu hususta herhangi bir düzenleme bulunmadığından söz konusu sorun spor federasyonlarının hukuki düzenlemeleri ile çözüme kavuşturulacaktır. Oysa ki söz konusu devre ilişkin koşulların Kanun ile düzenlenmesi ve bir yeknesaklık sağlanması gerekmekte idi.

2.8 Spor Anonim Şirketlerinin Halka Açılması

TTK hükümlerindeki, genel anlamdaki, anonim şirketler nasıl halka arz edilebiliyorsa spor anonim şirketleri yönünden de halka arz pek tabii mümkündür[247]. Halka açılma, sermaye piyasası araçlarının satın alınması için çağrıda bulunma ve bu çağrı sonucunda da satışın yapılmasını ifade etmektedir[248]. Ülkemizde halka arz edilen spor anonim şirketleri Galatasaray Sportif A.Ş., Fenerbahçe Sportif A.Ş., Beşiktaş Sportif A.Ş. ve Trabzonspor Sportif A.Ş.'dir. Belirtilen bu spor anonim şirketlerinin halka arzı 2000'li yıllarda gerçekleşmiştir. Beşiktaş ve Galatasaray ilk halka arzı gerçekleştirmiş ve 2002 yılında bir ilke imza atmışlardır. Fenerbahçe 2004 ve Trabzonspor ise 2005 tarihinde halka arzı gerçekleştirmiştir[249]. Bu tarihlerde Sermaye Piyasası Kanununa göre halka açılmak isteyen spor anonim şirketleri için ilave kriterler öngörülmüştür. 07/02/2002 tarih karar[250] ile buna ek olarak 28/03/2008 tarihli kararda[251] bu kriterler belirtilmiştir. Bu kararların tarihi dikkate alındığında o dönemdeki tek profesyonel spor dalının futbol olduğu ve dolayısıyla kriterlerin yalnızca futbol spor dalı için getirildiği görülecektir[252]. Ancak bu kararla ilgili belirtmek gerekir ki Sermaye Piyasası Kurulu tarafından 38/1279 sayılı karar ile yürürlükten kaldırılmıştır. Bunun sebebi olarak da kriterlerin belirtildiği kararın Sermaye Piyasası Kanuna ve ilgili ikinci düzenlemelere uygun olmaması belirtilmiştir[253]. Karar yürürlükten kaldırılmadan önce Sermaye Piyasası Kurulu Bülteni

---

[247] Spor anonim şirketlerinin halka arzı mümkün olmakla birlikte bu bir zorunluluk değildir. Şirketin iradesi uyarınca halka arz edilebileceği gibi TTK uyarınca halka kapalı anonim ortaklık olarak da işlem ve faaliyetlerine devam etmesi mümkündür.

[248] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 105.

[249] Aydın, A. D., Turgut, M., ve Bayırlı, R. (2007). "Spor Kulüplerinin Halka Açılmasının Türkiye'de uygulanan Modeller Açısından İncelenmesi". *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*. s.64.

[250] 07/02/2002 tarih ve 9/181 sayılı karar.

[251] 28/03/2008 tarihli ve 9/412 sayılı karar.

[252] Aslan, **a.g.e.,** s.212.

[253] 20/10/2017 tarihli Sermaye Piyasası Kurulu Bülteni 2017/36: *"Kurulumuzun 14.03.2014 tarihli ve 8/223 sayılı kararı ile değişik 28.03.2008 tarihli ve 9/412 sayılı kararı ile belirlenen Faaliyet Konusu Sportif Faaliyetler veya Söz Konusu Faaliyetlerden Elde Edilen Gelirlerin Yönetilmesi Olan Halka Açık veya Açılacak Ortaklıkların (sportif şirketlerin) Uyması Gereken Kriterlerin (Kriterler), 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili ikincil düzenlemeler dikkate alınarak, yürürlükten kaldırılmasına karar verilmiştir."* https://spk.gov.tr/data/61e0b4d01b41c613a0d633da/2017-36%20.pdf . (E.T.: 24.02.2024).

2014/8 sayılı kararında Fenerbahçe A.Ş.'nin Sermaye Piyasası Kurulu'nun 9/412 sayılı kararında belirtilen kriterlere uyulmaması dolayısıyla idari para cezasına hükmedilmiştir[254]. Bu duruma benzer bir durum da Sermaye Piyasası Kurulu 2011/47 sayılı kararda Trabzonspor A.Ş. yönünden söz konusu olmuştur. Bu kararda 9/412 sayılı karara uyulmadığından şirkete idari para cezası uygulanacağı belirtilmiş ve bu durumun ilk olağan genel kurul toplantısında ortaklara bilgi verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu idari para cezası ile şirketin zarara uğradığı göz önünde tutulduğunda 9/412 sayılı karara uyum sağlamayan yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğunun doğacağı ve pay sahiplerinin zararlarının giderilmesinin talep edilmesinin mümkün olduğunu belirtmiştir[255].

Halka açılma ile ilgili SKSFK hükümlerine bakıldığında görülecektir ki m. 1/3 hükmünce halka arz edilmiş spor anonim şirketlerine öncelikli olarak sermaye piyasasına ilişkin mevzuat uygulanacaktır[256]. SKSFK hükümlerinin halka arz edilmiş spor anonim şirketlerine uygulanabileceği belirtilmiş olsa da SKSFK hükümlerinin sermaye piyasası mevzuatı ile uyuşmadığı hallerde sermaye piyasası mevzuatı öncelikli olarak uygulanacaktır. Burada mevzuattan kasıt yalnızca SPK değil ilgili yönetmelikler, tebliğler ve diğer düzenleyici işlemler de kapsamda tutulacaktır.

Çalışmamızın bu bölümünde Kurul kararında[257] belirtilen önemli konular ile halka arzın avantajları ve dezavantajları üzerinde durularak Türkiye'deki spor anonim şirketler üzerinden örnekler verilecektir. Nitekim halka açılmanın sağlayacağı avantajlar genel anlamda anonim şirkette nasılsa spor anonim şirketi yönünden de aynı şekildedir. Burada önemli olan halka açılma ile birlikte katlanılacak maliyetler ve yükümlülükler ile avantajların karşılaştırılmasıdır[258].

---

[254] Sermaye Piyasası Kurulu'nun 28/03/2008 tarih ve 9/412 sayılı kararı. https://spk.gov.tr/spk-bultenleri/gecmis-yillara-ait-bultenler/2017-yili-spk-bultenleri (E.T.: 24.02.2024).

[255] Sermaye Piyasası Kurulu 2011/47 sayılı ve 21/11/2011 tarihli kararı. https://spk.gov.tr/spk-bultenleri/gecmis-yillara-ait-bultenler/2017-yili-spk-bultenleri . (E.T.: 24/02/2024).

[256] Nitekim, Sermaye Piyasası Kanununa tabi olma durumu genel anlamdaki halka açık anonim şirketler açısından da geçerlidir. Gökalp, N. K. (2022). Sermaye Piyasalarında Halka Arz. Beta Basım Yayın. s. 62.

[257] Buradaki Kurul kararından kasıt 2008 tarihli ve 9/421 sayılı mülga karar değil 2002 tarih ve 9/181 tarihli karardır.

[258] Küçükgüngör, E. ve Akgül, B. (2013). "Futbol Kulüplerinin Halka Açılması". Çağlar,T. *Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Ömer Remzi Arıkan Armağanı*. s. 575.

Günümüzde ticaret hayatında yoğun bir rekabet olması, yüksek enflasyon oranlarının olması, vergi, faiz ve döviz kurundaki değişiklikler dolayısıyla anonim şirketlerin başarılı olması ve büyümesi güçleşmektedir[259]. Şirket faaliyetlerinin geliştirilmesi ve ticaret hayatındaki belirtilen zorluklardan şirketin etkilenmemesi için ilave yatırımların yapılması veya yeni ortakların alınması ya da hükümet desteğinin olması gerekmektedir. Halka açılma ile şirketin finansmanı genişleyecek ve belirtilen olumsuz koşullardan en az şekilde etkilenilmeye çalışılacaktır[260].

SKSFK m. 16/2 hükmünde halka açık spor anonim şirketlerinin kurumsal yönetim ilkelerine uyması gerektiğini ve bu kurumsal yönetim ilkelerine ilişkin esasların Kurul'un görüşü alınarak Bakanlık tarafından ayrıca belirlenebileceği belirtilmiştir. Doktrindeki görüş[261] bu düzenlemeden Bakanlığın ilave olarak kurumsal yönetim ilkeleri belirleyebileceği sonucunun çıkarılabileceği yönündeyse de hükmün gerekçesine bakıldığına amaç ek ilkeler getirmek değil kurumsal yönetim ilkelerine uyulmasını sağlamak ve ayrıca Bakanlık tarafından da denetime tabi tutmaktır. Ancak görüşte belirtildiği üzere zaten Kurul tarafından denetlenen halka açık spor anonim şirketinin tekrardan Bakanlık tarafından denetlenmesiyle ne elde edileceği muallaktır[262].

Halka açık spor anonim şirketi aynı zamanda kamuyu aydınlatma görevini de yerine getirmesi gerekmektedir[263]. Kamuyu aydınlatmaktan kasıt halka açık spor anonim şirketinin mali ve ekonomik durumu hakkında veya yatırımcıların kararını etkileyebilecek bilgi, olay ve gelişmelerin kamuya açıklanması olarak belirtilebilir[264]. Bu noktada da özellikle şunu belirtmek gerekir ki kamuya duyurulacak haberlerin doğru ve yeterli olup olmadığı konusunda spor anonim şirketinin yükümlülüğü bulunmaktadır[265].

---

[259] Gökalp, **a.g.e.,** s. 63.
[260] Akdiş, M. (1989). "Türkiye'de Sermaye Piyasası". *Maliye Dergisi.* S: 94. s. 35.
[261] Aslan, **a.g.e.,** s.213.
[262] Aslan, **a.g.e.,** s.214.
[263] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.258.
[264]Sermaye Piyasası Kanunu m.15/1: *"Sermaye piyasası araçlarının değerini, fiyatını veya yatırımcıların yatırım kararlarını etkileyebilecek nitelikteki bilgi, olay ve gelişmeler, ihraççılarca veya ilgili taraflarca kamuya açıklanır."*.
[265] Spor anonim şirketi doğru ve yeterli bilgiyi yayımlarken Özel Durumlar Tebliği'nde belirtilmiş olan esaslara uymakla yükümlü olmakla aynı zamanda Özel Durumlar Rehberi'nden de yararlanacaktır. Bu esaslara ilişkin ve ayrıca hangi bilgi, olay ve gelişmenin kamuya açıklanacağına ilişkin ayrıntılı açıklamaya ulaşmak için bkz. Yanlı, V. (2005). Sermaye Piyasası Hukuku Çerçevesinde Halka Açık Anonim Şirketler ve Kamunun Aydınlatılması. Beta Yayınları.

SKSFK m. 20/8 hükmü uyarınca şirkete borçlanamayacak kişiler yönetim kurulu üyeleri, bunların yakınları ve şirket üzerinde hakimiyet kuranlar olarak belirtilmiştir. Buna ek olarak Sermaye Piyasası Kurulu'nun 9/181 sayılı kararı ile özel düzenlemeye gidilerek ilişkili taraflar şu şekilde belirtilmiştir:

> a) Şirket sermayesinin %51'inden fazlasına ve/veya yönetim ve denetim imtiyazını haiz pay senetlerine sahip olmaları nedeniyle şirket yönetiminde kontrolü elinde bulunduran gerçek ve tüzel kişiler, b) Şirket yönetim ve denetim kurulu üyeleri, c) Kulüp, d) Kulüp yönetim ve denetim kurulu üyeleri, e) Kulüp ile doğrudan veya dolaylı ilişkisi bulunan üçüncü şahıslar.

Belirtmek gerekir ki kararda belirtilenlerin SKSFK hükmündeki ilişkili taraflara oranla daha geniş tutulmuştur. Ancak yasaklanan hukuki işlem açısından değerlendirilirse yalnızca borcunun teminat alınması yasaklandığından SKSFK hükmüne göre daha dar bir düzenleme olmuştur. Doktrindeki görüşe göre Sermaye Piyasası Kurulu'nun bu kararının çok eski tarihli olmasından kaynaklı olarak SKSFK'nın yürürlüğü girmesi ile birlikte güncellenmesi gerekmektedir[266]. İlişki taraf işlemleri ile söylenebilecek bir diğer husus ise SPK'nın 21. hükmünde örtülü kazanç aktarımı yasaklanmıştır ve bu hükmün pek tabii halka açık spor anonim şirketleri açısından uygulama bulması mümkündür. SPK hükümlerinde ilişki taraf işlemi[267] ile borçlanma yasağı[268] öngörülmemiş olup, SKSFK hükümlerinde borçlanma yasağı öngörüldüğünden halka açık spor anonim şirketleri yönünden bu yasağın geçerli olup olmadığını değerlendirmek gerekir. SKSFK m. 1/3 hükmünce öncelikli olarak SPK hükümlerinin uygulanacağı belirtildiğinden SKSFK'da belirtilen borçlanma yasağına halka açık spor anonim şirketleri tabii olmayacaktır[269].

Halka açılmanın yükümlülükleri karşısında avantajları da söz konusudur. Halka açık spor anonim şirketlerinin belirli alanlarda kurumlar vergisinden muaf tutulması önemli bir

---

[266] Aslan, **a.g.e.,** s.219.

[267] İlişkili taraf işlemi, şirket ile şirketin karar alma sürecinde ve yönetiminde belirli kişiler arasında yapılan işlemlerdir.

[268] Borçlanma yasağı, kanunda belirtilen kişilerin şirketten borç alamayacağına, kefalet, garanti ve teminat sözleşmesi imzalayamayacağına ilişkin yasaktır.

[269] Halka açık spor anonim şirketleri yönünden öncelikli olarak SPK hükümlerinin uygulanmasına bir eleştiri getirmek gerekirse SKSFK' nın sonraki tarihli bir kanun olmasından dolayı SKSFK'nın uygulanması ve borçlanma yasağına tabii olmaları gerektiği de belirtilebilir. Ancak şunun da göz önünde bulundurulması gerekir ki halka açık anonim ortaklıklarda kamu gözetimi de söz konusu olduğundan ayrıca borçlanma yasağına tabii tutulma gerek görülmemiştir.

avantajdır. Kurumlar Vergisi Kanunu[270] ve bu Kanun'un doğrultusunda çıkartılan Tebliğ'in[271] hükümlerinde eğer ki bir spor anonim şirketi idman ve spor faaliyetleri ile ilgili bir faaliyet söz konusu ise kurumlar vergisinden muafiyet söz konusu olacaktır. Muafiyetin yalnızca idman ve spor faaliyetleri kapsamında uygulandığını belirtmekte fayda vardır çünkü Tebliğ de özellikle bu kapsam üzerinde açıklayıcı olmuş ve bu konu hakkında örnek dahi vermiştir. Tebliğ'de yer alan örneği incelemek gerekirse maç biletinin satışları, forma sponsorluğundan elde edilen kazançlar, maç yayın hakkının satılması gibi faaliyetler idman ve sportif faaliyetler olduğundan bunları kurumlar vergisinden muaf tutmak gerekecektir. Ancak bu kapsam dışından ayakkabı vb. ürün satışı yapılması, otopark, benzin istasyonu işletilmesi, otel, büfe, plaj işletmeciliği gibi faaliyetler idman ve sportif faaliyetler kapsamında kalmadığı için kurumlar vergisine tabiidir. 9/181 sayılı Sermaye Piyasası Kurulu kararı da Kanun ve Tebliğ'e paralel olacak şekilde muafiyeti ele almıştır[272]. Ülkemizdeki spor anonim şirketleri incelendiğinde görülecektir ki sportif ürünlerin satışı hususunda ayrıca bir anonim şirket kurulmakta ve asıl spor anonim şirketine bağlı olarak faaliyetlerini devam ettirmektedir. Bu şekilde şirketler vergi muafiyetinden yararlanmış ve vergi mevzuatına yönelik avantajlı duruma düşmüş olmaktadırlar. Şöyle ki; Trabzonspor Futbol A.Ş. bünyesinde Trabzonspor Sportif Yatırım ve Futbol İşletmeciliği Ticaret A.Ş.[273], Fenerbahçe A.Ş. bünyesinde Fenerbahçe Spor Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş[274]., Beşiktaş Futbol A.Ş. bünyesinde Beşiktaş Sportif Ürünler Sanayi ve Ticaret A.Ş.[275] bulunmaktadır. Bu örnekleri

[270] Kurumlar Vergisi Kanunu m.4/1-j: Muafiyetler
"*Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile özerk spor federasyonlarına tescil edilmiş spor kulüplerinin idman ve spor faaliyetlerinde bulunan iktisadî işletmeleri ile sadece idman ve spor faaliyetlerinde bulunan anonim şirketler."* kurumlar vergisinden muaftırlar.
[271] Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (1 Seri No'lu) m.4.12: *"Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü ile özerk spor federasyonlarına tescil edilmiş spor kulüplerinin idman ve spor faaliyetlerinde bulunan iktisadi işletmeleri ile sadece idman ve spor faaliyetlerinde bulunan anonim şirketler, Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi kapsamında kurumlar vergisinden muaftırlar."*
[272] Kurumlar vergisinden muafiyet:
a) stadyum maç hasılatı,
b) stadyum kira gelirleri,
c) isim hakkı gelirleri,
d) radyo ve televizyon yayın gelirleri,
e) forma ve stat reklam gelirleri,
f) sponsorluk gelirleri,
g) sadece idman ve spor faaliyeti yapanlara ve izleyicilere hizmet vermek
üzere spor tesislerinde bulunan büfelerin gelirleri,…
[273] https://www.trabzonspor.org.tr/tr/kulup/trabzonspor-futbol-as (E.T.: 02/03/2024).
[274] https://www.fenerbahce.org/fbfutbol/sirket-bilgileri-hakkimizda (E.T.: 02/03/2024).
[275] https://bjk.com.tr/sirketlerimiz/sportif-urunler-sanayi-ve-ticaret-as (E.T.: 02/03/2024).

çoğaltmak pek tabii mümkün olmakla bu örneklerle açıklanmak istenen; spor anonim şirketleri bünyesindeki bu şirketler ile vergi muafiyeti kapsamında olmayan faaliyetlerini vergiden muaf kılmayı amaçlamaktadır.

Geniş bir halk kitlesinin küçük tasarruflar ile ortaklıklara katılması sonucunda ortaklıklar sermayelerini genişletmekte ve önemli yatırımlar yapabilmektedirler[276]. Spor anonim şirketin halka arz edilmesi ile şirkete fon sağlanmış olacaktır. Galatasaray A.Ş. 2002 yılında halka arz edilerek 21 Milyon Dolar değerinde brüt gelir elde etmiştir[277]. Şirket hisselerinin piyasa arz edilmesi ile yatırımcıların ortak olması sağlanmaktadır. Bu şekilde yapılan arza sermaye artırımı yolu ile halka arz denilmekle, hisseler primli bir şekilde satılabilecektir. Bu şekilde halka açılmış bir şirketin daha sonrasında sermaye artırımına giderek fon sağlaması kolay bir şekilde gerçekleşecektir[278].

Spor anonim şirketinin halka açılması ile kamuoyu ve yatırımcılara bir nevi reklamı yapılmış, tanıtılmış olacak ve şirketin kurumsallaştığına ilişkin bir olumlu bir izlenim bırakılacaktır. Bu durum da zamanla şirketin tanınırlığını arttırarak gerek sponsor sağlanması açısından gerek borçlanma kapasitesinin arttırılması açısından avantaj sağlamaktadır[279].

Şunu da belirtmek gerekir ki bir spor anonim şirketinin halka açılabilmesi için kurumsal altyapının oluşturulmuş olması ve şirketin aile ve patron şirketten uzaklaşarak profesyonel kişi veya kişilerce yönetilmesi gerekmektedir. Bunun ardındaki sebep şirketin halka açılabilmesi için bağımsız denetimden geçmesi, mali ilkelere uyması, ilanların vaktinde yapılması, kamunun mevzuata uygun bir şekilde aydınlatılması ve muhasebe ve defter kayıtlarının daha detaylı tutulması gibi pek çok yükümlülük bulunmaktadır[280]. Kanımızca bu yükümlülükleri iş yükü açısından bir dezavantaj olarak değerlendirmek mümkünse de uzun vadede şirketin işleyişi için avantaj olarak değerlendirilebilir. Nitekim doktrindeki bir görüş de[281] bu durumu bir avantaj olarak değerlendirmiştir. Halka açılarak elde edilebilecek avantajlardan birkaçı fon sağlama,

[276] Memiş, T., ve Turan, G. (2022). Sermaye Piyasası Hukuku. Seçkin Yayınları. s. 53.
[277] Küçükgüngör, ve Akgül, **a.g.e.,** s. 588.
[278] Kocaoğlu, N. K. (2011). "Futbol Şirketlerinin Halka Açılması". *Ankara Barosu Dergisi*. S: 4 s. 83-84.
[279] Dorukkaya, Ş. (1999). Futbol Kulüpleri ve Vergi. Vergi Dünyası. S: 211. s. 28.
[280] Kocaoğlu, a.g.m., s. 83- 84..
[281] Kocaoğlu, a.g.m., s. 107.

hisselerin piyasa değerinin tespiti, kredibilite, profesyonelleşme, tanınma ve pay sahiplerine likidite olarak sayılabilir[282]. Buna ek olarak avantajların aksine halka açılmanın dezavantajlarını da belirten aynı görüş, halka açılmanın getirdiği şeffaflaşmayı, kamu denetime tabi olmayı ve kurumsal yönetim kurallarına uymayı bir dezavantaj olarak değerlendirmiştir[283]. Spor anonim şirketi halka açıldıktan sonra da hisselerin değerini etkileyebilecek pek çok element bulunmaktadır. Doktrinde bu elementler değerlendirirken halka açılmanın ilk örnekleri olan Beşiktaş ve Galatasaray'ın halka arzı üzerinden inceleme yapılmıştır. Verilen her iki örnekte de ilk halka arz tarihindeki değerin oldukça kaybedildiğine dikkat çekilmiştir[284]. Bu çalışmalarında yapılan değerlendirme oldukça ayrıntılı olup işbu çalışmamız kapsamı dışına çıkmamak adına ayrıntılı açıklamaya yer verilemeyecektir.

Halka arzın sportif başarıya etkisinin olup olmadığı konusunda *Baur'un* çalışmasına göre halka arzdan sonra sportif başarının önceki başarı oranına göre arttığı söylenebilir[285]. Bununla birlikte Türk futbol kulüplerinden olan özellikle Galatasaray ve Fenerbahçe elde edilecek sportif başarı şirketlerin piyasa değerini oldukça etkilemektedir. Kazanılacak bir sportif başarı ile hisse senedi fiyatları artmakta iken başarısızlık da değer kaybını gündeme getirecektir[286].

Halka açılma konusunda kısaca belirtmek gerekirse spor anonim şirketlerine maddi açıdan önemli fayda sağlayacağı bariz olmakla halka arz edilmeyle birlikte spor anonim şirketin uyması gereken kurumsal ilkeler ve kurumsal işleyiş şirketi güç duruma sokabilecektir. Nitekim halka arz edilmeyle birlikte SPK'nın da denetimi altında olmak spor anonim şirketini çok yönlü bir denetim sistemi içine sokmaktadır.

[282] Memiş, ve Turan, **a.g.e.,** s.53. Kocaoğlu, **a.g.m.,** s. 107.
[283] Kocaoğlu, **a.g.m.,** s.85- 86.
[284] Sevim, Ş., ve Güven, Ö. Z. (2002). "Kulüplerin Halka Açılması ve Hisse Senetlerinin Değerini Etkileyen Faktörlerin Analizi: Beşiktaş ve Galatasaray Örneği". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.*
[285] Baur, D., ve Mckeating, C. (2009). "The Benefits of Financial Markets: A Case of European Football". *DCU Business School Research Paper Series*. s.2-21.
[286] Eren, M. S., ve Çukacı, Y. C. (2019). "Türkiye'deki Futbol Kulüplerinin Halka Arzında Değerleme Süreçleri: Beşiktaş, Galatasaray ve Fenerbahçe Örneği". *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*. C:10, S:2, s.98.

2.9 Spor Anonim Şirketinin Sona Ermesi ve Spor Anonim Şirketi Vasfının Kaybedilmesi

Spor anonim şirketinin sona ermesi ile spor anonim şirketi statüsünün/ vasfının kaybedilmesi birbirinden faklıdır. Sona erme halleri TTK hükümlerinde sayılmış olup, sona erme halinin oluşup oluşmadığının tespiti için TTK hükümlerin uygulanması gerekirken, statünün kaybedilmesi hali SKSFK hükümlerinde düzenlenmiş olduğundan statünün kaybedilmesi hali için SKSFK hükümleri uygulanacaktır. Bu nedenle çalışmamızın bu bölümünde genel hatları ile sona ermeden bahsedilecek olup anonim şirketlerden farklılık arz eden husus olan spor anonim şirketi vasfının kaybedilmesi ayrıntılı açıklanmıştır.

2.9.1 Spor anonim şirketlerinin sona ermesi

Anonim şirketlerin sona ermesi, ortaklığın ortadan kalkması açısından ilk adımdır. Bir başka deyişle, anonim şirketin sona ermesi ile tüzel kişilik derhal son bulmamakta, anonim şirketin borçlarının ödenmesi ve alacaklarının tahsil edilmesi gibi devam eden pek çok iş ve işlem bulunmaktadır. Anonim şirketin sona ermesi ticari faaliyetlerin son bulması ve ortak amaç olan şirketin kazanç sağlayıp paylaşma amacının ortadan kalkmasını ifade eder[287].

Anonim şirketin sona ermesinin ardından tasfiye süreci başlayacaktır[288]. Sona erme hallerinin doğal bir sonucu olarak tasfiye ile şirketin borçlarının ödenmesi, alacaklarının tahsil edilmesi ve mal varlığının paraya çevrilmesi akabinde ise net mal varlığı üzerinden tasfiye payına ilişkin hükümler uyarınca payların dağıtımı ve ticaret unvanından terkin işlemleri gerçekleşecektir[289]. Bir diğer ifadeyle, tasfiye, sona erme halinin mevcudiyeti ile başlayıp sicilden terkine kadar devam eden süreci ifade etmekte ve bu süreç içerisinde yapılan tüm iş ve işlemler tasfiye faaliyeti kapsamında değerlendirilmektedir[290].

Özellikle belirtmek gerekir ki spor anonim şirketlerinin sona erme hali SKSFK hükümlerinde ayrıca düzenlenmediğinden genel hüküm olan TTK hükümleri

[287] Çebi, **a.g.e.,** s.311.
[288] Şener, O. H. (2019). Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku. Ankara: Seçkin Yayıncılık. s.628.
[289] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.631.
[290] Kervankıran, E. (2015). Anonim Şirketlerin Tasfiyesi. Ankara: Seçkin Yayıncılık. s.56.

uygulanacaktır. Bu sebeple de bu bölümde doğrudan anonim şirketler üzerinden açıklama yapılacak olsa da bu hükümler spor anonim şirketleri yönünden de uygulama alanı bulacaktır.

Sona erme hallerinin tespiti halinde, tasfiyesiz sona erme halleri ayrık tutulmak şartıyla, bir sonraki aşama olan tasfiye aşamasına geçilecektir[291]. Tasfiyeye ilişkin açıklamalara konu bütünlüğünün sağlanması açısından yalnızca bu bölümde kısaca yer verilmiştir.

Tasfiye kelimesi arıtma, katışıksız duruma getirme veya temizleme anlamına gelmektedir. Daha geniş bir tanımla, ticari bir kuruluşun batması veya kapanması sonucunda hesapların kesilmesi ve kalan mal ve paradan paylar oranında miktarın verilmesi işlemidir[292]. Bir diğer tanımla anonim şirketin TTK' da sayılan nedenler çerçevesinde sona ermesinin akabinde tasfiye memurlarınca yürütülen kanuni bir usuldür[293].

Anonim şirketlerde sona erme hallerinden birinin var olmasının akabinde tasfiye aşamasına geçilmektedir. Dolayısıyla tasfiye, feshin veya infisah hallerinin doğal bir sonucudur[294]. Tasfiye işlemleri kısaca; şirketin malvarlığının paraya çevrilmesi, alacakların tahsil edilmesi, borçların ödenmesi, en sonunda kalan miktarın tasfiye payı olarak hesaplanarak pay sahiplerine dağıtılması ve ticaret unvanının terkini olarak belirtilebilir[295]. Şunu belirtmekte fayda vardır ki her ne kadar unvanın terkini en son aşamada yapılsa da tasfiye aşamasına girildiğinde şirketin unvanına "tasfiye aşamasında" ibaresi eklenmekte ve yeniden tescili gerekmektedir[296]. Şirket tasfiye aşamasında iken tüzel kişiliği devam etmektedir[297]. Bu sebeple tüzel kişiliğin son bulduğu an ticaret sicilinden terkin işleminin yapıldı andır[298].

[291] Malatyalıoğlu, E. S. (2024). 6120 Sayılı Kanun Çerçevesinde Anonim Şirketlerin Tasfiyesi. Ankara: Adalet Yayınevi. s. 22.
[292] www.sozluk.adalet.gov.tr (E.T.: 14/08/2024).
[293] Şener, O. H. (2002). Anonim Ortaklıklarda Tasfiye Memurunun Mahkemece Azli ve Atanması (TTK 442/ II). C. 4. S. 1. s. 159.
[294] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 681.
[295] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 349.
[296] Kervankıran, **a.g.e.,** s.72.
[297] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 314. Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 349,350.
[298] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 634.

Tasfiyenin tescil ve ilan edilmesi gereklidir[299]. Bu noktada sona erme sebeplerinden hangisinin var olduğu önem arz etmektedir. Bunun sebebi eğer ki anonim şirket iflas veya mahkeme kararı ile saona ermişse tescil ve ilanın yapılmasına gerek olmayacaktır. Buna karşılık kanunda sayılan diğer hallerden biri nedeniyle sona ermişse şirketin yönetim kurulunca ticaret siciline tescil edilmesi ve ilan edilmesi gerekmektedir[300].

Çalışmamızın bu bölümünde sona erme halleri açıklanmış olup tasfiye konusu çalışma kapsamı dışında tutulmuştur.

2.9.1.1 Genel olarak sona erme sebepleri

Sona erme infisah ve fesih olmak üzere iki şekilde karşımıza çıkmaktadır[301]. Bu kavram hem infisah hem de fesih hallerini kapsamaktadır[302]. İnfisah ve fesih haricinde pay sahibinin ölümü veya iflası bir sona erme sebebi olarak öngörülmemiştir[303]. İnfisah, TTK m. 529 uyarınca, TTK'da veyahut şirketin esas sözleşmesinde öngörülen nedenlerden birinin gerçekleşmesi halinde anonim şirketin herhangi bir karar alınmasına gerek olmaksızın kendiliğinden sona ermesini ifade etmektedir. Nitekim söz konusu açıklamadan anlaşılacağı üzere infisahın söz konusu olabilmesi için TTK'da veyahut şirketin esas sözleşmesinde öngörülen nedenler olmalı ve bunlardan en az birinin gerçekleşmesi gerekmektedir. Şirket tarafından herhangi bir karar alınmasına gerek olmadığı gibi şirketin ihbar yükümlülüğü de yoktur. İnfisahın söz konusu olması nedeniyle mahkemeye başvurulmuş ise mahkeme tarafından sadece mevcut durum saptanmaktadır. Ayrıca infisah nedeni gerçekleştiği andan itibaren ileriye doğru hüküm doğurmaktadır[304].

İnfisahın söz konusu olması durumunda şirketin tasfiye sürecine başlanması gerekmektedir. Ancak infisahın varlığı konusunda tereddüt olması halinde yetkili ve

[299] Bozkurt, **a.g.e.,** s. 563.
[300] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 352.
[301] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.607.
[302] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 329.
[303] Ölüm ve iflas halinin sona erme sebebi olarak öngörülmemesindeki neden ortaklığın kurulması ile ve tüzel kişiliğin kazanılması ile pay sahiplerinin kimler olduğunun bir önemi olmamasıdır. Nitekim ortaklığın anonim olarak nitelendirilmesindeki sebep de budur. Şahin, A. (2013). Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi. İstanbul: Vedat Kitapçılık. s. 1.
[304] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 647.

görevli mahkemelerde tespit davası açılarak infisah sebebi olarak görülen olayın meydana geldiği tarihte şirketin infisah ettiği belirlenebilir[305].

Fesih, TTK'da veyahut şirketin esas sözleşmesinde öngörülen bir durumun gerçekleşmesi halinde şirketi sona erdirmeye yetkili olan kişi veya kişilerce ya da mahkeme tarafından anonim şirketin sona erdirilmesini ifade etmektedir. Bir başka deyişle fesih, taraflardan birinin tek taraflı olarak yöneltmesi gereken bir irade beyanı ile sürekli bir ilişkisinin ileriye etkili olarak sona erdirilmesidir. Bu nedenle fesih hakkı, bozucu yenilik doğuran bir haktır[306].

Feshi infisahtan ayıran ise feshe yönelik irade açıklamasının söz konusu olması halinde şirketin kendiliğinden sona ermemesi ve sona ermek için yetkili bir makamın kararına gerek duyulmasıdır. Ayrıca ilgili TTK'nın 531. maddesi gereğince fesih talep etme hakkı, sermayenin en az onda birini ve halka açık şirketlerde yirmide birini temsil eden payların sahiplerine tanınan bir haktır. Ancak kanun koyucu tarafından söz konusu hakkın azınlık pay sahiplerine tanınan bir hak olduğunu, tek bir paya sahip ortağın bu haktan yararlanamayacağını ve sermayenin en az onda birini, halka açık şirketlerde ise yirmide birini temsil eden payların tek bir ortağa ait olabileceği gibi birden fazla ortağa da ait olabileceğini ve bu ortakların birlikte hareket etmesi gerektiğini belirtmemiz gerekir.

Netice itibariyle fesih hakkı ileriye doğru etkiye sahip bozucu bir yenilik doğuran hak olup hakkın kullanılması ile birlikte şirket, tasfiye sürecine girmektedir.

2.9.1.2 İnfisah halleri

İnfisah hallerinin gerçekleşmesi ile başkaca bir işleme gerek kalmaksızın şirket kendiliğinden sona ermektedir. Nitekim irade dışı sona erme sebepleri, sürenin sona ermesi ile işlere fiilen devam edilmemesi, işletme konusunun gerçekleşmesiyle veya gerçekleşmesinin imkansız hale gelmesi, esas sermayenin üçte ikisinin kaybedilmesi ve esas sözleşmede öngörülmüş olan infisah sebeplerinden birinin gerçekleşmesi olmak üzere sıralanabilir.

[305] Bakan, M. (2018). *Anonim Şirketlerin Sona Ermesi ve Sona Ermeye Bağlanan Hukuki Sonuçlar*. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Hasan Kalyoncu Üniversitesi. s.7.
[306] Erdem, N. (2012). Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi 6102 Sayılı Yeni TTK Hükümlerine Göre. İstanbul: Vedat Kitapçılık. s. 81.

Anonim şirketin süreli bir şekilde kurulmuş olması halinde TTK m. 529/1-a hükmü uyarınca sürenin dolması ile ortaklık sona erecektir. Belirli süreden kasıt bir zaman diliminin belirlenmesi olabileceği gibi bir işin tamamlanması şeklinde de karşımıza çıkabilir[307]. Eğer ki süresi dolmasına rağmen şirket iş ve işlemlerine devam ediyorsa esas sözleşmede herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek kalmaksızın ortaklık, belirsiz süreli olarak faaliyetlerine devam eder[308]. Burada önemli olan yönetim kurulunun işleri devam ettirme iradesinin olup olmadığıdır[309]. Eğer ki, yönetim kurulunda işleri devam ettirme iradesi varsa anonim şirket ortaklığı, devam edecektir[310]. Şirket faaliyetlerine devam etmezse herhangi bir karara gerek kalmaksızın anonim şirket sona ermiş olacak[311]. Ancak belirtmek gerekir ki her pay sahibi mahkemeden şirketin sona erdiğinin tespitini talep edebilecektir. Örneğin A spor anonim şirketinin esas sözleşmesinde 15 yıl faaliyet süresi belirlenmişse bu sürenin sonunda spor anonim şirketi faaliyetlerine devam etmiyorsa spor anonim şirketinin kendiliğinden sonra ermesi söz konusudur. Eğer ki spor anonim şirketi faaliyetlerine devam ediyorsa bu halde de süreye bağlı olmaksızın olarak spor anonim şirketi varlığı devam edecektir.

TTK m. 529/1-b hükmü uyarınca şirketin konusunun elde edilmesi ortakların birleştiği temel nedeni ortadan kaldırdığı için anonim şirket sona erecektir[312]. İşletme konusunun[313] elde edilmesinden kasıt, ortaklığın üretken yapısının sona ermesi veya etkinliğin tamamlanmasıdır[314]. İşletme konusunun gerçekleşip gerçekleşmediği esas sözleşmeye bakılarak tespit edilmektedir[315]. Buna örnek olarak spor anonim şirketinin faaliyet alanından olan spor dallarının 2024 yılı formalarının üretilmesi ve satışı için A spor

[307] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 315.
[308] Bakan, **a.g.e.,** s.9. Bu noktada belirtmek gerekir ki eski Ticaret Kanunu döneminde süresinin dolmasına rağmen şirket faaliyetlere devam etse bile ortaklık kendiliğinden son bulmaktadır. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 315.
[309] Bu noktada sürenin sona ermesi halinde şirketin faaliyetine devam etmediği bilirkişi vasıtasıyla tespit edilir ve yetkili mahkemece şirketin sona erdiğinin tespitine karar verilir. Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 608.
[310] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 331.
[311] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 648.
[312] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 317.
[313] Kanun hükmünde özellikle "konu" terimi tercih edilmiştir. Kanun hükmünün önceki haline bakıldığında konu yerine "amaç" teriminin kullanılmıştır. Bu durumda, ortaklığın amacının kar elde etmek olduğu göz önünde bulundurulduğunda amacın imkansız hale geldiğinin tespit edilmesinin mümkün olmadığı belirtilerek "amaç" terimi yerine "konu" terimi kullanılmıştır. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 317.
[314] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 649.
[315] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 332.

anonim şirketinin kurulduğu varsayımında 2024 yılı formalarının üretiminin ve satışının bitmesi ile işletme konusu elde edilmiş olunduğundan infisah hali söz konusu olacaktır.

Benzer şekilde şirketin konusunun elde edilmesi objektif ve daimi bir şekilde imkansızlaşırsa bu halde sona erme söz konusu olacaktır. İmkansızlık ekonomik, hukuki veya fiili sebeplerden kaynaklanabilir[316]. Örneğin; kanuni yasak, işletmenin devri veya ihtiyacın ortadan kalkması gibi[317]. Buna örnek olarak yalnızca futbol spor dalında faaliyet gösteren bir spor anonim şirketinin olduğu varsayımında futbol spor dalının ülke genelinde oynanması, oynatılması ve buna ilişkin herhangi bir faaliyette bulunulması yasaklanmışsa futbol spor dalına ilişkin herhangi bir faaliyet gerçekleştirmek imkansızlaştığından spor anonim şirketinin de sona ereceğini söylemek mümkündür.

Bu iki halde de anonim şirket, esas sözleşmede değişiklik yaparak işletme konusunu değiştirebilir ve sona erme halinden kurtulabilir[318].

TTK m. 529/1-c hükmü uyarınca şirketin kuruluş sırasında yahut daha sonrasında esas sözleşme değişikliğine gidilerek şirketi sona erdirecek sebepler esas sözleşmede öngörülebilir[319]. Burada Kanun hükmü, kanunda yer almayan ancak kurucular açısından önem arz eden bazı hallerin esas sözleşmede öngörülmesi şartıyla sona erme hali olarak nitelendirilebileceğini belirtmiştir[320]. Ancak önemli olan sözleşmede öngörülen sona erme sebeplerinin emredici hükümlere aykırı olmamasıdır[321]. Ayrıca sözleşmede belirtilmiş olan sona erme sebepleri sözleşme değişikliği ile birlikte sona erme halleri arasından çıkartılabilir. Esas sözleşmede öngörülen sona erme sebeplerinin herhangi birisinin gerçekleşmesi ile şirket kendiliğinden sona erecektir. Şirketin 5 yıl üst üste zarar etmesi, kuruculardan birinin ölümü veya imtiyazların yenilenmemesi gibi haller infisah halledir[322]. Örnek vermek gerekirse; Fenerbahçe A.Ş. açısından Fenerbahçe Futbol Kulübünün tasfiye edilmesi, anonim şirket açısından infisah sebebi olarak görülmüştür.

[316] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 650.
[317] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 332.
[318] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 650.
[319] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 319.
[320] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 332.
[321] Coşgun, Ö. K.. (2015). Anonim Şirketin Tasfiyesi. Ankara: Adalet Yayınevi. s. 12.
[322] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 651.

İflas, İcra ve İflas Kanunu hükümlerinde düzenlenmiştir. İflas, anonim ortaklığın faaliyetini sona erdiren bir hal olup bu halde iflasın gerçekleşmesi ile şirket kendiliğinden sona erer[323]. İnfisah anı iflas kararının verildiği tarih ve saattir[324]. Mahkeme kararı ile iflas kararının verilmesi akabinde tasfiye işlemlerine geçilir[325].

TTK m. 379/2 hükmü[326] uyarınca son yıllık bilançoya göre, sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığının anlaşılması halinde genel kurul tarafından sermayenin tamamlanmasına veya kalan sermaye ile yetinilmesi konusunda karar verilmemesi halinde şirket kendiliğinden sona erecektir[327]. Yani yalnızca sermeyenin üçte ikisinin kaybedilmesi halinde değil bu kayba rağmen gerekli önlemlerin alınmaması halinde infisahtan söz edilecektir[328].

2.9.1.3 Mahkeme kararı gerektirmeyen fesih sebepleri

Mahkeme kararı gerektirmeyen fesih sebepleri iki halde söz konusu olabilmektedir. Ya genel kurul kararı ile fesih halinde ya da şirketlerin birleşmesi halinde mahkeme kararına gerek kalmadan fesih mümkündür.

TTK m. 529/2-d hükmü uyarınca anonim şirketin genel kurulunda toplantı ve karar nisaplarına uygun bir şekilde şirketin feshi hakkında karar alınırsa şirketin sona erdiğinden bahsedilir. Nitekim anonim şirketin karar organı genel kurul olup şirketin sona ermesi hakkında karar almada yetkili organdır[329]. Genel kurulun bu yetkisi sınırlandırılamaz, şarta bağlanamaz ve başka organa devredilemez[330]. Fesih kararının alınması ile şirket merkezinin bulunduğu yerdeki ticaret siciline fesih kararının tescil ve ilan ettirilmesi gerekmektedir.

---

[323] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 652.
[324] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 318. Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 333.
[325] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 653.
[326] Bu sona erme hali eski Ticaret Kanunu döneminde özel infisah sebepleri arasında sayılmışken TTK' ya göre genel infisah sebebidir. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 318.
[327] Pulaşlı, **a.g.e.** s.654,655.
[328] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 318.
[329] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.652.
[330] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 335.

Birleşme iradi bir fesih yönetimidir ve birleşmenin gerçekleşmesi için mahkeme kararı aranmamaktadır. Birleşme kararının alınması ile birleşme işlemlerine geçilir. Bunun akabinde devrolan şirket devralanın tüzel kişiliği altında işlemlerine devam eder[331]. TTK hükümlerinde yer alan şirketin birleşmesi halinde tasfiyesiz bir şekilde sona erme söz konusu olmaktadır. Sona erme işleminin ardından kural olarak tasfiye işlemlerine geçilmesi gerekirken birleşme hali bu kuralın bir istisnası olarak karşımıza çıkmaktadır[332].

2.9.1.4 Mahkeme kararı gerektiren fesih sebepleri

Anonim şirketlerin sona erme sebeplerinden bazılarının meydana gelmesi ile birlikte şirketin sona ermesi için mahkeme kararına ihtiyaç duyulmaktadır. Nitekim şirketin sona ermesi için mahkeme kararına ihtiyaç duyulan haller; anonim şirket organlarından birinin eksikliği veya genel kurulun toplanamaması, kamu düzenine veya işletme konusuna aykırı işlemlerde veya faaliyette bulunmak, esas sözleşmede öngörülen fesih sebeplerinden birinin gerçekleşmesi, kuruluşta eksiklik ve kanun hükümlerine aykırılık, şirket amacının kanuna ve ahlâka aykırı hale gelmesi ve haklı sebeplerle fesihtir.

TTK m. 530/1 hükmü uyarınca zorunlu organlarda, yani genel kurul veya yönetim kurulunda, eksiklik olması veya genel kurulun toplanamaması durumlarında sona erme söz konusu olur[333]. Organ eksikliği yönetin kurulu üyelerinin uzun süre boyunca seçilememesi, atama yapılamaması, genel kurulda çoğunluğun sağlanarak karar alınamaması gibi sebeplerden kaynaklanabilir[334]. Yönetim kurulunun seçilememesinde uzun süre şartı aranmakla genel kurulun toplanamamasında uzun süre şartı aranmamaktadır[335]. Hem pay sahipleri hem şirket alacaklıları hem de Gümrük ve Ticaret Bakanlığı şirketin fesih için dava ikame edebilecektir. Dava anonim şirket tüzel kişiliğine karşı yöneltilecektir. İşbu davalarda mahkeme eksikliklerinin giderilmesi için öncelikli olarak süre vermekte ancak bu süre içerisinde eksiklik tamamlanmazsa şirketin feshine karar verilmektedir.

---

[331] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.657,658.
[332] Bakan, **a.g.e.,** s.20.
[333] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 319.
[334] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.657.
[335] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 338.

TTK m. 210/3 hükmü uyarınca işletme konusu şirketin faaliyetini ifade etmekle, esas sözleşmede belirtilen işletme konusuna aykırı işlemler gerçekleştirmek veya işlemlerin kamu düzenine aykırı olması halinde fesih davası açılabilecektir[336]. Kamu düzeni bireyler arasındaki ilişkileri, devletin güvenliğini ve kamu hizmetlerinin düzenli işlemesini sağlamak için oluşturulan düzen olarak tanımlanabilir[337]. Hüküm kapsamında muvazaalı diğer iş ve faaliyetler de bulundurulmuştur. Bu çerçevede spor anonim şirketi tarafından tefecilik veya kaçakçılık yapılması halinde şirketin kamu düzenine aykırı hareket ettiğinden bahisle şirketin feshi gerekecektir[338]. İşletme konusuna aykırılık yönünden örnek vermek gerekirse; spor anonim şirketinin konusu yalnızca sportif faaliyetler olduğu varsayımında bu şirketin madencilik yapması işletmenin konusuna aykırılık teşkil edecektir. Bu hallerde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nca bir yıl içerisinde fesih davası açılabilecek. Bir yıllık süre işlemin öğrenilmesi tarihinden itibaren işlemeye başlayacaktır[339].

Şirketin esas sözleşmesinde fesih sebeplerinin öngörülmüş olması halinde örneğin zararların sermayenin yarısına ulaşması, imtiyazın geri alınması veya kurucu pay sahiplerinden birinin ölümü hallerinde şirketin sona ermesinden bahsedilecektir. Ayrıca şirket esas sözleşmesinde işbu durumların gerçekleşmesi halinde fesih davasını her pay sahibinin veya azınlık pay sahiplerinin açabileceği öngörülebilir. Ancak şirket esas sözleşmesine fesih davasını kimlerin açabileceğine dair herhangi bir düzenleme öngörülmemiş ise her pay sahibinin sözleşmede düzenlenen fesih nedenlerine dayanarak fesih davası açabileceği kabul edilir[340].

Esas sözleşmede bulunması gereken zorunlu unsurlarda eksiklik olmasına tescil işlemi gerçekleştirilmişse veya imzalar noter tarafından onaylanmadan tescil gerçekleştirilmişse kanun hükümlerine aykırılık olduğunun kabulü ile tescil tarihinden itibaren üç içerisinde

[336] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 320.
[337] www.sozluk.adalet.gov.tr
[338] Pulaşlı, **a.g.e,** s.653.
[339] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu**, a.g.e,** s. 337.
[340] Bakan, **a.g.e.,** s.34. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 320.

yönetim kurulu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, ilgili alacaklı veya pay sahibi tarafından fesih davası açılabilecektir[341].

Bu sona erme hali TMK m. 89 hükmünde düzenlenmiştir. Bu hüküm derneklerle ilgili olsa da anonim şirketler yönünden de uygulanabileceği doktrinde belirtilmiştir[342]. Anonim şirketlerin tüzel kişilik kazanmasının ardından amaçlarının kanuna veya ahlaka aykırı hale gelmesi söz konusu ise mahkeme tarafından şirketin feshine dair karar verilir. Söz konusu mevzuat hükmü gereğince mahkemeye başvuru hakkı, Cumhuriyet Savcılarına, ilgililere veyahut Bakanlık'a aittir.

TTK m. 531 hükmü uyarınca haklı bir sebebin varlığı halinde azınlık pay sahipleri fesih davası ikame edebilecektir[343]. Bu duruma haklı nedenle fesih denmekle aynı zamanda doktrinde önemli sebeple fesih ifadesi de kullanılmaktadır[344]. Hangi hallerin haklı neden sayılacağı ise kanun hükmünde belirtilmemiş olduğundan haklı nedenin tespitini mahkeme yapacaktır.

Ayrıca mahkeme, haklı nedenlerin var olduğunun tespit edilmesi halinde şirketin feshine karar vermek zorunda olmayıp şirketin devamının ekonomik ve rasyonel açıdan daha doğru bir sonuç doğuracağına kanaat getirirse şirketin feshini isteyen pay sahiplerinin sahip oldukları payların gerçek bedellerinin kendilerine ödenmesi ile söz konusu pay sahibinin ortaklıktan çıkarılmasına ya da somut olaya göre uygun düşecek olan alternatif bir çözüm yöntemine başvurulmasına karar verebilir. Hakime tanınan bu yetkinin çok geniş kapsamlı olması ve uygulamada pek çok hukuki soruna neden olması dolayısıyla eleştirilmiştir[345].

Haklı sebeple anonim şirketin varlığı sona erdirilmek istendiğinden bu sebebin sona erdirmeyi haklı kılması ve çok esaslı veya önemli olması gerekmektedir[346]. Haklı sebep, çoğunluğun karar almadaki gücünü kötüye kullanarak azınlığın haklarını ve menfaatlerini ihlal edecek kararlar alması ve uygulamada bulunması olarak tanımlanabilir[347]. Örneğin

[341] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.655.
[342] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.656.
[343] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 321.
[344] Şahin, **a.g.e.,** s. 35.
[345] Şahin, **a.g.e.,** s. 46.
[346] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.659.
[347] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 343.

azınlığın yönetimden veya ortaklığın işlerinden eşit işlem ilkesine aykırı olarak dışlanmış olması, hortumlama, bilgi alma ve inceleme haklarının sürekli ihlali, kâr elde edilmesine rağmen kâr payı dağıtılmaması, bilgisiz ve basiretsiz bir yönetimin bulunması haklı sebeple feshe neden olacaktır[348].

Haklı sebeple fesih davasının ileri sürülebilmesi için haklı sebebin varlığının bir koşul olarak belirtilmesine ek olarak usul hukuku açısından da halka açık olmayan anonim şirketler açısından sermayenin onda birini, halka açık olanlar açısından ise yirmide birini temsil eden pay sahiplerinin dava ikame edebileceği belirtilmiştir[349]. İkame edilecek dava bozucu yenilik doğurucu nitelikte bir davadır[350]. Şunu da belirtmek gerekir ki bu dava doktrinde olağanüstü bir hukuki yol olarak nitelendirilmiştir[351]. Bunun sebebi de bu dava hakkının son çare olarak kullanılması gerektiğine ilişkin görüştür.

2.9.2 Spor anonim şirket vasfının kaybedilmesi

Spor anonim şirketi vasfının kaybedilmesi hali SKSFK' nın 14. maddesinin ilk fıkralarında spor anonim şirketi vasfının nasıl kazanıldığı açıklanmış olup akabinde dördüncü fıkrada bu vasfın nasıl kaybedildiği üç bent halinde sayılmıştır: Tescile ilişkin şartların kaybedilmesi ile, organlarını bu Kanuna aykırı olarak oluşturulup Bakanlığın yazılı ihtarına rağmen aykırılıkların giderilmemesi ile ve son olarak da taahhüt ettiği hiçbir spor faaliyetine izinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç yıl katılmaması ile spor anonim şirketi vasfının kaybedileceği belirtilmiştir. Bu hallerden birinin gerçekleşmesi ihtimalinde tescil iptal edilecektir.

Spor anonim şirketleri için düzenlenen m. 14'ün, spor kulüpleri için benzeri de m. 9/4 hükmünde düzenlenmiştir. SKSFK m. 14'te üç bent halinde sayan durumlar aynı olmak kaydıyla SKSFK m. 9/4'te de sayılmış ancak farklı yaptırım öngörülmüştür. Spor anonim şirketler için m. 14'te spor anonim şirketleri için tescilden terkin yaptırımı öngörülürken, spor kulüpleri için ayrıca bir fesih sebebi olmakla birlikte faaliyetlerinden yasaklama yaptırımı öngörülmüştür. Bu durum ilk bakışta farklı düzenlemelere gidildiğini gösterse de spor anonim şirketlerinin sicilden terkini ile faaliyetlerinden yasaklanması sonucuna

[348] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 344.
[349] Şahin, **a.g.e.,** s. 45.
[350] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.658.
[351] Şahin, **a.g.e.,** s. 57.

varıldığından kendi içinde tutarlı bir yol izlendiği söylenebilir. Ancak spor anonim şirketleri açısından bir mahkeme kararı olmaksızın tescilin terkinine karar verilmesi ciddi bir yaptırımdır ve bu işlemin Bakanlık sicil memurları tarafından yapılması doğru değildir. Bunun yerine TTK m. 530 hükmü ile paralel olacak şekilde Bakanlığın dava açması ve mahkemenin karar vermesi daha adil bir uygulama olurdu[352].

2.9.2.1 Spor anonim şirketinin tesciline ilişkin koşulları kaybetmesi

Tescile ilişkin koşulların kaybedilmesi halinde SKSFK m. 14/4-a hükmü uyarınca spor anonim şirketi vasfı kaybedilecek ve tescilleri iptal edilecektir. Buradaki tescilden kasıt Bakanlık nezdindeki tescil olsa da SKSFK hükümlerinde tescile ilişkin koşullara yer verilmediğini belirtmek gerekir.

Tescile ilişkin koşulların neler olduğu SKSFK hükümlerinde sayılmamış olsa da pek tabi ilk koşul bir anonim şirketin varlığıdır. Bir anonim şirketin varlığı halinde spor anonim şirketinden bahsedilebileceğinden, temeldeki bu anonim şirketin ortadan kalkması halinde spor anonim şirketinden de bahsetmek mümkün olmayacaktır. Bu sebeple Bakanlık nezdindeki tescil iptal edilir. Yani anonim şirketin sona ermesi, tasfiye işlemlerine geçilmesi ve tasfiye sonucunda da anonim şirket tüzel kişiliğinin kaybedilmesi halinde spor anonim şirketi de terkin edilmiş olacaktır. Doktrindeki görüşe göre bu durumu bir yaptırım olarak değerlendirmek doğru olmamakla bir nevi formalite olduğunu belirtmek gerekir[353].

Bir diğer tescile ilişkin koşulların kaybedilmesi hali ise, spor anonim şirketinin işletme konusunun değiştirilmesi durumunda karşımıza çıkmaktadır. Bir spor anonim şirketinin işletme konusunun sportif faaliyetler olması gerektiğinden daha önce bahsetmiştik. Eğer ki bir spor anonim şirketi işletme konusu arasından spor faaliyetlerini çıkartırsa tescile ilişkin koşulu kaybeder ve sicilden terkin işlemi gerçekleştirilir. Aynı şekilde spor faaliyetlerinin başka bir konu ile değiştirilmesi de tescile ilişkin koşulların kaybedilmesine dolayısıyla da spor anonim şirketinin terkinine yol açacaktır. Yine bu terkin işlemi bir yaptırım olarak görülmemekte, bir formalite niteliğindedir. Bunun

[352] Aslan, **a.g.e.,** s.152-154.
[353] Aslan, **a.g.e.,** s.125.

ardındaki sebep doktrindeki görüşe göre işletme konusunun şirketin kendi iradesiyle değiştirilmesidir[354].

Tescilin terkin edilmesindeki bir diğer sebep de spor anonim şirketlerindeki amaca ilişkindir. Spor anonim şirketleri ile sportif faaliyetler gerçekleştirmek amaçlandığından, bu amacın gerçekleşmiş olması ya da gerçekleşmesinin imkansız hale gelmesi ihtimalinde terkin söz konusu olacaktır. Bu durum tıpkı TTK m. 529 hükmünde olduğu gibi amaçlanan konu gerçekleştiğinde veya gerçekleşmesinin imkansız hale gelmesi ile tescile ilişkin koşulların kaybedildiği söylenebilecektir.[355].

2.9.2.2 Spor anonim şirketinin organlarının kanuna aykırı oluşturulması

Spor anonim şirketlerinin organlarında kanuna aykırı olarak oluşturulması halinde, ki bu hallere genel kurulun toplanmaması, SKSFK m. 5/4 hükmünde belirtilen kişilerin yönetim kurulunda yer alması, SKSFK m. 16/4 uyarınca yönetimdeki kişilerin aynı spor dalında ve aynı ligde yer alan şirketin yönetiminde bulunması örnek olarak verilebilir, spor anonim şirketi vasfı kaybedilecektir.

Belirtmek gerekir ki SKSFK hükümlerinde genel kurul düzenlenmediği için spor anonim şirketi genel kurulunun kanuna aykırılık oluşturup oluşturmadığının tespiti noktasında TTK hükümleri esas alınacaktır. Yine bu konuda özellikle belirtmek gerekir ki SKSFK m. 17 hükmüne göre spor anonim şirketinin organlarına ilişkin usul ve esaslar hakkında Bakanlık tarafından tebliğ çıkartılacaktır. Bu durumda tebliğdeki hükümlere aykırılık olması halinde spor anonim şirketi vasfının kaybedilip kaybedilmeyeceği sorusu akıllara gelebilir. Doktrindeki bir görüşe göre hükümde "Kanun" terimi doğrudan kullanıldığı için bu noktada terim dar yorumlanmalı ve tebliğler de "Kanun" kapsamında tutulmamalıdır[356]. Aksi halin keyfi uygulamalar ile spor anonim şirketi vasfının kaybedilmesine sebep olabileceği görüşündedir.

[354] Aslan, **a.g.e,** s. 125.
[355] Aslan, **a.g.e.,** s.145-147.
[356] Aslan, **a.g.e.,** s. 129.

Öte yandan yönetim kurulunda yer alamayacak kişiler ve SKSFK m. 16/4 hükmü işbu çalışma kapsamında ayrıntılı olarak incelendiği için bu başlık altında tekrar edilmeyecektir.

Böyle bir aykırılığın tespiti halinde Bakanlık şirkete yazılı ihtarda bulunacak ve üç ay içerisinde aykırılığın giderilmesi, aksi halde tescilin iptal edileceği belirtilir[357].

2.9.2.3 Spor anonim şirketinin taahhüt ettiği spor faaliyetlerine katılmaması

Eğer ki bir spor anonim şirketi taahhüt ettiği spor faaliyetine üst üste üç kez izinsiz ve mazeretsiz katılmıyorsa Bakanlıktaki tescilleri iptal edilir. Burada taahhütten kasıt spor anonim şirketinin kuruluş aşamasındaki konusudur. Konu olarak belirtilen spor faaliyetine belirtilen koşullar altında katılım sağlanmaması halinde, esas sözleşmede yer alan spor anonim şirketin amacı ile bağdaşmayacağından hareketle tescillerinin iptali gerekir. Ancak spor anonim şirketi tarafından katılım sağlanamayacak spor faaliyetleri için izin talebi veya mazeret bildirimi halinde terkin söz konusu olamayacaktır. Buradaki "mazeret" kavramı bir nevi takdir hakkı sağlamış olduğundan ve uygulamada sübjektif değerlendirmelere sebebiyet verip çelişkiye neden olabileceği konusunda eleştirilmiştir[358].

Spor anonim şirketleri, ilgili spor dalı için aldıkları faaliyet iznine rağmen bu iznin yukarıda belirtilen şekilde kullanılmaması söz konusu olursa, izin iptal edilir ve izinin iptal edilmesi ile sadece işletme konusu olan spor faaliyetine ilişkin unvan spor anonim şirketinin unvanından çıkartılır. Yani tamamıyla anonim şirketin sona ermesine sebebiyet vermez[359].

Bu durumda tescilin iptal edilmesi, tescile ilişkin koşulların kaybedilmesi halinden ve organların kanuna aykırı oluşturulması halinden farklı olarak bir yaptırım olarak karşımıza çıkmaktadır.

[357] Aslan, **a.g.e.,** s.147,148.
[358] Aslan, **a.g.e.,** s.149-151.
[359] Altay, **a.g.m.,** s.39.

3. SPOR ANONİM ŞİRKETİ YÖNETİM KURULU

3.1 Genel Olarak Yönetim Kurulu

Anonim şirketler tüzel kişiliğe sahip olduğundan ve tüzel kişilerin de fiil ehliyetine sahip olması ancak ve ancak organları aracılığıyla mümkün olduğundan tüzel kişiliğin iradesini açıklama ve faaliyetlerini yerine getirme yükümü organlara aittir[360]. Bu paralelde spor anonim şirketlerinin fiil ehliyetine sahip olması ve iradesinin açıklanması için organlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyaç dolayısıyla kanunun öngördüğü bazı zorunlu organlar mevcuttur. Spor anonim şirketi özelinde zorunlu organları genel kurul ve yönetim kurulu teşkil etmektedir.

Spor anonim şirketleri zorunlu organlarından olan yönetim kurulu şirketin yönetimi ile görevli olup aynı zamanda temsil eden organdır. Yönetimden anlaşılması gereken şirketin iç ilişkilerinin yürütülmesi iken temsilden anlaşılması gereken şirketin üçüncü kişilere karşı şirketin tüzel kişiliğini temsil etmektir. Nitekim genel kurulda şirket pay sahipleri yer aldığından kişi sayısının çokluğu, faaliyette aksamalara sebebiyet vermektedir. Bu nedenle de işin idaresi, yürütülmesi ve temsil noktasında yönetim kurulunun önemi anlaşılmaktadır.

3.2 Yönetim Kurulunun Oluşturulması

Spor anonim şirketlerinde yönetim kurulu SKSFK m. 16'ya göre esas sözleşmeyle atanan kişi veya kişilerden ya da genel kurul tarafından seçilmiş kişi veya kişilerden oluşmaktadır. TTK m. 359/1 hükmüne benzer şekilde genel kurul kararı ile yönetim kurulu üyeleri seçilebileceği gibi esas sözleşme ile yönetim kurulu üyesi atamak da mümkündür. Dolayısıyla açık bir şekilde görülmektedir ki TTK 359 hükmü ile SKSFK 16 hükmü yönetim kurulunun oluşumu açısından isabetli olarak aynı şekilde kaleme

[360] Helvacı, M. (2001). Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğu. İstanbul: Beta Basım. s.3-4.

alınmıştır. Yönetim kurulunun genel kurul tarafından seçilmesi aday listesi üzerinden ve genel kurulun serbest iradesi ile yapılır[361].

Yine aynı şekilde TTK hükümleri ile paralel bir şekilde tek kişiyle bile yönetim kurulu oluşturulması mümkündür[362]. Bu konuda TTK m. 370 hükmü gündeme gelmektedir. Çift imza kuralına göre yönetim kurulunun birden fazla kişiden oluşması halinde çifte imza aranacaktır. Eğer ki yönetim kurulu tek kişiden oluşuyorsa çifte imza kuralı uygulanmayacaktır.

Yönetim kurulunda bulunacak üyelerin sayısı hakkında ise TTK hükümlerinde herhangi bir üst sınır bulunmamakla SKSFK hükümlerinde de bir üst sınır öngörülmemiştir. Dolayısıyla yönetim kurulunda kaç üyenin bulunacağı esas sözleşme ile belirlenecektir. Nitekim TTK m. 339/2-g hükmünde de yönetim kurulu üyelerinin sayıları şirket esas sözleşmesinde bulunması gereken zorunlu organ olarak belirtilmiştir.

TTK m. 350 hükmü incelendiğinde yönetim kurulu üyelerinin ya genel kurul tarafından ya da esas sözleşme ile belirlenebileceği görülmekle genel kurula verilen bu yetkinin TTK m. 408 uyarınca devredilemez görev ve yetki kapsamında olduğu da görülmektedir. Seçilen yönetim kurulu üye veya üyeleri tescil ve ilan edilmelidir. Burada tescil ve ilanın niteliği açıklayıcı niteliktedir[363].

Seçilecek yönetim kurulu üyesinin veya üyelerinin görev süresi TTK m. 362 hükmünce en çok üç yıl olmakla genel kurul, yönetim kurulu üyesinin görev süresi yönünden süre şartı koyabilmesi mümkündür[364]. Eğer süre şartı konulmamışsa yönetim kurulu üyesi bir faaliyet yılı için yani olağan genel kurul toplantısının yapılması ve bu toplantıda yeni yönetim kurulu üyesinin seçilmesine kadar görevlendirilmiş olur. Genel kurul süre şartı belirlesin veya belirlemesin bu süre aynı kişinin yeniden seçilmesiyle bir nevi uzatılabilir. Pek tabii üyenin tekrar seçilebilmesi için anonim şirket esas sözleşmesinde aksine, yani aynı kişinin tekrar yönetim kurulu üyeliğine seçilemeyeceğine dair, bir hüküm bulunmaması gerekmektedir[365]. Bu noktada spor anonim şirketleri açısından bir

[361] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 412.
[362] Aksoy, M. A. (2013). "Türk Kurumsal Yönetim Düzenlemeleri Kapsamında Anonim Şirket Yönetim Kurulu". *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* C:17. S:1-2. s.56-57.
[363] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 415.
[364] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.421,422.
[365] Poroy, R., Tekinalp, Ü., ve Çamoğlu, E. (2014). Ortaklıklar Hukuku I. İstanbul: Vedat Kitapçılık. s.353.

değerlendirme yapmak gerekirse spor anonim şirketleri genel kurulunun, yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi konusunda devredilemez görev ve yetkisi bulunmakla bir yönetim kurulu üyesinin görev süresi en çok üç yıl olabilecek ayrıca spor anonim şirketi esas sözleşmesinde aksine bir hüküm yoksa aynı kişinin tekrar yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilmesi mümkün olacaktır.

Belirtmek gerekir ki genel kurula verilen bu yetki şirketin kurulmasının akabinde kullanılabilecektir. Şöyle ki; TTK m. 339 hükmünce yönetim kurulu üyelerinin kimler olduğu esas sözleşmede bulunması gerekmektedir[366]. Buradan anlaşılması gereken, ilk görevli yönetim kurulu esas sözleşme ile atanacak ancak ilk görevli yönetim kurulundan sonraki üyeler genel kurul tarafından seçilebilecektir[367]. Bu sebeple de spor anonim şirketleri yönünden de spor anonim şirketi esas sözleşmesinde ilk olarak görev alacak yönetim kurulu üye veya üyelerinin belirtilmesi, bundan sonraki görev alacak üye veya üyelerin ise genel kurul tarafından seçilmesi gerekmektedir.

Nitekim yönetim kurulu, temsil yetkisini bir murahhas üyeye devredebileceği gibi üçüncü bir kişi olarak müdüre de devredebilecektir. Bu murahhas üye veya müdür SKSFK m.2 kapsamında spor anonim şirketi yönetici sıfatına haiz olacaktır. Bu noktada eklemek gerekir ki yönetim kurulu üyesi olmayan ticari vekiller veya adi vekalet ilişkisine sahip vekiller SKSFK kapsamında yönetici olarak sayılmamalıdır aksi halde SKSFK hükümlerindeki sıkı ve katı sorumluluk kurallarına tabi olmaları gerekecektir[368].

Bazı hallerde yönetim kurulu üyeliğinin boşalması söz konusu olabilmektedir. Yönetim kurulundaki bu eksiklik halinde TTK m. 363 hükmüne göre geçici üye seçilmesi mümkündür[369]. Ancak belirtmek gerekir ki geçici üye belirlemek kanunun emredici olmayan lafsına göre zorunlu değildir. Geçici yönetim kurulu üyesini geriye kalan yönetim kurulu üyeleri kendi arasında kararlaştıracaktır. Yönetim kurulunca alınacak bu kararda toplantı ve karar nisaplarına uyulması gerekmektedir. TTK m. 390/1 hükmünce

[366] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 422.
[367] Akdağ Güney, N. Anonim Şirket Yönetim Kurulu. (2012). İstanbul: Vedat Kitapçılık. s.8.
[368] Veziroğlu, **a.g.m.,** s. 52-53.
[369] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 422.

de toplantı yeter sayısı üye tam sayısının çoğunluğu ve karar yeter sayısı ise toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğudur[370].

3.3 Yönetim Kurulu Üyesi ve Yönetici Kavramları

SKSFK hükümlerinde spor anonim şirketi yönetim kurulunun ve spor anonim şirketi yönetim kurulu üyesinin tanımı yapılmadığı gibi SKSFK paralelinde hazırlanan Spor Anonim Şirketlerinin Esas Sözleşmesinin Asgari İçeriği, Ortaklık Yapısı, Pay Sahipliği, Sermayesi ve Organlarına İlişkin Usul ve Esaslar Tebliği'nde de tanıma yer verilmemiştir. Buna karşılık spor anonim şirketi yöneticisi kavramının tanımı her ikisinde de yer almaktadır. Bu tanıma göre spor anonim şirketi yöneticisi yönetim veya temsil konusunda murahhas üye veya müdür olarak yetkilendirilen kişidir. Bu kişi gerçek veya tüzel kişi olabilecektir[371]. Tanım yapılırken yönetim kurulu üyelerinden bahsedilmemesi dolayısıyla yönetici kavramı kapsamında murahhas üyeler dışındaki yönetim kurulu üyeleri bulunmamaktadır[372]. Doktrindeki bir diğer tanımlamaya göre yönetici, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi için yönetim anlayışına, bilgi ve uygulamalarına sahip sporu iyi bilmelerine ek olarak söz ve davranışlarıyla topluma mal olmuş kişiler olarak tanımlanmıştır[373].

Mevzuatta spor anonim şirketi yönetim kurulu üyesine ilişkin bir tanımın yer almaması karşısında spor anonim şirketi yöneticisine ilişkin tanımın yapılması nedeniyle, spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerinin zaten birer spor anonim şirketi yöneticisi olduğunun kabul edildiğini düşündürmektedir. Buna karşılık SKSFK' nın muhtelif maddelerinde spor anonim şirketi yöneticisi ile yönetim kurulu üyesi kavramlarının ayrı ayrı kullanması yönetici kavramı içerisine yönetim kurulu üyelerinin dahil olmadığını göstermektedir. Doktrindeki bir görüş yönetici ve yönetim kurulu üyelerinin kanun hükümlerinde farklı anlamda ve kapsamda kullanıldığı görüşündedir[374]. Bu görüşüne dayanak olarak da SKSFK m. 20/13 hükmünü örnek göstermektedir. Hükümde hem spor anonim şirketi "yöneticileri" hem de "yönetim kurulu üyeleri" kavramlarına birlikte yer verilmiştir. Kanımızca da her ne kadar yönetim kurulu üyesi kavramının tanımı

[370] Akdağ Güney, **a.g.e.,** s.11.
[371] SKSFK m.2/1-j.
[372] Aslan. **a.g.e.,** s. 180.
[373] Genç, D. A. (1998). Spor Hukuku. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım, s.43.
[374] Veziroğlu. **a.g.m.,** s. 52,53..

yapılmamış olsa da SKSFK ve ilgili Tebliğ'de spor anonim şirketi yöneticisi kavramının tanımı yapılmış olmasından bahisle yöneticiden kastın aynı zamanda yönetim kurulu üyesi olduğu görüşüne[375] katılmak tarafımızca mümkün değildir. Nitekim doktrinde de SKSFK m.20/13 hükmünü belirterek her iki kavrama birlikte yer verilmesi bu iki terimin farklı kapsamlarda kullanıldığı ifade edilmiştir[376]. TTK düzenlemelerindeki yönetim kurulu üyeleri ve yönetici kavramları incelendiğinde de SKSFK ile benzer düzenlemeye gidildiği görülmektedir. Nitekim TTK hükümlerinde yönetici kavramı, temsilcileri de kapsamakta ve sorumluluğa ilişkin hüküm olan 553. maddede yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler ayrı ayrı belirtilmektedir[377]. Doktrindeki görüşe göre de bu hükümdeki yönetici kavramı içerisine kendisine yönetim ve temsil yetkisinin devri yapılan murahhas üye veya müdür, ticari temsilci veya vekil olduğu belirtilmektedir[378]. Tüm bunların hepsi birlikte değerlendirildiğinde yönetici ve yönetim kurulu üyesinin birbirinden farklı olduğuna ilişkin görüşe katılmak tarafımızca mümkündür.

3.4 Yönetim Kurulu Üyelerinin Nitelikleri

Spor anonim şirketlerinde yönetim kurulu üyesi olabilmek için öncelikli olarak TTK hükümlerinde düzenlenmiş asgari şartların sağlanması akabinde ise SKSFK hükümlerindeki şartların sağlanması gerekmektedir.

3.4.1 TTK hükümlerinde aranan nitelikler

Yönetim kurulu üyesi olabilmek için TTK hükümlerinde belirli nitelikler bulunmaktadır[379]. Yönetim kurulu üyesinde olması gereken nitelikler TTK m. 359 hükmünde düzenlenmiştir. Bu hükme göre yönetim kurulu üyesi tam ehliyetli olmalıdır[380]. Bunun haricinde yönetim kurulu üyesinin pay sahibi olması veya gerçek kişi

[375] Veziroğlu, **a.g.m.,** s. 52,53. Veziroğlu bu görüşü açıklarken yönetim kurulu üyelerinin açıkça belirtilmemiş olmasının nedenini yönetim kurulu üyelerinin zaten bir yönetici olduğunu ve bir özensizlik sonucu bu şekilde kanun hükmünün hazırlandığını belirtmiştir.
[376] Veziroğlu, **a.g.m.,** s. 52,53.
[377] Aslan, **a.g.e.,** s. 181.
[378] Tekinalp, **a.g.e.,** s.431.
[379] TTK hükümlerine göre yönetim kurulunda aranan özelliklerin neler olduğuna ilişkin ayrıntılı bilgiye ulaşmak için bkz. Pulaşlı, **a.g.e.**, ve Eriş, G. (2017). Ticari İşletme ve Şirketler. Seçkin Yayıncılık.
[380] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 413.

olması gibi bir şart aranmamıştır. Bu sebeple de yönetim kurulu üyesi gerçek kişi olabileceği gibi tüzel kişi de olabilecektir[381].

İster gerçek kişi olsun ister tüzel kişi olsun yönetim kurulu üyesi tam ehliyete sahip olmalı yani küçük, kısıtlı veya yasal temsilci atanmış kişiler yönetim kurulu üyesi olamayacaktır. Yönetim kurulu üyesinin tüzel kişi olması halinde o tüzel kişiyi bir gerçek kişi temsil edecektir[382]. Tüzel kişiyi temsil eden gerçek kişi de tam ehliyetli olmalıdır. TTK m. 359 hükmüne göre tüzel kişiyi temsil eden gerçek kişinin yalnızca bir kişi olabileceği ve bunun da tescil ve ilan edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Tescil konusunda doktrindeki görüşe[383] göre maddenin düzenleme şeklinden tescilin kurucu nitelikte ilanın ise açıklayıcı nitelikte olduğu anlaşılmaktadır. Ek olarak tüzel kişi yönetim kurulu üyesi hakkında belirtmek gerekir ki yönetim kurulu üyesinin tüzel kişi olması doktrinde *Helvacı*[384] tarafından yönetim kuruluna seçilen tüzel kişinin temsil ettiği kişinin değişmesi yönetim kurulunun belirliliğini zedeleyeceğinden olumsuz yönde eleştirilmiştir.

Aynı zamanda TTK m. 359/4 hükmüne göre üyeliği sona erdiren sebeplerin olması halinde yönetim kurulu üyesi olunamayacaktır. Üyeliği sona erdirme halleri de TTK m. 363/2 hükmünde düzenlenmiştir. Bu hükümde iflas kararının verilmesi, ehliyetin kısıtlanması, kanuni şartların sağlanmaması veya esas sözleşmedeki niteliklerin sağlanmaması olmak üzere dört ihtimal halinde üyeliğin kendiliğinden sona ereceği düzenlenmiştir. Yönetim kurulu üyesinin ehliyetinin kısıtlanmış olması halinde, kanuni şartları sağlamaması halinde veya esas sözleşmedeki şartları sağlamaması halinde bu kişinin yönetim kurulu üyesi seçilmesi mümkün değildir. Aynı zamanda denetim kurulunda olan bir üyenin de yönetim kuruluna seçilmesi halinde denetim kurulundaki görevinin sona ermesi gerekecektir. Aksi takdirde iki görevin birbiri ile bağdaşmaması nedeniyle yönetim kuruluna seçilmesi mümkün değildir.

Kanun metninden yönetim kurulu üyesi olmak için asgari şartlar arandığı görülmekte ise de kanunun gerekçesi[385] incelendiğinde yönetim kurulu üyelerine ek niteliklerin esas

[381] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, (2014). **a.g.e.,** s. 356.
[382] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 414.
[383] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 415.
[384] Helvacı, **a.g.e.,** s.19.
[385] TTK m.340 gerekçesi.

sözleşme ile getirilebileceği belirtilmiştir. Bu sebeple de spor anonim şirketleri yönetim kurulu üyeleri belirlenirken esas sözleşme ile ek nitelikler örneğin mesleki nitelik, yaş, eğitim gibi nitelikler eklenebilir.

3.4.2 SKSFK hükümlerinde aranan nitelikler

SKSFK hükümlerinde de yönetim kurulu üyeleri için belirli nitelikler getirilmiştir. SKSFK m. 16 hükmünün üçüncü fıkrasına göre yönetim kurulu üyelerine SKSFK m. 5 dört ve beşinci fıkra hükümleri uygulanacaktır. Bu hükümde sayılan nitelikleri haiz yönetim kurulu üyesinin görevinin sona ereceği düzenlenmiştir. Aynı şekilde SKSFK m. 5/6 hükmüne göre SKSFK m.5/4,5 hükümde sayılan bu kişilerin genel kurul dışında başkaca organda görev alamayacağı belirtilmiştir. Bu çerçevede ilgili yönetim kurulu üyesinin hem görevi sona erecek hem de genel kurul dışında başkaca bir organda görev alamayacaktır. Kanunda aranan bir diğer nitelik ise 16/4 hükmü uyarınca rekabet yasağını ihlal etmeyen bir kişinin yönetim kurulu üyesi olabilmesidir.

SKSFK m. 5/4 hükmünde

> Kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, terörün finansmanı, kaçakçılık, nefret ve ayırımcılık, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar, fuhuş, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, şike veya teşvik primi, kanuna aykırı olarak spor müsabakalarına dayalı bahis ve şans oyunlarını oynatma, oynatılmasına yer ve imkân sağlama, reklamını yapma veya para nakline aracılık veya bu Kanunun 20 nci maddesine muhalefet etme suçlarından mahkûm olanların(…).

demekle suçları tek tek belirterek tahdidi bir düzenlemeye gidilmiştir. Belirtilen suçlardan birinin işlenmesi halinde mahkeme veya kurul kararının kesinleşmesi ile yönetim kurulu üyesinin görevi kendiliğinden, hiçbir işlem yapmaya gerek kalmaksızın sona erecek, genel kurul dışında başkaca bir organda görev alamayacak yani bir nevi seçim engeli uygulanacaktır. Ayrıca belirtmek gerekir ki belirtilen hallerden birinin gerçekleşmesi halinde yönetim kurulu üyesinin görevinin sona ereceği gibi murahhas müdürler de bu hüküm kapsamındadır[386].

SKSFK m. 5/5 hükmünde de "*son beş yıl içinde bir defada bir yıl veya toplam iki yıl hak mahrumiyeti cezası almış olanların"* yönetim kurulu üyeliğinin sona ereceği düzenlenmiştir. Dikkat çekmek gerekir ki burada cezayı veren kurum bir önceki fıkradan farklı olarak mahkeme değil *"Tahkim kurulları, Bakanlık disiplin kurulları, spor federasyonlarının ceza veya disiplin kurulları ya da spor federasyonlarının bağlı olduğu uluslararası kuruluşlar"* dır. SKSFK m. 5/4 hükmü ile paralel şekilde belirtilen hallerin yönetim kurulu üyesi tarafından veya murahhas müdür tarafından gerçekleşmesi halinde görevleri sona erecek ve genel kurul dışında başkaca organda görev alamayacaklardır.

SKSFK m. 5/4-5 fıkraları özelinde bahsetmek gerekir ki bu fıkralar bağlantılı spor anonim şirketleri açısından uygulanmakla bağımsız olarak kurulan spor anonim şirketleri açısından söz konusu olmamaktadır. Böyle bir ayrıma gidilmesindeki mantık doktrinde eleştirilmiş ve anlaşılmaz bulunmuş[387] olup tarafımızca da bu ayrımdaki hukuki mantık anlaşılabilmiş değildir.

İlgili fıkralardan anlaşılmaktadır ki, adi ve mali suçlara ek olarak sportif suçların da kanun kapsamına alınmış olması ve dolayısıyla yönetim kurulu üyesi olmaktan yasaklanmış bulunmasına ilişkin hüküm kulüplere ve spor anonim şirketlerine fayda sağlayabilecektir. Şöyle ki; belirtilen suçların bir yönetim kurulu üyesi tarafından bir kez işlenmesi ve ceza alması sonucunda tekrar o kişiye yönetim kurulu üyesi sıfatı verildiğinde aynı hususların tekrarlanması söz konusu olabilecektir. Bu sebeple de belirtilen niteliklere sahip kişilerin

[386] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.55.
[387] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.55.

yönetim kurulunda görev almasının yasaklanması doktrinde faydalı olduğu belirtilmiş olup[388] biz de bu görüşe katılmaktayız.

Spor anonim şirketi yönetim kurulunda yer alan kişi veya kişilerin aynı spor dalında ve aynı ligde faaliyet gösteren başka bir spor anonim şirketinin yönetiminde aynı anda yer alması mümkün olmadığı m. 16/4'de düzenlenmiştir. Buradaki yönetimden kasıt dar yorumla yalnızca yönetici değil, geniş bir yorumla spor anonim şirketinin yönetiminde yer alanlar olarak anlaşılmalıdır. Bu sebeple de kanun metninin "yönetimde yer alanlar" değil de "yönetim kurulu üyeleri ve yöneticileri" olarak düzenlenmesinin daha doğru olacağı doktrinde belirtilmiştir[389]. Bu ifade yalnızca yönetim kurulu üyeleri ve murahhas üyeleri kapsamamakta daha geniş bir topluluğu kapsamaktadır. Bu sebeple de ihtiyari kurul üyelerinin bu hüküm kapsamına girip girmediği tartışmalıdır[390].

Kanun metninde belirtilen aynı spor dalında ve aynı ligde faaliyet gösteren ibaresi doktrinde eleştiriye konu olmuştur[391]. Şöyle ki; bir spor anonim şirketi bir diğer spor anonim şirketi ile aynı ligde yer alıyorsa pek tabi aynı spor dalında faaliyet göstermektedirler. Bu sebeple aynı spor dalı ibaresinin konulması yersiz olduğu yönünde eleştirilmiştir. Ancak diğer taraftan ise yasak, spor dalı bazında uygulanacaksa aynı ligde ibaresine gerek olmadığı belirtilmiştir. Hükmün aynı ligde yer alan spor anonim şirketinde yöneticilik yapmanın yasak olduğu şeklinde yorumlanması gerekmektedir. Şuna da vurgu yapmak gerekir ki, lig kapsamında yapılmayan sporlara, ilgili hükmün nasıl uygulanacağının belirsizdir.

Kanun metnine getirilen bir diğer eleştiri[392] ise spor kulübü ve spor anonim şirketi yönetiminde yer alanların "ve" bağlacı ile birbirine bağlanmış olmasıdır. Bu anlamda yönetimde yer alanların hem spor kulübünde hem de spor anonim şirketi bünyesinde yer alması gerektiği anlaşılsa da hüküm ile amaçlananın bu olmadığı açıktır. Bu sebeple de "ve" bağlacının "veya" ile değiştirilerek, ya spor kulübünde yönetimde yer alan ya da spor anonim şirketinde yönetimde alanlar hakkında uygulanmanın olduğu anlaşılsın.

[388] Aküzüm, ve Akbıyık, **a.g.m.,** s. 47.
[389] Aslan, **a.g.e.,** s.206.
[390] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.57.
[391] Aslan, **a.g.e.,** s.206.
[392] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.57.

Doktrindeki bu haklı eleştiri ve öneri anlam karmaşasının ortadan kalkması için oldukça yerindedir.

Doktrindeki bir diğer görüşe göre[393] bu hükümle amaçlanan aynı ligdeki yoğunlaşmaların önüne geçmekle bir kişinin birden fazla spor anonim şirketine pay sahibi olmasını engellememekte, yalnızca hakimiyeti elde etmesini önlemeye çalışmaktadır.

Hükmün getirilmesindeki bir diğer amaç ise doktrinde[394], birbirlerine rakip konumda bulunan spor anonim şirketlerinin menfaat ihlaline sebebiyet vermemek, olarak açıklanmıştır.

Ancak bu hükmün ihlali sonucunda uygulanacak yaptırım hükümde belirtilmemekle, hükmün ihlali halinde süre verilerek ihlal edici durumun sonlandırılması istenmeli, eğer ki süre içerisinde ihlale sebebiyet veren durum sonlandırılmazsa spor anonim şirketinin faaliyetinin geçici olarak durdurulması gerekecektir. Ancak faaliyeti durdurulacak şirketin ilk şirket mi yoksa hakimiyet kurulan şirket mi olacağı noktasında netlik bulunmamaktadır. Doktrindeki görüş[395] uyarınca hakimiyet elde edilen şirket hakkında faaliyetin geçici olarak durdurulması kararı alınmalıdır.

SKSFK m. 16/4 hükmüne benzer bir düzenleme TTK m. 396 hükmünde bulunmaktadır. Bu hükme göre şirketin işletme konusunda bir ticari işi yönetim kurulu üyesi ne kendi ne de başkası hesabına yapamayacak, buna ek olarak da aynı tür ticari iş ile uğraşan bir şirkette sınırsız sorumlu ortak olamayacaktır. Yönetim kurulu üyesine getirilen bu rekabet yasağı, genel kuruldan izin alınması suretiyle ortadan kaldırılabilir. Yani genel kuruldan izin almak suretiyle birden fazla şirketin yönetim kurulunda yer almak mümkündür. Buna karşılık spor anonim şirketlerinde genel kuruldan izin alınarak aynı spor dalında ve aynı ligde faaliyet gösteren yönetim kurulunda görev almak mümkün olmayacaktır[396].

TTK m. 396 hükmünde belirtilen rekabet yasağı SKSFK m. 16/4 hükmünde düzenlenen rekabet yasağından daha genel niteliktedir. Zaten SKSFK'nin TTK'ya göre özel kanun niteliği de göz önüne alındığında, rekabet konusunda TTK m. 396'nın spor anonim

[393] Altay, **a.g.m.,** s.42.
[394] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.57.
[395] Altay, **a.g.m.,** s.42.
[396] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.57.

şirketleri açısından uygulaması bulunmayacaktır. Ayrıca dikkat çekmek gerekir ki SKSFK yasağın kapsamını da daraltmakta, geniş bir şekilde ticari nitelikte iş ifadesini kullanmamakta yalnızca çifte yönetim kurulu üyesi olmanın önüne geçmeyi amaçlamaktadır[397].

Rekabet yasağına aykırı davranılması halinde yaptırımın ne olacağı SKSFK hükümlerinde belirtilmediğinden genel kanun olan ve SKSFK m. 25'in atfı ile TTK hükümlerine göre yaptırım uygulanacaktır. TTK m. 396 hükmünde yaptırım olarak seçimlik hak tanınmış ya tazminat ödenmesi talep edilecek ya da yapılan işlemin şirket adına yapılmış sayılması ile sözleşmeden doğan menfaatlerin de şirkete ait olması istenebilir. Bu hakların kullanımı zamanaşımı süresine bağlanmış olup üç aylık ve bir yıllık zamanaşımı süresi uygulanacaktır[398].

3.5 Yönetim Kurulunun Görev ve Yetkileri

TTK'nın ilgili hükümleri olan 365 vd. hükümlerine bakıldığına görülecektir ki yönetim kurulunun iki genel görevi vardır: yönetim ve temsil[399]. Yönetim yetkisi kural olarak tüm yönetim kurulu üyelerine aitken bu yetki belirli bir kişi veya gruba devredilebilir[400]. Temsil yetkisinde çift imza kuralı uygulanmaktadır[401]. Ancak yönetim kurulu tek kişiden oluşuyorsa veya esas sözleşmede aksi öngörülmüşse çift imza kuralı uygulanmaz[402]. Buna ek olarak temsil yetkisi de üçüncü bir kişi veya kişilere devredilebilir[403].

Yönetim kurulu, TTK m. 371 hükmüne göre şirketin amacına ve işletme konusuna uygun olması halinde her türlü iş ve işlemin şirket adına yapılabileceği ve şirketin unvanının kullanılabileceği belirtilmiştir[404]. TTK m. 374 uyarınca da genel kurulun yetkili ve görevli olduğu hususlar dışında anonim şirketin her türlü iş ve işlemleri hakkında karar alabilmektedir. Burada önem arz eden husus şirketin işletme konusunu gerçekleştirmek

---

[397] Aslan, **a.g.e.,** s.207.
[398] Aslan, **a.g.e.,** s.208..
[399] Yönetim kurulunun yönetim ve temsil yetkisi kanundan veya esas sözleşmeden doğmaktadır. Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 394.
[400] Çebi**,** H. (2020). Şirketler Hukuku. Ankara: Seçkin. s.172.
[401] Çebi, **a.g.e.,** s. 177.
[402] Bozkurt, T. (2023). Şirketler Hukuku. Ankara: Yetkin. s. 296. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 197.
[403] Yönetim kurulunun yönetim ve temsile ilişkin görev ve yetkileri konunun ayrıntılarına ulaşmak için bkz. Bahtiyar, **a.g.e.,** Ergün, M. (2021). Anonim Şirketler Hukuku. Yetkin Yayınları. ve Akdağ Güney, N. (2016). Anonim Şirket Yönetim Kurulu. Vedat Kitapçılık.
[404] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 394.

amacıyla olmasıdır. Yani yönetim kurulu şirketin konusu dışında kalan bir hususta karar alma yetkisine sahip değildir[405].

Yönetim kurulunun aynı zamanda bir takım devredilemez görev ve yetkileri de bulunmaktadır[406]. Bunlar TTK m. 375 hükmünde sıralanmıştır. Hükme göre üst düzey yönetim ve buna ilişkin talimatların verilmesi, yönetime ilişkin teşkilatın oluşturulması, finansal konular yönünden gerekli düzenin kurulması, müdürlerin atanması ve görevden alınması, üst gözetim, defterlerin tutulması, yıllık faaliyet raporunun düzenlenmesi, genel kurul kararlarının yürütülmesi ve borca batıklık durumunun mahkemeye bildirilmesi halleri yönetim kurulunun devredilemez görev ve yetkileridir[407].

Bunların dışında yönetim kurulu üyelerinin bireysel olarak da görevleri ve yetkileri olabilmektedir. Örneğin TTK m. 446 hükmünde belirtilen genel kurul kararlarının iptalini dava etme, TTK m. 392/7 hükmündeki yönetim kurulunu toplantıya çağırmak için başkandan talepte bulunma ve TTK m. 392 hükmündeki bilgi alma ve inceleme hakkı yönetim kurulu üyelerinin bireysel olarak kullanabilecekleri görev ve yetkilerdir.

3.6 Yönetim Kurulu Üyeliğinin Sona Ermesi

Yönetim kurulu üyesinin sona ermesi azil, istifa veya kendiliğinden sona erme sebebiyle olabileceği gibi genel kurul kararı ile de mümkündür[408]. Eğer ki yönetim kurulu üyesi seçilme niteliği kaybedilmişse, esas sözleşmede öngörülen şartlar kaybedilmişse ya da iflas, ehliyetin kısıtlanması, görev süresinin dolması, ölüm gibi haller yönetim kurulu üyesinin üyeliğini kendiliğinden sona erdirir[409]. Genel kurul kararı ile üyeliğin sona erdirilmesi için ise genel kurul toplantı gündeminde üyelikten çıkarmaya ilişkin madde bulunmasa dahi haklı bir sebebin bulunması halinde yönetim kurulu üyesinin görevi sona erdirilebilecektir. Kural olarak genel kurul toplantılarında gündeme bağlılık ilkesi geçerli olsa da, yani gündemde yer almayan bir konu hakkında genel kurul kararının alınması mümkün olmasa da, yönetim kurulu üyesinin görevinin haklı bir neden halinde sona erdirilmesi hakkında karar almak gündeme bağlılık ilkesinin istinasıdır.

---

[405] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 185.
[406] Devredilemez görev ve yetkiler İsviçre Borçlar Kanunu'ndan kaynaklanmaktadır. Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 394
[407] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.395.
[408] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 425. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 205.
[409] Bahtiyar, M. (2016). Ortaklıklar Hukuku. İstanbul: Beta Yayımevi. s. 234.

Genel olarak anonim şirketlerde yönetim kurulu üyesinin görevinin sona ermesi yukarıda kısaca açıklandığı[410] gibi olsa da spor anonim şirketleri yönünden birkaç farklı ve özel husus bulunmaktadır. SKSFK m. 5/4,5 düzenlemesinde sayılan suçlara ilişkin kesinleşmiş bir cezanın bulunması halinde[411] bu kişilerin genel kurul dışında başkaca bir organda görev alamayacağını bu çalışmamızın önceki bölümlerinde açıklamıştık[412]. Burada belirtmek istediğimiz husus ise yine aynı kanun maddesinde düzenlenen suçların bir yönetim kurulu üyesi tarafından işlenmesi ve hakkında kesinleşmiş bir mahkeme veya kurul kararı bulunması halinde yönetim kurulu üyesinin görevinin kendiliğinden sona ereceğidir. Yani burada TTK hükümlerindeki kendiliğinden sona erme hallerine ek olarak özel bir düzenleme getirilmiştir ve bir nevi yönetim kurulu üyeliğinin sona erme halleri genişletilmiştir.

3.7 Genel Olarak Yönetim Kurulunun Hukuki Sorumluluğu

Spor anonim şirketlerinin başarısında en önemli ve etkili faktörün yönetim olduğu göz önünde bulundurularak ve spor kulübü yönetiminin, spor alanı özelliklerini dikkate alarak sporcu-yönetici, sporcu-spor örgütü, spor örgütü-toplum arasındaki ilişkiyi düzenleyerek bir yapı oluşturmak zorundadır[413]. Bu noktada da yönetim kurulunun ve yöneticilerin önemi oldukça fazladır.

Türk spor kulübü geçmişten günümüze kadar çeşitli süreçlerden geçmiş, bu sürece uyum sağlayabilenler günümüze kadar gelmişken, uyum sağlayamayan ve gelişmeleri takip edemeyen spor kulüpleri açısından başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Gerekli büyümenin sağlanamaması ve stratejik yönetimin uygulanamaması dolayısıyla bazı spor kulüpleri uzun vadede varlıklarını devam ettirememişlerdir[414]. Bu sebeple bilginin etkili şekilde

[410] Yönetim kurulu üyeliğinin sona ermesine ilişkin ayrıntılı bilgiye ulaşmak için bkz. Yağcıoğlu, K. M. (2018). Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyeliğinin Sona Ermesi. Adalet Yayınevi.

[411] Hükümde belirtilen suçlar ve cezanın kesinleşmesine ilişkin usule bu çalışma kapsamında yer verilmeyecektir. Nitekim bu konular ceza hukuku kapsamında olup çalışmamızın konusu dışındadır.

[412] Bkz. "3.4.2 SKSFK Hükümlerinde Aranan Nitelikler".

[413] Ekenci, G., ve İmamoğlu, A. F. (1998). Spor İşletmeciliği. Ankara. s.14-15.

[414] Bu konuda Türk spor kulüplerinden örnek vermek gerekirse, 1914 yılında kurulmuş ve Atatürk' ten dahi övgüler toplamış ve yıllarca Süper Ligde oynamış olan Altay Spor Kulübü sponsorlardan mali destek alamama ve akabinde sportif başarıyı da sağlayamaması dolayısıyla 3. Lige kadar düşmüştür. Kulüp başkanı Savaşan' ın yorumuna göre bu durum sadece kulüplerin sorunu değil belediyelerin spor kulüplerine maddi desek sağlamaması, gelir ve gider dengesinin sağlanamaması ve istikrarsızlıktır. Yılmaz Coşkun'un görüşüne göre ise Kulübün bu hale gelmesindeki en büyük etken kötü yönetimin olmasıdır. Kulübün düşüşe geçtiği dönemdeki yönetimin vizyonsuz ve yetersiz olduğuna vurgu yaparak insanı ve parayı nasıl yöneteceğini bilmeyen yöneticilerin kulüpten sorumlu olduğunu ve bu sebeple de kötü bir neticeye

kullanılması, mali yapının gelişmelere ayak uydurabilmesi ve stratejik yönetimin önemi her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır[415].

Şirketleşmenin ekonomik ve mali avantajları, şirketleşmenin yaygınlaşmasını sağlamış buna ek olarak sağladığı bir diğer fayda ise, spor kulüplerindeki yöneticilerin kulüp unvanı veya potansiyelini kendi çıkarı için kullanmasını, sorumluluklarının Dernekler Kanunu ile sınırlı olmasını engellemektir. Böylece profesyonel yönetime geçilerek pek çok konuda faaliyet göstermek ve gelir kalemlerini artırmak mümkün olacaktır[416].

SKSFK öncesinde şirketleşebilen spor kulüpleri olsa da bazı mali problemler söz konusu olmuştur. Şöyle ki; şirketleşme yöntemi özellikle 1990'lı yılları takip eden tarihlerde spor kulüpleri açısından oldukça gündemde olmuş hatta öncelikle Malatya Spor olmak üzere Trabzonspor, Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş gibi pek çok spor kulübü şirketleşmiştir. Ancak şöyle bir sakıncalı durum söz konusudur ki, bazı spor kulüpleri açısından şirketleşmek asıl amaç haline gelerek sportif faaliyet göstermek amacı göz ardı edilmiştir. Asıl amacın şirketleşmek olması yerine şirket yönetiminin nasıl işlediği, ekonomik yönden nasıl kararlar alındığı ve mali yönden nasıl güçlü oldukları irdelenmelidir[417]. Bu sebepledir ki, yalnızca şirketleşerek, yapısal değişiklikle spor kulüplerinin ne sportif başarıya ne de mali güce kavuşabilmeleri uzun vadede mümkün olmayacaktır. Ancak yapısal değişikliğe ek olarak yönetimsel değişikliğe de gidilmesi halinde kulüplerin amaçlarına ulaşılabilmesi daha muhtemel olacaktır. Kaldı ki ister dernek şeklinde isterse anonim şirket şeklinde yapılanmış bir spor kulübü olsun Anayasa m.59 uyarınca hem spor kulüpleri hem de devlet sporun geliştirilmesinden sorumludur. Anonim şirketlerde asıl amaç ticari gelir elde etmek olsa da spor kulübü olmanın getirdiği yükümlülükler ortadan kalkmamaktadır[418]. Ki nitekim spor anonim şirketleri de sahip oldukları tüzel kişiliği organlar vasıtasıyla temsil edip yönetirken, organların da ayrıca bir sorumluluğu söz konusu olup, organların yerine getirdikleri iş ve işlemlerden dolayı

varıldığını belirtmiştir. https://www.aljazeera.com.tr/al-jazeera-ozel/buyuk-altay-bu-hale-nasil-geldi (E.T.: 10/08/2024.

[415] Genç, D. A. (1999). Futbol Kulüplerinin Stratejik Yönetimi Beşiktaş Örneği. Ankara: Bağırgan Yayımevi. s.7.

[416] Dorukkaya, Kıratlı, ve Ebiçlioğlu, **a.g.e.,** s.21.

[417] Erturan, İmamoğlu, ve Karaoğlu, **a.g.m.,** s.50-53.

[418] Karataş, Durmuş, **a.g.m.,** s. 274.

sadece tüzel kişiliği sorumlu tutup organlarda yer alan kişi ve kişileri sorumluluktan kurtarmak kanun hükümlerinde amaçlanmamıştır[419].

Yönetiminden kaynaklanan çeşitli problemler söz konusu olabilmektedir. Bu problemlere çözüm olabilmek için yönetimin sorumluluğunu düzenleyen hükümlere ihtiyaç duyulmaktaydı. SKSFK öncesinde yaşanan yönetimden kaynaklı problemler doktrinde[420] kısaca açıklanmıştır. Yapılan bu açıklamalar spor kulüpleri hakkında olsa da pek tabii spor anonim şirketleri için de aynı durum söz konusu olabilmektedir.

İlk olarak, yönetim tarafından kamu kurum ve kuruluşlarına sponsorlukların bir spor kulübüne sağladığı maddi menfaatin detaylı bir şekilde anlatılmaması sonucunda sponsorluk gelirlerinden mahrum kalınmaktadır. Sponsorlukların sayısını artırmak, çeşitlendirmek ve devlet teşvikini sağlamak için kulüp yönetiminin çalışmalar yapması gerekmektedir. Ayrıca uzun vadeli sponsorluk anlaşmalarında ve sporcu transferleri de sorun yaratmaktadır. Şöyle ki; sporcu transferlerinde zamanlama ve planlama hataları yapılmakta, doğru yatırımlar yapılmamakta, seçilen sponsorların piyasadaki durumu veya ürettiği mal ya da hizmetin sağlayacağı menfaate dikkat edilmeden hareket edilmektedir, dolayısıyla da yönetimden kaynaklanan bu plansız iş ve işlemler problem olarak nitelendirilebilecektir.

İkinci problem profesyonel yönetim anlayışının olmamasından kaynaklanmaktadır. Yönetimin çok sesli olması, kamuoyunda negatif izlenime sahip olunması, kararların sağlıklı alınmaması ve akabinde de kararların sağlıklı yürütülmemesi ve mali yönden kulübün bütçesine uygun planlama yapılmaması profesyonel yönetim anlayışından uzak olunduğunu göstermektedir.

Yönetimden kaynaklanan üçüncü problem sporcuların ve yönetimin yasal olmayan yollara, şike ve doping gibi, başvurmaları ve akabinde ceza almalarından kaynaklanmaktadır. Sportif cezalar yalnızca sporcuyu değil mensubu olduğu kulübü de eklediği ve yaptırımın yalnızca hukuki boyutuyla kalmayıp kamuoyunda yarattıkları

[419] Helvacı, **a.g.e.,** s.5.
[420] Erturan, İmamoğlu, ve Karaoğlu,. **a.g.m.,** s.50-59.

izlenim dolayısıyla borsadaki hisselerinin değer kaybına da sebebiyet vermesiyle gelirleri olumsuz etkilenmektedir.

Yönetimin spor sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerini yerine getirmede yapmış olduğu eksiklikler de yönetimden kaynaklanan bir diğer problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Yönetimin sözleşme hükümlerine aykırı davranması sonucunda kulübün hukuki sorumluluğu gündeme gelmekle maddi ve manevi tazminat sorumluluğu sebebiyle özel hukuk davaları ile karşılaşılmaktadır.

Son olarak ise kulüplerin profesyonel menajerlik sistemi ile yönetilmemesinden kaynaklanmaktadır. Sporcu ile yönetim arasında zaman zaman iletişim kopukluğu olmasından dolayı yönetimle sporcu arasında problemler çıkmakta, gergin ve ciddiyetten uzak spor ortamına sebebiyet vermektedir. Bu sebeple kurumsallaşmaya katkıda bulunabilecek kulüp için iletişimde yardımcı olabilecek ve tercihen sportif alandan seçilecek menajerlere ihtiyaç bulunmaktadır[421].

Spor kulübü yöneticilerinin, kulüp amaç ve ilkelerine uygun aynı zamanda uluslararası düzeyde dahi ülke çıkarlarına uygun şekilde hareket ederek spor kulüplerinin başaralı olmasında rolleri büyüktür. Amaçlanan sportif başarıya ulaşılabilmesi için yönetimin sistemli, etkin ve verimli yürütülmesi gerekmektedir[422]. Nitekim kulüplerin amatör yöneticiler tarafından yönetilmesi, yanlış transfer politikalarının izlenmesi, kısa sürede başarı elde etmenin amaçlanması nedeniyle mali problemler ortaya çıkartması dolayısıyla eleştirilmiştir[423].

Gerek bu problemlere bir çözüm bulmak gerekse TTK hükümlerinde düzenlenen sorumluluk hallerinden daha kapsamlı bir sorumluluk düzenlemek için ayrı bir sorumluluk hükmü düzenlenmiştir. Dolayısıyla da SKSFK ile yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna ilişkin yapılan düzenlemelerin gerekli olduğu görülmektedir. Ancak şunu da belirtmek gerekir ki SKSFK hükümleriyle daha kapsamlı bir sorumluluk amaçlansa da hüküm incelendiğinde TTK hükümlerine göre eksiklikler barındırdığı görülmektedir.

---

[421] Erturan, İmamoğlu, ve Karaoğlu, **a.g.m.,** s.50-59.
[422] Şenel, Ö., ve Yetim, A. (2001). "Türkiye'de Spor Yönetici Yetiştirme Faaliyetlerinin Görünümü". *Milli Eğitim Dergisi*. S: Mart, Nisan, Mayıs. s.150. http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/150/yetim_senel.htm#top (E.T.:14/05/2023).
[423] Aydın, **a.g.m.,** s.50.

Nitekim bu eksiklikleri bertaraf etmek amacıyla da SKSFK m. 25 hükmü düzenlenmiş olup, TTK hükümlerinden faydalanarak eksiklikler giderilmeye çalışılmıştır[424].

Çalışmanın ilerleyen bölümlerinde spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluklarından bahsedilecek olup çalışmanın kapsamını spor anonim şirketleri mevzuatı çerçevesinde olup TTK hükümlerindeki yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna ilişkin düzenlemelere genel hatlarıyla yer verilmiştir. Bu sebeple çalışmanın kapsamında olmayan, anonim şirketlerde yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna ilişkin tartışmalara, eleştirilere ve doktrindeki görüşlere ayrıntıları ile ulaşmak için genel mevzuatın incelenmesi gerekmektedir, nitekim doktrinde bu konuda yeteri miktarda eser bulunmaktadır.

3.8 Hukuki Sorumluluğun Düzenleniş Şekli

Sorumluluk[425], bir zararın oluşması halinde bu zarardan kimin sorumlu tutulacağını gösteren normlar bütünüdür. Bu normlar ile zarar görenin, zararının giderilmesi amaçlanır. Bir fiil veya hareketin sonucunda oluşan zarar bir kimseye isnat edilebiliyorsa o kişinin sorumluluğu söz konusudur. Bu durumda zarar sonucunu doğuran fiil veya hareketi yapan kişi yönetim kurulu üyeleri ise yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğu söz konusudur. Yönetim kurulunu sorumlu tutabilmek için ise kural olarak kanundan veya esas sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmemiş olması gerekmektedir[426].

SKSFK m. 20/13 hükmünde sorumluluğa ilişkin düzenlemenin bulunması yanında TTK m. 549 vd. hükümlerinde de sorumluluğa ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Aynı konu hakkında düzenlemelerin yer alması halinde SKSFK hükmü, TTK'ya göre özel hüküm niteliğinde olduğu aynı zamanda sonraki kanun olduğu göz önüne alındığında ilk olarak uygulanacak hüküm SKSFK m. 20/13 hükmü olup özel hüküm bulunmaması halinde TTK hükümleri uygulanacaktır[427].

---

[424] Doğan, ve Güner, **a.g.e.,** s. 350.
[425] Akdağ Güney, N. Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu. (2010). İstanbul: Vedat Kitapçılık. s. 31.
[426] Çamoğlu, E. (1972). Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu. Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü. s. 11.
[427] Büyükhatipoğlu, **a.g.m.,** s.158.

Belirtmek gerekir ki SKSFK ve TTK yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna ilişkin benzer bir düzenlemeye gitseler de ve benzer düzenlemeye gidildiği SKSFK'nın gerekçesinde açık bir şekilde belirtilmiş olsa da SKSFK hükmünde bir yandan eksiklikler bulunurken diğer yandan da kusursuz sorumluluk açısından daha kapsamlı bir düzenleme bulunmaktadır. Bu sebeple her iki hükmün tamamen aynı olduğunu söylemek mümkün olmayacaktır[428].

3.8.1 SKSFK m.20/13 hükmüne göre yönetim kurulunun sorumluluğu

SKSFK m. 20/13 hükmünde

> Spor kulübü ve spor anonim şirketi başkan ve yönetim kurulu üyeleri ile yöneticileri; mevzuat, tüzük ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerini kasıt veya ihmalle ihlal ettikleri takdirde kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklılara karşı verdikleri zararlardan müteselsilen sorumludur. Ancak zarara sebebiyet verenlerin bu maddenin dördüncü, beşinci, sekizinci ve dokuzuncu fıkralarına aykırılık hâllerine ilişkin sorumluluklarında kasıt veya ihmal aranmaz ve zararın doğmasını engellemek için gerekli özeni gösterdiğini etmedikçe sorumluluğu devam eder. Bu durumda spor kulübü, spor anonim şirketi, spor anonim şirketi pay sahipleri ve bunların alacaklıları, spor kulübünün ve spor anonim şirketinin yükümlendirildiği tutar için sorumluları doğrudan takip edebilir.

denilerek yönetim kurulunun sorumluluğuna ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir.

Hükümde kasıt veya ihmalin aranıp aranmaması yönünden ikili bir ayrıma gidilmiştir. Hükme göre eğer ki yönetim kurulu üyeleri mevzuattan, tüzükten ve esas sözleşmeden doğan yükümlülüklerine aykırı hareket ediyorsa kasıt veya ihmallerinin olması halinde zarardan sorumlu olacaklardır. Buna karşılık yönetim kurulu üyelerinin kasıt veya ihmalinin olup olmamasına bakılmaksızın zarardan sorumlu tutulabilmesi için SKSFK m. 20 hükmünün dördüncü, beşinci sekizinci ve dokuzuncu fıkralarına aykırı davranmış olması gerekmektedir. Bu ihtimalde zarardan sorumlu olmamak için ispat yükü yönetim kurulu üyesinin külfeti olup zararı önlemek için gerekli özeni gösterdiğini ispat etmelidir. Bu noktada hükümden anlaşılmaktadır ki, kusur sorumluluğu ile birlikte takip eden

[428] Doğan,ve Güner, **a.g.e.,** s. 332-333.

cümlede kusursuz sorumluluk haline de ayrıca yer verilmiş olup özen yükümü hali de düzenlenmiştir.

TTK hükümlerinde yönetim kurulunun hukuki sorumluluğuna ilişkin hüküm m. 553'tür. Bu hükme göre kanundan veya esas sözleşmeden kaynaklı bir yükümlülük ihlal edilmişse ve bu ihlal sonucunda bir zarar doğmuşsa yönetim kurulu üyeleri zarardan sorumlu olacaktır. İkinci fıkrada ise eğer ki bir görev veya yetki devri söz konusu ise yetkiyi veya görevi devralan kişinin seçiminde özen göstermediklerinin ispat edilmesi gerekmektedir. Aksi halde yetki veya görevi devredenin sorumluluğundan söz edilemeyecektir. Görüleceği üzere hükümde kusur sorumluluğu, kusursuz sorumluluk ve özen yükümüne yer verilmiştir.

Çalışmanın ilerleyen alt başlıklarında SKSFK 20/13 hükmü ile TTK 553 hükmü birlikte incelenmiş olup kusur, zarar, illiyet bağı, kusursuz sorumluluk ve müteselsil sorumluluk konuları açıklanmıştır.

3.8.1.1 Kusur bakımından sorumluluk

Öncelikle belirtmek gerekir ki SKSFK m. 20/13 hükmünde sorumluluğun çerçevesi "mevzuata aykırı davranış" olarak belirlenmişken TTK m. 553/1 hükmü mevzuat yerine "kanundan veya esas sözleşmeden doğan yükümlülükler" ibaresini kullanmayı tercih ederek ihlal halinde yönetim kurulu üyelerinin sorumlu tutulacağı belirtilmiştir[429]. Bu açıdan TTK hükümleri yalnızca kanun ve esas sözleşme hükümleri ile kısıtlı iken, spor anonim şirketleri açısından ikincil bir mevzuat açısından da sorumluluğun mevcut olduğunu belirtmek mümkündür. Bu sebeple SKSFK' nın ilgili hükmünde sorumluluk daha geniş kapsamlı tutulmuştur. Bu durum da spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerinin sorumlu tutulma hallerini genişletmektedir[430].

SKSFK m. 20/13 hükmünün ilk cümlesinde; mevzuata, tüzüğe ve esas sözleşmeye aykırı davranılması halinde kasıt veya ihmalin de bulunması ile sorumluluğun söz konusu olacağı, TTK hükmüyle paralel olacak şekilde, belirtilmiştir. Bu bakımdan kasıt veya ihmal TTK hükümlerindeki tabir ile kusur olarak nitelendirilmekte, nitekim kasıt veya

[429] Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 12.
[430] Aslan, **a.g.e.,** s.188.

ihmal yalnızca kusurun derecesi noktasında birbirlerinden ayrılmakla, iki terimin birlikte kullanılması halinde kusur teriminden bir farkı kalmamaktadır[431]. Bu nokta da kusurun derecesinin önemi olmayıp kasıt veya ihmal derecesinde kusurun bulunması halinde yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna gidilebilecektir. Kusur sorumluluğu, yönetim kurulu üyeleri için kabul edilmiş bir prensiptir. Bu prensip uyarınca belirtildiği üzere, üyenin kast veya hafif ihlal de dahil olmak üzere ihmalinin, bulunması gerekmektedir[432]. Burada objektif kusur ilkesi geçerli olup, bu ilke *bilinçli ve mantıklı bir kişinin aynı şartlar altında göstermesi gereken özenin gösterilmiş olması*[433] şeklinde tanımlanabilir.

Kusurun ispatı noktasında bir inceleme yapmak gerekirse TTK m. 553 hükmünde özellikle "kusurlarıyla" ifadesine yer verilmesi nedeniyle kusur sorumluluğu olduğu anlaşılmaktadır[434]. Bu noktada yönetim kurulu üyesi kusursuzluğunu ispat ederek sorumluluktan kurtulabilecektir[435]. Kusursuzluk ispat edilirken, objektif sorumluluk ilkesinin uygulanması nedeniyle, *eksik yetenek veya bilgisinin olmasını ya da kendi şahsi işlerinde de aynı özeni gösterdiğini*[436] iddia edemez. Bu şekilde bir iddia olsa da kendisine sorumluluğun isnat edilmesinden kaçınamaz.

Kanun metninin önceki halinde, yani 2012 yılında yapılan değişiklikten önceki halinde, bulunan "kusurlarının bulunmadıklarını ispatlamadıkça" ibaresinin de kanun metninden çıkartılmasıyla[437] kusur karinesinin artık uygulanmadığı ifade edilebilir[438]. Kusur karinesi uyarınca yönetim kurulu üyesinin zarara sebebiyet vermesi halinde karine uyarınca davacının yani zarar görenin, yönetim kurulunun kusurlu olduğunu ispat etmesine gerek kalmaksızın yönetim kurulunun sorumlu tutulması söz konusu iken bunun aksinin ispatı yönetim kurulu üyesinin külfetidir. Burada zarar gören, kusuru ispat yükü altında olmamaktadır. Ancak TTK m. 553 hükmünün yeni halinde kusur karinesinin benimsenmediği anlaşılmakla, yönetim kurulu üyesinin kusuru ile zarara sebebiyet

[431] Aslan, **a.g.e.,** s.210.
[432] Çamoğlu, **a.g.e.,** s.12.
[433] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 713.
[434] Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 17.
[435] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 329. Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 14.
[436] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 713.
[437] 6335 Sayılı Türk Ticaret Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun uyarınca 13/01/2011 tarihinde yapılan değişiklik.
[438] 25/06/2012 tarih ve 14 Sayılı Adalet Komisyonu Raporu. Esas No: 1/ 630. Sıra Sayısı: 303. s. 10.

verdiği ispatlanması gerekmektedir[439]. Dolayısıyla kusur karinesi olmadığından yönetim kurulu üyesi kusuru bulunmadığını ispat yükü altında değildir. SKSFK m. 20/13 ilk cümlesinde de kusur ile zarar verilmesi halinde sorumluluğun doğduğundan bahisle her iki hüküm açısından da benzer bir kusur sorumluluğunun benimsendiği söylenebilir. Nitekim doktrindeki bir görüşe göre de ispat külfeti davacıya yüklenmeli yani, sorumluluk davasında davalı konumda yer alan yönetim kurulu üyesi ispat külfeti altında olmamalıdır[440]. Dolayısıyla TTK m.553 hükmündeki kusurun ispatı yönündeki fikir ayrılıklarının SKSFK 20/13 hükmü yönünden de tartışmalı olduğunu belirtebiliriz.

Burada ek olarak şuna da dikkat çekmek gerekir ki doktrindeki aksi görüşe göre kusur karinesi uygulanmaya devam edilerek yönetim kurulu üyeleri kusurlu davranmadıklarını ispat etmeleri yükümü altında bulunacaklardır[441]. Kusur karinesi uyarınca yönetim kurulu üyelerinin kusurlu davranışı sonucunda zarar meydana gelmiş kabul edilir ve kusurlu sayılırlar, aksinin ispatı genel hükümlere göre mümkün olacaktır. Bu görüşe kısmen paralel olarak nitelendirilebilecek bir diğer görüş ise yönetim kurulu üyesinin kusuru ile vermiş olduğu zararda şirketin davacı olması halinde kusur karinesinin kabul edilmesi gerektiği çünkü şirket ile yönetim kurulu üyesi arasında bir sözleşme ilişkisinin var olduğu bu sebeple de yönetim kurulu üyesinin kusurlu olduğunun karine olarak kabul edilmesi gerektiğini belirtmektedir[442].

SKSFK açısından ise kasıt veya ihmalin bulunması aranmış olmasından dolayı kusur karinesinin uygulanmadığı ve ispat yükünün yönetim kurulu üyesinde olmadığı, davacı tarafın yönetim kurulu üyesinin kusurlu olduğunu ispat yükü altında olduğu belirtilebilir. Şöyle ki, kanun metninin lafzından kasıt veya ihmal ile gerçekleştirilmiş bir davranış olduğunun ispatı zarar görende olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bir diğer açıdan şirket ve yönetim kurulunun arasında sözleşme ilişkisinin olmasından bahisle kusur karinesinin uygulanabileceğini ve dolayısıyla kusurun olmadığının ispat yükünün yönetim kurulu üyesinde olduğunu iddia etmek de mümkündür.

[439] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 432.
[440] Doğan, ve Güner, **a.g.m.,** s. 350.
[441] Altaş, S. (2010). "Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumlulukları". *Terazi Hukuk Dergisi.* S:47. s. 94.
[442] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.716.

Tarafımız yukarıda belirtilen, doktrindeki aksi görüşe[443] katılmamaktadır. Yönetim kurulu üyesine kusur karinesi uygulamak ve kusursuzluğunu ispatlamak yükümü altında bırakmak kanunun lafzına göre mümkün değildir.

3.8.1.2 Zarar bakımından sorumluluk

Kusurlu davranış sonucunda kulübün, şirketin, pay sahiplerinin ve alacaklıların zarara uğraması ihtimalinde sorumluluktan bahsedilecektir. Nitekim tazminat davalarının temelini zarar unsuru oluşturmaktadır. Kural olarak zararın olmadığı hallerde sorumluluktan da bahsetmek mümkün olmayacaktır. Bu noktada zararın varlığı ve zararın miktarını ispat yükü zarar görende yani davacıdadır[444].

Zararın ne olduğu konusunda Türk Borçlar Kanunu hükümlerini incelemek gerekmektedir. TBK m. 49 hükmünde düzenlenen maddede zararın tanımı yapılmamıştır. Zarar, malvarlığının pasif kısmında artma, aktif kısmında azalma veya artmanın engellenmesi olarak karşımıza çıkabilmektedir. Bir yönetim kurulu üyesi de bu suretle şirketi zarara uğratabileceği gibi şirketle iş yapan üçüncü kişileri de zarara uğratabilmesi pek muhtemeldir. Şirketin uğramış olduğu zarar doğrudan zarar olmakla, üçüncü kişilerin zarar dolaylı zarar olmaktadır. Malvarlığının direkt olarak etkilenmesi halinde doğrudan zarardan, malvarlığı ikincil olarak etkileniyorsa dolaylı zarardan bahsetmek mümkün olacaktır[445]. TTK hükümlerinde doğrudan ve dolaylı zarar ayrımı yapılmamış olsa da TTK m.553/1 hükmünde şirket alacaklılarına da zarar görebilmesi ihtimali düzenlendiğinden, dolaylı zarara da yer verilmiştir denilebilir[446]. Hükümde doğrudan ve dolaylı zarar ayrımı yapılmadığını belirtmek mümkündür. Buna ek olarak da hükümde dolaylı zarar terimi kullanılmaktan kaçınılmış ve şirket zararı terimi kullanılmıştır. Nitekim dolaylı zararda şirketin zarara uğraması sebebiyle pay sahibinin veya üçüncü kişilerin zararı olarak tanımlanmıştır[447].

SKSFK m. 20/13 ilk cümlede zarar bakımından sorumluluktan bahsedilerek zararın kapsamında kulüp, şirket, pay sahipleri ve alacaklıların zararı bulunduğundan hem dolaylı

[443] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.716.
[444] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 434.
[445] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s.442.
[446] Bahtiyar, M. (2020). Ortaklıklar Hukuku. İstanbul: Beta Yayımevi. s.408.
[447] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.701.

hem de doğrudan zararın karşılanacağı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede spor anonim şirketleri açısından da doğrudan ve dolaylı zararların doğması gündeme gelebilecektir. Belirtmek gerekir ki doğrudan ve dolaylı zarar ayırımı SKSFK hükmünde açıkça belirtilmemiş olsa da TTK hükmüne yapılan atıf dolayısıyla spor anonim şirketleri açısından da doğrudan ve dolaylı zarar ayrımını uygulamak mümkündür. Yönetim kurulu üyesi eğer ki spor anonim şirketini zarara uğratırsa doğrudan zarar, şirket dışında üçüncü bir kişiyi zarara uğratırsa dolaylı zarar olacaktır ve her iki zarar açısından da sorumluluk söz konusu olacaktır[448].

Şirketin zarara uğramış olması halinde zararın tazmini şirkete yapılacaktır çünkü burada zarara uğrayan şirketin kendisidir. Eğer ki üçüncü kişi zarara uğradıysa yani bir dolaylı zarar söz konusu ise yine zararın şirkete tazmin edilmesi talep edilecek ancak bunu talep etmesi şirketin iflası ve yetkili kişilerce davanın açılmadığında söz konusu olabilecektir[449].

3.8.1.3 İlliyet bağı bakımından sorumluluk

Yukarıdaki başlıklardan anlaşılacağı üzere sorumluluktan bahsedebilmek için SKSFK açısından mevzuata aykırı bir davranış ve zararın bulunması gerekmektedir. Pek tabi bu iki hususun arasında illiyet bağı da olması gerekmektedir. Yani mevzuata aykırı davranış ile zarara sebebiyet verilmiş, zararın nedeni bu hareketten kaynaklanmış olması gerekmektedir. Bu nedensellik bağının varlığına illiyet bağı denmektedir[450]. Nitekim doktrinde de sorumluluktan bahsedebilmek için zarar ile hukuka aykırılık arasında uygun illiyet bağının olması gerektiği belirtilmiştir[451].

İlliyet bağı mevzuata aykırı davranış ile zarar arasındaki nedensellik bağı olarak tanımlanabilir. Bu illiyet bağının bulunmaması halinde sorumluluktan bahsetmek mümkün olmayacaktır. Nitekim zarar gören davacılar, yönetim kurulu üyesinin kusurunu

[448] Aslan, a.g.e., s.191.
[449] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.703. Doğrudan ve dolaylı zarar ayrımı ve bunlara bağlanan hukuki sonuçlar hakkında ayrıntılı bilgiye ulaşmak için bkz. Anlam, S. A. (2018) Yargıtay Kararları Işığında Yönetim Kurulu Üyelerinin Sorumluluğunda Doğrudan Sorumluluk Dolayısıyla Sorumluluk Ayrımına Bağlanan Hukuki Sonuçlar. Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü. 31. Ticaret Hukuku Yargıtay Kararları Sempozyumu.
[450] Kırkan, M. (2013). *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu.* Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi. Kadir Has Üniversitesi. s. 111.
[451] Akdağ Güney., Sorumluluk. **a.g.e.,** s. 57.

ispatlarken bu yönetim kurulu üyelerinin hukuka aykırı davranışları dolayısıyla zarara sebebiyet verdikleri ve zarar ile hukuka aykırı davranış arasında illiyet bağı bulunduğuna ilişkin açıklamalara da yer vermektedir. Ancak belirtmek gerekir ki her illiyet bağı sorumluluğu doğurmaz, önemli olan uygun illiyet bağının kurulmasıdır. Bu sebeple de hiç kimse uygun illiyet bağına göre kendisine atfedilemeyecek bir zarardan sorumlu tutulamayacaktır [452]. Uygun illiyet bağı, kişinin zararı öngörebilmesi ile yani sübjektif ölçüde değil, fiilin yapılması sonucunda objektif olarak zararın meydana gelebilmesini ifade etmektedir[453].

İlliyet bağının kesilmesi, zararı doğuracak başka bir hukuka aykırı eylemin gerçekleşmesiyle mümkün olabilecektir. Zararı doğuracak diğer eylem mücbir sebep, zarar görenini kendi kusuru veya üçüncü kişinin kusurundan kaynaklanabilir, yani bu hallerde illiyet bağının kesilmesi söz konusu olabilir. Nitekim Yargıtay da bu üç olasılığı belirterek ve dar yorumlayarak illiyet bağının kesilmesini açıklamıştır. İlliyet bağının kesildiği iddiası sorumlu kişi tarafından yani sorumluluk davası açısından yönetim kurulu üyesi tarafından ispatlanmalıdır. Üçüncü kişinin sorumluluğu açısından özellikle vurgulanan husus şudur ki, kusur objektif yoğunluğa ulaşmalı, eğer ulaşmazsa illiyet bağının kesilmesinden söz edilemez[454].

3.8.1.4 Müteselsil sorumluluk

Kanun hükmünde spor anonim şirketi başkanının, yönetim kurulunun ve yöneticilerinin müteselsilen sorumlu olduğu belirtilmiştir. Müteselsil sorumluluk birden fazla kişinin sorumlu olması halinde söz konusu olacaktır. Müteselsil sorumluluğa ilişkin genel düzenleme TBK hükümlerinde bulunmakla aynı zamanda anonim şirket yönetim kurulu ve yöneticilerinin sorumluluğuna ilişkin TTK hükümlerinde de düzenleme mevcuttur.

TTK m. 553 hükmünde müteselsil sorumluluktan bahsetmemekle beraber, müteselsil sorumluluğa ilişkin düzenleme TTK m. 557 hükmünde de karşımıza çıkmaktadır[455]. Müteselsil sorumluluk çerçevesinde eğer ki zarara birden fazla kişi sebebiyet vermişse bu

[452] Kırca, Şehirali Çelik, ve Manavgat, **a.g.e.,** s.703.
[453] Kırkan, **a.g.e.,** s.111.
[454]Yargıtay 3. Hukuk Dairesi. 02.06.2015 tarih, Esas 2014/20989 ve Karar 2015/10112. www.hukukturk.com (E.T.: 26/04/2023).
[455] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 723.

kişilerin hepsinin borcun tamamından ayrı ayrı sorumlu olması söz konusu olur. Yani alacaklı birden fazla kişiye karşı başvuruda bulunabilecek, bu sebeple de borcun ödenmeme ihtimaline ilişkin risk azalacaktır [456].

Teselsülü iki sınıfa ayırmak mümkündür: Tam teselsül ve farklılaştırılmış teselsül. Tam teselsül ile sorumlular arasında kusur ayrımına gidilmeksizin bir sorumluluk söz konusudur[457]. Burada zarar gören zararından dolayı tek bir yönetim kurulu üyesinden zararın tazminini talep edebileceği gibi hepsinden de talep edebilir[458]. Kusur oranına dikkat edilmeksizin her bir sorumlunun borcun tamamından ayrı ayrı sorumlu olmasının adaletsiz sonuçlar doğurabileceği gerekçesi ile doktrinde eleştirilmiştir[459]. Bunun yerine sorumluluğun yalnızca kusurlu olan yönetim kurulu üyeleri açısından sonuç doğurması gerektiği belirtilmiş ve farklılaştırılmış teselsülün daha adaletli olduğu belirtilmiştir[460]. Aynı şekilde doktrindeki bir diğer görüşe göre alacaklının, sorumlulardan istediğine başvurabilmesi kusur oranı diğer sorumlulara göre nispeten daha az olan kişi açısından hakkaniyetsiz sonuçlar doğurabileceği belirtilerek farklılaştırılmış teselsül ilkesi ile daha adaletli bir sistem olacağına dikkat çekilmiştir[461].

TTK m. 557 hükmünde sorumluluk açısından farklılaştırılmış teselsül ilkesini benimseyerek yönetim kurulu üyeleri verdikleri zarardan kusurları oranınca sorumlu tutmaktadır[462]. Yani müteselsil sorumlular yalnızca zararın bütünü içerisinde kendilerine isnat edilebilen kısmından sorumlu tutulmaktadırlar[463]. Bu noktada hakim bireysel

---

[456] Büyükhatipoğlu, **a.g.m.,** s,161.
[457] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 332. Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 20.
[458] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu. (1975). **a.g.e.,** s. 296. Bu noktada zarar görenin, kimin ne kadar kusurlu olduğunu ispat yükü altında olmadan istediği üye veya üyelere başvurabilmesi söz konusudur. Burada amaç davacılara kolaylık sağlamaktır. Dolayısıyla alacaklılara karşı borcun tamamından sorumlu olunmakla kusuru olmadığını iddia eden yönetim kurulu üyesi, kusursuzluk beyyinesini yerine getirerek iç ilişkide sorumluluktan kurtulabilecektir. Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 21.
[459] Nitekim 6762 sayılı Ticaret Kanunu m.336 hükmünde tam teselsül ilkesi benimsenmiştir. Bu ilke uyarınca kusur oranlarındaki farklılıklar göz önünde bulundurulmadan tüm sorumlular aynı oranda sorumlu olacaktır. Kanunun değişmesi ile birlikte tam teselsül ilkesi yerine farklılaştırılmış teselsül ilkesi kabul edilmiştir. Bu sayede sorumlular arasındaki kusur derecelerinin farklı olmasına göre sorumluluk oranları da farklı olacaktır. Helvacı, **a.g.e.,** s.35. Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 723.
[460] Farklılaştırılmış teselsül İsviçre Borçlar Kanunu'nda düzenlenmiş olup TTK'daki düzenleme için doğrudan alınmıştır. Pulaşlı, **a.g.e.,** s.669.
[461] Yördem, Y. (2017). Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunda Farklılaştırılmış Teselsül İlkesi. Seçkin. s. 292.
[462] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 332.
[463] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 671.

sorumluluğun tavanını belirleyerek her bir sorumlunun davranışları ve işlemleri ayrı ayrı incelenecektir[464].

Görüleceği üzere tam teselsül ilkesinden uzaklaşılarak kusur oranlarının dikkate alınmaya başlanması ile farklılaştırılmış teselsülün kabul edildiği anlaşılmaktadır. Yönetim kurulu üyelerinin bu şekilde farklı oranlarda kusurları miktarınca zarardan sorumlu tutulmalarına farklılaştırılmış teselsül denmektedir[465]. Hükmün gerekçesinde yalnızca birlikte verilen zararlarda müteselsil sorumluluğun söz konusu olduğunu, tek başına verilen zarardan yalnızca o kişinin sorumlu olduğu belirtilmiştir. Örneğin yönetim kurulu üyesi ortaklığa tek başına zarar verdiyse yani birlikte bir zarar verme durumu söz konusu değilse, zarar veren yönetim kurulu üyesi tek başına sorumlu olacaktır[466].

Oysa ki SKSFK'ya göre sorumlulukta daha geniş bir sorumluluk kapsamı olduğu söylenebilir. Kanun metninde yalnızca müteselsil sorumlu oldukları belirtilip, kusura dikkat çekilmediğinden farklılaştırılmış teselsül ilkesini uygulamak güç olacaktır. Çünkü 6762 sayılı eski Ticaret Kanunu hükümlerinde kusura dikkat edilmeksizin tam teselsül ilkesi hakimken TTK ile kusur oranına dikkat çekilmiş ve her bir yönetim kurulu üyesi kusurları oranınca sorumlu tutulmuş, yani farklılaştırılmış teselsül ilkesi uygulanmıştır. SKSFK hükümlerinde ise kusur oranlarına bu şekilde dikkat çekilmediğinden veya TTK m. 557 hükmündeki kusur oranlarına atıf yapılmadığından, tam teselsül ilkesinin uygulanması gerektiği anlaşılabilmektedir. Bu haliyle SKSFK ilgili hükmünde farklılaşmış teselsül değil de tam teselsül ilkesinin kabul edildiği söylenebilir[467]. Ayrıca şunu da belirtmek gerekir ki, TBK m. 162 hükmünde belirtildiği üzere müteselsil sorumlulukta asıl olan tam sorumluluk iken istisna olan ve ayrıca belirtilmesi gereken farklılaştırılmış teselsüldür. Aksi görüş ise SKSFK m. 20/13'te farklılaştırılmış teselsülün düzenlendiğini, TTK'da öngörülen farklılaştırılmış teselsül ilkesinden sapmayı gerektirecek herhangi bir kanuni irade olmadığını ileri sürmektedir[468]. Bu görüşe paralel olarak SKSFK m. 25 ile TTK hükümlerine atıf yapıldığından spor anonim şirketleri yönetim kurulundaki sorumluluğun farklılaştırılmış teselsül ilkesi çerçevesinde olduğu

[464] Çebi, **a.g.e.,** s. 221.
[465] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu **a.g.e.,** s. 434.
[466] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 333
[467] Aslan, **a.g.e.,** s.211.
[468] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.66.

belirtilmiştir[469]. Bu noktada SKSFK açısından tıpkı TTK hükümlerinde olduğu gibi farklılaştırılmış teselsül ilkesinin uygulanılabileceği de savunulabilir. Ancak bu durumda spor kulüpleri TTK hükümlerine tabi olmadıklarından spor kulübü yönetim kurulu üyeleri açısından tam teselsül uygulanırken, spor anonim şirketleri açısından farklılaştırılmış teselsül ilkesi uygulanacaktır.

Tarafımız ise doktrindeki aksi görüşe katılmaktadır. Yani SKSFK hükmünde özellikle kusur oranına vurgu yapılmamış olsa da SKSFK m.25 atfıyla TTK hükümlerinde düzenlenen farklılaştırılmış teselsül ilkesinin uygulanması gerekmektedir. Nitekim ancak bu halde iki kanun arasındaki bütünlük sağlanmış olacaktır.

Müteselsil sorumluluk ile ilgili özellikle değinmek gerekir ki, yönetim kurulu üyeleri şirketle birlikte müteselsil sorumlu olduğundan, alacak hakkı muaccel olan alacaklı kişi şirkete başvurmaksızın doğrudan yönetim kurulu üyesi aleyhine takip işlemi yapabilecektir. Bu durum da göstermektedir ki yönetim kurulu üyelerinin sorumlulukları ikinci dereceden değildir[470].

3.8.1.5 Kusursuz sorumluluk hali

Kusursuz sorumluluk bir istisnai hal olup, asıl olan kusur sorumluluğudur. Kusursuz sorumluluktan bahsedebilmek için bu halin kanunda düzenlenmiş olması gerekmektedir. Nitekim, spor anonim şirketleri yönetim kurulu üyeleri açısından da SKSFK m. 20/13 ikinci cümlede de kusursuz sorumluluk hali düzenlenmiştir.

SKSFK m.20/13 hükmünün ikinci cümlesinde bir önceki cümlenin aksine yönetim kurulu üyelerinin kusursuz sorumluluğuna ilişkin düzenleme mevcuttur. Bu hükme göre SKSFK m. 20/4,5,8 ve 9. fıkralara aykırılık söz konusu ise yönetim kurulu üyelerinin kasıt veya ihmaline yani kusuruna bakılmaksızın zarardan sorumlu tutulurlar. Dördüncü fıkrada hak ve alacakların devrinde spor anonim şirketinin zarara uğraması, beşinci fıkrada spor anonim şirketi adına borçlanma işlemi ile şirketin zarara uğratılması, sekizinci fıkrada menfaat çatışmaları yönünden şirketin zarara uğratılması ve dokuzuncu fıkrada spor anonim şirketi adına veya hesabına yapılacak ödeme ve tahsilatlarda hukuka aykırılık

[469] Doğan, ve Güner, **a.g.m.,** s. 350.
[470] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.63.

sonucu şirketin zarara uğratılması hali düzenlenmiştir[471]. Belirtilen bu kusursuz sorumluluk hallerinin kapsamına bakıldığına geniş kapsamlı olduğu anlaşılmaktadır. Bu düzenleme ile kanun koyucu yönetim kurulu üyelerinin sorumluluklarını ağırlaştırmayı amaçladığı da pek tabii söylenebilir[472].

SKSFK m. 20/13 hükmünün ilk cümlesinin aksine ikinci cümlede kusurun bir önemi olmadığı için yönetim kurulu üyesinin kusurunun bulunmadığını ispat etmesi halinde dahi sorumluluk devam edecek çünkü kanun maddesi kusur açısından bir değerlendirme yapmamaktadır. Bu açıdan bakıldığında SKSFK m. 20/13 ilk cümle ve TTK m. 553/1 kapsamındaki kusur sorumluluğunda kusursuzluğun ispatı ile sorumluluğun ortadan kalktığı görülse de SKSFK m. 20/13 ikinci cümle kusursuz sorumluluk halinde kusurun olmadığının ispatı ile sorumluluğun ortadan kalkması mümkün değildir. Bu açıdan hüküm incelendiğinde TTK'ya göre daha geniş bir sorumluluk söz konusudur[473].

Kusursuz sorumluluktan kurtulmanın tek yolu yine kanun metninden anlaşılmaktadır. Yönetim kurulu üyesi tarafından zararın meydana gelmesini engellemek için gerekli özen gösterilmişse ve bu gerekli özen ispat edilmişse sorumluluk ortadan kalkacaktır. Burada TTK m.553/3 hükmündeki özen yükümü anlamında bir özen söz konusudur ve özen sorumluluğu ile karıştırılmamalıdır[474]. Özenin ispatlanması ile sorumluluğun ortadan kalkması dolayısıyla bu hükmün kusursuz sorumluluk hali olmadığı, yalnızca ispat yükünü tersine çevirdiği doktrindeki bir görüşte belirtilmektedir[475].

Kusur sorumluluğunun aksine burada yönetim kurulu üyeleri özenli davrandıklarını ispatlamak şartıyla sorumlu tutulmaktan kurtulabileceklerdir. SKSFK ilgili hükmünde düzenlenen özen sorumluluğu kusur sorumluluğunun nesnelleştirilmesini ifade etmektedir. Yani yönetim kurulu üyelerinin görevlerini yerine getirirken tedbirli bir şekilde davranmalarını, gereken özeni göstermelerini ve objektif ölçüler kapsamında

[471] Yüce, **a.g.e.,** s.497.
[472] Doğan, ve Güven, **a.g.m,** s. 345-346.
[473] Büyükhatipoğlu, **a.g.m.,** s.168.
[474] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 721. Yönetim kurulu üyelerinin kontrolü dışında kalan aykırılıklardan gözetim yükümü dolayısıyla sorumlu tutulamayacağı belirtilmiştir.
[475] Aslan, **a.g.e.,** s. 191 vd.

yerine getirmelerini ifade eder. Özenin derecesine göre yönetim kurulu üyeleri kusursuz sorumluluk halinden kurtulabilecektir[476].

TTK hükmündeki özen sorumluluğu yetki veya görevin devredildiği kişinin seçimi konusunda düzenlenmiş olup SKSFK olduğu gibi zararın meydana gelmesini önlemek hususunda özen sorumluluğu öngörülmemiştir. TTK m. 553/2 hükmünde yönetim kurulu, devredilebilir görev ve yetkilerinden bir veya birkaçını devretmişse ve devralan kişi zarara sebebiyet verdiyse, devreden yönetim kurulu üyesi ancak devredilen kişiyi makul derecede özen göstererek seçtiğini ispat ederse devralanın vermiş olduğu zarardan sorumlu tutulmayacaktır.

Görüldüğü üzere SKSFK m. 20/13 hükmünün ikinci cümlesindeki özen sorumluluğu ile TTK m. 553/2 hükmündeki özen sorumluluğu birbirinden farklıdır. Ancak belirtmek gerekir ki spor anonim şirketleri yönetim kurulu yönetim veya temsil yetkisini bir murahhas üyeye veya müdüre devredebileceğinden bu devir işlemi sonucunda sorumluluğun gündeme gelmesi halinde TTK m. 553 hükmünü uygulamak mümkün olacaktır.

Özen sorumluluğunun ispatı noktasında kanun metninden anlaşıldığı üzere yönetim kurulu üyelerinin üzerindedir. Gerekli özenin gösterildiği yönetim kurulu üyeleri tarafından ispat edilmelidir. Dolayısıyla yönetim kurulu üyelerinin sorumlu olduğu ilk başta kabul edilmekle aksinin ispatı yönetim kurulu üyesinin yükümlülüğüdür[477]. Nitekim bu da ispat yükünün tersine çevrildiğini göstermektedir[478].

Özen sorumluluğunda kusursuzluğun ispat edilmemesi halinde sorumluluk devam edecek olup bu durumda SKSFK m. 20/13 son cümle uyarınca ortaklar ve alacaklılar doğrudan takip hakkına sahip olacaktır. Burada belirtmek gerekir ki TTK m. 556 uyarınca ancak iflas halinde ortaklar ve alacaklılar tarafından tazminat talep edilebilirken ve bu talebin öncelikle iflas idaresi tarafından ileri sürülmesi gerekirken; SKSFK'nın belirtilen hükmüne göre ortaklar ve alacaklılar doğrudan takip hakkına sahiptir. Yani SKSFK ile iki hususta değişikliğe gidilmiş: ilki ortakların ve alacaklıların doğrudan takip hakkının

[476] Aslan, **a.g.e.,** s.213-214.
[477] Aslan, **a.g.e.,** s.214.
[478] Kalafatoğlu, **a.g.m.,** s.138.

olması için iflas halinin aranmamış olması, ikincisi ise takip hakkının öncelikli olarak iflas idaresine verilmemiş olmasıdır. Dolayısıyla da ne iflas kararının beklenmesine ne de iflas idaresince sorumluluk davası açmama yönünde karar alınmasının beklenmesine gerek kalmayacak, ortaklar ve alacaklılar doğrudan dava açabilecektir[479].

Kusursuz sorumluluk halinde kusura bakılmadığından farklılaştırılmış teselsülden bahsetmek oldukça zordur. Kusur oranının veya kusurlu olup olmamanın, kusursuz sorumluluk halinde bir önemi olmadığından, farklılaştırılmış teselsül ilkesinde de kusur oranlarına göre yönetim kurulu üyeleri sorumlu tutulduğundan doktrindeki görüşe göre[480] farklılaştırılmış teselsül ilkesi uygulama alanı bulamayacaktır. Burada yönetim kurulu üyeleri açısından tam teselsül söz konusu olacak ve ancak gereken özenin gösterildiği ispatlanırsa, ispat yükünü yerine getiren yönetim kurulu üyesi açısından sorumluluk söz konusu olmayacaktır. Ancak bu görüşün aksine SKSFK m.25 ile TTK hükümlerine atıf yapıldığından spor anonim şirketlerine de farklılaştırılmış teselsül ilkesinin uygulanması gerekmektedir. Nitekim yönetim kurulu üyesinin ücret alıp almaması, zarar görenin rızası gibi konular farklılaştırılmış teselsülde kusur oranında indirime sebep olabilecektir. Bu sebeple farklılaştırılmış teselsülün uygulanması doktrinde Aslan'ın görüşüne karşı görüş olarak belirtilmiştir[481].

SKSFK m. 20/13 hükmünün ikinci cümlesi aynı maddenin 4., 5., 8. ve 9. fıkralarına atıf yapmış ve ancak bu hallerde kusursuz sorumluluğun gündeme gelebileceği belirtilmiştir. SKSFK m. 20/4 hükmünde alacakların devrine ilişkin sınırlama, 5.fıkrada borçlanmaya ilişkin sınırlamalar, 8.fıkrada hak ve alacağın devrine ilişkin yasak ve şirkete borçlanma yasağı, son olarak da 9.fıkrada defter ve kayıtların usulüne ilişkin düzenleme bulunduğunu tekrar belirterek, SKSFK m. 20/4,5 veya 8.fıkralarına aykırılık olması noktasında yalnızca hukuki sorumluluk değil SKSFK m.47 uyarınca cezai sorumluluk da söz konusudur. Hükme göre yönetim kurulu üyesinin hapis cezası ile cezalandırılabilmesi pek tabi mümkündür. Ancak yönetim kurulu üyelerinin cezai sorumluluğuna ilişkin bu hüküm yönetim kurulu üyelerinin karşı karşıya kalacağı hapis cezası gibi yaptırımların ağırlığı dolayısıyla eleştirilmiş ki hapis cezası yaptırımı pek çok spor anonim şirketi

[479] Doğan, ve Güner, **a.g.m.,** s. 351..
[480] Aslan, **a.g.e.,** s. 191 vd.
[481] Doğan, ve Güner, **a.g.m.,** s. 347-348.

yönetim kurulu üyesinin maruz kalabileceği bir yaptırım olduğu göz önüne alındığında sporun ülkemizde ciddi bir şekilde sekteye uğrayabileceğini göstermektedir[482]. Ek olarak da yönetim kurulu üyelerinin hapis cezasına maruz kalmasının Anayasanın ölçülülük ve sporun kitlelere yayılmasını sağlama ilkelerine aykırılık teşkil ettiği belirtilmektedir[483].

SKSFK, TTK hükümlerine göre daha geniş bir sorumluluk alanı yaratmakla, özellikle spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerinin göreve geldikleri dönem içindeki borçlardan kusursuz olarak sorumlu tutulması ile Türkiye tarihinde ilk defa spor anonim şirketi yönetim kurulu üyelerine sorumluluk verilmiştir[484].

3.8.2 TTK hükümlerinde düzenlenen özel sorumluluk nedenleri

TTK'nın ticaret şirketlerine ilişkin ikinci kitap olan, anonim şirketler düzenlemelerinin yer aldığı dördüncü kısmının, hukuki sorumluluğuna ilişkin onbirinci bölümünde yönetim kurulu üyelerinin hangi hallerde sorumluluklarının doğduğu belirtilmiştir. TTK'nın 549 ila 552. maddeleri arasında düzenlenen bu özel durumlar, genel sorumluluk hükümlerine göre ayrıca düzenlenmiştir[485]. SKSFK hükümlerinde spor anonim şirketlerinde yönetim kurulu üyesinin sorumluluğuna ilişkin her ne kadar düzenlemeler mevcut olsa da spor anonim şirketleri temelde bir anonim şirket olduğundan TTK hükümlerindeki bu özel sorumluluk halleri de gözetilmelidir. Bu sebeple aşağıdaki başlıklarda sıralanan özel sorumluluk halleri spor anonim şirketleri açısından da geçerlidir. Ayrıca belirtmek isteriz ki TTK'da belirtilen genel sorumluluk sebeplerine bu tez kapsamında ayrı bir başlık altında yer verilmemiştir. Bunun sebebi, SKSFK hükümlerindeki sorumluluk halleri incelenirken yeri geldikçe TTK hükümlerindeki düzenlemelere de değinilmiş olmasıdır.

3.8.2.1 Belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması

TTK m. 549 hükmünde belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması halinin yönetim kurulu üyesinin sorumluluğunu doğuran hal olarak düzenlenmiştir[486]. Kanun hükmüne

[482] Yıldız, **a.g.m.,** s.132.
[483] Özkan, **a.g.m.,** s.160.
[484] Büyükhatipoğlu, **a.g.m.,** s.174.
[485]Palta**,** N. (2023). Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunda Farklılaştırılmış Teselsül İlkesi. Ankara: Seçkin. s.186.
[486] Çebi, **a.g.e.,** s.224. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 335.

göre belge ve beyandan anlaşılması gereken; sermayenin artırılması veya azaltılmasındaki, birleşme, bölünme veya tür değiştirmedeki ya da menkul kıymet çıkarma işlemlerindeki belgeler ile şirketin halka açılmasındaki izahname, taahhüt ve garantilerdir. Belirtmek gerekir ki kanun hükmünün gerekçesine göre bu belge ve beyanlar kanunda sınırlı sayıda belirtilmemiş olup, bu belge ve beyanlar, özellikle halka açılma konusunda sadece izahnamenin yer almasına rağmen, pek tabii genişletilebilecektir[487].

Bu belge ve beyanlarda çeşitli hilelerin olması, kanuna aykırı olması, bunların sahte veya gerçeğe aykırı olarak düzenlenmesi ile belgedeki sahteliklerin saklanması sorumluluk hali olarak belirtilmiştir[488]. Yalnızca bunların düzenlenmesi değil, beyanları yapanlar ve bunlara katılanlar da sorumlu kişiler arasında olacaktır. Düzenleyenler ve katılanlar kavramları ne madde hükmünde ne de kanunun gerekçesinde açıklanmamış, bu kavramların kapsanın öğreti ve yargı kararları ile belirleneceği belirtilmiştir[489].

Madde hükmündeki sorumluluğun kusur sorumluluğu mu yoksa kusursuz sorumluluk mu olduğu konusunda ise kişiler yönünden ayrıma gitmekte fayda vardır. Şöyle ki; belgeleri düzenleyenler ve beyanda bulunanlar açısından kanun, bu kişilerin kusurlarının bulunmasını aramamış ancak bunlara katılan kişilerin sorumluluğundan bahsedebilmek için kusurlu olmaları gerektiğini belirtmiştir. Yani kısaca belgeleri düzenleyenler ve beyanda bulunanlar kusursuz sorumlu, bunlara katılanlar ise kusurlu olarak sorumlu olacaklardır[490].

Son olarak sorumluluktan bahsedebilmek için zararın doğmuş olması[491] ve bunlar arasında da uygun bir nedensellik bağının bulunması gerekmektedir.

---

[487] TTK m. 549 Gerekçesi: "Hüküm sorumluluğu; kuruluş, birleşme, bölünme, tür değiştirme, sermayenin artırılması, azaltılması ve menkul değer ihracı gibi sınırlı sayıda (numerus clausus olarak) belirtilmemiş işlemleri halka açılmayla ilgili olarak izahnameleri kapsamakta, bu işlemler bağlamında belgeleri de düzenlemektedir. Belgeler doğru olmama, gerçeği yansıtmama, sahtelik ve hile gibi açıkça belirtilen hukuka aykırılıklar ile diğer kanuna aykırılıklar çerçevesinde düzenlenmiştir. Hükümde sadece izahname anılmış olmasına rağmen halka açılmayla ilgili her türlü belge hükmün kapsamındadır.".

[488] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 332. Pulaşlı, **a.g.e.,** s.646.

[489] Bozkurt, **a.g.e.,** s. 530.

[490] TTK m.549 Gerekçesi: "Tasarı "düzenleyen" ile "katılanlar"ın tanımını yapmamış, ancak bunları farklı sorumluluk sistemlerine bağlamıştır. Düzenleyenler için kusursuz, katılanlar bakımından kusurlu sorumluluk kabul edilmiştir. Katılanlar arasına dağıtanlar da girebilir.".

[491] Zarar; kuruluş, sermaye artırımı/ azaltımı, birleşme, bölünme, tür değiştirme ve menkul kıymet ihracıyla ilgilidir. Pulaşlı, **a.g.e.,** s.645.

3.8.2.2 Sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi

TTK m. 550 hükmünde sermaye hakkında yanlış beyanlar ve ödeme yetersizliğinin bilinmesi yönetim kurulu üyesinin hukuki sorumluluğunu doğuran bir sebep olarak düzenlenmiştir[492]. Bunun sebebi anonim şirket pay sahiplerinin sınırlı sorumlu olması nedeniyle alacaklıların tek güvencesi şirket malvarlığı olmaktadır[493]. Bu hüküm TTK m. 549'u tamamlayıcı nitelikte olup ödenmemeden kaynaklı bir zarar söz konusu olduğunda sorumluluğun doğduğundan bahsetmek mümkündür[494]. Hükümde üç hal sorumluluk sebebi olarak belirtilmiştir. Bunlardan ilki sermayenin tamamen taahhüt edilmemiş olmasına rağmen taahhüt edilmiş gibi gösterilmesi, ikincisi pay bedellerinin ödenmemiş olmasına rağmen ödenmiş gibi gösterilmesi ve üçüncü olarak ödeme gücünün bulunmadığının bilinmesine rağmen sermaye taahhüdüne muvafakat verilmesi. Bu sorumluluk hallerinden ilk ikisi TTK m. 550 hükmünün ilk fıkrasında düzenlenmiş olup hükmün ilk fıkrasında sorumluluk halinin doğabilmesi için şirket yetkililerinin zararın doğumunda kusurunun bulunması şartı aranmıştır. Şirket yetkililerinin kapsamına yönetim kurulu üyelerinin de dahil olduğu bariz olup madde metninden sorumluluk şeklinin kusura dayalı olduğu da anlaşılmaktadır. Hükmün ikinci fıkrasında düzenlenen üçüncü sorumluluk halinde ise ödeme gücünün bulunmamasının bilinmesine rağmen sermaye taahhüdüne onay verenlerin zarardan sorumluluğundan bahsetmektedir.

3.8.2.3 Değer biçilmesinde yolsuzluk

TTK m. 551 hükmünde ayınlara değer biçilmesinde yolsuzluk veya hile yapılması halindeki sorumluluk düzenlenmiştir[495]. Ayınların değerlerinde yolsuzluk yapılması hem şirket içerisindeki pay sahipleri açısından hem de şirketle işlem yapacak üçüncü kişiler açısından yanılgılara sebep olabilmektedir[496]. Şirket içerisindeki yanılgı, ayın sahibinin aynının değerinin yüksek belirlenmesi halinde haksız bir şekilde fazla paya sahip olması iken; üçüncü kişilere karşı yanılgı ise şirketle işlem yapacak kişilerin sermaye hakkında yanlış bilgiye sahip olmasıdır. Kanunda belirtilen ve sorumluluk doğuran haller, işletme

[492] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.647. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 336.
[493] Alacaklıların güvencesini korumak için belirtilen hükümle ayrı bir sorumluluk hali de düzenlenmiştir. Bozkurt, **a.g.e.,** s. 531.
[494] Dinç, S. (2021). Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluğu. Ankara: Seçkin Yayıncılık. s.141.
[495] Palta, **a.g.e.,** s. 195. Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 337.
[496] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.647.

veya ayın açısından düzenlenmiş olup bunların, niteliği veya durumunun farklı gösterilmesi ya da başka bir şekilde yolsuzluk yapılması olarak düzenlenmiştir[497]. Örneğin bir arsanın ayni sermaye olarak getirilmesi halinde arsanın niteliğinin bina olarak gösterilmesi nitelik açısından veya arsanın imara uygun olmamasın rağmen imara uygunmuş gibi gösterilmesi halinde arsanın durumu açısından yolsuzluğa örnektir[498].

3.8.2.4 Halktan para toplamak

İzinsiz olarak halktan para toplamak yönetim kurulu üyesinin hukuki sorumluluğunu gerektiren bir hal olarak TTK m. 552 hükmünde düzenlenmiştir. Belirtilen kanun hükmüne göre izinsiz bir şekilde halktan para toplamak yasaklanmış olup bunun ancak ve ancak Sermaye Piyasası Kanunu'nda öngörülen usullere uyulması halinde mümkün olduğu belirtilmiştir[499]. Sorumluluk doğuran halktan para toplanması, şirketin kuruluş aşamasında olabileceği gibi sermayenin arttırılması amacıyla ya da sermayenin arttırılması vaadiyle karşımıza çıkabilmektedir[500]. Ancak belirtmek gerekir ki yalnızca bu sebepler ile sınırlı olmayıp, başkaca sebeplerle de izinsiz bir şekilde halktan para toplanması sorumluluk gerektirecektir.

Kanun hükmünde ayrıca kusur aranmadığından yönetim kurulu üyesinde kusurun bulunmasına gerek yoktur. Aynı zamanda madde başlığındaki halk kelimesinden çok sayıda kişinin kastedildiği anlaşılması gerekmekle ilan verme veya başvuruda bulunma gibi eylemlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir[501].

3.9 Spor Anonim Şirketleri Yönetim Kurulu Üyelerinin İbra Edilmesinin Sorumluluk Hükümleri Açısından Değerlendirilmesi

İbra hem TTK hem de SKSFK hükümlerinde düzenlenmiş bir husus olmakla iki kanundaki düzenlemeler bazı noktalarda farklılık arz etmektedir. Bu sebeple ilk olarak TTK kapsamında ibradan genel bir şekilde bahsedilecek olup akabinde SKSFK uyarınca ibradan bahsedilecektir.

---

[497] Palta, **a.g.e.,** s. 195.
[498] Üçışık, G., ve Çelik, A. (2013). Anonim Ortaklıklar Hukuku I. Ankara: Adalet Yayınevi. s.530-531.
[499] Bahtiyar, **a.g.e.,** s. 337. Palta, **a.g.e.,** s. 199.
[500] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 648.
[501] Üçışık, ve Çelik, **a.g.e.,** s.531-532.

3.9.1 TTK hükümlerince genel olarak ibra

İbra, doktrinde tüzel kişiliğin yetkili ve görevli organı tarafından, sorumlu organın üyelerine karşı bir karar şeklinde açıklanan irade olarak tanımlanmaktadır[502]. Doktrindeki[503] bir diğer tanımla ibra, hesap dönemi sonunda faaliyetlerin hesabını vermekle yükümlü olan tüzel kişi adına işlem yapan organın üyelerine karşı karar şeklinde yapılan bir irade açıklamasıdır. Bu irade açıklamasıyla yapılan faaliyetlerin hukuka uygun bulunduğu beyan edilmektedir.

Anonim şirketlerde ibra kararı genel kurul tarafından alınmakta ve yönetim kurulu üyelerine karşı alınmaktadır[504]. Yönetim kurulu üyeleri hakkında ibra kararı almak TTK m. 408 uyarınca genel kurulun devredilemez görev ve yetkisi kapsamındadır.

Doktrinde yapılan bir diğer tanıma göre de borçluyu aklama, temize çıkarma veya borçluyu borcundan kurtarmaktır. Tüzel kişiler açısından yapılan tanım uyarınca ibra, tüzel kişinin yetkili organının karar alması sonucunda, hesap dönemi sonunda hesap vermesi gereken organın üyelerinin yapmış olduğu işlemlerin hukuka uygun olduğuna ilişkin karar alınmasıdır. Aynı görüş anonim şirketler açısından ibrayı da tanımlayarak, ibranın genel kurul tarafından, yönetim kurulu üyelerinin yapmış olduğu işlemlerin tümünü ekonomik ve hukuki boyutuyla onaylayan ve sorumluluktan kurtaran bir karar olduğunu belirtmiştir[505].

Doktrinde bu tanıma benzer ve paralel bir açıklama ile ibranın, hesap verme konumunda olan organın yaptıkları işlemlerin mevzuata uygun olduğunun görevli organın kararı ile açıklanması olarak tanımlamıştır[506].

Ayrıca ibra kararı tek taraflı yenilik doğurucu bir hukuki işlem olup, kabule tabi bir işlem değildir. İbra şirket dışındakileri etkilemeyen yalnızca iç ilişkideki hukuki işlem olup,

[502] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s.458.
[503] Çamoğlu, **a.g.e.,** 196.
[504] Çamoğlu, **a.g.e.,** 196.
[505] Aytaç, Z. (1982). Anonim Ortaklıklarda İbra. Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü. s. 7,8..
[506] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 747.

hakkında ibra kararı verilen kişiyi maddi sorumluluktan kurtarmanın yanında bir güven onayı alma anlamına gelmektedir[507].

Yine doktrindeki tanıma göre ibranın hukuki niteliği şekil olarak sözleşme olmadığından bahisle genel kurul kararı ile tek taraflı irade beyanı açıklamasıdır. Bu karar, kabul gerektirmemekle birlikte açıklanması ile hukuki sonuç doğurmaktadır, ayrıca bir icrai işlemin uygulanmasına gerek bulunmamaktadır[508].

Bu noktada belirtmek gerekir ki ibra kararı dışa karşı etkili değildir. Dolayısıyla şirket alacaklıları ibra kararından etkilenmeyecektir. İbra kararından alacaklıların etkilenmemesinin en önemli sonucu da alacaklılar uğradıkları zarar dolayısıyla dava açabileceklerdir[509]. Bu karardan etkilenecekler şirket, ibraya olumlu oy kullananlar veya payı bilerek iktisap eden pay sahipleridir[510]. İbra kararının iç ilişkide anlam ifade etmesi ve iç ilişkideki herkesi bağlayıcı etkisinin olması ibranın önemini arttırmaktadır[511].

İbra kararı ile birlikte iki husus gündeme gelmektedir: güven beyanında bulunulmuş olma ve menfi borç ikrarı niteliği[512].

Güven beyanında bulunmuş olmadan kasıt yönetim kurulu üyesinin görevi süresince yapmış olduğu tüm işlemlerin hukuka uygun olduğu ve bunun da genel kurulca onaylandığıdır. Bu kapsamda da genel kurul yönetim kuruluna karşı bir güven açıklamasında bulunmuş olmaktadır[513]. Doktrindeki bir diğer açıklamaya göre ise, ibra ile o yıldaki işlemler geçici olarak onaylanmakta ve gelecek yıl için de güven beyanı sağlanmaktadır. Ancak bu demek değildir ki güven beyanıyla gelecek yıldaki yönetimin işlemleri onaylanmıştır[514].

Menfi borç ikrarından kasıt ise denetçilerin yönetim kurulu üyesi tarafından yapılmış bir işleme itiraz etmeleri halinde bu işlemin genel kurul tarafından kaldırılması halidir. Menfi

---

[507] Pulaşlı, **a.g.e.,** s.748.
[508] Aytaç**, a.g.e.,** s. 37.
[509] Aytaç, **a.g.e.,** s. 16.
[510] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 748.
[511]Çelik, A. (2007). Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Üyelerinin İbrası. Ankara: Adalet Yayınevi. s. 60-61.
[512] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s.458.
[513] Çelik, **a.g.e.,** s.69.
[514] Aytaç, **a.g.e.,** s. 22- 23.

borç ikrarı bir diğer şekilde şöyle belirtilebilir; şüpheli sayılan bir işlemin veya borcun olması durumunda itiraz sonucunda alacağı ortadan kaldıran hukuki işlemdir[515].

Genel kurul ibra kararı alırken TTK m. 418[516] uyarınca belirtilen nisaplara göre karar alacaktır. Bunun sebebi ibra için kanunda ayrıca bir nisap öngörülmemesidir. Ancak belirtmek gerekir ki TTK m. 436 ile yönetim kurulu üyelerinin oydan yoksunluk hali düzenlemesine göre yönetim kurulu üyelerinin, ibra hakkında kararlarda paylarından kaynaklanan oy haklarını kullanamayacağı belirtilmiştir. Şunu da belirtmek gerekir ki yönetim kurulu üyelerinin ayrı ayrı oylamaya tabi tutulması ve ayrı ayrı ibra kararı alınmaya çalışılması ihtimalinde yönetim kurulu üyeleri diğer üyeler için oy kullanabilecektir. Ancak doktrinde bu durumun Türk hukukunda kabul edilen bir uygulama olmadığı aksi halde yönetim kurulu üyelerinin müteselsil sorumlu olması ile bağdaştırılamayacağı belirtilmiştir[517]. Bu sınırlamaya ek olarak hükmün birinci fıkrasında sayılan eş, altsoy veya üstsoyun dahil olduğu bir iş veya işlemle ilgili oylamada oy kullanılamaz. Dolayısıyla kanun hükmü uyarınca bu kişilerin hakkında ibra kararı alınmasında oy hakkından yoksun olmaları gerekmektedir. Nitekim doktrindeki görüş de oy hakkından yoksun olmaları gerektiğini belirtmiştir[518].

Yukarıda anlatılan şekilde genel kurulun toplanması ve karar nisabına göre ibra kararı alınması açık ibra olarak adlandırılmaktadır. Buna karşılık hukukumuzda bir de örtülü ibra söz konusudur[519]. TTK m. 424 hükmüne göre bilançoların onaylanması halinde, genel kurul gündeminde ibraya ilişkin bir madde bulunmasa da onay ile ibra söz konusu olacaktır ve bu ibra örtülü ibra olarak adlandırılmaktadır[520]. Nitekim bilançoların

---

[515] Aytaç, **a.g.e.,** s. 32.

[516] TTK m. 418: (1) Genel kurullar, bu Kanunda veya esas sözleşmede, aksine daha ağır nisap öngörülmüş bulunan hâller hariç, sermayenin en az dörtte birini karşılayan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin varlığıyla toplanır. Bu nisabın toplantı süresince korunması şarttır. İlk toplantıda anılan nisaba ulaşılamadığı takdirde, ikinci toplantının yapılabilmesi için nisap aranmaz.
(2) Kararlar toplantıda hazır bulunan oyların çoğunluğu ile verilir.

[517] Aytaç, **a.g.e.,** s. 123.

[518] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s.458-463.

[519] Teorik olarak hukukumuzda örtülü ibranın da yer aldığını belirtebilmekle beraber 28481 Sayılı Anonim Şirketlerin Genel Kurul Toplantılarının Usul ve Esasları ile Toplantılarında Bulunacak Bakanlık Temsilcileri Hakkında Yönetmelik m. 13 hükmünde yönetim kurulunun ibrasına ilişkin husus genel kurul toplantısının gündeminde yer almak zorundadır. Nitekim doktrindeki bir görüşe göre de örtülü ibra teknik olarak mümkün olmamaktadır. Bkz. **Bahtiyar,** M. (2018). "Anonim Ortaklıkta İbraya İlişkin Bazı Sorunlar". *Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* S.1. C. 6. s. 101-109.

[520] Yargıtay 11. HD. 1976/2890 E., 1976/ 3333 K. ve 24/06/1976 tarihli karar. *"Gerçekten genel kurul yıllık bilançoyu hiçbir koşul ileri sürmeden yalın biçimde onaylaması ile ibrayı da arzu ettiği varsayım olarak kabul edilmelidir.".* www.legalbank.net (E.T.: 13.08.2024).

onaylanması genel kurulun ibra iradesi olduğunu bir nevi göstermektedir[521]. Örtülü ibranın getirilmesindeki amaç anonim şirketlerde idari inisiyatif sağlanarak yöneticilerin uzun süre sorumluluk altında tutulmamasının istenmesidir[522].

İbra kararının alınması sorumluluk davasının ikame edilmesine etkisi bulunmaktadır. Şöyle ki, yönetim kurulu hakkında ibra kararı alınması halinde, ibranın bir borç ikrarı olmasından kaynaklı olarak, şirketin dava hakkı sona erecektir[523]. Ancak bazı özel durumlarda ibra kararı alınmasına rağmen sorumluluk davası açılması mümkündür çünkü ibra karanın alınması ortaklığın dava hakkını etkilemekte ve ortadan kaldırmaktadır, bunun aksine ortakların dava hakkı devam etmektedir[524]. İbra kararı alınırken olumsuz oy verenler veya ibra kararının alındığı genel kurula katılmayan pay sahipleri ya da ibraya olumlu oy verilmiş payı bu durumu bilmeden satın alan yeni pay sahibi ibra hakkında sorumluluk davası açabilecek ancak ibraya olumlu oy verenler ve ibra kararını bilerek payı iktisap edenler dava ikame edemeyecektir[525].

Bu dava hakkının kullanılma süresi zamanaşımı süresi olarak değil hak düşürücü süre olarak düzenlenmiştir. Bu sebeple ibra kararının alınması tarihi ile altı ay içerisinde dava ikame edilmelidir.

3.9.2 SKSFK hükümlerine göre ibra

SKSFK'nın yürürlüğe girmesinden önceki dönemde spor kulüpleri her ne kadar dernek statüsünde olsa ve TMK ile Dernekler Kanunu hükümleri uygulansa da ibra konusunda TTK hükümleri kıyasen uygulanmaktaydı. Bunun sebebi TMK ve Dernekler Kanunu hükümlerinde ibraya ilişkin bir düzenleme yer almamasıdır. Bu açıdan, spor kulüplerinde bir ibra kararı alınmak isteniyorsa hem tüzük hem de TTK hükümleri uyarınca olağan genel kurul toplantısında bir oylama yapılması ile ibra edilme konusunda karar alınabilmekteydi. Yani ibra kararı genel kurul tarafından alınmakla, bu kararın alınması

[521] Poroy, R., Tekinalp, Ü., ve Çamoğlu, E. (1975). Ortaklıklar Hukuku I Cilt. İstanbul: Filiz Kitapevi. s. 308.
[522] Çelik, **a.g.e.,** s.55-56.
[523] Aytaç, **a.g.e.,** s. 205- 206.
[524] Poroy, Tekinalp ve Çamoğlu, (1975). **a.g.e.,** 311.
[525] Özekeş, M., Seven, V., ve Meriç, N. (2021). Sermaye Şirketlerinde Sorumluluk Davası. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık. s. 63.

ile yönetim kurulu üyeleri bir nevi yapmış oldukları işlemlere karşılık kendilerini aklamış ve borçtan kurtulmuş olmaktadırlar[526].

Spor kulüpleri açısından belirtmek gerekir ki idari işlemlerin onaylanması idari ibrayı, mali işlemlerin onaylanması ise mali ibrayı ifade etmektedir. Bu iki ibra birbirinden farklı anlamlara gelmekle, idari ibra ticaret şirketleri açısından TTK'da öngörülmemiştir. Bir yönetim kurulu üyesinin idari olarak ibra edilmesi karşısında mali olarak ibra edilmemesi gibi bir durumla yani ibra hakkında farklı kararlar verilebilme gibi bir durumla karşılaşılabilir[527]. Nitekim 27 Mart 2011 yılında yapılan Galatasaray Spor Kulübünün Mali Genel Kurulunda Adnan Polat hakkında mali ibra kararı verse de idari anlamda ibra kararı verilmemişti[528]. Bu noktada idari sorumluluğun devam edildiği ileri sürülecek olsa da Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nca idari ibra diye ayrıca bir müessese olmadığını mali yönden ibranın idari yönden ibrayı da kapsadığını ve mali yönden kusurlu bulunmayan yönetim kuruluna idari yönden kusur atfetmenin hukuka aykırı olacağı belirtilmiştir[529].

SKSFK hükümlerinde ibra kararının nasıl alınacağı konusunda bir düzenleme bulunmamaktadır. Buna karşılık SKSFK'nın yürürlüğe girmesi ile beraber spor anonim şirketlerine SKSFK'da hüküm bulunmaması halinde TTK hükümleri uygulanabilir hale gelmiştir. Bu sebeple de ibra kararı almaya yetkili organın genel kurul olduğu, açık veya örtülü bir şekilde ibra kararı alınabileceği kısaca spor anonim şirketleri açısından da

[526] Aküzüm, ve Akbıyık, **a.g.m.,** s. 42-44..
[527] Aslan, **a.g.e.,** s.328.
[528] https://www.fanatik.com.tr/galatasaray/adnan-polat-ibra-edildi-298377 (E.T. 12/03/2023).
[529] Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, 14.05.2014, E. 2013/2444, K. 2014/663, www.lexpera.com (E.T.: 23/03/2023). "Dosya içindeki bilgi ve belgelerden; Galatasaray Spor Kulübü'nün 27.03.2011 günü yapılan olağan genel kurul toplantısı sonunda yönetim kurulu üyesi olan davalılarla ilgili olarak mali yönden ibranın oylanarak gerçekleştirildiği ve yönetim kurulu üyelerinin mali yönden ibra edildikleri, ikinci bir görüşme sonucu yönetsel yönden ibra edilip edilmeyecekleri konusunda da oylamaya geçilmesi üzerine Divan Başkanı tarafından yönetim kurulu üyesi davacıların ibra edilmediklerinin açıklandığı, oysa daha önce idari ve mali yönden yönetim kurulunun yaptığı çalışmalarla ilgili denetim kurulu raporunun kabul edildiği, bu durumda yönetim kurulu üyesi olan davacıların bu oylama sonucu ibra edilmiş oldukları anlaşılmaktadır. Her ne kadar Galatasaray Spor Kulübü Tüzüğünün 26/5. madde ve bendinde; mali ve yönetsel bakımdan aklanmanın (ibranın), ayrı ayrı görüşüleceği hüküm altına alınmış ise de oylamanın ayrı ayrı yapılacağına dair bir düzenleme bulunmadığı gibi, açıkça böyle bir hüküm mevcut olsa dahi denetim kurulunun yukarıda açıklandığı şekilde yönetim kurulunun mali ve yönetsel (idari) yönden yaptıkları çalışmalara ilişkin raporun kabül edilmesi karşısında yönetim kurulunu idari yönden ibra etmeme olanağı ortadan kalkmıştır ve mali yönden ibra, aynı zamanda idari (yönetsel) yönden ibrayı da kapsamaktadır. Spor kulüplerinin her türlü işlem ve faaliyetlerinde önemli olan paranın hesabının verilmesi olup, mali yönden kusurlu bulunmayan yönetim kuruluna idari yönden de kusur izafe edilmesi hukuken mümkün bulunmamaktadır.".

belirtilebilir[530]. Nitekim ülkemizdeki futbol spor anonim şirketlerinin genel kurul toplantı tutanakları incelendiğinde yönetim kurulu üyelerinin ibrasına ilişkin gündem maddesinin bulunduğu ve bu konu hakkında karar alındığı görülecektir. Fenerbahçe A.Ş. açısından adı geçen yönetim kurulu üyeleri 2022 yılı faaliyetlerinden dolayı oyçokluğu ile karar alınarak ibra edilmişlerdir[531]. Aynı şekilde Beşiktaş A.Ş. genel kurul toplantısında da isimleri geçen yönetim kurulu üyelerini ayrı ayrı ibra etmiştir[532].

SKSFK m. 22 hükmünde ibraya ilişkin düzenleme mevcuttur. Bu düzenlemede TTK'nın m. 549 ve 557 hükümlerinde düzenlenen yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluk hallerine ilişkin açılacak sorumluluk davalarında Bakanlığın ve spor federasyonunun fer'i müdahil olarak yer alabileceğini belirtmiştir. İbra ile ilgili husus ise hükmün üçüncü fıkrasında düzenlenmiş olup, ibra kararının alınmış olması Bakanlığın ve spor federasyonunun bu madde kapsamındaki dava ve fer'i müdahile hakkını ortadan kaldırmayacağını düzenlemiştir.

SKSFK m. 22 hükmünde belirtilen TTK hükümleri ve SKSFK m. 20 hükmünde düzenlenen dava hakkı; şirket, pay sahibi ve alacaklılara tanınmış olup, SKSFK m. 22/3 hükmünde ibra kararı hakkında davacıların, Bakanlığın ve spor federasyonunun dava hakkını kaldırmadığından ibra kararı alınırken olumlu oy veren pay sahibinin ve ibra kararını bilerek payı iktisap eden kişilerin de dava hakkının olduğu belirtilebilir. Bu durum da TTK'nın aksine bir işleyiş söz konusu olacaktır. Çünkü yukarıda belirttiğimiz üzere TTK hükümlerine göre ibra kararının alındığı genel kurul toplantısında ibraya olumlu oy verenler ile ibra kararı bilinerek payı iktisap edenlerin dava hakkı bulunmamaktadır. Ancak SKSFK m. 22/3 hükmünde bulunan "davacı" kavramı dolayısıyla bu kişilerin dava haklarının ortadan kalkmadığı savunulabilir. Bu noktada da şirketin ve pay sahiplerinin dava açma hakları ortadan kalkmadığından spor anonim

[530] TTK m.408/2-b hükmünde ibraya ilişkin karar almaya yetkili organın genel kurul olduğu düzenlenmiştir. Ayrıca bu görev ve yetkinin devredilemez olduğu da belirtilmiştir.
[531] Yapılan oylama sonucunda Yönetim Kurulu Başkanı Yıldırım Ali Koç, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Nevres Erol Bilecik, Yönetim Kurulu Üyeleri Fethi Pekin, Mehmet Salih Dereli, Agah Ruşen Çetin, Simla Türker Bayazıt, Acar Sertaç Komsuoğlu, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyeleri Özgür Burak Akkol, Ahmet Ceyhan Hancıoğlu, Hüseyin Çağatay Özdoğru'nun görev yaptıkları dönem itibariyle Şirketin 01.06.2022 – 31.05.2023 özel hesap dönemini kapsayan 2022 yılı faaliyetlerinden dolayı ibra edilmelerine 72.759 adet olumsuz oya karşın 66.391.708 adet olumlu oy ile mevcudun OYÇOKLUĞUYLA karar verildi. https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/1206093 (E.T.: 17/03/2024).
[532] https://images.bjk.com.tr/media/uploads/Toplanti_Tutanagi_11_10_2023.pdf (E.T.: 18/03/2024).

şirketleri açısından ibra kararının menfi borç ikrarı niteliğinde olduğunu söylemek mümkün olmayacaktır[533]. Nitekim Aslan açık bir şekilde görüşünü belirterek ibranın yalnızca güven beyanı olarak, yani menfi borç ikrarı niteliği olmaksızın, nitelendirilmesinin mümkün olmadığını, kanun hükmünün ifadesinden bu sonucun çıkarılabilmesinin mümkün olmadığını ve dolayısıyla da TTK ve SKSFK hükümlerindeki ibranın aynı anlamı taşıdığını, SKSFK ile bir değişikliğe gidilmediğini belirtmiştir[534].

İbra konusunda *Doğan* ve *Güner'in* görüşüne göre m. 22'de ne dava hakkı üzerindeki etki ne de fer'i müdahil olma konusunda etki söz konusudur. Sadece bir güven beyanı niteliğinde olan bu düzenleme ile TTK hükmündeki ibradan hiçbir değişikliğe gidilmediğinden ibra kararı ve bu kararın sorumluluk açısından sonuçları için TTK 558 vd. hükümleri uygulanacaktır[535]. Kanımızca da Aslan, Doğan ve Güner'in görüşüne katılmak mümkündür.

SKSFK m. 22/3 hükmünde Bakanlığın ve spor federasyonlarının SKSFK m. 20 kapsamında açılacak davalara fer'i müdahil olma hakkı düzenlenmiş olduğu fıkra *Veziroğlu* tarafından oldukça yadırgatıcı bulunmuştur. Şöyle ki SKSFK m. 22 hükmünde bir dava hakkı düzenlenmemesine karşın üçüncü fıkrada "dava hakkını ortadan kaldırmaz" ibaresinin bulunması sanki kanun maddesinde bir dava hakkı düzenlenmiş izlenimi yaratmaktadır. Bu sebeple Bakanlığa ve spor federasyonlarına dava ve fer'i müdahil olma hakkı verildiği izlenimi yaratan bu madde ile aslında ne dava ne de fer'i müdahil olma hakkı tanınmaktadır. Sonuç olarak da TTK hükümlerinde ibranın şartları, kapsamı ve etkileri düzenlenmiş olduğundan bu hükümlerden ayrıca bir düzenlemeye gidilmesine gerek yoktur[536].

3.10 Yönetim Kurulu Üyelerine Karşı Açılabilecek Olan Sorumluluk Davasında Zamanaşımı

SKSFK hükümlerinde yönetim kurulu üyelerinin mevzuata aykırı davranışları dolayısıyla sorumluluklarına yönelik dava açma süresi ayrıca düzenlenmemiştir. Nitekim SKSFK m. 20/13 hükmünde sorumluluğa ilişkin düzenlemeler olsa da dava zamanaşımı süresi

[533] Aslan, **a.g.e.,** s.216.
[534] Aslan, **a.g.e.,** s. 194-195.
[535] Doğan, ve Güner, **a.g.m.,** s. 351.
[536] Veziroğlu, **a.g.m.,** s.66-67.

hükümde yer almamaktadır. Bu sebeple de SKSFK m. 25 hükmü uyarınca, SKSFK'da hüküm bulunmayan hallerde spor anonim şirketleri açısından TTK hükümleri uygulama alanı bulacaktır. Bu nedenle TTK hükmü kapsamında sorumluluk davası zamanaşımı işbu bölümde açıklanmıştır[537].

Zamanaşımı süresinin belirlenmesindeki temel amaç hem zarar göre dava açmak için yeterli süre vermek hem de yönetim kurulu üyesinin özgürce hareket edebilmesi ve üzerindeki baskıyı azaltması için sınırsız süreli sorumluluğu ortadan kaldırmaktır[538].

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun kararında zamanaşımının tanımına yer vererek, bir hakkın belirli bir süre içerisinde kullanılmaması halinde o hakkın istenilebilirliğinin ya da bir diğer ifadeyle dava edilebilirliğinin ortadan kalkması olarak tanımlanmıştır. Dikkat çekmek gerekir ki zamanaşımı süresinin dolması ile yalnızca dava edilebilirlik ortadan kalkmakta hakkın kendisi son bulmamaktadır. Bu açıdan bakıldığında zamanaşımı def'i hakkı yani bir kaçınma hakkı tanımaktadır. Zamanaşımı süresinin dolmuş olmasına rağmen dava ikame edilmişse davalı taraf zamanaşımı def'ini ileri sürmeli, aksi halde mahkemece re'sen nazara alınmayacaktır[539]. Nitekim doktrindeki görüşe göre de zamanaşımının bir def'i olarak ileri sürülmesi gerektiği, hakimin zamanaşımını kendiliğinden dikkate almayacağını belirtmiştir[540].

Dava zamanaşımının incelenmesi ile ilgili esaslar İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 43. Hukuk Dairesinin[541] vermiş olduğu kararda bulunmaktadır. Belirtilen kararda davacı taraf

---

[537] Zamanaşımı konusunda ayrıntılı bilgi için bkz. **Çamoğlu,** E. (2012). Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeleri Aleyhine Açılacak Sorumluluk Davalarında Zamanaşımı. Yaklaşım Dergisi.

[538] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 450.

[539] Yargıtay HGK, 17/10/2019, E. 2019/327 ve K. 2019/1072. www.lexpera.com (E.T.: 25/04/2023). "Zamanaşımı, alacak hakkının belli bir süre kullanılmaması yüzünden dava edilebilme niteliğinden yoksun kalınması anlamına gelmektedir. Başka bir deyişle zamanaşımı bir borcu doğuran, değiştiren, ortadan kaldıran bir olgu olmayıp, doğmuş ve var olan bir hakkın istenmesini ortadan kaldıran bir savunma aracıdır. Bu nedenle zamanaşımı süresinin geçmiş bulunması, alacağı kendiliğinden sona erdirmemekte, sadece borçluya bir def'i hakkı vermektedir. Borçlunun zamanaşımı def'ini öne sürmesi durumunda borç sona ermeyip eksik borç hâline dönüşmektedir. Zamanaşımı def'inin ileri sürülmesi, zamanaşımına uğramış borcun borçlusuna, borcu ifadan kaçınma hakkı tanımaktadır. Zamanaşımının temel amacı ve işlevi, sorumluluğun zamanla sınırlandırılması, belirsiz süre boyunca sorumlu kişinin tazminat baskısı altında tutulmamasıdır. Bu sebeple sorumluluk hâllerinde objektif bir zaman noktası başlangıç alınmış ve sorumlu kişiye karşı tazminat taleplerinin belirtilen azami süre içinde ileri sürülebilmesine izin verilmiştir.".

[540] Pulaşlı, **a.g.e,.** s. 760.

[541] İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 43. HD, 13/02/2024, E. 2024/1 ve K. 2024/192. www.lexpera.com (E.T.: 16/08/2024).

davalı yönetim kurulu başkanının görevini kötüye kullandığını, büyük maddi zararlara sebebiyet verdiğini ve özen ve sadakat yükümlülüğüne aykırı davrandığını belirterek zararların tazmini için sorumluluk davası ikame etmiştir. İlk derece mahkemesi zararın öğrenildiği tarihi finansal tabloların ait olduğu dönemlerin son günü olarak tespit ederek 31/05/2018, 31/05/2019 ve 31/05/2020 tarihlerine dikkat çekmiştir. Davanın ikame edildiği tarihin ise 06/07/2022 olduğu göz önünde bulundurularak iki yıllık zamanaşımının dolması sebebiyle davanın reddine karar vermiştir. İstinaf mercii ise gerekçeli kararında açıkladığı üzere zararın ve sorumlunun öğrenilmesi hususunda bilirkişi tarafından inceleme yapılması gerektiği, davalının ibra edilip edilmediğine ilişkin inceleme yapılması gerektiği ve somut olayda ceza zamanaşımının uygulanabilmesinin mümkün olup olmadığının incelenmesi gerektiğini belirterek ilk derece mahkemesinin kararını eksik inceleme nedeniyle usulden bozmuştur.

Sorumluluk davası açısından zamanaşımının değerlendirilmesi halinde ise TTK m. 560 hükmü gündeme gelmektedir. Kanun koyucu TBK ile zamanaşımı süresini belirleyebilecekken bu konuyu özellikle TTK hükmü ile düzenlemeyi tercih etmiştir[542]. Bu hükümde iki yıllık, beş yıllık ve Türk Ceza Kanunu'na göre zamanaşımı söz konusudur[543]. Zamanaşımı süresinin dolması sorumluluğu sona erdiren bir hal olduğundan önem arz eden bir konudur[544]. Bu sürelerin başlangıç tarihleri birbirlerinden farklı olup aşağıdaki başlıklarda ayrıntıları ile incelenmiştir.

3.10.1 İki yıllık zamanaşımı

TTK m.560 hükmünde zararın ve sorumlunun öğrenilmesi tarihinden itibaren iki yıl içerisinde sorumluluk davası zamanaşımına uğrayacağı belirtilmiştir[545]. Kanun hükmünde zararın öğrenilmesi ve sorumlunun öğrenilmesi birlikte aranmış olduğundan yalnızca zararın veya yalnızca sorumlunun öğrenilmesi halinde iki yıllık zamanaşımı süresinin başlamayacağı belirtilebilir[546].

[542] Çamoğlu, **a.g.e.,** 224. Palta, **a.g.e.,** s. 410- 413.
[543] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, (1975). **a.g.e.,** s. 306.
[544] Pulaşlı, **a.g.e.,** s. 760.
[545] Altaş, S. (2023). Türk Ticaret Kanunu'na Göre Anonim Şirketler Açıklamalı, İçtihatlı, Örnekli. Seçkin. s. 922. Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, (1975). **a.g.e.,** s. 306.
[546] Çebi., **a.g.e.,** s. 228.

Zararın öğrenilmesinden kasıt Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun kararında zararın öğrenilmesi için zararın kapsamının, unsurlarının, zararın sona erip ermediğinin ve zarar verici fiilin devam edip etmediğinin tespit edilmesi gerekmektedir. Pek tabi iki yıllık zamanaşımı süresinin başlaması için sorumlunun da öğrenilmesi gerekmektedir. Ancak burada tüm sorumluların öğrenilmesine gerek olmayıp, sorumluluğu öğrenilen yönetim kurulu üyesi açısından zamanaşımı süresi işlemeye başlayacaktır[547].

Nitekim doktrinde de sorumlu kişinin tahmin edilmesi ya da henüz somutlaşmamış durumlarda zamanaşımı süresinin başlamayacağı belirtilmiştir. İhlal hareketleri birden fazla şekilde ve art arda olacak nitelikte ise son yapılan ihlal hareketi ile zamanaşımı süresi başlayacaktır. Ancak bu ihlal hareketlerinin aynı zarara sebebiyet vermesi gerekmektedir aksi halde yani ayrı zararlara sebep olma halinde her bir ihlal eyleminden sonra zamanaşımı ayrıca değerlendirilecektir[548].

Zarara sebebiyet verenlerin birden fazla kişi olması halinde her bir sorumlu yönünden zamanaşımı süresinin ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği teorik olarak düşünülse de müteselsil sorumluluk gereği zararı meydana getiren son kişinin fiili ile zamanaşımı süresi değerlendirilmesi daha pratik olacaktır[549]. Ayrıca belirtmek gerekir ki birden fazla sorumlunun olduğu durumlarda sorumluların tamamının öğrenilmesine gerek bulunmamaktadır[550]. Burada kişilerin verdikleri zararların bütünlüğüne bakılması gerekmektedir. Eğer ki eylem ve zarar bir bütün oluşturuyorsa son kişinin yaptığı eylem ile zamanaşımı başlayacak olup, zarar ve eylem bir bütün oluşturmuyorsa her biri ayrı ayrı değerlendirilecektir[551].

Alacaklıların veya pay sahiplerinin sorumluluk davası ikame etmesi halinde doğrudan zarar açısından yukarıda yapılan açıklamalardan bir farklılık teşkil etmemekle dolaylı zarar açısından yani şirketin zarara uğraması nedeniyle alacaklının veya pay sahibinin zarara uğraması halinde, alacaklı veya pay sahibi şirketin zarara uğradığını ve sorumlunun tazmin yükümlülüğünün doğduğunu öğrendiği anda zamanaşımı süresi

[547] Yargıtay HGK, 17/10/2019, E. 2019/327 ve K. 2019/1072. www.lexpera.com (E.T.: 25/04/2023).
[548] Çamoğlu, **a.g.e.** s. 227. Özekes, Seven, ve Meriç, **a.g.e.,** s.74.
[549] Özekes, Seven, ve Meriç, **a.g.e.,** s.76.
[550] Kırkan, **a.g.e.,** s. 120.
[551] Çamoğlu., **a.g.e.,** s. 227. Özekes, Seven, ve Meriç, **a.g.e.,** s.76.

başlayacaktır[552]. Dolayısıyla zararların tazmin edilmesi istenirken tazminat şirkete ödenecek olup, alacaklıya veya pay sahibine ödenmeyecektir çünkü burada doğrudan bir zarar olmayıp şirketin zarara uğraması dolayısıyla alacaklının ve pay sahibinin zarara uğraması söz konusudur[553]. Bu noktada belirtmek gerekir ki alacaklı veya pay sahibi dolaylı zararının tazmin edilmesini ancak şirketin iflas etmiş olması halinde ve iflas idaresinin sorumluluk davası açmaması halinde mümkün olabilecektir. Bu sebeple de alacaklıların veya pay sahiplerinin dolaylı zararları için açılacak sorumluluk davasında iki yıllık zamanaşımı süresi iflas idaresinin sorumluluk davasını açmayacağının anlaşıldığı ve zarar ile sorumlunun öğrenildiği tarihten itibaren başlayacaktır[554].

3.10.2 Beş yıllık zamanaşımı

İki yıllık zamanaşımı süresinden farklı olarak kanunda beş yıllık uzun zamanaşımı süresi de öngörülmüştür. Beş yıllık zamanaşımı süresi zararı doğuran fiilin meydana geldiği tarihte başlayacaktır[555]. Yani kanun koyucu burada kişinin zararı ve sorumluyu öğrenme tarihini başlangıç almamış, tek şart olarak fiilin meydana gelmesidir. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi kararında beş yıllık zamanaşımında sürenin fiilin meydana geldiği tarihten itibaren başladığını, ilk derece mahkemesinin ise hatalı bir şekilde zararın öğrenildiği tarihten itibaren beş yıllık sürenin başlattığını belirtmiştir[556]. Belirtmek gerekir ki zarar verici eylemin yapılmasından itibaren dört yıl geçtikten sonra sorumlunun öğrenilmesi halinde iki yıllık süre uygulama alanı bulmayacak ve beş yıllık süre uyarınca bir yıl içerisinde yanı beşinci yılın sonuna kadar davanın ikame edilmesi gerekecektir[557].

Kanun koyucunun iki yıllık süre haricinde beş yıllık bir azami süre de öngörmüş olmasının sebebi yönetim kurulu üyelerini uzun yıllar sorumluluk tehdidi altında

---

[552] Özekes, Seven, ve Meriç, **a.g.e.,** s.75.
[553] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s.442-443.
[554] Özekes, Seven, ve Meriç, **a.g.e.,** s.75.
[555] Kırkan, **a.g.e.,** s. 121. Poroy, Tekinalp ve Çamoğlu, (1975). **a.g.e.,** s. 307.
[556] Yargıtay 11. H.D. 08.12.2016 tarih, E.2015/15493 ve 2016/9413. www.lexpera.com (E.T.: 25/04/2023). "TTK'nın 337. maddesine istinaden sorumlu tutulmak istenen davalılar açısından da zamanaşımının gerçekleştiği anlaşılmaktadır. Bu suretle; 5 yıllık zamanaşımı süresinin dolması sebebiyle davanın reddine karar verilmesi gerekirken, mahkemece davanın TTK'nın 309. maddesinde düzenlenen 5 yıllık zamanaşımı süresine tabi olduğu, bu sürenin zararın öğrenildiği tarihten itibaren başlaması gerektiği, davacı yan açısından zararın öğrenildiği tarih denetim kurulu raporunun düzenlendiği 31.10.2006 tarihi olduğundan bu tarihten dava tarihine kadar 5 yıllık zamanaşımı süresinin henüz geçmediği gerekçesiyle davalıların zamanaşımı itirazı yerinde görülmeyerek davanın esastan incelenmesine geçilerek yazılı şekilde hüküm tesisi doğru olmamış, kararın bu sebeplerle bozulması gerekmiştir."
[557] Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 229.

bırakmamaktadır. Bu sebeple öğrenme tarihleri bertaraf edilerek yalnızca fiilin gerçekleştiği tarihten itibaren beş yıllık süre öngörülmüştür[558].

Beş yıllık zamanaşımı ile ilgili şöyle bir sorun gündeme gelebilmektedir: Alacaklıların sorumluluk davası ikame edebilmeleri için şirketin iflasına karar verilmiş olması gerektiğinden ve yönetim kurulu üyesinin zarara sebebiyet veren fiilden itibaren beş yıl içesinde şirketin iflasına karar verilmemiş olması ihtimalinde alacaklının dava hakkının zamanaşımına uğrayıp uğramağı belirsizdir. Kanunun lafsına göre zamanaşımına uğrayacağı söylenebilecekse de kanun hükmü ile amaçlananın bu olmadığı açık bir şekilde ortadadır. Aksi halde hiçbir zaman uygulanamayacak bir dava hakkının alacaklılara verilmiş olduğu sonucuna varılır. Ayrıca TBK hükümlerindeki zamanaşımının durmasına ilişkin düzenlemeler dayanak gösterilerek iflasın bir ön şart olduğu ve bu ön şartın gerçekleşmeden dava edilebilirliğin mümkün olmadığı bunun da dava edilememe sonucunu doğurdu göz önünde bulundurulduğunda zamanaşımının durduğu ve iflas tarihi itibariyle zamanaşımı süresinin başladığının kabulü gerekmektedir[559].

3.10.3 TCK'ya göre zamanaşımı

Sorumluluğu gerektiren fiilin suç teşkil etmesi halinde eğer ki ceza kanunda daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörülmüşse[560] bu halde TCK hükmündeki zamanaşımı uygulanacaktır[561]. Özellikle belirtmek gerekir ki iki yıllık ve beş yıllık zamanaşımı süreleri dolmuş olsa bile ceza zamanaşımı süresi dolmamışsa yargılamada zamanaşımının dolduğuna ilişkin def'inin ileri sürülmesi etkili olmayacaktır[562].

Bu noktada cezayı gerektiren bir fiilin yönetim kurulu üyesi tarafından yapılmış olması yeterli olup, ayrıca bir soruşturma yapılması veya ceza davasının açılmış olması gerekmemektedir. Ancak *Çamoğlu*'na göre ceza zamanaşımı süresinden yararlanabilmek için ceza yargılamasındaki hükmün kesinleşmesi gerekmektedir. Eğer ki soruşturma ya da kovuşturma açılmamışsa hukuk hakimi ceza dosyasını bekletici mesele yapmalıdır.

---

[558] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 454.
[559] Poroy, Tekinalp, ve Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 453.
[560] Dava zamanaşımı süresi, ceza zamanaşımı süresine göre daha kısa belirlenmiştir. Çebi, **a.g.e.,** s.229..
[561] Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 230. Poroy, Tekinalp,ve Çamoğlu, (1975). **a.g.e.,** s. 307.
[562] Kırkan, **a.g.e.,** s. 121. Çamoğlu, **a.g.e.,** s. 230.

Nitekim Çamoğlu'nun görüşüne paralel bir şekilde Yargıtay 11. Hukuk Dairesi kararında uzamış zamanaşımının uygulanabilmesi için kamu davasının açılmasının yeterli olmadığını ve isnat edilen fiilin suç teşkil etmesi gerektiğini ifade etmiştir[563]. Bu karar tam olarak Çamoğlu'nun görüşü ile paralel olmasa da Çamoğlu belirtilen Yargıtay kararından bir adım daha ileri giderek cezanın kesinleşmesini aramıştır.

[563] Yargıtay 11. Hukuk Dairesi 07/03/2016 tarihli, E.2016/1960 ve K.2016/2498. www.lexpera.com . (E.T.: 30/03/2023).

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Ülkemizde sporda şirketleşme SKSFK ile başlamamış olup, SKSFK öncesinde spor kulüplerinin bazılarının şirketleştiğini hatta halka açıldıklarını ve bu işlemlerin de hukuka uygun olduğunu söylemek mümkündür. Ancak belirtmek gerekir ki SKSFK öncesinde yalnızca profesyonel spor dalları, yani yalnızca futbol spor dalı, şirketleşebilmiştir. Bu da şirketleşmenin avantajlarından yalnızca futbol spor dalının faydalanmasına sebep olmuş diğer spor dalları açısından hakkaniyetsiz neticeler doğurmuştur. Kanuni değişikliğe gidilmesindeki bir sebep olarak tüm spor dalları açısından şirketleşme fırsatı yaratılmak istenmesi gösterilebilir.

Spor kulüplerinin şirketleşmesi veya direkt olarak bir anonim şirket olarak kurulmanın önem arz ettiği herkesin malumudur. Bu noktada incelenmesi ve sorgulanması gereken pek çok husus bulunmaktadır. Örneğin: spor anonim şirketi nedir, nasıl tanımlanır, zorunlu organları nelerdir, yönetilirken uyulması gereken ilkeler nelerdir, nasıl bir hissedarlık yapısına sahiptir, birleşme ve devir işlemleri nasıl gerçekleştirilir, halka açılması mümkün müdür, nasıl sona erer gibi çok geniş kapsamlı bir sorgulamaya ve incelemeye ihtiyaç bulunmaktadır. Belirtildiği üzere spor anonim şirketi yönünden incelenmesi gereken pek çok konu bulunmaktadır.

Spor anonim şirketini kısaca TTK kapsamında kurulmuş, Gençlik ve Spor Bakanlığına tescili yapılmış ve iştigal alanı sportif faaliyetler olan anonim şirket olarak tanımlanabilir. Spor anonim şirketlerinin zorunlu organları SKSFK m. 17/1 uyarınca genel kurul ve yönetim kurulu olup denetim kurulu zorunlu organ olarak belirlenmemiştir. Spor anonim şirketleri bir spor kulübüne bağlı olarak kurulabileceği gibi bağımsız olarak da kurulması SKSFK hükümlerine göre mümkündür. Oysa ki SKSFK öncesinde spor anonim şirketinin kurulması, dernek olarak kurulan spor kulübünün bir anonim şirkete devredilmesi yolu ile mümkündü. SKSFK ile doğrudan spor anonim şirketinin kurulması ilk önce ticaret sicile tescil edilecek akabinde ise spor anonim şirketi siciline tescil işlemlerinin yapılmasına bağlı tutulmuştur.

Pek tabi spor anonim şirketleri işletilirken tabi olduğu temel mali ilkeler ile bütçe ve harcama ilkeleri bulunmaktadır. Bu ilkeler çerçevesinde işletilen ve yönetilen spor anonim şirketleri kuruluştaki amaçlarına ulaşmada hukuka uygun yol izlemelerini ve şirketin menfaatini gözetmelerini sağlamakla uzun vadeli ve sağlıksız borçlanmanın önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

Spor anonim şirketlerinde hissedarlık yapısına ilişkin düzenleme SKSFK m. 15 hükmünde düzenlenmiş olup kanımızca bu hükümdeki en önemli düzenleme ikinci fıkradır. Bu fıkrada imtiyaza ilişkin düzenleme yapılmış ve spor kulübünün hakimiyetinin olduğu bir spor anonim şirketinde diğer pay sahiplerine imtiyaz verilemeyeceği belirtilmiştir. Buna ek olarak hükmün son fıkrasında bir önemli düzenlemeye daha yer verilerek aynı ligde yer almamak koşuluyla birden fazla spor kulübünde veya spor anonim şirketinde hakimiyet kurulabilmesinin mümkün olduğu belirtilmiştir. Bu düzenlemenin alt liglerde yer alan takımlar için faydalı olabileceği belirtilmişse de kanımızca uygulamada karmaşaya neden olabilecek bir düzenlemedir.

Spor anonim şirketlerinin birleşmesi ve devri de pek tabii mümkündür. Ancak bu konuda SKSFK hükümleri incelendiğinde yalnızca spor kulüplerinin birleşmesi ve devri düzenlenmiş olup spor anonim şirketleri yönünden TTK hükümleri uygulama alanı bulacaktır.

Spor anonim şirketinin sona ermesi ve spor anonim şirketi vasfının kaybedilmesi birbirinden farklı hukuki statülerdir. Vasfın kaybedilmesi ile anonim şirket tamamıyla sona ermeyecek yalnızca sportif alanda faaliyet yürütemeyecektir. Bu iki hukuki statünün sonuçları birbirinden farklı olduğundan spor anonim şirketinin sona ermesi halleri ile vasfının sona ermesi halleri de farklıdır. Sona erme için TTK hükümlerinden faydalanılmakta iken vasfın sona ermesi hali için SKSFK hükmünden faydalanılmaktadır.

Spor anonim şirketlerinin maddi gelir elde etmek ve daha kurumsal bir yapıya ulaşmak adına halka arz yolunu tercih ettikleri görülmektedir. Bu noktada şirketlerin halka arzıyla elde ettikleri bir avantajları olmakla dezavantajları da bulunmaktadır. Kamuyu aydınlatma yükümü, kurumsal ilkelere uyma ve SPK'nın denetimine tabi olma spor

anonim şirketine ek yükümlülük olduğundan kısa vadede bir dezavantaj olarak değerlendirmek mümkündür. Buna karşılık belirli alanlarda Kurumlar Vergisinden muaf tutulması ve şirkete fon sağlaması da halka açılmanın avantajlı yönüdür.

Spor anonim şirketlerinde yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğu günümüzde oldukça önem teşkil etmekle bu konuyu irdelemeden önce yönetim kurulunun nasıl oluşturulduğu, üyelerin niteliklerinin neler olduğu, görev ve yetkilerinin kapsamının neler olduğu ve üyeliğin sona ermesi konularının açıklanması faydalı olacaktır. Bu kapsamda yönetim kurulu oluşturulması, görev ve yetkileri ile sona erme halleri genel hatlarıyla TTK düzenlemesi aynı olmakla yönetim kurulunda aranan nitelikler açısından SKSFK ile farklı nitelikler eklenmiştir. Kanımızca bu nitelikler yerinde olup kamunun gözleri önünde olan spor anonim şirketlerinin ve bunların yöneticilerinin nitelikli kişiler olması gerekmektedir.

Spor anonim şirketinde yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumluluğu incelendiğinde ise öncelikli olarak sorumluluğun ele alınış tarzı irdelenmiş ve ayrı ayrı kusur, zarar, illiyet bağı, müteselsil sorumlu olma, kusursuz sorumlu olma ve özen sorumluluğu açıklanmıştır. Bu açıklamalar yapılırken yalnızca SKSFK hükümleri değil aynı zamanda TTK m. 553'te düzenlenen sorumluluk hükmü ile birlikte inceleme yapılmıştır.

SKSFK m. 20/13 ilk cümlesine göre kusur sorumluluğu söz konusuyken ikinci cümlesine göre kusursuz sorumluluk hali söz konusudur. Yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna gidebilmek için pek tabii zararın ve bu zarar ile davranış arasında da illiyet bağının da bulunması gerekmektedir. Yönetim kurulu üyelerinin birden fazla kişi olması halinde müteselsil sorumluluktan bahsedilecek olup TTK düzenlemelerindeki gibi farklılaştırılmış teselsül ilkesinin mi uygulanacağı yoksa mutlak teselsül ilkesinin mi uygulanacağı tartışmalı bir konu teşkil etmektedir.

SKSFK 20/13 hükmündeki sorumluluk halinin TTK m. 553 ile birlikte değerlendirilmesinin akabinde TTK hükümlerindeki özel sorumluluk halleri de çalışmamız kapsamında tutulmuştur. TTK hükümlerine göre özel sorumluluk halleri; belgelerin ve beyanların kanuna aykırı olması, sermaye hakkında yanlış beyanlar ve

ödeme yetersizliğinin bilinmesi, değer biçilmesinde yolsuzluk ve son olarak da halktan para toplamak olarak düzenlenmiştir. Bu özel sorumluluk hallerinin spor anonim şirketler açısından da uygulama alanı bulabileceği belirtilmiştir.

Ayrıca yönetim kurulu üyelerinin ibra edilmesi hali de incelenerek Doktrindeki ibra konusuna getirilen eleştirilere yer verilmiştir. Özellikle ibra kararına karşı dava açma hakkı yönünden eleştirilmiş olup, ayrıca bir düzenlemeye gidilmeksizin TTK hükümlerinin uygulanması gerektiğine dikkat çekilmiştir.

Yönetim kurulu üyelerinin hukuki sorumlulukları kapsamında TTK hükümleri uyarınca ikame edilecek sorumluluk davasında zamanaşımı da açıklanarak yönetim kurulu üyelerinin sorumluluklarındaki çerçeve çizilmiştir.

KAYNAKÇA

Altaş, S. (2010). Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumlulukları. *Terazi Hukuk Dergisi*. S:47.

Altay, S. A. (2022). *Spor Anonim Ortaklıklarına İlişkin İlk Düşünceler. Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* İstanbul: Legal Hukuk Kitapları Serisi.

Akbulak, Y. (2020). Anonim Şirketler Yönünden İmtiyazlı Paylar. *Mali Hukuk Dergisi*. C.16. S. 190. s. 2832.

Akbulak, Y. (2015). Anonim Şirketlerde İmtiyazlı Paylar. *Banka ve Finans Hukuku Dergisi*. C.4. S. 15. s. 65.

Akdağ Güney, N. (2014). Anonim Şirketlerde Eşitlik İlkesi. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* C.18 S. 3-4. s. 117.

Akdağ Güney, N. (2012). *Anonim Şirket Yönetim Kurulu.* İstanbul: Vedat Kitapçılık.

Akdağ Güney, N. (2016). *Anonim Şirket Yönetim Kurulu*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.

Akdağ Güney, N. (2010). *Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu.* İstanbul: Vedat Kitapçılık.

Akdiş, M. (1989). Türkiye'de Sermaye Piyasası. *Maliye Dergisi*. S. 94.

Akipek, J., ve Akıntürk, T. (2007). *Türk Medeni Hukuku Başlangıç Hükümleri Kişiler Hukuku*. İstanbul: Beta Yayımevi. C:1.

Aküzüm, U., ve Akbıyık, D. (2021). *Spor Kulübü Yöneticilerinin Mali Sorumluluğu: Kulüpler Yasası Tartışmaları.* Ankara: Türkiye Barolar Birliği Spor Hukuku Kurulu Av. Türker Arslan Armağanı.

Aksoy, M. A. (2013). Türk Kurumsal Yönetim Düzenlemeleri Kapsamında Anonim Şirket Yönetim Kurulu. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* C:17. S:1-2

Aktaş, B. (2019). *İmtiyazlı Pay Sahipleri Özel Kurulu.* İstanbul: Onikilevha.

Arslan, L., ve Dilek, İ. (2021). Türkiye ve İtalya Spor Kulüplerinin Örgütsel Yapılarının Kıyaslamalı Analizi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi.* C:6. S:4.

Aslan, M. (2022). *Spor Anonim Şirketleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Atakan, M. C. (2021). *Şirketler Topluluğunda Hakimiyet.* İstanbul: Aristo.

Aydın, A. D., Turgut, M., ve Bayırlı, R. (2007). Spor Kulüplerinin Halka Açılmasının Türkiye'de uygulanan Modeller Açısından İncelenmesi. *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi.*

Aydın, Z. (2022). *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı Hakkında Farklı Bir Bakış.* Ankara: Türkiye Barolar Birliği Spor Hukuku Kurulu Av. Dr. Haluk Burcuoğlu Armağanı.

Aykul, Ö. (2023). *Dernekler Hukuku.* Ankara: Seçkin Yayınevi.

Aytaç., Z. (1982). *Anonim Ortaklıklarda İbra.* Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.

Bahtiyar, M. (2018). Anonim Ortaklıkta İbraya İlişkin Bazı Sorunlar. *Kadir Has Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* S.1. C.6.

Bahtiyar, M. (2016). *Ortaklıklar Hukuku.* İstanbul: Beta Yayımevi.

Bahtiyar, M. (2020). *Ortaklıklar Hukuku.* İstanbul: Beta Yayımevi.

Bahtiyar, M. (2022). *Ortaklıklar Hukuku.* İstanbul: Beta Yayımevi.

Bakan, M. (2018). *Anonim Şirketlerin Sona Ermesi ve Sona Ermeye Bağlanan Hukuki Sonuçlar.* (Yayın no:524009). [Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi]https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=QAf8Bds-kAjOpx8Nqdd8NA&no=qpeLG9GTPWEulG67YlxhZg

Başar, Ü. (2020). *Eleştirel Bir Yaklaşım ile Yeniden İnşa Edilen Türk Spor Sisteminin*

İşleyişi, Yapısal Analizi ve Çözüm Önerileri. [Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi]. 15.01.2024 tarihinde https://avesis.gazi.edu.tr/yonetilen-tez/cfc195bf-d372-467b-adb3-31bc23551f82/ adresinden alındı.

Beder, A. (2021). *Anonim Şirketlerde Elektronik Yönetim Kurulu.* Ankara: Yetkin Yayınları.

Baur, D., ve Mckeating, C. (2009). The Benefits of Financial Markets: A Case of European Football", *DCU Business School Research Paper Series.*

Biçer, L. (2019). *Anonim Ortaklıkta Oy Hakkında İmtiyaz ve Sınırları.* Ankara: Yetkin Yayınları.

Bozkurt, T. (2023). *Şirketler Hukuku.* Ankara: Yetkin.

Büyükhatipoğlu, M. C. (2022). *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı ile Düzenlenen Spor Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunun Değerlendirilmesi.* Ankara: Türkiye Barolar Birliği Spor Hukuku Kurulu Av. Dr. Haluk Burcuoğlu Armağanı.

Cankat, R. (2021). *Anonim Ortaklıklar Hukukunda İlişkili Taraf İşlemleri.* (Yayın no: 701178) [Sosyal Bilimler Enstitüsü. Doktora Tezi. Galatasaray Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Coşgun, Ö. K. (2015). *Anonim Şirketin Tasfiyesi.* Ankara: Adalet Yayınevi.

Çağıran, S. (2006). *Derneklerin Hak ve Fiil Ehliyeti.* Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Yayın no: 198524) [Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Çağlar, H. ve Özdamar, M. (2006). Ticaret Unvanının Korunması. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. C. 14. S.2.

Çağlayan, R. (2007). *Spor Hukuku Temel Metinleri.* Ankara: Asil Yayın.

Çamoğlu, E. (1972). *Anonim Ortaklık Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu.*

Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.

Çamoğlu, E. (2012). Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyeleri Aleyhine Açılacak Sorumluluk Davalarında Zamanaşımı. *Yaklaşım Dergisi.*

Çebi, H. (2020). *Şirketler Hukuku.* Ankara: Seçkin.

Çekin, M. (2011). Avrupa Birliği Sermaye Piyasası Hukukunda Şeffaflık İlkesi ve Kamunun Aydınlatılması. *Legal Hukuk Dergisi.*

Çelik, A. (2007). *Anonim Ortaklıklarda Yönetim Kurulu Üyelerinin İbrası.* Ankara: Adalet Yayınevi.

Çetiner, S., ve Bozkurt Yüksel, A. E. (2023). *Ticari İşletme ve Şirketler Hukuku.* Ankara: Seçkin Yayınevi.

Çimen, Z., ve Ekenci, G. (2003). Spor Kulüplerinin Kuruluş Amaçlarını Gerçekleştirme Düzeyleri: Kamu, Mahalli ve Diğer Spor Kulüplerinin Karşılaştırılması. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.* C:4. S:8.

Çoban, B., Devecioğlu, S., Karakaya, Y. E., ve Karataş, Ö. (2012). Türkiye'de Spor Kulüplerinin Şirketleşmeye Yönelimlerinin Değerlendirilmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.*

Çolakoğlu, T., Özbey, Ö., ve Doğan, D. (2022). 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanununun Kamu Politikası Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Avrasya Spor Bilimleri ve Eğitim Dergisi.* C:4. S:1. http://www.dergipark.org.tr/ejsse (Erişim Tarihi: 10/01/2023).

Delice, E. (2023). Kurumsal Yönetim İlkelerinin Hukuki Açıdan Değerlendirilmesi. *Uluslararası İktisadi ve İdari Çalışmalar Dergisi.* C:1. S.1.

Demir, U. A. (2022). *Kulüpler Açısından 7405 Sayılı Yasa'nın Değerlendirilmesi. Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* İstanbul: Legal Hukuk Kitapları Serisi.

Develioğlu, M. (2022). *7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor federasyonları Kanunu Çerçevesinde Spor Kulüplerinin Hukuki Yapısı ve Menajerlik Sözleşmeleri. Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* İstanbul: Legal Hukuk Kitapları Serisi.

Dinç, S. (2021) *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluğu.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Doğan, B. F., ve Güner, T. (2023). Spor Anonim Şirketi Tüzel Kişiliği ve Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Sorumluluğu. *Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* C.:8. S.:2.

Dorukkaya, Ş. (1999). Futbol Kulüpleri ve Vergi. *Vergi Dünyası*. S. 211.

Dorukkaya, Ş., Kıratlı, A., ve Ebiçlioğlu, F. K. (1998). *Türkiye'de Futbol Kulüplerinin Şirketleşmesi, Halka Açılması, Finansmanı ve Vergileme*. İstanbul: Dünya Yayıncılık.

Dural, M., ve Öğüz, T. (2016). *Türk Özel Hukuku Kişiler Hukuku.* İstanbul: Filiz Kitapevi. C: 2.

Ege, Ö. (2022). *Türk Medeni Hukuku'na Göre Spor Kulüpleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Ekenci, G. ve İmamoğlu, A. F. (1998). *Spor İşletmeciliği.* Ankara: Seçkin Yayıncılık

Erdem, N. (2012). *Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi 6102 Sayılı Yeni TTK Hükümlerine Göre*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.

Erdem, N. (2009). *Türk ve İsviçre Hukuklarında Eşit İşlem İlkesi, İsviçre Borçlar Kanunun İktisabının 80. Yılında İsviçre Borçlar Hukukunun Türk Ticaret Hukukuna Etkileri*. Ankara: Yetkin Yayıncılık

Erdoğan., Ş. (2009). *Kurumsal Yönetim İlkeleri Işığında Şeffaflık ve Türkiye Uygulamaları.* (Yayın no yok) [Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi]. 15. 02. 2024 tarihinde

https://www.acikerisim.aku.edu.tr/xmlui/handle/11630/2698 adresinden alındı.

Eren, M. S., ve Çukacı, Y. C. (2019). Türkiye'deki Futbol Kulüplerinin Halka Arzında Değerleme Süreçleri: Beşiktaş, Galatasaray ve Fenerbahçe Örneği. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi.*

Ergün, M. (2021). *Anonim Şirketler Hukuku.* Ankara: Yetkin Yayınları.

Eriş, G. (2017). *Ticari İşletme ve Şirketler.* Ankara: Seçkin Yayınları.

Ertaş, E., ve Petek, H. (2017). *Spor Hukuku.* Ankara: Yetkin Yayınları.

Erturan Öğüt, E., ve İmamoğlu, A. F. (2011). Almanya ve Türkiye'deki Spor Kulüplerinin Karşılaştırmalı Analizi- Türkiye'deki Spor Kulüplerinin Yapı ve İşleyişine Yeni Bir Yaklaşım. *Spor Bilimleri Dergisi,* C:2. S:22.

Erturan, E. E., İmamoğlu, A. F., ve Karaoğlu, E. (2007). Türkiye'de Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.*C:3. S:12.

Falcıoğlu, M. Ö. (2016). *Anonim Şirketlerde Elektronik Genel Kurul.* Ankara: Yetkin Yayınları.

Fetehna Fırat, B., ve Tanrıverdi, Y. (2022). Türkiye'de Spor Yasaları ve Spor Kulüplerinin Yasal Süreci (1896 -2022). *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi,* C:4. S:20.

Genç, D. A. (1999). *Futbol Kulüplerinin Stratejik Yönetimi Beşiktaş Örneği.* Ankara: Bağırgan Yayımevi.

Genç, D. A. (1998). *Spor Hukuku.* İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Gök, Y., ve Sunay, H. (2010). Türkiye ve Fransa'da Uygulanan Spor Yönetiminin Kamu Yönetimi Açısından Karşılaştırılması. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.* C:1. S:8.

Gökalp, N. K. (2022). *Sermaye Piyasalarında Halka Arz.* İstanbul: Beta Basım Yayın.

Gökdemir Tamer, T. (2022). *Anonim Şirketlerde Pay Sahibinin Oy Hakkının Kapsamı ve Etkisi.* İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.

Göktürk, K. (2013). Türk Ticaret Kanunu'na Göre Ticaret Şirketlerinin Birleşme Süreci ve Bazı Sorunlar. *Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* C:17.

Gündüz, N. (2023). *Tüm Yönleriyle Sermaye Şirketlerinde Birleşme, Bölünme ve Tür Değiştirme*. Ankara: Seçkin Yayınları.

Güngör, A. (2014). Avrupa Futbol Pazarının Ekonomik Boyutu ve Avrupa Futbol Kulüplerinde Finansal Performans Analizi. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* C: 1. S:2.

Hacıköylü, C.. (2001). *Türkiye'de Profesyonel Spor Kulüplerinin ve Sporcuların Vergilendirilmesi.* (Yayın no: 101662) [Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi). https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=ys-chApT8-5cfzmKfF9aNg&no=1dhGEfZIqImr2HHG1L-G_w

Hazıroğlu, E. C. (2018). *Türk Ticaret Kanunu Açısından Anonim Ortaklıklarda Kurucu Menfaatleri.* Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü Yayınları.

Helvacı, M. (2001). *Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyesinin Hukuki Sorumluluğu.* İstanbul: Beta Basım.

İmamoğlu, A. F., Karaoğlu, E., ve Erturan, E. E. (2007). Türkiye'de Spor Kulüplerinin Yapısal Nitelikleri ve Temel Problemleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi.*

İmregün, O. (1989). *Anonim Ortaklıklar.* İstanbul: Yasa Yayınları

Kalafatoğlu, M. P. (2022). *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Değerlendirilmesi: Spor Kulüplerinin Kanuna Bakışı. Spor Hukuku Enstitüsü Derneği Yayını.* İstanbul: Legal Yayıncılık.

Kandemir, H. K. (2021). Sürdürülebilir Şirketler ve Hukuki Çerçevesi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* C.20. S.41.

Karataş Durmuş, N. (2016). Spor Kulüplerinin Vergilendirilmesi. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi.* C:7. S: 27.

Kayış, F. (2019). *Ticari İşletmede Şube Kavramı ve Şube Olmaya Bağlanan Hüküm ve Sonuçlar*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.

Kervankıran, E. (2015). *Anonim Şirketlerin Tasfiyesi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Kırca, İ., Şehirali Çelik, F. H., ve Manavgat, Ç. (2013). *Anonim Şirketler Hukuku Cilt 1.* Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.

Kırkan, M. (2013). *Anonim Şirketlerde Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğu.* (Yayın no: 331961). [Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=kSTRP-OPD2HKoLpneEW9zw&no=FJk8XXHjZ4zxQJM8aRvSqg

Kocaer, Ş. (2018). *Şirket Yeniden Yapılandırmaları*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Kocaoğlu, N. K. (2011). *Futbol Şirketlerinin Halka Açılması.* Ankara Barosu Dergisi.

Küçükgüngör, E., ve Akgül, B. (2013). *Futbol Kulüplerinin Halka Açılması*. Ankara: Ankara Barosu Spor Hukuku Kurulu. Av. Ömer Remzi Arıkan Armağanı.

Malatyalıoğlu, E. S. (2024). *6120 Sayılı Kanun Çerçevesinde Anonim Şirketlerin Tasfiyesi.* Ankara: Adalet Yayınevi.

Memiş, T., ve Turan, G. (2022). *Sermaye Piyasası Hukuku.* Ankara: Seçkin Yayınları.

Nomer, H. N. (2008). *Kişi Birliklerinde Genel Kurul Kararlarının Geçersizliğine İlişkin Temel Esaslar*. İstanbul: Beta Yayıncılık.

Oğuzman, K., Seliçi, Ö., ve Oktay Özdemir, S. (2018). *Kişiler Hukuku*. İstanbul: Filiz Kitabevi.

Orhan, Ü. ve Özkurt, E. (2023). *Spor Hukuku.* Ankara: Adalet Yayınevi.

Özatlan, Y. (2014). *Anonim Şirket Birleşmelerinde Ortaklık Paylarının ve Ortaklık Haklarının İncelenmesi Davası.* İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.

Özdoğan, O. (2011). *Türkiye'de Sporun Vergilendirilmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.* (Yayın no: 280828) [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=OWOpnyRFmdLR7f9l2eJJvQ&no=2bEXkiuAUw5Mi1uDg2NmXw

Özekeş, M., Seven, V., ve Meriç, N. (2021). *Sermaye Şirketlerinde Sorumluluk Davası.* İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.

Özkan, O. (2022). *7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na İlişkin Fenerbahçe Spor Kulübü Derneği'nin Değerlendirmeleri.* İstanbul: Legal Yayıncılık

Palta, N. (2023). *Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunda Farklılaştırılmış Teselsül İlkesi.* Ankara: Seçkin Yayınları.

Paslı, A. (2005). *Anonim Ortaklık Kurumsal Yönetimi.* Ankara: Çağa Hukuk Vakfı Yayınları.

Poroy, R., Tekinalp, Ü., ve Çamoğlu, E. (1975). *Ortaklıklar Hukuku I Cilt.* İstanbul: Filiz Kitapevi.

Poroy, R., Tekinalp, Ü., ve Çamoğlu, E. (2014). *Ortaklıklar Hukuku I.* İstanbul: Vedat Kitapçılık.

Poroy, R., Tekinalp, Ü., ve Çamoğlu, Er. (2021). *Ortaklıklar Hukuku I.* İstanbul: Vedat Kitapçılık.

Pulaşlı, H. (2024). *Şirketler Hukuku Genel Esaslar*. 9. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi.

Pulaşlı, H. (2022). *Şirketler Hukuku Genel Esaslar.* Ankara: Adalet Yayınevi.

Sunay, H. (2004). Spor Kulüplerinde Şirketleşme (Bazı Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'den Örnekler). *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. C:2. S:9. 13/05/2023 tarihinde https://www.istanbulsportd.org/istanbulspor-spor-faaliyetleri-ve-ticaret-a-s-ninkurulusu/ adresinden alındı.

Sunay, H., ve Yüce, A. (2016). *Türk Spor Yönetiminde Güncel Sorunlar.* Ankara: Ankara

Barosu Spor Hukuku Kurulu Av. Hasan Aydın Tansu Armağanı.

Şahin, A. (2013). *Anonim Ortaklığın Haklı Sebeple Feshi*. İstanbul: Vedat Kitapçılık.

Şenel, Ö., ve Yetim, A. (2001). Türkiye'de Spor Yönetici Yetiştirme Faaliyetlerinin Görünümü. *Milli Eğitim Dergisi.* S: Mart, Nisan, Mayıs.

Şener, O. H. (2002). Anonim Ortaklıklarda Tasfiye Memurunun Mahkemece Azli ve Atanması (TTK 442/ II). *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*. C. 4. s. 1.

Şener, O. H. (2019). *Teorik ve Uygulamalı Ortaklıklar Hukuku.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Türk, H. S. (1996). *Ticaret Ortaklarının Birleşmesi.* Ankara: Banka ve Ticaret Hukuku Araştırma Enstitüsü.

TÜSİAD. (2002). *Kurumsal Yönetim En İyi Uygulama Kodu: Yönetim Kurulunun Yapısı ve İşleyişi.* İstanbul: Lebib Yalkın Yayımları ve Basım İşleri A.Ş.

Uysal, E. . (2018). *Anonim Ortaklıklarda İmtiyazlı Paylar*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.

Üçışık, G. ve Çelik, A. (2013). *Anonim Ortaklıklar Hukuku I.* Ankara: Adalet Yayınevi.

Üçışık, H. F.. (1999). *Sporda Sorunlar ve Çözüm Önerileri.* İstanbul: Ötüken,

Ülgen, H., Helvacı, M., Kaya, A., ve Nomer Ertan, N. F. (2019). *Ticari İşletme Hukuku.* İstanbul: Vedat Kitapçılık.

Üzeltürk, H. (2022). *7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Mali Hükümleri. Spor Hukuku Yazıları.* Spor Hukuku Enstitüsü Derneği Yayını. İstanbul: Legal Yayıncılık.

Veziroğlu, C. (2022). 7405 Sayılı Spor Kanunu Kapsamında Spor Anonim Şirketi Yöneticilerinin Tabi Oldukları Yasaklar ve Sorumluluk Rejimi. Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından

Değerlendirilmesi. İstanbul: Legal Hukuk Kitapları Serisi.

Yağcıoğlu, K. M. (2018). *Anonim Ortaklıkta Yönetim Kurulu Üyeliğinin Sona Ermesi.* Ankara: Adalet Yayınevi.

Yaşar, D. (2022). *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Hakkında Trabzon Spor A.Ş.'nin Değerlendirmeleri. Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* İstanbul: Legal Hukuk Kitapları Serisi.

Yavuz, Y. (2014). 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Hakim Şirket, Bağlı Şirket ve Şirketler Topluluğu Düzenlemeleri. *Gümrük ve Ticaret Dergisi.* S. 4.

Yıldız, S. (2022). *Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu Çerçevesinde Kulüplerin Finansal Disiplini. Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'nun Çeşitli Hukuk Disiplinleri Açısından Değerlendirilmesi.* İstanbul: Legal Hukuk Kitapları Serisi.

Yılmaz, E. (2005). *Hukuk Söz*lüğü. Ankara: Yetkin Yayınları.

Yılmaz, Y. F. (2020). *Ticaret Şirketlerinde Esas Sözleşme*. (Yayın no: 621184). [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Ufuk Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Yördem, Y. (2017). Anonim Şirket Yönetim Kurulu Üyelerinin Hukuki Sorumluluğunda Farklılaştırılmış Teselsül *İlkesi.* Ankara: Seçkin.

Yüce, A. A. (2022). 7405 Sayılı Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu'na Göre Spor Anonim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Diğer Anonim Şirketlerle Karşılaştırılması. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* C: 5. S: 2.

ÖZ GEÇMİŞ

Yasemin DİLBER

Eğitim

Yüksek Lisans	2021-	Maltepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Anabilim Dalı
Lisans	2016-2021	Maltepe Üniversitesi, Hukuk Fakültesi

İş/İstihdam

2022	Kurucu Avukat (YD Hukuk ve Danışmanlık)

Mesleki Birlik/Dernek Üyelikleri (Varsa)

Yıl	Kurum
2022- 2023	İstanbul Barosu Kadın Hakları Komitesi
2022- 2023	İstanbul Barosu Çocuk Hakları Komitesi

Alınan Burs ve Ödüller (Varsa)

Yıl	Burs/Ödül
2016-2021	Eğitim Bursu (%100 Burslu)
2021-2023	Eğitim Bursu (%25 Burslu)

Yayınlar ve Diğer Bilimsel/Sanatsal Faaliyetler

İstanbul Barosu Dergisi Eylül-Ekim Sayısı